

**T.C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

FEYZİ HALICI'NIN HAYATI VE HALK EDEBİYATINA KATKILARI

**HAZIRLAYAN:
MUSTAFA YEMİŞ**

**DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. BEKİR SAMİ ÖZSOY**

**MANİSA
2010**

ÖZET

Feyzi HALICI, kültüre, sanata ve edebiyata meraklı bir ortamda Konya'da doğmuş, İstanbul'un gizemli havasında edebiyatla yoğrulmuştur. Bütün enerjisini kurucusu olduğu Konya Turizm Derneği vasıtasıyla sosyal, kültürel ve edebi faaliyetlere harcamıştır. HALICI, Milli Edebiyatımızın mahalli kaynaklardan ve folklorlardan yararlanarak güçleneceğine ve uluslar arası bir değer kazanacağına inanmıştır. Bu amaçla yazdığı eserlerde ve yaptığı faaliyetlerde, Halk Edebiyatı unsurlarını görmek mümkündür. Eskiden kelaynak kuşları kadar değer verilmeyen halk âşıkları, bugün Feyzi HALICI'nın büyük katkısıyla seslerini dünyanın dört bir tarafına duyurmaktadır. HALICI yayımladığı Çağrı Dergisi'yle Türkiye'nin, bilim, sanat, folklor ve turizm hayatına büyük hizmet etmiştir.

Bu çalışmada; şair, ozan, yazar, antolog, folklorcu, senatör gibi birçok özelliği kendisinde barındıran Sayın Feyzi HALICI'nın hayatı, edebi şahsiyeti ve Halk Edebiyatına katkıları değişik kaynaklardan taranarak ve kendisi ile görüşülerek ele alınıp değerlendirilmiştir.

ABSTRACT

Feyzi HALICI was born in Konya in which interested in and keep a good literature, culture and art and he is influenced by İstanbul's mysterious air that replete with literature. He spent his whole life and efforts social, cultural and literature activities by means of Konya Tourism Fellowship which set up by himself. HALICI believed that national literature will grow stronger via local literature resources and folks and come into reel value. In order to achieve his goal, it is possible to see, whose performances and activities embrace National Folk Literature's component. Formerly, troubadour who hold their performances cheap as bald ibis bird as, nowadays thanks to his contribution these troubadours enable to promulgate their idea all over the world. HALICI has given an unprecedented honour and serve Turkish science, art, folks and tourism life with Çağrı Magazine which published by himself.

With this research, Mr. Feyzi HALICI's life, literature personality and his contribution of folk literature have been scrutinized via different resources and evaluated mutual speech with him who harbour a lot of specialty on his personality as being a poet, a bard, an author, an anthologist, a folklorist and a senator.

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Feyzi Halıcı’nın Hayatı ve Halk Edebiyatına Katkıları**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih
.../.../2010
Adı Soyadı

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü // tarih ve sayılı toplantısında oluşturulan jürimiz tarafından Lisans Üstü öğretim Yönetmeliği'nin 8. Maddesi gereğince Enstitümüz..... Anabilim Dalı ..... Programı öğrencisi ..... "....." Konulu tezi incelenmiş ve aday // tarihinde saat .....’da/de jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra..... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerine sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin,

BAŞARILI olduğuna

DÜZELTME yapılmasına

RED edilmesine

OY BİRLİĞİ

* OY ÇOKLUĞU

** ile karar verilmiştir.

* Bu halde adaya 3 ay süre verilir.

** Bu halde adayın kaydı silinir.

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Evet

Hayır

*** Tez, burs, ödül veya Teşvik prog. (Tüba, Fullbright vb.) aday olabilir.

Tez, mutlaka basılmalıdır.

Tez, mevcut haliyle basılmalıdır.

Tez, gözden geçirildikten sonra basılmalıdır.

Tez, basımı gereksizdir.

ÖN SÖZ

Cumhuriyet döneminde yaşayan bazı şair ve yazarlar doğup büyüdüğü şehirlerle özdeşleşmişlerdir. Mesela; Yahya Kemal BEYATLI'yı İstanbulsuz, Sait Faik ABASIYANIK'ı Burgaz Adasız, Cevat Şakir KABAAĞAÇLI'yı Bodrumsuz düşünemezsiniz. Bunlardan biri de adı Konya ile özdeşleşen Feyzi HALICI'dır. O, Konya ve Mevlana hayranıdır. Eserlerinin birçoğu da Konya ve Mevlana üzerinedir. Halıcı, Hz. Mevlana'ya derin bağlılığı kadar mısralarında gönülden seslenişleri ve Mevlana'ya hizmetleriyle büyük takdir toplamıştır. Onun gönlü Hz. Mevlana hoşgörüsü ve Yunus Emre'nin insan sevgisiyle doludur. 1950 yılından itibaren âşıklık geleneğine dolayısıyla Halk Edebiyatına büyük katkısı olmuştur. Halıcı, halk şairlerinin gören gözü, duyan kulağı, konuşan dili olmuş, onları koruyup kollamış ve haklı olarak âşıkların “Feyzi Baba” sı olmuştur.

Yetmiş beş yıldır sanatımızı, dilimizi, kültürümüzü eserlerinde, ilmik ilmik halı gibi dokuyan ve işleyen Feyzi HALICI hakkında bu güne kadar yeterince, geniş çapta bir araştırma yapılmamıştır. Sanatçı, siyasetçi, araştırmacı, folklorcu, ticaret adamı kimliği ile öne çıkan Halıcı'nın her bir özelliğinin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği kanaatini taşıyoruz. Biz bu çalışmamızda Feyzi HALICI'nın, halk edebiyatçı kimliğini ağırlıklı olarak ele almaya çalıştık. Bazı eksikliklerimiz olmakla birlikte çalışmamızın büyük bir boşluğu dolduracağı kanaatindeyiz.

Çalışmamız, sekiz bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm “Hayatı” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, Feyzi HALICI'nın hayatı hakkında bilgi verilmiş ve hayatının bugüne kadar bilinmeyen çeşitli safhaları ana hatlarıyla sunulmuştur. “Edebi Şahsiyeti” başlığını taşıyan ikinci bölümde, şairin şiirlerinden yola çıkarak Türk Edebiyatındaki yerini tespit etmeye çalıştık ve çeşitli dizelerden oluşan şiirlerine örnekler verdik. Halıcı'nın bugüne kadar yayımladığı kitaplarını sınıflandırdık ve bibliyografik künyeleriyle birlikte “Eserleri” başlığı altında üçüncü bölümde verdik. Bazı eserlerini, şairin kendisine başvurmamıza rağmen bulamadık, dolayısıyla da bibliyografik künyelerini veremedik. Dördüncü bölümde, Konya'da başlattığı, sonra yurt ölçüsüne yaydığı, daha sonra da uluslar arası boyutlara taşıdığı hizmet ve faaliyetlerini “Sosyal, Kültürel ve Edebi Faaliyetleri” başlığı altında topladık, her birini ayrı ayrı ele aldık ve inceledik. Beşinci bölümde, Sayın Feyzi HALICI'nın Halk Edebiyatına katkılarını sıralayarak vermeye çalıştık, sonuna da bir Folklor ve Halk

Edebiyatı bibliyografyası koyduk. Altıncı bölümde ise, Halıcı'nın bugüne kadar Fezai mahlasıyla yazmış olduğu âşık tarzındaki şiirlerine örnekler verdik. Yedinci bölümde, Halk âşıklarının Feyzi HALICI'ya gönül diliyle söyleyip yazdıkları şiirlerine yer verdik. Çalışmamızı sonuç bölümüyle tamamladık. Ekler kısmında, Feyzi HALICI'nın İtalyancaya çevrilen şiirlerine yer verdik. Çalışmamızda, Feyzi HALICI'ya ait özellikle halk edebiyatıyla ilgili toplantılarda çekilen resimleri ve konu ile alakalı belgeleri "Resim ve Belgeler" kısmına koyduk. Sonuna da kaynakça ekledik. Bu çalışma ile Türk Halk Edebiyatına, Türk kültürüne bir nebze katkıda bulunmuş sayılırsam kendimi mutlu addedeceğim.

Çalışmamda, yardımlarını ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocam ve danışmanım Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami ÖZSOY'a, Yrd. Doç. Dr. İrfan Murat YILDIRIM'a, Yrd. Doç. Dr. Sabahattin ÇAĞIN'a; Sayın Feyzi HALICI ve eşi F. Bahar HALICI'ya, eşim Fadim YEMİŞ'e, oğullarım Mehmet Emir ve İbrahim Emre'ye, aileme, eşimin ailesine özellikle Himmet AKAY'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mustafa YEMİŞ
Ağustos 2010 – Manisa

İÇİNDEKİLER:

ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	II
ÖN SÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	VIII
1. HAYATI.....	1
2. EDEBİ ŞAHSİYETİ.....	16
2.1 ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER.....	39
2.1.1 İki Mısradan Oluşan Şiirlerine Örnekler.....	39
2.1.2 Üç Mısradan Oluşan Şiirlerine Örnekler.....	41
2.1.3 Dört Mısradan Oluşan Şiirlerine Örnekler.....	44
2.1.4 Beş Mısradan Oluşan Şiirlerine Örnekler.....	50
2.1.5 Altı Mısradan Oluşan Şiirlerine Örnekler.....	53
2.1.6 Diğer Şiirlerine Örnekler.....	55
3. ESERLERİ.....	67
4. SOSYAL, KÜLTÜREL VE EDEBİ FAALİYETLERİ.....	74
4.1. Mevlâna Anma Törenleri.....	78
4.2. Âşıklar Bayramı.....	84
4.3. Gül Bayramı.....	95
4.4. Yemek Yarışmaları.....	98
4.5. Güvercin Güzellik Yarışması.....	103
4.6. Cirit Oyunları ve Rahvan At Yarışları.....	104
4.7. Çağrı Dergisi.....	106
4.8. Diğer Faaliyetler.....	109
5. FEYZİ HALICI'NIN HALK EDEBİYATINA KATKILARI.....	113
6. ÂŞIK FEZÂÎ MAHLASIYLA YAZDIĞI ŞİİRLERE ÖRNEKLER.....	125
7. ÂŞIKLARIN HALICI'YA YAZDIKLARI ŞİİRLERE ÖRNEKLER.....	170
8. SONUÇ.....	212
EKLER.....	213
RESİM ve BELGELER.....	235
KAYNAKÇA.....	279

KISALTMALAR:

a.g.e.	: adı geçen eser
a.g.mkl.	: adı geçen makale
a.g.mül.	: adı geçen mülakat
a.g.t.	: adı geçen yüksek lisans tezi
a.d.y.	: adı geçen yazı
AKM	: Atatürk Kültür Merkezi
Ank.	: Ankara
Ansk.	: Ansiklopedi
A.Ş.	: Anonim Şirketi
bsk.	: baskı
c.	: cilt
Der.	: Dergi
İst.	: İstanbul
K.T.D.	: Konya Turizm Derneği
Mat.	: Matbaa
Mec.	: Mecmua
s.	: sayfa
S.	: sayı
Prof. Dr.	: Profesör Doktor
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
TÜTAV	: Türk Tanıtma Vakfı
TV	: Televizyon
TYB	: Türkiye Yazarlar Birliği
Yay.	: Yayın

1. HAYATI

“Ben Konyayım...

Alınyazım nice asırları bir solukta kucaklar. Bir Selçukya’lı minyatürden bir Sinanlı kubbeye geçişim arasında tâlik harflerle yazılmış yirmi beş bin beytin sesi salkım salkım çınlar. Başağımı tarla tarla eğen, eğiren rüzgâr nice beyaz tennûrelerin kaderine gider bağlanır. O nay’lar dilek dilek yâr katına en içli arzuhalleri tapşırır. Yalınca ilk Türkçe ferman benim çatlamış dudaklarımdan güç ve kuvvet alır. Önce tek milce gönül gönül göğeren tarihi, sonra çarşı-meydan bütün Anadoluyu sayfa sayfa dolaşır.

...

Ben Konyayım...

Bir mutlu yaşantıyı milyonlarca can’a sunacak derecede Hz. Mevlânaca dilim ve gönlüm var benim. Yalçın Torosların yemyeşil serenadından tuz ormanlarına, Anamaslı göl kartpostallarından Sultan Dağlarının şâha kalkmış heybetine değin yolum var benim...

Tarih şehri, kültür şehri, sanat şehri, tasavvuf şehri, turizm şehri, inanç şehri, hareket, bereket şehri, özden öze Mevlâna şehri; Ben Konyayım...¹” diyen Feyzi HALICI, 1922² yılının karlı bir şubat gününde, Mevlâna Dergâhına on metre mesafede, Civar Mahallesi’nin Celâl Sokağı’nda³ tipik bir Konya evinde, sekiz çocuklu bir ailenin üçüncü çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Kendisine üçüncü çocuk olması nedeniyle Feyzi adını koymuşlardır.

Babası aslen Bingöl’ün Kiğı ilçesinden Erzurum’a, oradan da 93 Harbi’nde Konya’ya nakledilmiş Hacı Sabri HALICI, annesi yine aynı savaşlar sonunda Van’dan Konya’ya nakledilen Mehmet Efendinin (ODABAŞI) kızı Hanım’dır. Feyzi HALICI’nın kırk beş yıldan beri yanından ayrılmayan, her şeyini takip eden ve kendisini hiç kırmayan Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami ÖZSOY, ailenin Konya’ya gelişini Hacı Sabri HALICI’nın şöyle anlattığını söylemektedir:

¹ Feyzi Halıcı, Konya, Güven Mat., Ank. 1984, s. 7-8

² Kaynaklarda doğum tarihi 1924 olarak gösterilmektedir. Nüfus cüzdanında yazan 1340 tarihi Hicri yıla göre mi Rûmî yıla göre mi belli değildir. 1340 tarihi Hicri takvime göre 1922, Rûmî takvime göre ise 1924 tarihine tekabül etmektedir. Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy’ a göre ise bu tarih 1922’dir.

³ Feyzi Halıcı, Ney’ le Sohbetim, Çağrı, Yıl: 42, Sayı: 463, Haziran 1998, s. 1.

“Evladım, ben karlı dağın kurduyum. Oraya da Kafkas’tan gelmişiz. Babam Molla Hüseyin bizi Erzurum’a göçürdü. Savaş sıralarında Konya’ya geldik. Amcam ve ağabeyim Erzurum’da kaldı. Biz şarktan geldiğimiz için burada bize Kürt diyorlar. Bizim öyle bir ayırımımız yoktur⁴.”

13. yüzyıldan başlayarak Anadolu insanını fikirleri, sevgi ve hoşgörüsü ile derinden etkileyen Mevlâna, kapılarını “Gel, ne olursan ol, yine gel!” diyerek dünyanın bütün halklarına açmıştır. İnsanlık için bir umut kapısı olan bu gönül dergâhı, manevî değerlerden yoksun yüreklere bir âb-ı hayat çeşmesi olmuştur.

Bu gönül dergâhının ekmeğini yiyerek rızıklanan, eşsiz feyzini alarak bilgilenen, ulviyetiyle günden güne mânevi semâlara kanatlanan gönül dostlarından biri de Feyzi HALICI’dır.

Ortaokul sıralarında annesinin verdiği bir öğüt, gönül tellerine altın notalarla asılmış, yılların selinde hatırandan asla çıkmamıştır. “Evlâdım ben seni Celâl Sokağında oturduğumuz evde dünyaya getirdim. Kulağına Ezan-ı Muhammedî okunurken, diğer kulağına dergâhtan ney sesleri geliyordu. Seni o ney sesleriyle, Mevlâna ocağında pişen toyga çorbasıyla, bütün-etli, kuşbaşılu pirinç pilâvıyla, iç bademli Mevlevî helvasıyla doyurdum. Dört beş aylıkken türbede semâ âyinlerine götürdüm seni. Dergâhlar kapatılıncaya kadar maddî, mânevi rızkını Mevlâna Hz.’nin aşk ve bilim rahlesinden, âyini şerifinden ve sofrasından aldın. O öylesine bir kutsal nimetti ki, Mevlâna Hz.’nin Mesnevîsi’nin ilk on sekiz beytinde buyurduğu gibi:

“Kandı her şey, tek balık kanmaz sudan,
Gün uzar rızkın eğer bulmazsa can.”

Mevlâna Hazretleri iki yıl seni besledi ve manen eğitti. O kapıdan lokmanı almadığın gün rahat ve huzur içinde uyku uyuyamazdın. Analık hakkı olarak senden bir isteğim var. Bu kapıya ölünceye kadar hizmet edeceksin⁵.”

Annesi Hanım hanımın bu öğüdünü bir gün olsun unutmayan Halıcı hakkında babası Hacı Sabri HALICI, Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami ÖZSOY’a şunları anlatmıştır:

“Ben Doğu cephesinden döndüğüm zaman evlendim. Feyzi üçüncü evladım olarak doğdu. O sene Cumhuriyet kuruldu. Fakirlikten dergâhtan pişen aştan nasibini

⁴ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

⁵ Feyzi Halıcı, Ney’ le Sohbetim, Çağrı, Yıl: 42, Sayı: 463, Haziran 1998, s. 1.

aldı. İlk mektebe gittiğinde yine dergâhın aşını yedi. O sıralarda işlerim biraz düzeldi. Bu çocuk bana feyz, bereket getirdi. Halı ticareti yapıyordum. İstanbul Caddesi'ndeki dükkâmı 300 liraya aldım. Civar Mahallesi'nden Güllükbaşı'na taşındık. Sonra Kız Muallim Okulunun yanına bu apartmanı yaptırdım. Feyzi, Rehber-i Hürriyet Mektebine gitti. Daha üçüncü sınıftayken Yeşilay Haftasında bir nazım yazmış. Herkes onu tanıyordu. Konya Lisesinden sonra onu İstanbul'a mühendis olsun diye yolladım. Feyzi, ilk sene hastalığa tutuldu, bir sene geri kaldı. Ben evlatlarıma lüzumlu tahsilleri verdim. Dinini diyanetini tam öğrettim. Bundan dolayı vebal altında değilim⁶.”

Babası dört beş yaşından itibaren Feyzi HALICI'ya mana ve gönül eğitimi verdirmeye başlamıştır. Yağcızâde Hacı Mustafa Efendi, Kapı Camii'nin kırk yıldan fazla imamlığını yapan Hacı Haydar Efendi (kıraat dersi), Hafızı Kura Postalcı Hacı Rahim Efendi (ilmihal dersi), Padişah II. Abdülhamit'e mevlit okuyan ve altınla ödüllendirilen Hafız Cemal Efendi (ilahi, mevlit ve makam dersleri) ilk hocaları olmuştur⁷.

Dergâhın çorbasından içen, dergâhtan gelen ney sesleriyle kutsallaşan gönül eğitiminin nasıl gerçekleştiğini Feyzi HALICI şöyle ifade etmektedir:

Beş yaşından itibaren dini tahsil gördüm. Gerek bayram günleri, gerek dini günlerde, Ramazan günlerinde Yunus Emre'nin şiirleri ve ilâhileri okunurdu. Dini hikâyeler anlatılırdı. Seyit Battal Gazi'nin manzum şiirleri okunurdu. Tabiatıyla böyle bir ortamda yetiştim. Bizim çocukluk yıllarımız birlik, beraberlik, tarih sevgisi, vatan sevgisi ve kutsal inançla doludur⁸.

Babasının âşıklık geleneğine ve âşık tarzı şiire meraklı bir insan oluşu, Halıcı'nın saz şairlerini dinlemesine vesile olmuştur. O, bu konuda şunları söylemektedir:

Çocukluk yıllarımızın Konya'sında bir Göçülü Âşık Mehmet Ağa vardı. Gönül diliyle, günlük olaylara beyitler, kıtalar düşürür, çarşı pazar bütün Konyalıları, saz çalmadan, kendine has bir makamla bunları söyler dururdu. İstanbul Caddesi'ndeki halı

⁶ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

⁷ Sayın Feyzi Halıcı ile 04.07.2009 tarihinde Bursa Yıldırım Belediyesi 5. Uluslar arası Türkiye Âşıklar ve Şairler Bayramı'nda yaptığımız mülakat.

⁸ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s.3.

mağazamıza haftada bir iki defa uğrar, babama ve arkadaşlarına yeni deyişler sunar, tatlı bir yarenliği babam ve arkadaşları demli çaylarla noktaldı⁹.

Âşık Mehmet Ağa'nın dursuz-duraksız şiirlerinden etkilenen Feyzi HALICI artık bu toplantıları ipe çekmektedir. Bu konuda şu hatırasını anlatmaktadır: O yaşlarda henüz şiirin ne olduğunu bilmezdim bile. Bildiğim şey, Mehmet Ağa'nın her mağazamıza gelişinde içimin bir hoş olduğu, "yine babama ne söyleyecek" diye yanına koşuşumdur. Yıllar yılları kovaladı. Âşık Mehmet Ağa'nın söylediklerine benzetmeye çalıştığım bazı deyişleri okul defterine yazmışım, bunları babama gösterip, ondan bir "aferinle" sarı yüz paraları alışlarım bugünkü gibi hatırımdadır¹⁰.

Dini geleneğe bağlı, edebiyata, halk tarzı şiire ilgi duyan bir çevrede yetişen şair, 1930 yılında Rehber-i Hürriyet Mektebi'nde ilkokula başlar. Âşık Mehmet Ağa'nın tesiriyle çocuk yaşta şiire ilgi göstermeye başlayan Halıcı, ilkokul üçüncü sınıf öğrencisi iken yazdığı "Karınca" isimli şiirinin yazılış sebebini şöyle açıklamaktadır: "Yaz aylarında Konya'ya pehlivanlar gelirdi. Pehlivan güreşleri yapılırdı. O pehlivan güreşleri için Karınca adlı şiirimi yazdım¹¹." Bu şiiri şöyledir:

KARINCA

Çok küçük bir hayvan
Olduğu hâlde
Her hayvandan çalışkan
Karınca, topluyor yerde
Yiyecek yemini,
Kışa hazırlayacak
En büyük servetini.

İnsanlara bir örnek,
Karıncalarda olur.

⁹ Feyzi Halıcı, Âşıklar Bayramı Nasıl Başladı?, Türk Edebiyatı Dergisi, Sayı: 176, Haziran 1988, s. 18.

¹⁰ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yay.- Sayı: 58, Ankara 1992, 631 s.

¹¹ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 4.

Çalışıyorlar demek,
Çalışan hayat bulur¹².

Halıcı'nın yayımlanan ilk şiiri "İçki" konusunu taşımaktadır. 1933 yılında Rehber-i Hürriyet İlkokulu üçüncü sınıfında yazdığı bu şiir o yıllarda İstanbul'un en çok okunan Son Posta Gazetesi'nde yayımlanmıştır. Bu ilk şiirinin hikâyesini Sayın Halıcı şöyle anlatmaktadır: "Gazete okuyucuları arasında anketler yapar, gönderilen cevaplar yayımlanırdı. Babam Son Posta'nın devamlı okuyucularındandı. Anket "İçki, insanlar için faydalı mıdır, zararlı mıdır" konusunu içeriyordu.

"İçki evvela dosttur, fazlaca içenlere,
Tatlı ninniler söyler kendinden geçenlere,
Ruhunu sindirerek ruhlara yavaş yavaş,
Vücuda karşı açar öldürücü bir savaş,
O'nun akıbetinden söner nice ocaklar,
İçkiyi sevenleri ölüm erken kucaklar.
Faydaları bilinen ayran, su, çay dururken
Ne için sarılayım içkiye dört elle ben."

diye bir şiirle soruya cevap vermiştim, şiirim birinci sayfada yayımlanmıştı. Kendimi dev gibi bir şair sanıyordum. Bu şiirimi babam o kadar beğenmişti ki, dana gözü gibi gümüş yirmi beş kuruşla ödüllendirmişti beni. Bu şiiri İstanbul caddesindeki koskoca halı mağazamızda babamı ziyaret eden dostlarına, tanıdık müşterilere aylarca, babamın arzusuyla, tekrar tekrar okuduğumu hatırlıyorum¹³."

Babasının desteğiyle şiire karşı ilgisi artan Halıcı, ilkokul beşinci sınıftayken yazdığı "İmtihan Odasında" adlı şiiriyle bir yandan öğrencilerin korkulu rüyası olan imtihanların Napolyon'u bile korkuttuğunu ifade ederken bir yandan da şairlikteki kararlılığını ortaya koyar. Halıcı'nın bu şiiri olumlu eleştiriler almış ve oldukça sevilmiştir. Altı dörtlükten oluşan şiir şöyledir:

¹² Semran Cengiz, a.g.t., s. 146.

¹³ Feyzi Halıcı, Çağrı'nın Yayın Öyküsü, Çağrı, Yıl: 46, Sayı: 512, Temmuz 1992, s.1.

İMTİHAN ODASINDA

Akıldaki bilgiler
Kaybolur birer birer
Kalplere korku girer
İmtihan odasında

Kara tahta dev olur
Tebeşir alev olur
Kulübeler ev olur
İmtihan odasında

Gönüller şaşkın olur,
Heyecan taşkın olur
Kazanmak aşkın olur,
İmtihan odasında.

Sulh biter yavaş yavaş
Başlar dersle bir savaş
Mum olur her arkadaş
İmtihan odasında.

Sevinci örter bir sis,
İnsandan kalır mı his,
Çehreler mütekallis,
İmtihan odasında

Ne keder et, ne çile
Geleni söyle dile,
Korkmuş Napolyon bile,
İmtihan odasında.

Şair bu şiiriyle ilgili olarak şunları söyler: “Günlük gazetelerde, haftalık dergilerde (o yıllarda fikir ve sanat dergileri çoğunlukla haftalık yayımlanırdı) bu şiirimden söz edilmişti. Artık boy aynasında kendimi seyre koyulabilir, arkadaşlarıma karşı istediğim şekilde övünebilirdim. Ama öyle yapmadım, daha doğrusu yapamadım. Şair görüntümün hiçbir zaman önüne geçemedim. Daima şairliğimin de, şiirlerimin de arkasında kaldım¹⁴.”

1934 yılında Rehber-i Hürriyet Mektebi, adını 19 Mayıs İlkokulu olarak değiştirmiştir. 1934-1935 öğretim yılı sonunda 19 Mayıs İlkokulu yeni adıyla ilk mezunlarını vermiştir. O yıl ilkokulu bitirenler arasında 177 no’lu öğrenci Feyzi HALICI da bulunmaktadır¹⁵.

İlkokuldan sonra Konya Ortaokulu’na devam eder. 1938-1939 yıllarında Resimli Ay, Yedigün, Ekekon gibi mecmualarda şiirleri yayımlanır. Bu yıllarda Hz. Mevlâna’nın Mesnevî’sini de okumaya başlayan Halıcı, bir yandan da Konya Halkevinde yapılan şiir toplantılarını, Konya tarihiyle ilgili olarak sürdürülen çalışmaları ve spor faaliyetlerini takip eder.

Ortaokulu bitirdikten sonra 1938 yılında Konya Lisesi’ne kaydını yaptırır. Lise yıllarında Kemalettin KAMU’yu, Behçet Kemal ÇAĞLAR’ı, Hıfzı Oğuz BEKATA’yı, Sadettin Nüzhet ERGUN’u, Ferit UĞUR’u, Sadi IRMAK’ı tanır. İlk şiirleri çocuk dergilerinde yayımlanan şair, 1940 yılında şair Cemal Oğuz ÖCAL vasıtasıyla fikir ve sanat dergisi Çınaraltı ile tanışır. Lise sıralarında da şiir yazmaya devam eden şair, şiirlerini Çınaraltı ve Yenigün Mecmuaları’nda “Âşık Fezai” ve “Feyzi Halıcı” imzalarıyla yayımlar.

Halıcı’nın çocukluğu, gençliği ve olgunluğu oldukça renklidir. Kendisi ilkokul yıllarında yazdığı ilk şiirden daha başka bir şey anlatmamaktadır. Ortaokul ve lise sıralarında Almanca öğretmeni Bekir ELAM Beyin tesiri altında kalmış olacak ki, çok iyi derecede Almanca bilmektedir. Tarih öğretmeni Rıfki BAYDUR, Almanca öğretmeni Şahabettin UZLUK ve onun ağabeyi Feridun Nafiz UZLUK hayatını etkileyen önemli kişilerdir¹⁶.

¹⁴ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yay.- Sayı: 58, Ankara 1992, s. 631-632

¹⁵ Fuat Önder, İçerisinden Şiir Geçen Okul, Çağrı, Yıl: 42, Sayı: 461, Nisan 1998.

¹⁶ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

1942 yılında üniversitede eğitime başlayan Halıcı bu olayı şöyle anlatmaktadır: “Branşım İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Yüksek Mühendisliği idi. O yıl ilk olarak sınavla talebe alınıyordu. Hukuk Fakültesine 1000 öğrenci başvurmuştu. 600 öğrenci alınacaktı. Tıp Fakültesine 1200 öğrenci müracaatta bulunmasına karşın 400 öğrenci alınacaktır. Kimya Yüksek Mühendisliği dalına 80 öğrenci alınacaktır. 450 başvuru olmuştur...¹⁷”

İstanbul’da, üniversiteye başladığı yıllarda, Konya’dan aldığı milli kültür ve mistik hava ile kendisini İstanbul’un büyüleyici edebi hayatı içerisinde bulur. Bu havayla Çınaraltı mecmuasının şair kadrosunda yer alır. Kimya Fakültesi birinci sınıfında, Beyazıt Meydanı’nda ve Bâb-ı Âli’de edebiyat dünyasının tanınmış simalarıyla bir arada olur. Orhan Seyfi ORHON ve Yusuf Ziya ORTAÇ Beyler kendisine çok değer verirler. Bu arada yayımlanan şiirleri devrin büyük şairi Yahya Kemal Bey’i dahi kıskandırır. Onunla alakalı çok şey anlatmaktadır.

Fen Fakültesinden taşıdığı zamanları Edebiyat Fakültesinde Prof. Dr. Ali Nihat TARHAN’ın derslerine ayırır. Zamanının büyük bir bölümünü Çınaraltı Mecmuası’nda geçirir. 1943 yılında Orhan Seyfi ORHON, Çınaraltı Mecmuası’nda “Sahici Yeni Nesil” başlığıyla genç şairleri tanıtmaktadır. Bunlardan biri de Feyzi Halıcı’dır. Yazıyı okuyan Yahya Kemal, Orhan Seyfi ORHON’u arar ve “Feyzi Halıcı kim?” diye sorar. Orhan Seyfi şu cevabı verir: “Halk tarzında, aruz ve hece vezniyle şiir yazar. Konyalı bir şair, biz ona bir kuruş vermedik, bir çay içiremedik, öyle bir genç¹⁸.”

O yıllarda tanınan, bilinen, okunan bir şair olan Halıcı, Orhan Seyfi ORHON, Yusuf Ziya ORTAÇ, Mustafa Hakkı AKANSEL, Nebi BARKIN, Dünder AKÜNAL gibi şair ve yazarları tanıma fırsatı bulur. Bu arada İlhan DARENDELİOĞLU’yla birlikte altı sayı boyunca “Toprak” adlı mecmuayı yayımlar.

Çınaraltı Dergisi’nden Orhan Seyfi ve Yusuf Ziya’nın teşvikleriyle halk şiiri tarzı koşmalar yazar ve onlara Âşık Fezai imzasını atar. Âşık Fezai mahlasıyla ilgili olarak Sadettin Nüzhet ERGÜN’le aralarında geçen bir hatırayı Halıcı, şu şekilde nakleder: “Konya’da daha önceki yıllarda öğretmenlik yapan, Cumhuriyetin kuruluş yıllarından sonra Âşık Ömer’den başlayarak adeta unutulmaya terk edilmiş halk

¹⁷ Zehra Durmuş, Sanat Dünyasından Feyzi Halıcı ile Söyleşi, Çağrı, Yıl: 41, Sayı: 452, Temmuz 1997, s. 11.

¹⁸ Sayın Feyzi Halıcı ile 04.07.2009 tarihinde Bursa Yıldırım Belediyesi 5. Uluslar arası Türkiye Âşıklar ve Şairler Bayramı’nda yaptığımız mülakat.

şairlerimizi gerçek değer ölçüleri içinde topluma tanıtan Sadettin Nüzhet ERGÜN 1940'lı yılların ortalarında Beyazıt Kütüphanesi'nde müdüdü. Sık sık kendisini ziyaret edip nasip alır, şiirlerimi okurdum. İbnülemin Mahmut Kemal'in başlattığı "Türk Şairleri" ansiklopedisi F harfine gelmişti. Bu çalışmayı F harfinden sonra Sadettin Nüzhet ERGÜN Bey yürütecekti. Bir gün bana dedi ki: "Bak evladım, F harfinde 69 şair var. XVII. Yüzyılda Fezai mahlaslı bir halk şairi yaşamış. Sen ikinci oluyorsun. İnşallah çalışmalarınla birinci sen olursun." Üstadım fazla yaşamadı, vefat etti. Ben miktarımca Fezai olarak yoluma devam ettim¹⁹. Fezai mahlasıyla ilgili hatırasını bu şekilde anlatan Halıcı, ilk şiir kitabını 1947 yılında "Bir Aşkın Şiirleri" adıyla yayımlar.

Üniversite eğitimiyle geçen yıllarda Çınaraltı Dergisi'nden sonra Şadırvan, Aydıbir, İstanbul, Hisar ve Varlık Dergilerinde de şiirleri yayımlanır. Behçet Kemal ÇAĞLAR'ın yönettiği Şadırvan Dergisi'nde birçok değerli şair ve yazarla tanışır. Bunlardan biri de Prof. Dr. Mehmet KAPLAN'dır. Konya'da, Kültür ve Turizm Derneği ve Vakfı olarak Feyzi HALICI'nın yaptığı faaliyetlere Prof. Dr. Mehmet KAPLAN ölümüne kadar maddi ve manevi desteğini²⁰ hiçbir zaman esirgememiştir.

Üniversite tahsilinin yanında, gönül ve sevgi üniversitesinden de nasibini alan şair, İstanbul'da aşağı yukarı bütün sanatçıları, şairleri, yazarları, saz ve söz üstatlarını tanır. Sevdiği ve örnek aldığı ilk şairler Orhan Seyfi ORHON, Yusuf Ziya ORTAÇ, Faruk Nafiz ÇAMLİBEL, Mehmet Akif ERSOY'dur. Daha sonra bunlara Necip Fazıl KISAKÜREK, Ahmet Kutsi TECER, Arif Nihat ASYA, Zeki Ömer DEFNE, Mustafa Seyit SÜTÜVEN, Yahya Kemal BEYATLI ve Ahmet HAŞİM eklenmiştir.

1943 yılı aralık ayında üniversiteden Konyalı ve Kayserili arkadaşlarıyla birlikte İstanbul Eyüp'te, Piyer Loti Kahvesi'nde "Mevlâna'yı Anma Gecesi" düzenler. Bu faaliyet ilerde Halıcı'nın yapacağı çalışmaların ipuçlarını verir. Fakülte sıralarında Kıbrıslı arkadaşlarından Derviş EROĞLU ve Halil Fikret ALASYA ile iyi dostlukları vardır. 4 Aralık 1944'te Beyazıt Meydanı'ndan Bâb-ı Âli'ye kadar yürüyen Türkçülük Harekâtı gençlerinin içerisindeydi. Türkçülük Harekâtıyla ilgili olarak Sayın Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami ÖZSOY, Feyzi HALICI'yla aralarında geçen bir hatırayı şöyle anlatmaktadır:

"1984 yılının 4 Aralık günü kendisiyle, Beyazıt Meydanı'ndan Zekeriya SERTEL'in Tan Matbaasının bulunduğu Bâb-ı Âli Yokuşu'na kadar, 1944 yılının 40.

¹⁹ Feyzi Halıcı, Kızıroğlu Mustafa Bey Peh Peh Peeh, Çağrı, Yıl: 42, Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 1.

²⁰ Feyzi Halıcı, Çağrı'nın Yayın Öyküsü, Çağrı, Yıl: 46, Sayı: 512, Temmuz 2002, s. 29.

yıl hatırasına beraberce yürüdük. Daha sonra bir büfede greyfurt suyu içtik. Büfeciye ne yaptığımızı anlatınca, büfeci: “Abi, helal olsun!” dedi ve ekledi: “Benim dayım olan Osman Yüksel SERDENGECİ’de Ankara’da aynı amaçla yürümüştü²¹.”

1950 yılında İstanbul Üniversitesi’nden mezun olduktan sonra baba ocağı Konya’ya dönmüştür. Konya’ya dönme nedenini şöyle açıklamaktadır: “Sanayi kuruluşu olarak o yıllarda Türkiye’de topu topu üç dört fabrika vardı. Malatya’da mensucat fabrikası, Alpullu’da şeker fabrikası. Yani kimya yüksek mühendisi olarak çalışacak bir kuruluş mevcut değildi²². Kimya Fakültesinde dünya çapında Profesör ARNDT’nin öğrencileriydik. O yıllarda mezun olan kimya yüksek mühendislerinin sayısı da parmak hesabıyla mihenge vurulurdu. Arkadaşımız Sami, İstanbul Belediyesi’ne kimyager olarak alınca bütün mezun arkadaşlar hayret ve hayranlık içinde kalmışlardı²³.” Konya’ya döndükten sonra yedek subay olarak askerliğini yapar ve askerlik dönüşünde bir kimya laboratuvarı kurar. Ancak babasının arzusu ve ısrarı Feyzi HALICI’yı bu sefer de İstanbul Caddesi’nin büyüğü havası içerisine çeker. Konya’nın en büyük halı mağazası olan Halıcı Sabri Ağa’nın dükkânında; Mustafa KAMIŞCI, Lütfi HODOĞLU, Ahmet KAVUTOĞLU, Süleyman BATMAN, Bakkal Tayyip Ağa, Mustafa KAPANCI, Ahmet KÜÇÜKARMAĞAN, Macit BİLGİN, Sıtkı BİLGİ, Abbas ÇİPRİK, Mustafa Naci GÜCÜYENER, Adil GÜCÜYENER, Muzaffer ERDOĞAN, Mehmet Zeki DALBOY, Mustafa KOŞAN, Ali Rıdvan BÜLBÜL, Celalettin KİŞMİR, Mehmet ÖNDER, Vahit YILMAZ, Muhittin GÜZELKILINÇ, Mustafa GÜZELKILINÇ, Abidin YAMANER, Alişan ÖZATILLA, Galip TAŞKAPI, Ali İhsan DAYIOĞLU, Zübeyr ŞAKAR, Fevzi YALNIZ, Mehmet ŞAN, Halıcı Mehmet ÇINAR, Hanefi ÇINAR... gibi Konya kültür dünyasının önde gelen isimleriyle bir arada yaşamının zevkine erişir. İşte bu hava onun Konya’da kültür faaliyetlerini başlatmasına zemin hazırlamıştır.

Konya’da baba mesleği halıcılıkla işe başlayan şair, arkadaşlarıyla birlikte Konya’da tarih, kültür, sanat konusunda ne yapılırsa hepsinde yer almıştır. 1950’den itibaren Konya basın hayatının içinde olmuştur²⁴.

²¹ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

²² Feyzi Halıcı, Kızıroğlu Mustafa Bey Peh Peh Peeh, Çağrı, Yıl: 42, Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 1.

²³ Feyzi Halıcı, Mevlâna Üniversitesi, Çağrı, Yıl: 46, Sayı: 508, Mart 2002, s. 1.

²⁴ Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergâh Yayınları, Cilt: 4, İstanbul 1981, s. 43.

İstanbul’da 1946 yılında “Gazeteciler Cemiyeti” kurulmasından sonra bu cemiyet bir şubesini de Ankara’da açmıştır. Türkiye’de üçüncü olarak “Konya Gazeteciler Cemiyeti” kurulmuştur. Konya’da gazetecilik ve yazarlık yapan kişiler, 1 Ağustos 1950’de Konya Gazeteciler Cemiyeti’nin ilk genel kurulunu yapmıştır.

Konya Gazeteciler Cemiyeti’nin kurucu üyeleri şunlardır: Namık AYAS, Suat ABANAZIR, Sabit GÜNBAŞ, Feyzi HALICI, Mehmet ÖNDER, Fakih ÖZFAKİ, Ahmet YAVUZ.

Konya Gazeteciler Cemiyeti ilk kongresini Şerafettin Camii’nin doğu tarafındaki Ekekok Gazetesi’nin de yönetiminin yapıldığı binada yapmış ve başkanlığa Namık AYAS seçilmiştir. Yönetimde şu isimler yer almıştır: Suat ABANAZIR, Feyzi HALICI, Mehmet ÖNDER, Sofu TUĞRUL, Celalettin KİŞMİR, Besim ERGUN, İbrahim KARAYILMAZ...²⁵

Konya’da sanata aşına arkadaşlarıyla birlikte sanat, kültür faaliyetlerine hız verir. Halıcı, Konya’yı bir dünya şehri haline getirmenin gayreti içerisinde. Bu gayret bugün Konya’yı kültür ve sanatta dünyanın en önde gelen şehirlerinden birisi yapmıştır. 1950-1957 yılları arasında Konya Gazeteciler Cemiyeti, Konya Kültür Sanat Cemiyeti “Şiir Geceleri” düzenler. Bu sanat faaliyetini Halıcı şöyle anlatmaktadır: “1950 yılında Konya’da ilk şiir gecesini yapmıştık. Bir yıl sonra Türkiye ölçüsünde muhteşem bir gece düzenledik. Bu geceye bugün Türkiye’nin en tanınmış şairleri, yazarları katılmışlardı. Arif Nihat ASYA, Halide Nusret ZORLUTUNA, Haldun TANER, Cahit KÜLEBİ, Bekir Sıtkı ERDOĞAN, Ümit Yaşar OĞUZCAN, Gültekin SAMANCI, Turgut ÖZAKMAN, Osman ATTİLA, Ayhan HÜNALP, Jülide GÜLİZAR vb. sanatçılar yanında Konyalı şairler de şiirlerini dinleyicilere sunmuşlardır²⁶.” Halıcı bu faaliyetten bir yıl sonra 1952’de “Masmavi” adlı şiir kitabını ve “Bizim Şairler” isimli antolojiyi neşreder.

Feyzi HALICI 1951 yılında Nermin (Mümine Neriman) SÖZBİR’le evlenir. Bu evlilikten Gülhun ve Mehmet Emrehan adında iki çocukları olur. Kızının ismini, babası Sabri Ağa “bahçemdeki güller gibi olsun²⁷” diyerek koymuştur. Halıcı’nın rahat olan ticaret hayatı ve kültür faaliyetleri ailesinin sağlam temellere oturmasına dayanmaktadır. Çocuklarını yetiştirme ve terbiye görevi eşine kalmıştır ki, eşi bu görevi layıkıyla yerine

²⁵ http://www.memleket.com.tr/Namık_Ayas/17_Ağustos_2008/M.İhsan_Konevî.

²⁶ Feyzi Halıcı, Şiir Yarışması, Çağrı, Yıl: 27, Sayı: 301, Şubat 1983, s. 5.

²⁷ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

getirmiştir. Kızı Gülhun Hanım biyokimya uzmanı, oğlu Mehmet Emrehan ise elektrik ve elektronik mühendisi olmuştur.

İlk sanat gücünü ve dergi yayınlama isteğini Çınaraltı Dergisi'nden Orhan Seyfi ORHON ve Yusuf Ziya ORTAÇ'tan aldığını²⁸ söyleyen Halıcı, 1957 yılında, Konya'da, isim babalığını²⁹ Fazıl Hüsnü DAĞLARCA'nın yaptığı, aylık kültür-sanat-turizm ve folklor dergisi ÇAĞRI'yı yayınladı. Mahalli bir sanat ve edebiyat dergisi olarak oldukça başarılı ve uzun ömürlü³⁰ olan Çağrı, yurdumuzun en uzun ömürlü üç dergisinden biri ve Anadolu'da yayımlanan en uzun süreli dergi olarak elli üçüncü yayın yılına girmiş bulunmaktadır.

Çağrı Dergisi'nin önemini Halıcı şöyle açıklamaktadır: “Çağrı, milli tarih şuuru içinde, başlangıçtan bugüne Türk Edebiyatının tarihi gelişimine saygı, sanatçılara sevgi duymayı bir görev bilir. “Kökü mazide olan âti” düşüncesine gönülden katılır. Milli edebiyatımızın mahalli kaynaklardan ve folklordan yararlanarak güçleneceğine ve uluslar arası bir değer kazanacağına inanır³¹.” Çağrı Dergisi, 1957 yılından beri Türk yazın hayatına değerli katkıları bulunan yazarlar kadrosuyla, Türkiye'nin bilim, sanat, folklor ve turizm hayatına gönülden hizmet etmektedir.

Artık şiir alanında büyük bir yol kat etmiş olan şairin, 1957'de Konya'nın en tanınmış caddesinden ismini alan “İstanbul Caddesi” isimli şiir kitabı yayınlanır.

Gayesinin, hemen her konuda özellikle sanat ve kültür konularında Konya'ya hizmet etmek olduğunu ifade eden Halıcı, 1959 yılında Konya Turizm Derneği'ni kurar. Dernek vasıtasıyla Mevlâna'yı Anma Törenlerini, Geleneksel Âşıklar Bayramını, Geleneksel Konya Yemekleri Yarışmasını, Cirit Oyunları Şampiyonasını, Gül Yarışmasını, Rahvan At Yarışlarını, Güvercin Güzellik Yarışmasını, Beste ve Saz Eserleri Yarışmasını, Tilâvet-i Kur'an Yarışmasını, Satranç Şampiyonasını düzenler.

Feyzi HALICI bütün bu faaliyetleri gerçekleştirirken en büyük ideali, Konya'ya bir üniversitenin açılmasıdır. O ve arkadaşları üniversitenin adını bile koymuşlardır: “Selçuk Üniversitesi”. Üniversitenin açılması ile ilgili hatırasını da Halıcı şöyle anlatmaktadır:

²⁸ Feyzi Halıcı, Çağrı'nın Yayın Öyküsü, Çağrı, Yıl:46, Sayı:512, Temmuz 2002, s. 29.

²⁹ Feyzi Halıcı, Çıkarken, Çağrı, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 1.

³⁰ Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergâh Yayınları, Cilt: 4, İstanbul 1981, s. 43.

³¹ Feyzi Halıcı, 20. Yayın Şeref Yılı, Çağrı, Yıl: 20, Sayı: 216, Ocak 1976, s. 3.

“13 Nisan 1964 tarihinde Başbakanımız Süleyman DEMİREL Krom, Magnezit fabrikasının temel atma töreni için Konya’ya gelecekti.

Başbakanı Beyşehir sınırında karşılayacak öncü heyette vali, belediye reisi ve ben vardım. Üniversitenin açılması için büyükçe bir kartona şu dörtlüğü iri puntolarla yazdım:

Kültür ve sanat şehri olmanın gururunu,
Taşır bilim adına elbet bu tatlı sitem.
Yağmur beklercesine kurak topraklarıma
Ne zaman açılacak benim üniversitem?

Başbakanımız kürsüde bu şiiri okudu. En kısa zamanda Selçuk Üniversitesi’nin açılacağını Konya halkına müjdeledi³².” 15 Ekim 1975 yılında yapılan Selçuk Üniversitesi’nin açılış töreninde Konya Senatörü olarak Feyzi HALICI da bulunmuştur.

Tenisi, güreşi, futbolu seven, pul koleksiyonculuğu ve çiçekçiliğe meraklı³³ olan Feyzi HALICI’nın, bu itibarla Konya sporuna katkısı çok büyüktür. Onun tenise olan ilgisini Halim YAĞCIOĞLU bir yazısında şöyle anlatmaktadır: “Mevsimin sıcak günlerinden biriydi. Ozan dostum Osman ATTİLA, beni çekiştire çekiştire, kırmızı toprakları, çevresini ağaçların süslediği bir tenis alanına getirmişti. Ofluyor, pufluyor, bir yandan da gözlüklerinin camını mendiliyle siliyordu. Çevre tenise meraklı gençlerle doluydu. Durduğumuz zaman, alanda raketini havaya kaldırmış, ince yapılı, uzun boylu, çok yakışıklı bir genci göstererek, “İşte o, Feyzi HALICI” dedi. Beyaz tenis giysileri içindeki Feyzi HALICI, gerçekten bir artist kadar alımlıydı³⁴.” Nitekim O, Konya tenisine 1960’tan itibaren oyuncu ve idareci olarak çok büyük emekler vermiştir³⁵.

Halıcı, fırsat buldukça spor yapar, sporla ilgilenir. İyi bir tenisçidir. Koyu bir Fenerbahçe taraftarıdır. O zamanki adıyla iyi bir Konya Gençlerbirliği taraftarıdır. Konya’da Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü’nün kurulmasında büyük katkısı olmuştur. Efsane müdürlerden Sami YAVRUCAK, Cemil ERGEN, Cemal ERKÖK, Cemil

³² Feyzi Halıcı, Mevlâna Üniversitesi, Çağrı, Yıl: 46, Sayı: 508, Mart 2002, s. 1.

³³ Dr. Osman Nebioğlu, Türkiye’de Kim Kimdir?, Nebioğlu Yayınevi, İstanbul 1961-1962, s. 339.

³⁴ Halim Yağcıoğlu, Çok Yönlü ve Çalışkan Bir Ozan: Feyzi Halıcı, Çağrı, Yıl: 40, Sayı: 434, Ocak 1996, s. 13.

³⁵ Konya İl Spor Almanığı, Konya 1989, s. 89-90.

ERKÖK, Nuri YENAL, Üstün YÖNEY onun spor dünyasından en iyi dostları; Vedat VEFA, Büyük Fikret ARICAN, Faruk ILGAZ ise idealindeki yönetici tipleridir³⁶.

Senatörlüğü sırasında da Rasat Tepe Spor Kompleksinde (Ankara Tenis Kulübünde) tenis sporunu devam ettirmiştir. Hamdi AYVALI'nın Federasyon Başkanlığı sırasında bisiklet sporuna destek sağlamış, yine futbol hakemlerine karşı yapılan kötü tezahüratlara mani olmak amacıyla, futbol hakemi olan İhsan DÖNDER ve ahbabı olan Ali PEKATILIR ile bir kampanya başlatmıştır. Yine sporcu sakatlanmalarına karşı boksörlerin başlarına kask takmaları için ilk teklifi, Mustafa GÜZELİPEK ve abisi Ziya GÜZELİPEK, Feyzi HALICI'dan aldıkları ilhamla vermişlerdir. Buna sebep de olimpiyat şampiyonu boksörlerden Konyalı Ali KILINÇOĞLU ve Ferzande IŞIK'ın burunlarının kırılmasına, Feyzi HALICI'nın çok üzülmesidir³⁷.

Konya için yaptığı onca hizmeti Konya halkı unutmamış, 1968 yılı Haziran ayında yapılan kısmî senato seçimlerinde Feyzi HALICI'yı Konya Senatörü seçmiştir. Meclisteki ilk gününü ve Parlamenter Şairler kitabının ortaya çıkışını da şöyle anlatmaktadır: “Senatonun açılış günü erkenden meclise gitmişim. Meclis kulisinde bir koltukta oturan üstadım şair Orhan Seyfi ORHON'u görünce yanına gittim, ellerini öpüp, hatırını sordum. Uzunca bir sohbete daldık... Orhan Seyfi ORHON Bey mecliste o gün bana şunları söylemişti: “Çınaraltı Dergisi'nin şair ve yazarlarından birçoğu milletvekili seçilerek milletimize ve yurdumuza hizmet verdiler. Bu meclisin kökeninde şairlerin ve yazarların sayısız himmet ve hizmetleri vardır. Yurdun kurtuluşunda, meclisin ilk kuruluşunda Türk Edebiyatının en meşhur şairleri, gazetecileri ve yazarları Mustafa Kemal'in etrafında hizmet vermek için adeta yarışmışlardır. Bu şairleri bir güldeste de toplamak sana düşer. Bunu senden bekliyorum³⁸.” Halıcı üstadı Orhan Seyfi ORHON'un ricası üzerine “Parlamenter Şairler” kitabını yayınlamıştır.

1970-76 yılları arasında Türkiye Pakistan Kültür ve Turizm Vakfı'nı kurar. 1979-81 yılları arasında da Atatürk'ün kurduğu Türk Kooperatif Kurumu'nun genel başkanlığını yapar.

³⁶ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

³⁷ Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami Özsoy ile 26.05.2010 tarihinde yaptığımız görüşme.

³⁸ Feyzi Halıcı, Parlamenter Şairler, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları: 46, TBMM Vakfı Ofset Tesisi, Ankara 1990, s. VIII.

Şimdi bir şiiirdir içimde Struga,
 Süresiz ve sonsuz bir güzellikte, Drim,
 Avcumda son yaz çiçekleri diri, ıpslak
 Düşlerin salıncağında bir gider, bir gelirim³⁹

diyen Halıcı, Kültür Bakanlığı'nca 1980'de dünya şairlerinin katıldıkları Struga Şiir Şölenleri'ne ülkemizi temsilen gönderilmiştir. Struga Şiir Akşamlarına ilişkin izlenimlerini şiirsel bir ifadeyle "Struga Şiir Akşamları" adlı gezi kitabında toplamıştır.

Bir kısmı bestelenen Halıcı'nın şiirleri, dünyanın sayılı dillerine tercüme edilmiştir. Bunlardan Almanca, İngilizce, Fransızca ve Urduçaya çevrilenlere ulaşamadık. Ord. Prof. Dr. Anna Masala, Prof. Dr. Mariye Masala ve Ord. Prof. Dr. M. Bausani'nin İtalyancaya çevirdikleri bazı şiirleri ekler kısmına koyduk. Çeşitli antolojilerde ve ders kitaplarında şiirleri yayımlanan şairin ayrıca, Büyük Önder ATATÜRK'ün doğumunun yüzüncü yıldönümü dolayısıyla yazdığı şiir, bestekâr Nevit KODALLI tarafından iki ayrı marş olarak bestelenmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Çağdaş Türk Kültür Eserleri Yayın Kurulu, Türk Dil Kurumu ve Millî Kültür Dergisi'nin yazı kurulu üyesi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi üyesi, dost ve kardeş Pakistan'ın Konya Fahri Konsolosu, Londra Rûmî Komite onur üyesi, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı onur üyesi, basın şeref kartı sahibidir⁴⁰. Yaptığı hizmetlerden dolayı 2008 yılında TBMM Üstün Hizmet Ödülünü almıştır. 20 yıl İstanbul Pera Palas'ta "Şiir Günleri" ni ve 18 yıl Ankara'da Türk Tanıtma Vakfı'nda "Sanat ve Şiir Günleri" ni düzenlemiştir.

Feyzi HALICI'nın şiir, antoloji, güldeste, gezi, araştırma, folklor, kongre ve seminerlerle ilgili; yüzün üzerinde eseri bulunmaktadır. Şiirleri 1938'den beri Yenigün, Çınaraltı, Şadırvan, Aydabir, Hisar, Varlık, Türk Kültürü, Millî Kültür, Türk Dili ve Çağrı da yayımlanan şair, hayatını şuan İstanbul'da sürdürmektedir.

³⁹ Suat Ergüllü, Struga'yı Anlatan Bir Kitap, Çağrı, Yıl: 26, Sayı: 290, Mart 1992, s. 12.

⁴⁰ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 10.

2. EDEBİ ŞAHSİYETİ

Türk Edebiyatı, yazılı edebiyatın başladığı 8. yüzyıla kadar sözlü kültüre dayalı olarak gelişmiş (koşuk, sagu, sav, destan), İslamiyet'in kabulünden ve orta dönem Türk tarihindeki siyasi-sosyal gelişme ve değişmelerden dolayı da iki farklı biçimde şekillenmiştir⁴¹. Bunlar; Arap-Fas geleneklerine dayalı olarak doğup, gelişme süreci içinde millileşen divan edebiyatı ve Türklerin ilk millî edebiyat geleneklerine bağlı gelişen, yeni öğelerle zenginleşip çeşitlenen Türk halk edebiyatıdır.

Divan edebiyatı çerçevesinde oluşan yazı diliyle büyük halk kesiminin hatta aydınının konuşma dili arasında büyük farklılık vardı. Aydınlar daha zengin bir kültür, daha derin bir eğitim gerektiren üslupları denerken⁴², halk kendi basit günlük diliyle konuşup yazdı.

1911'de başta Ömer SEYFETTİN olmak üzere Ziya GÖKALP ve arkadaşları Türk edebiyatını gayri millî, taklitçi bir edebiyat olarak nitelendirdiler. Türk edebiyatının gayri millîlikten, taklitçilikten kurtularak millileşmesi, millî bir edebiyat olması gerektiğini söylediler. Bunun için de kelimedede tasfiyecilikten uzak duran bir dille, millî vezinle, millî nazım şekilleriyle, yerli ve millî temaları işleyen bir sanat anlayışını benimsediler. Bu anlayışı benimseyenler, söz konusu anlayışa uygun bir estetik içinde güzel eserler verdiler.

1908'den sonra Türkiye Türklerinde bu halka dönüş hareketi, Türkçülük ve Milliyetçilik dâvâlarına muvâzi olarak nazarî bir folklor cereyanı şeklinde kendini gösterdi. Halk kültürü ile aydınların bilgi veya kültürleri arasındaki hududu tayin etmek, Türk halkının maddî ve manevî hayatını aramak, bulmak düşüncesi ve "Divan Edebiyatı" yanında bir "Halk Edebiyatı" tasavvuru bu devrin romantizmini teşkil eder⁴³.

Şairler ve yazarlar için önceleri, hiçbir önem arz etmeyen Anadolu; kültürü, tarihi ve coğrafyasıyla âdetta yeniden keşfedilir. Dünya kültürünün nâdide hazinelerinin saklı bulunduğu Anadolu; insanıyla, köyleriyle, şehirleriyle, efsaneleri ve türküleriyle sanatkârların eserlerine esin kaynağı olur⁴⁴. Feyzi HALICI bu konuda gerçek sanatçının görevini, ilham ve güç kaynağını şöyle açıklar:

⁴¹ Erman Artun, Türk Halk Edebiyatına Giriş, Kitabevi, İstanbul 2004, s. 5.

⁴² Erman Artun, a.g.e., s. 8.

⁴³ Prof. Dr. Şükrü Elçin, Halk Edebiyatına Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara 2004, s. 4.

⁴⁴ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 19.

“Gerçek sanatçı zamanın her ânında güzelin, faydalının, doğrunun ve sevginin sabırlı araştırmacısı ve yorumcusu olmalıdır. Sanatçı elde ettiği bulguları öz ve anlaşılır bir dille sevecenlik içinde yaşadığı toplumun insanlarına sunabildiği ölçüde, kişilik kazanır. Sanatçı, toplumu toplum yapan duygu ve duyarlılığı bir kutsal belge halinde gelecek çağlara taşıyan bir iyi niyet elçisidir. Bu hizmeti yerine getirmek sanatçının elbette görevidir⁴⁵.”

Cumhuriyet döneminde Halk şairleri ve şiirleri konusunda geniş araştırmalar yapıldı. Ziya GÖKALP, Fuat KÖPRÜLÜ'yle gelişen bu araştırmalar Saadet Nüzhet ERGÜN, Ali Rıza YALGIN gibi folklorcularla günlük bir aktüalite kazandı. Yunus Emre, Karacaoğlan ve diğer bütün Halk şairleri Cumhuriyetin ilk yıllarında hayat serüvenleriyle, şiirleriyle Türk sanat ve edebiyat âlemine yeniden doğdular⁴⁶. İşte böyle bir ortamda kökü 12. yüzyılda Ahmet Yesevî ile başlayan, 13. yüzyılda Yunus Emre ve Mevlâna'yla devam eden bir anlayışın sembolü Feyzi HALICI, Konya'da dünyaya geldi.

Babasının İstanbul Caddesi'ndeki halı mağazasına gelen ve halk tarzı şiirler söyleyen Göçülü Âşık Mehmet Ağa'nın tesiriyle şiire ilgi duyar. Artık okula gidip gelirken adımları hep hece vezniyledir. Şiirle yatıp şiirle kalkar.

“İçki evvela dosttur, fazlaca içenlere
Tatlı ninniler söyler kendinden geçenlere
Ruhunu sindirerek ruhlara yavaş yavaş
Vücuda karşı açar öldürücü bir savaş”

mısrasıyla başlayan ilk şiiri 8-9 yaşlarında Son Posta gazetesinde yayımlanır. Bu olayı Feyzi HALICI şöyle anlatmaktadır:

“1932-1933 yıllarıydı... Sabahları Konya tren istasyonuna giren posta treni bir gün önce İstanbul'da yayınlanan gazeteleri getirir, Konya gazete bayii Gücüyenerler Vakit, İkdam, Akşam, Cumhuriyet sanıyorum Vatan da vardı, bu gazeteleri gazete satıcılarına istasyonda dağıtır, onlar da on-on beş kilo ağırlığındaki yayın organlarını omuzlarına sırtlar, şehrin merkezine doğru yarım saat süren bir koşuya başlarlardı... Son Posta gazetesi o yıllarda en çok okunan gazeteydi. Selim Ragıp EMEÇ, Burhan

⁴⁵ Feyzi Halıcı, Şiir Serüvenimiz, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 408, Kasım 1993, s. 1.

⁴⁶ Feyzi Halıcı, Halk Edebiyatı, Çağrı, Yıl: 20, Sayı: 220, Mayıs 1976, s. 4.

Cahit MORKAYA, İsmet Hulusi İSMET, Nusret Sefa COŞKUN gibi yazarlar günlük fıkralar, makaleler, yazarlardı.

Beni şiire, şiir yazmaya iten etken Son Posta gazetesinde devamlı olarak çeşitli anketler yapılır, okuyucuların bu anketlere verdiği cevaplar gazetede birinci sayfadan başlamak üzere yayınlanırdı. Henüz soyadı âdeti yoktu yurdumuzda. “İçki” konulu bir ankete şiir olarak verdiğim cevap üç gün sonra birinci sayfada ayna gibi yayınlanınca önce dondum kaldım. Sonra da nasıl sevindim, anlatamam. O gazete, o anket ve o şiirle üç gün koyun koyuna uyuduğumu söylersem hayret etmeyiniz. Her şeyin ilki kutsaldır. Çabanızın, çalışmalarınızın o ilk mısraları yıllarca hatıralarınızda yaşar da yaşar. O anı hiç unutamazsınız⁴⁷.”

Bir iki yıl sonra ilkokul beşinci sınıfta, Mehmet Faruk GÜNTUNCA'nın haftalık olarak yayınlanan “Çocuk Sesi” adlı mecmuasında “İmtihan Odasında” adlı şiiri yayımlanır ve büyük ilgi görür. Hikmet Feridun ES, Akşam gazetesinde bir yazıda bu şiirden söz eder. “Kara tahta dev olur/ Tebeşir alev olur.” mısralarını göklere çıkarır. “Çocuk denecek yaşta bir öğrencinin çizdiği bu imaj imrenilecek bir başarıdır.” diye yazar. Beş dörtlükten oluşan o şiirin son dörtlüğü şöyledir:

“Ne keder et ne çile,
Geleni söyle dile
Korkmuş Napolyon bile,
İmtihan odasında.”

Mektepli (Sami Karayel), Afacan, Çocuk Sesi, Yedigün dergilerinden sonra 1940'lı yıllarda fikir ve sanat dergisi Çınaraltı ile tanışır. Bu olayı Sayın Halıcı şöyle anlatmaktadır: “Konya Lisesi'nin ikinci sınıfındaydım. Rahmetli şair Cemal Oğuz ÖCAL Konya'da evimizin bitişiğindeki komşumuzu ziyarete gelmişti. Tanıştık. Çınaraltı dergisinde şiirlerim yayınlandı⁴⁸.” Çınaraltı Dergisi'nde, “Âşık Fezâî” ve “Feyzi Halıcı” imzalarıyla şiirleri neşredilen şair, bu arada Orhan Seyfi ORHON, Yusuf Ziya ORTAÇ, Mustafa Hakkı AKANSEL, Nebi BARKIN, Hamdi IŞIK gibi⁴⁹ halk tarzı

⁴⁷ Feyzi Halıcı, Yıllar Hatıraların Kilometre Taşdır, Çağrı, Yıl: 44, Sayı: 492, Kasım 2000, s. 1.

⁴⁸ Feyzi Halıcı, Çağrı'nın Yayın Öyküsü, Çağrı, Yıl: 46, Sayı: 512, s. 1.

⁴⁹ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 20.

şiiirin gelişmesine katkıda bulunan ve dönemin tanınmış mecmualarında şiirler ve yazılar neşreden edebiyatçılarıyla da yakın münasebetler kurar.

Orhan Seyfi ORHON, Çınaraltı Dergisi'nde Feyzi HALICI için şunları söylemektedir: “Feyzi Halıcı ve Fezâî aynı şairin kullandığı iki imzadır. Kendisine niçin iki imza kullandığını sorduğum zaman bana şu cevabı verdi⁵⁰:

‘Halk ağzıyla yazdığım şiirlere Fezâî ismini koyuyorum. Diğerlerine kendi imzamı. Bundan başka Feyzi Halıcı isimli bir genç arkadaşım daha var. O şiir yazmaz, fakat yazılarımla her zaman ona gadretmiyeyim diye ara sıra da bu imzayı kullanıyorum.’

Feyzi HALICI, halk şiirinin lezzetini tatmış ve tekniğini kavramıştır. Âşık tarzında yazdığı zaman kusursuzdur. Bunun sağlam bir edebî kültüre dayandığına şüphe edemezsiniz. Hece veznini kullandığı kadar aruza da hâkimdir.”

Halıcı, aruza parmaklarının arasında şaşırtacak marifetler yaptırır. Abdullah SATOĞLU'nun deyimiyle kafiyeleleri hiç beklenmeyen ve umulmayan yerden yakalar, nazım şekillerine her gün bir elbise giydirerek, türlü türlü renklerle gözleri kamaştırır⁵¹. 16-17 yaşlarında yazdığı imale ve zihaf kusurlarının bulunmadığı⁵², “İstanbul’u Gördüm” şiirinde bizleri tarih öncesine götürür. İstanbul’u ilk defa görüşünü şu mısralarla anlatır:

“Gördüm güzel İstanbul’u gördüm,
Tarihteki altın yolu gördüm.
Gezdim on asırlık ulu şehri,
Boş gönlümü birden dolu gördüm.

Girmiş gibi mazideki harbe,
Hiç dinmedi kalbimdeki darbe.
Gezdim o çelik surları; garbe
Heybetle uzanmış kolu gördüm.

⁵⁰ Orhan Seyfi Orhon, Sahici Yeni Nesil, Genç Şair Feyzi Halıcı (Konyalı Fezai), Çınaraltı Dergisi, 6 Kasım 1943, s. 11.

⁵¹ Abdullah Satoğlu, Şiir Dünyamızda Feyzi Halıcı, Çağrı, Yıl: 44, Sayı: 492, Kasım 2000, s. 10.

⁵² Sayın Feyzi Halıcı ile 04.07.2009 tarihinde Bursa Yıldırım Belediyesi 5. Uluslar arası Türkiye Âşıklar ve Şairler Bayramı’nda yaptığımız mülakat.

Gördüm, güzel İstanbul’u gördüm⁵³.”

Feyzi HALICI’nın ilk şiirleri gerek temalar ve gerekse temaların işlenişi bakımından bir halk âşığının kaleminden çıkmış gibidir. Aşk ve tabiat bu şiirlerin ana temasını teşkil eder. Şiirlerinde ilham, bir yayla rüzgârı gibi bol bol esmektedir. Bu hava size ırmaklarla, ormanlarla, dağlarla, tarlalarla, köylerle, köylülerle, gelinlerle, yiğit delikanlılarla Anadolu’yu yaşatır⁵⁴. “Yaylaya Bir Gelin Geldi” isimli şiirinde kelimelerle bize resim çizer:

Kına yakıldı ellere,
Poşu bağlandı bellere.
Yayla döküldü yollara
Yaylaya bir gelin geldi.

İnce yaşmaklar pullandı,
Tatlı gamzeler güllendi.
Yayla sevinçle dillendi,
Yaylaya bir gelin geldi.

Kaynadı bakır kazanlar
Okundu çifte ezanlar
Oyun oynadı kızanlar
Yaylaya bir gelin geldi⁵⁵.

Onun Türk kahramanlığını, Türk şuuru ve milliyetçilik duygusuyla dile getirdiği şiirleri de vardır. Epik karakterdeki bu şiirlerinde Türk tarihi, bütün ihtişamıyla sergilenir. “Kalelerden Estergon Kalesi” ve “Battal Gazi” şiirleri bu tarzın en güzel örnekleridir.

⁵³ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 311.

⁵⁴ Orhan Seyfî Orhon, Sahici Yeni Nesil, Genç Şair Feyzi Halıcı (Konyalı Fezai), Çınaraltı Dergisi, 6 Kasım 1943, s. 11.

⁵⁵ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 244- 245.

BATTAL GAZİ'YE ŞİİR

Şevk dökülür davullardan
Sanki Hülâgû Han gider
Allah'a varan yollardan
Atlar duman duman gider.

...

Gamdır, dağılan peyderpey,
Dağlar seslendikçe, "hey heey"!
Dize gelir kaç derebey
Kaç diyara ferman gider.

...

Hak için, aslan yüreklim,
Bir öyle hamle eyler kim;
Çalkalanır yedi iklim
Tarih dolusu şan gider⁵⁶.

KALELERDEN ESTERGON KALESİ

Bir serhat türküsüdür, dökülür
Alabildiğine dudaklardan...
Kalelerden Estergon Kalesi
Mavi mavi tüter uzaklardan.

Destur almış nice küheylândır,
Zafer, ala gözlü bir ceylandır.
Tuna, Tuna değil teknil kandır,
Akar durur şehit topraklardan.

Açılmış rüzgârlara içerim,
Tûl dairelerden geçerim.

---

⁵⁶ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 89.

Gülümser tarihe yeniçerim
Altın kırmızısı şafaklardan⁵⁷.

Feyzi HALICI'nın şiirlerinde Anadolu gerçeğini, çeşitli yönleriyle yansıtan şehirler de yer almaktadır. Bu şiirlerde şehirlerin önemli özellikleri gözler önüne serilmektedir:

İMBAT

İzmir'e doğru bir tren gider,
Yol boyunca incir ağaçları.
Ben susarım, yüzümde bir güzelin
Rüzgâr rüzgâr konuşur saçları...⁵⁸

BİNGÖL'DE BAHAR

İstanbul'da köprü üstü
Herkesin bir işi vardır.
Uzakta, çok uzaklarda,
Şimdi Bingöl'de bahardır...⁵⁹

ŞU İZMİT'İN

...

Ceddım düşmanla yarışmış,
Erlik cengine girişmiş
Bağrında az mı vuruşmuş
Şu İzmit'in...⁶⁰

⁵⁷ Feyzi Halıcı, İstanbul Caddesi, Şehir Matbaası, İstanbul 1957, s. 94.

⁵⁸ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 54.

⁵⁹ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 58.

⁶⁰ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 91.

MEMLEKET SOFRASI

Çalba otu gibi bu yalnızlığın,
 Bir ala, bir mora düşer türküsü.
 Ah çeker de deli gönül ah çeker,
 Karaman'ın Karadağı Yörükler⁶¹.

İSTANBUL'UN SOKAKLARI İNCEDEN

...

Tedirginlik, arzu, bu sonsuz çaba,
 Mutluluğa dönüşür mü acaba?

Gerçek mi, yalan mı dokunduğum şey,
 Bilmem ne söylüyor bu efkârlı ney?

İstanbul'un sokakları inceden,
 Sana bin bir selâm yarım geceden...⁶²

ERZURUMLUYUM

Hayatta kaygısız yaşarım, şenim,
 Süt rengi ovalar yaylalar benim.
 İlham verir bana Palandökenim,
 Ben Erzurumluyum Erzurumluyum⁶³.

İSTANBUL TÜRKÜSÜ

Her zaman alımlı, her zaman ince güzelsin,
 Denizsin, tepesin, kadınsın, parasın, pulsun.
 Taşarsın aynasından sonsuz denizlerin,
 Canımsın efendim, biricik İstanbul'sun⁶⁴.

⁶¹ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 131.

⁶² Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 158.

⁶³ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 173.

KÜTAHYA GÜZELLEMESESİ

Dertli dolap örneği ünler sesin
Sevgiyle donanmış sinilerdesin
Zamanı tapşıran çinilerdesin.

Akça tarihe açılmış sayfasın,
Tekmil güzelliğinle Kütahya'sın...⁶⁵

Sanatçı ve yaşadığı coğrafya arasında sıkı bir ilişki vardır. “Kök, köken ve gelenek, sanatçının ilham ve güç alacağı bir ana kaynaktır. Sanatçı içinde yaşadığı toplumu ne kadar içten tanır ve bilirse kültür, sanat konusunda toplumun eğitiminde ne derece yardımcı olursa başarısı da o derece yüksek olur⁶⁶.” diyen Feyzi HALICI, adına “Konya” denilen “Dokuz bin yıllık sevgili” yi ozan diliyle “Selçukya” diye adlandırır. Konya, bir Selçuklu başkentidir. Tarihin altınla yaldızlanması da bu dönemdedir. Konya toprakları bizden olmayanları da bağrında barındırır. Bir âşık için maşukunun paylaşımı olmazların olmazıdır. O, ismiyle, cismiyle sevene has olmalıdır. Halıcı öyle de yapar. Bu topraklara Türk mührünü vuranlar da hak ettiği için artık Konya, şair için bundan böyle “Selçukya”dır⁶⁷ ve en güzel mısralarda O'nadır. Feyzi HALICI'nın Konya'yı ve çevresini anlattığı birçok şiiri vardır.

İstanbul Caddesi şiirinde, babasının halı mağazasında çalıştığı yılları anlatır.

“Bu cadde İstanbul Caddesi,
Aziziye minaresinde çifte ezan,
Nal sesleri, motor gürültüleri
Arasında, kaybolursunuz bazen⁶⁸.”

“Destanlar Şehri Konya” da bizleri milattan öncesine götürür. Konya'nın, tarihin bilinen ilk devrinde de önemli ve ünlü bir şehir olduğunu vurgular.

⁶⁴ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 181.

⁶⁵ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 227.

⁶⁶ Feyzi Halıcı, Yazık Oldu Türk Şiirine, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 390, Mayıs 1992, s. 1.

⁶⁷ Ali Işık, Feyzi Halıcı'nın Konya'sı, Çağrı, Sayı: 527, Ekim 2003, s. 12.

⁶⁸ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 42.

Yoluna kurban olduğum,
Aziz bildiğim evlattan.
Şanın, şöhretin dörtnala,
Koşa gelmede milattan⁶⁹.

“Konya” adlı şiirinde ise Konya’yı geniş bir çerçevede buluruz. Hz. Mevlâna’nın büyük kazalar, belalar, yoksulluklar görmeyeceğini, kan-kavga şehri olmayacağını, kutsal belde olduğunu söylediği Konya için;

...

“Tarihin yüreği, can beldesidir,
Asırla ölçülmez yaşı Konya’nın.
İç Anadolu’nu şan beldesidir,
Dünyada bulunmaz eşi Konya’nın.

...

Dört bir köşesinde eski eserler,
Camiler, türbeler yükselmiş yer yer.
Ney sesleriyle dolmuş taşmış bu yerler,
Bu makamla şakır kuşu Konya’nın⁷⁰.” der.

“Selçukya’ya Özlemim Bu, Kaçınıcı” da Konya sevgisini, Selçukya tutkusunu açık bir dille ifade eder. O, Selçukya’nın bıkmaz usanmaz ozanıdır. Sürekli Selçukya’dadır. Uzak kalamaz, bırakıp gidemez; azıcık ayrılrsa koşa koşa döner. Hep Selçukya’yı yaşar, hep Selçukya’ya özlemlidir⁷¹.

Gözlerinin Temmuz sıcağı var ya,
Var ya çinilerde bembeyaz sesin;
Bir çığ gibi benden ayrılсан bile,
Bil ki alev alev içerimdesin.

...

⁶⁹ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 113.

⁷⁰ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 309.

⁷¹ Seyit Küçükbezi, Türk Şiirinde Feyzi Halıcı Yaşama Sevinci’nde Konya, Çağrı, Yıl: 30, Sayı: 347, Aralık 1986.

Orman masalları artık çok uzak,
 Ala ceylan mısın sevdiğim, nesin?
 Çıksan da burcuna karlı dağların,
 Duy ki alev alev içirimdesin⁷².

“Selçukya’sın” şiirinde ise Konya’ya güzelleri kıskandıracak iltifatlarda bulunur:

Uzak bahçelerde unut ellerini,
 Yavaş konuş, kimsecikler duymasın!
 O ki gecelere sığmak bilmeyen,
 Kocaman gözlerinle Selçukya’sın...

Bir ceylansın uykusuz tepelerde,
 Gökyüzünü tutuşturan aynasın..
 Orman masalları nice güzelse,
 O kadar, o kadar Selçukya’sın...⁷³

Elbetteki Feyzi HALICI’nın Konya’yı anlatan şiirleri bunlarla sınırlı değildir. O her türlü ihtişamdı, övgüden, gösteriştı uzak mütevazı şair kişiliğı ile Kayalıpark’ı, Ovakavağı’nı, May Geçidi’ni, Sultan Dağları’nı, Takkeli Dağ’ı, Yavuz Sultan Selim Han’ın Çeşmesi’ni, Tutup Beli’ndeki Yalnız Ağaç’ı, Şeref Şirin Sokağı’ndaki Çeşme’yi, Aslanlı Kışla’yı şiirlerinde dile getirir.

Cumhuriyet devrinde adı Konya ile birlikte anılan Feyzi HALICI, doğup büyüdüğü ve içinde yaşadığı bu şehre içten gelen bir sahiplenme duygusuyla bağlıdır. O, Konya’ya hayrandır. Ticaret, cemiyet ve siyaset adamı kimliğiyle yaptığı hizmetlerin ötesinde bir şâir olarak, mazisi ve hâli ile ve kendi kelimeleriyle “evlâttan aziz bildiğı” Konya’yı şiirleştirmiş olması kayda değerdir⁷⁴. Feyzi HALICI bu durumu Konya’ya hitâben şöyle dile getirmektedir:

⁷² Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 164.

⁷³ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 54.

⁷⁴ Doç. Dr. Halim Seraslan, Konyalı Şairlerin Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirindeki Yeri Üzerine Bir Deneme, Konya’da Düşünce ve Edebiyat Sempozyumu, 23-24 Mayıs 2003, Merhaba Ofset, Konya 2003, s. 145.

Seni duydum, seni bildim, yaşadım çiçek çiçek,
Seni söyleyeceğim bütün gücümle, ölene-cek..⁷⁵

Feyzi HALICI'nın şiirlerinde tema bolluğu dikkati çekmektedir. En çok işlediği temalar ise; memleket, din, tarih, aşk, ölüm, zaman, günlük hayat, aydınlık, yaşama sevinci, bahar, tabiat, özlem, kahramanlık vs. üzerinedir.

Türk şiirine yeni temalar ve orijinal imajlar kazandırdığı söylenebilecek olan şair, az da olsa siyasi ve içtimaî temalar işleyen manzumeler de kaleme almıştır. Bu şiirlerinde hayat pahalılığından, enflasyondan, tarihi mekânlara karşı ilgisizlikten bahsetmektedir ve dönemin yetkililerine eleştirilerde bulunmaktadır:

SOR KARDAŞIM

...

Yaşamak nice pahalı
Yolumuz dikenli çalı.
Acımız papatya falı,
Düşü hayra yor kardaşım.

Borcumuz var uçan kuşa,
Sabır geldi dolduruşa.
Binlik döndü tek kuruşa
Yüreğimiz kor, kardaşım⁷⁶.

...

İSTANBUL CADDESİ II

...

Pahalılık boş bulmasın meydanı,
Çekilir koyunlar gibi besiyeye.
Süpürgesi, zeytinyağı, ekmeği,
Her şey veresiye.

⁷⁵ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 173.

⁷⁶ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 209.

Yaşamak, nicedir, bir görünüz,
 Toptozlu haziran günleri!
 Yağız amelelerle birlikte,
 Dört buçuk liraya öğünleri..⁷⁷

ŞEREFŞİRİN SOKAĞINDAKİ ÇEŞME

Gömülmüş mermerden yalnızlığa;
 Şerefşirin sokağındaki çeşme...
 İdamlık bir mahkûm gibi hüznü,
 Seslenir taş gibi: Derdimi deşme...

...

Sorsanız dillenir kuru dudaklar.
 “Çizen böyle çizmiş bu planları.”
 Ecdat yâdigarı, perme-perişan,
 Hak korusun geride kalanları..⁷⁸

...

Geniş bir hayal gücünün ve güçlü bir ifadenin ürünü olan şiirlerinin dili, yaşayan bir dildir. Oldukça sade, zengin ve tabiidir. Halkın dimağında canlı bulunan birçok kelimeyi O'nun şiirlerinde görmek mümkündür⁷⁹. Yaşayan Türkçeyi yöresel kullanılan “annaç, çıvgın, ıscacık, yaşmak, şavk, yayan-yapıldak, bürümcek, delişmen, akça-pakça, tutmaç, uçgun vb.” kelimelerle beslemekten geri durmaz.

Feyzi HALICI, konuşma havası içerisinde, üçüncü kişileri de şiire katarak şiiri zenginleştirmiştir. Aşağıdaki örneklerde bunu görmek mümkündür:

⁷⁷ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 45.

⁷⁸ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 174-175.

⁷⁹ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 21.

ZAMAN

...

Ne ki, elin seğirmesi,
 Suyun çiçeğe durması?
 -Bir evvel zaman içinde-
 Nereye gitti bu zaman?⁸⁰

...

BİNGÖL'DE BAHAR

...

Çavgın-suda demli çaylar
 Şepit şepit dolunaylar.
 (Siz, hiç ceylan gördünüz mü?)
 Şimdi Bingöl'de bahardır...⁸¹

...

Ahmet Yesevi ile başlayan Mevlâna, Hacı Bektaşî Velî ve Yunus Emre'yle devam eden gönül eğitimi, Feyzi HALICI'yı, mistik şiirler yazmaya itmiştir. Bu tür şiirlerinde Allah, varlık, kâinat gibi metafizik unsurlar ve dini temalar görülmektedir. Nitekim "Dinle Neyden" isimli kitabı edebî aşka ve tek varlığa özlemlerle doludur.

Maddenin değil ruhun, aklın değil gönlün, geçici olanın değil ebedî olanın tercih edilmesi gerektiği "Senden Kurtul Sana Kaç" adlı şiirinde ikinci kişi şahıslara öğüt verilerek⁸² anlatılmıştır:

...

Bu yalancı dünyada
 Kimse kalıcı değil.
 Alacası üzümün
 Nûru iki gözümün.
 Benliğe verme meyil,

⁸⁰ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 4.

⁸¹ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 30.

⁸² Süheyla Seçkin, Feyzi Halıcı'nın "Senden Kurtul Sana Kaç" İsimli Şiirinin Tahlili, Çağrı, Yıl: 37, Sayı: 402, Mayıs 1993, s. 11.

Özlemi getir yâda,
Sevgi en kutsal amaç
Hak rızasınca eğil,
Senden kurtul sana kaç!..

...

“Ellerime Kar Yağıyor” şiirinde, “yalnızlık duygusu” nun ağır bastığı bir zaman diliminde kendi ruh halini tasvir etmektedir⁸³. Şiirde her ne kadar: “Yalınca bir dağ başı”, “ellere karın yağması”, “gökyüzü”, “doğan gün”, “toprak” gibi dış âlemle alâkalı bir kısım unsurlar görünse de bunlar, gerçek anlamlarının dışında yepyeni anlamlara bürünerek birer manevî tabiat unsurları şekline dönüşmüştür.

Yalınca bir dağ-başında
Ellerime kar yağıyor...
Yazın yaz, kışın kış Tanrım,
Bu ne mayalanış, Tanrım;
En güzele, en korkunca,
Teselliler sonu, bunca,
Gökyüzünde unuttuğum
Ellerime kar yağıyor...⁸⁴

...

Feyzi HALICI, tasavvufî bir hayat tarzı içinde iyi insan olma numunesini ortaya koyduğu “Öğrettiler” şiirinde ise geçirdiği merhaleleri anlatmaktadır:

“Bir bilsen ey sevgili bize neyi öğrettiler?
Mânâ burcunda savkıyan her şeyi öğrettiler.

Terkedip hüznü bir nice yorgun sokaklarda
Cümle efkâra boşverip gülmeyi öğrettiler.

Yok-olmadan var-olmaya giden altın yolu
Aşkın melâlini derince bilmeyi öğrettiler.

⁸³ Dr. Rıfat Araz, Şiir İncelemeleri, Alp Yayınları, Ankara 2005, s. 141-157.

⁸⁴ Feyzi Halıcı, Günaydın, Büyük Kervan Matbaası, İstanbul 1960, s. 6.

Atlatıp dar kapısından dünya telâşının
Ölmeden önce, çok şükür ölmeyi öğrettiler⁸⁵.

...

İnsanoğlu, cemiyet içinde yaşasa bile, zaman zaman yalnızlık duygusuna kapılır. Derdini, sıkıntısını veya sevincini paylaşacak birilerini arar. Bunun içindir ki, her kim olursa olsun, insan, zaman zaman yaşadığı bu “acz” halinde yalvarma psikolojisine de girer. Bir yerlerden, birinden veya birilerinden yardım ihtiyacı hisseder. Bu; şuurlu olabileceği gibi, şuurlu tezahürleri olarak “dua” yla buluşur. Bir bakıma “dua”, mümin ile Yüce Allah arasında cereyan eden esrarlı bir “diyalog” dur⁸⁶. Feyzi HALICI’da “mavi gecelerin seher vaktinde” ellerini açar ve Hakk’a şöyle “Dua” eder:

Yükselir semaya doğru ellerim
Mavi gecelerin seher vaktinde.
Hakk’a kanat açar hep emellerim
Mavi gecelerin seher vaktinde...

Kaybolur kederim, kaybolur ahım,
Gözümde yaş olur, akar günahım.
Bana daha yakın olur Allah’ım
Mavi gecelerin seher vaktinde...⁸⁷

...

Başından beri, eski kültürümüze, eski şiirimize, eski örf ve adetlerimize sahip çıkarak şiir ve sanat yolunda olumlu sonuçlar almış ve almakta olan Feyzi HALICI, eskiyi inkâr etmeden yeniyi aramış, sadelik içinde güzeli yakalamıştır⁸⁸. Halk şiirimizin derin ve berrak ırmağından su içerek, kendine özgü bir şiir dünyası yaratmış olan şairin bu özelliğini dörtlemelerinde görmek mümkündür.

⁸⁵ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 123.

⁸⁶ M. Halistin Kukul, Feyzi Halıcı’nın “Dua” Şiirinin Tahlili, Çağrı, Yıl: 46, Sayı: 507, Şubat 2002, s. 15.

⁸⁷ Feyzi Halıcı, Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1964, s. 24.

⁸⁸ İlhan Geçer, Dörtlemeler ve Feyzi Halıcı Hakkında, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 410, Ocak 1994, s. 15.

Eskilerin “rubai” dediği, köklü şiir geleneğini Feyzi HALICI, günümüzde dörtlemeler ile sürdürmektedir. İnsanın günlük yaşantısı içinde her halinin bir ifadesi olarak tanımladığı “Dörtlemeler” in amacını şöyle açıklamaktadır:

“Dörtlemeler’imde bencillikten uzak ben’i, beni ben yapan toplumu, toplumun duyarlılığını, halkımıza mal olan sözcüklerle, imajlarla ve güzelim Türkçemizle belirleyen, maddeden mânâya, sevgiye, toplumun varoluşuna, devamlılığına uzanan, bunları tarihî bir kimlik içinde yeni deyiş ve çağdaş kavramlarla belirleyip okuyucuya sunan bir çalışma ürünü olarak kabulleniyorum⁸⁹.”

Dörtlemeler’in içeriğiyle ilgili soruya verdiği yanıt da ilginç⁹⁰:

“Dörtlemeler, yazılmış şiirler değildir. Hepsi de söylenmiş şiirlerdir. Dörtlemeler’in kökeninde Orhun-Yenisey kitâbelerinin ruhu vardır. Bu ruh, Ahmet Yesevî Hz.’nin hikmetlerine gelir dayanır, uzun bir soluk alır. İslâmiyet’in “Eşref-i Mahlûkat” olan insana bahşettiği yaşama sevinci, Hak gerçeği ile özdeşleşen insan sevgisinden nasibini alır. Dörtlemeler’in mânevî gücü ve ilham kaynağı olan Yesevî Hz.’nin öğütleri, ihlâsı, hal ve hareketi Dörtlemeler’de bir nûr halesi olarak yansır. Hacı Bektaş-ı Veli Hz. Şeyh Lokman-ı Parende, Yunus Emre, Dörtlemeler’in ilham kaynağı olarak zaman zaman deyişle, duyularıyla ekran olurlar, mikrofon olurlar Dörtlemeler’de...”

Dörtlemeler’in içeriğini bu şekilde açıklayan şair, Dörtlemeler’in çoğunun yaşamın içinden Fatih, Boğaziçi, Mavi Tren, Başkent Ekspreslerinde İstanbul’a geliştirdiği söylenildiğini belirtmektedir. Bir dörtlüğün anısını ise şöyle anlatmaktadır:

Bir gönül dostu, Halıcı’ya şunları söyler:

“Ne zaman evde sıkıntıdan, yorgunluktan bitap kalıp banyo almak istesem, banyomun suları Yunus Emre’nin mısraları olur, başımdan süzülür, tarif edemeyeceğim güzellikte bir serinlik, bir huzur içinde vücuduma yayılır. O tatlı mısralar su gibi beni yur, yıkar. Mânevî bir ortam içinde bulurum kendimi. “Halıcı, güler: “Bak, bu dörtlüğü bu sabah söyledim.” der ve arkadaşına şu dörtlüğü okur:

Günaydına bir seslenen var susun,

Bir olduğu demdir şiirin, usun.

⁸⁹ Hüseyin Yurdabak, Feyzi Halıcı ile Dörtlemeler Üzerine Sohbet, Şiirler-Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 35.

⁹⁰ R. Sami Hamamcı, Dörtlemeler’i Okurken, Çağrı, Yıl: 40, Sayı: 442, Eylül 1996, s. 14.

Çağrışıyor cümlemizi sevgiye,
Akar su misali dili Yunus'un.

Feyzi HALICI “Dörtlemeler” i yazılmış şiirler değil de, gönül diliyle söylenmiş şiirler olarak niteliyor. Türk şiirinin kökeninde mani vardır. Ben de Dörtlemeler’imle şiir dünyamızın başlangıcına döndüm vurgulaması yaparak Dörtlemeler’le “Kökü mazide olan âtiyiz” gerçeğini yeniden yaşatmak istemiştir.

Halıcı, “Dörtlemeler” ine birer ad koymuş. Aşk, ölüm, sevda, ayrılık, özlem, yaşamak, uzay, okyanus, alın yazısı, sevinç, gönül, zaman, dost, şiir, inanç, vuslat, çağrı vb. Bir de bu güne dek şiire hiç konu olmayanlar var. Halıcı onları da şiirleştirmiştir. Akort, Dinazor, Bilgisayar, Telefon, Uzay, Akvaryum, Dupleks, Pandora, Kompitür, Lahmacun, Mikrofon gibi. Bu denli konuların şiire girmesi, duygu ve düşüncelerle işlenmesi, Feyzi HALICI’nın ufkunun genişliğini göstermesi bakımından önemlidir.

Şair, daha çok duygunun ürünüdür. Evrenin bütün varlıklarını, insanı sentetik bir biçimde, duygu içinde anlatır. Gerçek ve güzel şiiri bulduğumuzda, içimizde ılık bir meltemin estiğini, acılarımızın, üzüntülerimizin, bu rüzgârla dağılıp yok olduğunu duyarız⁹¹. İşte Halıcı’nın Dörtlemeler’i de insanı böyle bir iklime taşıyor.

3-5 Temmuz 2009’da Bursa merkez Yıldırım Belediyesi tarafından geleneksel hale getirilen “Bursa Yıldırım Belediyesi 5. Uluslar arası Türkiye Âşıklar ve Şairler Bayramı’nda görüşme imkânı bulduğumuz Sayın Feyzi HALICI, Dörtlemeler’le ilgili şunları söylemiştir: “Dörtlemeler bir niyet kitabıdır. Hep iyiler vardır, bu dörtlemelerde. Bir sayfa açarsın. Sağda veya solda bir numara belirlersin ve okursun. Okuduğun mutlaka gerçekleşir. Manevi tarafı büyük, canlı bir kanaldır.” Sonra rastgele bir sayfa açıyor. “Sağ mı, sol mu?” diye sorduktan sonra benden, birden dörde kadar bir sayı söylememi istiyor. “Üç”, diyorum ve büyük ozan benim dörtlüğümü okuyor:

BAHARCA

Ne varsa şek ve şüphe adına yıkadım yudum,
Mutlu düşleri öylesine içtim yudum yudum.
Dizdim bir tabloya manzaraları, baharda bir,
Sevdiceğim doyuncaya-değın seni uyudum⁹².

⁹¹ İlhan Gençer, Dörtlemeler ve Feyzi Halıcı Hakkında, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 410, Ocak 1994, s. 15.

⁹² Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 445.

Sonra Âşık Nuri ŞAHİNOĞLU'nun (Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami ÖZSOY) niyetini okuyor:

MÜJDE

Ferhat nasıl özlediyse Şîrin'i,
Sevdiceğim durma, ara pîrini!
Olacaksın bir gün, dillere destan,
Bütün dünya okuyacak Şîrin'i⁹³.

O sohbette yanımızda bulunan ve kendisine “Âşıkların Feyzi Babası” diyen, Âşık Behram'a;

PANDORA

Dert bu, hüznün bu, alabildiğine yığın yığın,
Teselli yumağına Pandora örneği sığın!
Her derdin dermanı ararsan bulunur elbette,
Sevdiceğim tek, çaresi bulunmaz ayrılığın⁹⁴.

Eşi Bahar Hanım'a ise; “Bir bütünsün beni bende birleyen” le başlayan, bütün kelimelerin ilk harfleri “b” harfi olan;

BÜTÜNCE BİR BEKLEYİŞ

Bir bütünsün beni bende birleyen,
Bengi-beyaz belirgin bir burç beğen!
Bak, bağrından boşanıyor bulutlar
Burcu burcu baharı belirleyen⁹⁵.

⁹³ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 345.

⁹⁴ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 455.

⁹⁵ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 338.

dörtlemesini okuyor. Dörtlemeler başlığı altında kitap yayımlayan şair, kendi hayatını anlatan dörtlemeye ise şu örneği veriyor:

Hiç önemli değil, ne param, ne pulum,
Hoşgörü ile çizilmiş benim yolum,
Hak yolunda arayıp buldum kendimi,
Hoşgörüyüyle yunmuş, yıkanmış bir kulum⁹⁶.

Yeni Türk şiirinin eskimeyen, yıpranmayan değerli şairi Halıcı, belirgin kişiliğini sanat çevrelerine kabul ettirmiştir. Şiirlerinin sağlam bir yapısı vardır. Mısralarında ayrıntılara, gereksiz sözlere rastlanmaz. Ayıklamaları bilinçle yapar. Kelimeleri, rastgele yan yana dizmez. Mısra kurarken bütün hünerini kullanır. Şiirde, mısraların dış yapısı üzerinde ne kadar titizlikle durulursa, iç zenginliği ve güzelliği o nispette artar. Kelimelerin esrarlı dünyasına giremeyenler, gerçek şiirin ufuklarından ses veremezler⁹⁷. Feyzi HALICI, bu incelik ve ustalıkları başarmış şairlerimizdendir.

Feyzi HALICI'ya göre: “Şiir; geleneğin, bir toplumu toplum yapan dil, inanç, tarih ve coğrafyanın, estetiğin, çağdaş değer ölçüleriyle konumu belirlenen bir sözcük sanatıdır⁹⁸.” Şiiri bu şekilde tanımlayan şair, şiirin işlevi ile ilgili olarak da şunları söylemektedir:

Şiir, öncelikle insanı insan olmaya, sevecen olmaya, hizmet şefkat, yardım için var olmaya yöneltir. Şair olmak için eğitir⁹⁹.

1940'lı yıllarda Garip akımıyla başlayan şiir geleneğini “Yazık Oldu Türk Şiirine¹⁰⁰” diyerek eleştiren Halıcı, edebiyatımızdaki akımlardan hangisine dâhil olduğunu bir söyleşisinde şu şekilde cevaplamaktadır:

Yahya Kemal'in söylediği gibi “Kökü mazide olan atiyim”, daima tarihi eserlerimizi, okumayı kendime adet edinmişimdir. Elbette en büyük eğitimi kendi tarihimden, kendi sanatımdan, kendi sanat tarihimden almalıyım. Batı dünyası da bizi biz olarak tanımak, görmek, bilmek ister. Şiir konusunda ilk öğretmenim Ahmet Yesevi

⁹⁶ Zehra Durmuş, Sanat Dünyasından Feyzi Halıcı ile Söyleşi, Çağrı, Yıl:41, Sayı:452, Temmuz 1997, s. 13.

⁹⁷ İlhan Gençer, Dörtlemeler ve Feyzi Halıcı Hakkında, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 410, Ocak 1994, s. 15.

⁹⁸ Feyzi Halıcı, Ahmet Özdemir, Pera Palas Gönül Sohbetleri Güldestesi, Ankara 1996, s. 4.

⁹⁹ Feyzi Halıcı, Ahmet Özdemir, a.g.e., s. 4.

¹⁰⁰ Feyzi Halıcı, Yazık Oldu Türk Şiirine, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 390, Mayıs 1992, s. 1 ve 17.

ve Yunus Emre olmuştur. 1910 yılında Selanik'te yayımlanan Genç Kalemler dergisinde, Türkçecilik parolasıyla yola çıkan sanatçıların devamı olmaktan büyük mutluluk duymaktayım. Ömer SEYFETTİN, Ali Canip YÖNTEM, Mehmet Emin YURDAKUL ve arkadaşlarından sonra gelen nesil “Beş Hececiler” yani Orhan Seyfi ORHON, Yusuf Ziya ORTAÇ, Faruk Nafiz ÇAMLIBEL, Enis Behiç KORYÜREK, Halit Fahri OZANSOY bana hep ışık tutmuşlardır. Ben kişiliğimi 1942 yılında yayın hayatına giren, Orhan Seyfi ORHON ve Yusuf Ziya ORTAÇ'ın yönettiği Çınaraltı dergisinde buldum. Halk tarzı şiir ve hececilerin yazdığı vezinli kafiyeli şiirleri söylemekle işe başladım. Çağın teknik gelişiminin güzel sanatlara yansımaları sonucu, yeni bir anlayışın edebiyat dünyamıza getirdiği serbest tarz şiirlerden de örnekler verebileceğimi gösterdim¹⁰¹.

Feyzi HALICI, ustalığının, kabiliyetinin ve tecrübesinin sonucu olarak mensür şiirler de yazmıştır. Mensur şiir, şiire özgü konuları, yer yer şiir unsurlarının kullanıldığı düz yazıyla işleyen edebiyat türüdür. Edebiyatımızda özellikle Servet-i Fûnun döneminde ilgi görmüştür. Halit Ziya UŞAKLIGİL'in “Mensur Şiirler” i, Mehmet RAUF'un “Siyah İnciler” i, Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU'nun “Erenlerin Bağından” ını örnek olarak verebiliriz.

Halıcı, “Şiirce” adını verdiği mensur şiirlerini “Gecenin Bir Yerinde İki Ceylan” ve “Selçukya Güzellemesi” adlı kitaplarında toplamıştır. Bu şiirler O'nun estetik inceliğinin, üslup derinliğinin ve fikir enginliğinin en orijinal örnekleridir.

Feyzi HALICI'nın şiirlerinde şekil bakımından bir belirlilik yoktur. Şiirlerini genellikle dördlükler biçiminde yazmıştır. “Her Şey Büyümeye Bir Parça Daha”, “Dev Aynası”, “Bitki”, “Ellerin”, “Gong”, “Gurbet”, “Dilekçe”, “Yayan Yapıldak”, “Masal Gibi”, “Son”, “Yağmurlar İçinde”, “Hep Masal”, “Nerdesin”, “Güzelleme”, “Termometre”, “Yeter”, “İnsanoğulları”, “Güzel”, “Giysi”, “Yağmur”, “Yol Ötesi”, “Yeni Baştan” vb. örnek olarak verilebilir.

Bağımsız birçok dördlüğü olduğu gibi öteki şiirlerinde de dördlükler geniş yer tutar. Bunlara örnek; “Zamanı Çağırın Güzel”, “Zaman”, “İstanbul Caddesi”, “Güvercin”, “Arzuhal”, “Kız Kulesi”, “Cilo Dağları”, “Koroğlu'nun Dağlarına Şiir”, “Günaydınım”, “Bingöl'de Bahar”, “Misis Miniver”, “Memleket Sofrası”, “İmbat”,

¹⁰¹ Zehra Durmuş, Sanat Dünyasından Feyzi Halıcı ile Söyleşi, Çağrı, Yıl:41, Sayı:452, Temmuz 1997, s. 12.

“Gel Diyeceksin”, “İlk”, “Kartpostal”, “Siz”, “Gitme”, “Kayalı Park”, “Selçukyasın”, “Yitik Güzeller”, “Seni Yaşamak”, “Gecede”, “Ovakavağında Zaman”, “Pandora”, “Zamana Vurulan Kerkit”, “Yağmur Türküsü”, “Niyeydi”, “Öyle Olsun”, “Nar Çiçeği”, “Günaydın Şiir”, “Öyle Değil Mi”, “Şiir Seni Söylemek”, “Bengi”, “Kim Ne Derse Desin...”, “Var mısın”, “Selçukya’dan”, “Destanlar Şehri Konya”, “Yağmur Bulutu”, “Küllük Kahvesi”, “Islak Çağrı”, “Sultan Dağları”, “Selçukya’ya Özlemim Bu Kaçınıcı”, “Yakamoz”, “Anama Şiir”, “Övgü”, “Üçüncü Mektup”, “Sabah Çiçek ve Kadın”, “Sayanora”, “Paris Türküsü”, “Yayan Yapıldak”, “Yaşama Duvarı”, “Kalp Ağrısı”, “Takkeli Dağ ve Ötesi”, “Düş”, “Tomur Tomur”, “Haydi Gidelim”, “Yavuz Sultan Hanın Çeşmesi”, “İstanbul Türküsü”, “Şerefşirin Sokağındaki Çeşme”, “Nar Çiçeğim”, “Serüven”, “Yapıyorum”, “Hasret”, “Sen Misin”, “Denizin Çağrısı”, “Sevdiğim”, “Kalelerden Estergon Kalesi”, “Şüpheler Boyunca Sen”, “Düş Panayırı”, “Yok Mu, Hep Seni Düşündüm”, “Bir Gün”, “Beyaz Müjde”, “Belli Değil”, “Battal Gaziye Şiir”, “Masmavi”, “Gayri Bahar”, “Palandöken’e Şiir”, “Yaylaya Bir Gelin Geldi”, “Eyüp”, “Yaylada Bahar Başlıyor”, “Erzurumluyum”, “Nokta Nokta”, “Struga Şiirleri I”, “Ayrılık”, “Sen Bana”, “Ah Ne Zaman” vb. şiirlerini verebiliriz.

Halıcı, bazı şiirlerinde üçlü birimlere de yer vermiştir. Bunların sayısı dörtlülükler kadar fazla değildir.

“Büyüyen Aydınlık”, “Ne Olacak”, “Bilmece”, “Seni Düşünüyorum”, “Akşam Saati”, “Yol”, “Sımsıcak Bir El”. Halıcı’nın şiirlerinde üçlü düzen pek azdır; ama ikili düzen de oldukça çoktur. Bunları: “Güz Şarkısı”, “Ne Ki O”, “Portakal”, “Aynalarda”, “Özlem Güvercini”, “Sana Gazel”, “Güzelleme”, “Belki Bir Gün”, “Türkülerdesin”, “Ağa Düşen Kadın”, “Öğrettiler”, “Öğretmen”, “İstanbul’un Sokakları İnceden”, “İstanbulsun”, “Ve”, “Önce Aşk”, “Sonra Aşk”, “Oluş”, “Gez-Göz ve Aşk”, “Mevlâna” vb. şeklinde sıralayabiliriz.

Şiirlerinde beş dizeli düzen de görüyoruz. Sözelimi; “Gün Batımı”, “Destanlar İçinde Aslanlı Kışla”, “Bir Sergiden”, “Yağmurlar Altında Memleketim”, “Yalnız Ağaç Gibi”.

Altı, yedi ve sekiz dizeli şiirler yok denecek kadar azdır. Altılı şiirlere, “Caddeler Boyunca İstanbul”, “Anlarsın”; yedili kümelerden oluşan şiire, “Mevlâna Denizi”; sekizli kümeden oluşan şiire, “May Geçidi I” örneklerini verebiliriz.

Uzun ve sayısız dizelerden oluşan şiirleri ise pek çoktur. Sözelimi; “Rüzgâr Değirmeni”, May Geçidi”, “Uzaklarda”, Hüzün Dağları Bekliyor”, “Mut Şiiri”, “Avize” gibi.

Feyzi HALICI’nın şiirlerinde ölçü yönünden bir özgürlük görülmektedir. Hatta kimi şiirlerinde ölçüyü bir kenara attığı görülür. O kadar çok ölçü düzeni vardır ki, hepsini belirtmek mümkün değildir¹⁰².

---

¹⁰² Muzaffer Uyguner, Halıcı’nın Şiirlerinde Biçim ve Uyak, Çağrı, Yıl:44, Sayı:491, Ekim 2000, s. 9.

2.1. ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER:

2.1.1. İKİ MISRADAN OLUŞAN ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER:

NE Kİ O

Gelir o-değilden her akşam üstü
Yangın gibi düşünceme, ne ki o?

Alır gider beni benden uzağa,
Uzakları yakın eder, ne ki o?

Bir tohumdur, bir ağacın derdinde,
Benim derdim candan öte, ne ki o?

Bir türküde, bir bembeyaz tabloda,
Nefes gibi duyulan şey, ne ki o?

Aşkı, aydınlıklar aşikâr kılar,
Karanlığın annacında, ne ki o?

Bir konuşur dudak kesilir gözler,
Bir vazoda çavgın-ateş, ne ki o?

Sevginin böylesi dillere destan,
Cana kastetmeğe ferman, ne ki o?

Zamanları yol bilmeğe lüzum yok,
Selçuk mermerinde şavkır, ne ki o?

Seni ayna yaptım kendime güzel,
Ben bakarım, sen bakarsın, ne ki o? ¹⁰³

---

¹⁰³ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 16-17.

PORTAKAL

Bir gözede güzelimin elleri,
Yarı yasemendir, yarı portakal.

Çağrışır, damardan koparcasına,
Dilim dilim dudakları, portakal.

Bir sinide, bir notada, bir elde,
Kırmızı portakal, sarı portakal.

Esrik adımlara çeker götürür,
Çitlem çitlem sokakları portakal.

Bu görkemli, bu gümüşlü aynada
Sevdiğimin yanakları portakal.

Bir Çin vazosundan dökülür zaman,
Yakın eder uzakları portakal.

Finikeli gemilere iletir,
İkonyumlu toprakları portakal.

İlkbaharı gözlerinde yaşadım,
Özlemde sonbaharı, portakal..¹⁰⁴

---

¹⁰⁴ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 84-85.

2.1.2. ÜÇ MISRADAN OLUŞAN ŞİİRLERE ÖRNEKLER:

SENİ DÜŞÜNÜYORUM

Sabah yeşil yaprakların ötesinde,
Şıkır şıkır çağlıyan su sesinde,
Seni düşünüyorum..

Bir yudum çayda, bir dilim ekmekte,
Duygularım ikiye, üçe bölünmekte,
Seni düşünüyorum..

Şu karanfil, görsen nasıl da beyaz,
Anlıyorum sensiz hayatın tadı olmaz,
Seni düşünüyorum.

Birazdan günlük yorgunluklar başlayacak,
Sensin tek teselli, tek ümit ancak,
Seni düşünüyorum.

Dal, gül, yaprak, yaşama sevincinde,
Sensin en tatlı uykular içinde,
Seni düşünüyorum.

Uzayan bir yol, ya da bir vehim,
Alıp ta başımı nereye gideyim?
Seni düşünüyorum.

Aşk bu, bir tadımlık soluk için,
Yaşamak, sonsuz mutluluk için,
Seni düşünüyorum.

Bilmiyorum bu sabır fazla mı, az mı
Rüyalarım gerçek olur mu, olmaz mı?
Seni düşünüyorum.

Sen en kutsal emanetsin canlarda,
Var olan şeysin, tekmil zamanlarda,
Seni düşünüyorum¹⁰⁵.

---

¹⁰⁵ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 186-187.

BÜYÜYEN AYDINLIK

Veresiye halı alan bir memur,
Son taksitini ödediği zaman,
Seni sevdiğim kadar huzur duyar.

Bir süzek su ne kadar serinse,
İstanbul caddesinde bir ikindi;
Bir o kadar tatlı, güzelliğın.

Ölümsüz, bir en güzel aydınlıkta,
Hoşluğın, yok mu, cana yakınlığın,
Kuşlar gibi kanat çırpır uzaklardan.

Yaşamaya doğru, güneye doğru,
Bir alaca düşmesin asmalara,
Bir duy ki, uyanık türkülerdesin..

Gülün rengi, suyun akışıyla bir,
Şimdileri sana doğru geliyorum;
Rüzgârlar içinde yayan-yapıldak¹⁰⁶.

---

¹⁰⁶ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 13.

2.1.3. DÖRT MISRADAN OLUŞAN ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER:

İSTANBUL CADDESİ

İstanbul caddesi geçer adımlarımdan,
Gözlerimden sen geçersin.
Bir kanadı bende kalan kuş,
Nere uçarsın?

Bir ucunda benim, bu caddenin,
Öte ucunda sen varsın.
Memleketim gibi güzel gözlerin,
Niye ağlarsın?

Aşk bu, dalgalar örneği,
Bırak, göğsünü döğsün dursun.
Unut yalnızlığın ninnisini,
Ne olursun..

Buğdaylar dökülülür caddeye,
Akşamlara-değın toz duman.
Sularım ellerimle caddeyi,
Sen geldiğın zaman..¹⁰⁷

---

¹⁰⁷ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 7.

ARZUHAL

Bakışlarımla düğüm düğüm,
Sana bir şeyler söyleyebilsem,
Sabahlara kadar düşündüğüm,
Sana bir şeyler söyleyebilsem.

Hani ne bileyim masal gibi,
Şavkıyan çiçekli bir dal gibi
Bir okunmamış arzuhal gibi,
Sana bir şeyler söyleyebilsem.

Bakışlarımız aynı duyguda,
Bir besteyi sürüklerken suda,
Yarı uyanık yarı uykuda.
Sana bir şeyler söyleyebilsem.

Desem ki boşluklar bizi sarın,
Ardında kalalım hudutların!
Diliyle toz pembe bulutların,
Sana bir şeyler söyleyebilsem.

Sen yemyeşil baharın burcunda,
Mevsim erguvanları avcunda.
Gül biten dizlerinin ucunda,
Sana bir şeyler söyleyebilsem¹⁰⁸.

---

¹⁰⁸ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 14-15.

GÜNAYDINIM

Şavkımaya sana doğru yolların
 Sana doğru, denizlerin çağrısı
 Çırlı çırlı ötelerde bir güzel
 Günaydınım, nar çiçeğim, sevdiğim...

Çıkmaz sokaklarda bu minyatür kim
 Bu göğüs kim, ya bu gözler, bu saçlar
 Uzak bir özlemde ayak seslerin
 Günaydınım, nar çiçeğim, sevdiğim...

Kırk odanın kırkında da kırk güzel
 Kırk aynada çengi çengi bir güzel
 Çağlar ötesinde bir avuç nota
 Günaydınım, nar çiçeğim, sevdiğim...

Bu yıldızlar doğan günü çağrışır
 Bu gündüzler gözlerini çağrışır
 Ya kimlere verdin avuçlarını
 Günaydınım, nar çiçeğim, sevdiğim...

Vurdum tellerine seni sazımın
 Sende anahtarı, alın yazımın
 Yağmur yağmur serpil, yalnızlığıma
 Günaydınım, nar çiçeğim, sevdiğim...¹⁰⁹

---

¹⁰⁹ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 27-28.

GONG

Çok gördüm, bembeyaz yelkenlere
Eflâtun rüzgârların dolduğunu.
Seni tanıdıktan sonra anladım,
Yalnızlığın ne demek olduğunu...¹¹⁰

GURBET

Bu türkü, anam babam türküsü;
Yağmur bulutları gibi tutar göğsü.
Katık olur, ekmeğine ağamın;
Kız kardeşime başörtüsü...¹¹¹

---

¹¹⁰ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 29.

¹¹¹ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 64.

NİYEYDİ

Sen yoktun en yakın duraklarda,
Dillerin çağırması niyeydi
Yalnız bir Anadolu akşamında
Gözlerin seğrimesi niyeydi?

Yavaşça, güzelce, kendiliğinden,
Bir dorukta salkım salkım bir bulut.
Uçsuz bucaksız zamanlarda,
Avuçların kapanışı niyeydi?

Kaç özleme karşı, kaç muta karşı,
Yollar geçecekti göğnümüzden.
Toprağınan, buğdayınan, aşkınan,
Tabloların donanışı niyeydi?

Bir senin gücündü, ışıyan,
Gülerken, dururken, konuşurken.
Yaşamak uğrunca saksılarda;
Sularla eskimek niyeydi? ¹¹²

---

¹¹² Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 76-77.

SELÇUKYASIN

Uzak bahçelerde unut ellerini,
 Yavaş konuş, kimsecikler duymasın!
 O ki gecelere sığmak bilmeyen
 Kocaman gözlerinle Selçukyasın..

Bir Ceylansın uykusuz tepelerde,
 Gökyüzünü tutuşturan aynasın..
 Orman masalları nice güzelse,
 O kadar o kadar Selçukyasın..

Özlemle yağrulan bir güzelliğin,
 Minyatürlerle süslü burcundasın.
 Omuzlarında güllerin alev raksı,
 Kilometrelerce Selçukyasın..

Acı yalnızlığın sığ ormanına,
 Esmer bulutlardan düşen damlasın,
 Öyle kıvrak ve delişmen dipdiri,
 Adımlarınla tekmiil Selçukyasın..

Düşelim bir yola haritalarda,
 Ardımızdan başka gelen olmasın!
 Seni devlet bildim kendime güzel,
 Canevimde her zaman Selçukyasın..¹¹³

---

¹¹³ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 54-55.

2.1.4. BEŞ MISRADAN OLUŞAN ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER:

GÜN BATIMI

Dün seni andım sevdiğim, gün batımı,
 Bir kral gibi bırakıp saltanatımı,
 Arta kalan düş misâli, gecelerden,
 Sıyrılıp en efkârlı düşüncelerden
 Dün seni andım sevdiğim, gün batımı..

Elimde bir beyaz karanfil demeti,
 Büyülü gözlerin neler söylemedi?
 Suların yanıp tutuştuğu bir günde,
 Çınaraltında, aşk diyarı Mirgün'de,
 Dün seni andım sevdiğim, gün batımı..

Hüznü bendim, ağa düşen bir balığın,
 Kayıp ilânına döndü ayrılığın.
 Şekerden yudum yudum içtiğim çayda,
 Yol arkadaşım; dönerken tramvayda,
 Dün seni andım sevdiğim, gün batımı..

Âh bu pınarlar susuzluğa yetmiyor,
 Eli başında oturmak kâr etmiyor.
 Özlemim bitmek bilmeyen ince sızı
 Islak ışıklar altında kıpkırmızı,
 Dün seni andım sevdiğim, gün batımı..

Bir şarkının bestesinde adım adım,
 Takvimden düşen yaprakları aradım.
 Sen nerdesin, benim rüzgârlarım nerde?
 Bekledim gelmeni esmer tepelerde,
 Dün seni andım sevdiğim, gün batımı..¹¹⁴

¹¹⁴ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 104-105.

O Kİ ERZURUMDAN SÖZ EDERİM

Yaylalardan, tepelerden, bellerden,
Oylum oylum yâd-ellerden,
Kop dağından bir su çıkar perişan;
Perişan'dan söz ederim.

Pilli radyoları aşar sözlerim,
Telli telli kırlangıçlar gözlerim.
Hasretliğim sığmaz artık nâmelere
Alır yüreğimi bir beyaz efkâr;
Efkârdan söz ederim.

Doksan üç harbi, dedem şehit, tabyalar,
Yollara düşmüşüz batıya doğru.
Yolumuzda soğuk soğuk bir rüzgâr,
En uzak yıldızın sıcaklığında hürriyet;
Hürriyet'ten söz ederim.

Elvan elvan nutka başlar, düşlerim,
Ya sonrası, neredesiniz dadaşlarım?
Gökçe dilim, gökçe bar'ım tanzara,
Tendürük'te bayrak bayrak manzara;
Manzaradan söz ederim.

Salkım salkım şahanların yuvası,
Bulutların nere gitti mavisini?
Böylemiydi bu tepeler eskiden?
Bir şeyler var anıları eskiten.

Gözüm, gönlüm, hasretliğim, Erzurum!
Erzurum'dan söz ederim¹¹⁵.

¹¹⁵ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 65-66.

TAKVİMLER ÖTESİ AŞK

Düşün ki, denizler ötesindesin,
 Aşk gözlerinde dürbün dürbün.
 Martılar süzüldü içerinden,
 Karşında sevgilini gördün!

Neylersin?

Vahşi ormanlardasın yalınca,
 Serüvenler arasındasın, yeni..
 Sinsi dönemeçlerin birinde,
 Zenciler kaçırsalar sevgilini!

Neylersin?

Nasıl duymaz büyüyen ıstırabı,
 İnsan insan olur da hayatında.
 Alev alev olmuş bir apartmanın,
 Sevgilin çarpırsa son katında!

Neylersin?

Neylersin, zaman içindesin
 Uzak değilsin ki, bulutlardan.
 Hüzünlü rüzgârların peşisıra,
 Ya bir gün ayrı düşersen yârdan!

Neylersin? ¹¹⁶

---

¹¹⁶ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 101.

2.1.5. ALTI MISRADAN OLUŞAN ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER:

CADDELER BOYUNCA İSTANBUL

Şu yürüyen dağlara bak sevdiğim.

Beyaz bulutları avcuna doldur!

Mavi mavi gülümsüyor puslalar,

Duymak, aşkı bu en güzel zamanda,

Avuç içi kadar kompartımda

Nedendir, gözlerin öyle pul puldur

Taptaze yolumuz İstanbul'dur..¹¹⁷

---

¹¹⁷ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 46.

ANLARSIN

Gecede unutma ellerini güzelim,
Korkarsın!
Tekmil binbir gece masallarında
Tatlı dilinle, güler yüzünle,
Sen varsın..

Gecede unutma gözlerini güzelim,
Ağlarsın!
Sarmaşıklı aynaların ötesinde,
Bir ay doğar aşk diye, sevgi diye,
Borcunda bembeyaz bulutların,
Sen varsın!.

Aralık yağmurları uzak değil,
Anlarsın!
Bir türkü özlemden, upuzun.
Bir sevecen zaman, simsiyah,
Noktasında en güzel türkülerin
Sen varsın!.

Sen başlangıcısın yaşamaların,
Şimdi neredesin, ne yaparsın?
Atamam gönlümden bir türlü seni,
Gecemde, gündüzümde, alınyazımda,
Bir ay gibi ışıldayan bembeyaz
Sen varsın!.

Aylar geçer yıllar geçer güzelim,
Beni anlarsın!.¹¹⁸

---

¹¹⁸ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 78-79.

2.1.6. DİĞER ŞİİRLERİNE ÖRNEKLER:

AYRILIK ÜZERİNE AĞIT

Sevdadır, çevre yanımda,
Bir nice nöbet tutmuştur.
Kar yağmıştır o dağlara,
Nilgün beni unutmuştur..

Hüznüm o, sevincim o'ydu,
Doğan-günüm, gecem o'ydu.
Yıllardır düşüncem o'ydu,
Hayatta güvencem o'ydu.
Artık daldan uçan kuştur.
Kar yağmıştır o dağlara,
Nilgün beni unutmuştur..

O'ydu ufkumda altın iz,
Kaldım yollarda çaresiz,
Ne yapayım, ne dersiniz?
Aşk gözümde tüten deniz,
Ne çare ki buz tutmuştur,
Kar yağmıştır o dağlara,
Nilgün beni unutmuştur..

Gönlümde dert dilim dilim,
Aşkım tanımıyor iklim.
Dostlar kendimde değilim,
Gitti, hayatım, sevgilim,
Gayrı ne söylesem boştur;
Kar yağmıştır o dağlara,
Nilgün beni unutmuştur..¹¹⁹

---

¹¹⁹ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 25-26.

ELLERİME KAR YAĞIYOR

Yalınca bir dağ-başında,
 Ellerime kar yağıyor..
 Yazın yaz, kışın kış tanrım,
 Bu ne mayalanış, tanrım;
 En güzele, en korkunca,
 Teselliler sonu, bunca,
 Gök-yüzünde unuttuğum
 Ellerime kar yağıyor..

Bu, yapraktan ince canlar,
 Bu kubbe kubbe ezanlar.
 Bu dualar, rahmet rahmet,
 Aşk, ısıtan can-evimi,
 Bu başlangıç, bu nihayet,
 Bu gördüğüm düş benim mi?
 Nice dillerin telâşı?
 Tekmil bir geceye karşı,
 Alev alev gözlerimden,
 Ellerime kar yağıyor..

Adımlar işte, ard-arda,
 Gayrıca beklemek olmaz.
 Açın, perdeleri bütün,
 Mavi mavi aynalarda,
 Uyanmak üzre, doğan gün.
 Kulu kurbanı olduğum,
 Mutluca toprakta tohum.
 Çiçek, niyazlar içinde,
 Dal'ın türküsü bembeyaz,
 Serpil serpil duyuyorum.,

Bardaktan boşanırcasına,
Kopmuş takvimlere inat,
Duygu duygu kanat kanat,
Ellerime kar yağıyor..

Bu deniz boyu dalgalar,
Bu Müslüman dakikalar.
Her nefes alış-verişte
Duyduğum, bu gerçek işte.,
Muştular içinde sazım,
Bu mu benim alın-yazım?
Dostlar görmüyor musunuz?
Çağrılar içinde, sonsuz
Hep zamanların dışında,
Yalınca bir dağ-başında
Ellerime kar yağıyor..¹²⁰

---

¹²⁰ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 8-9.

MAY GEÇİDİ

I

Ak-pak düşünceler içinde tutsak,
 Bir bahar sabahı her şeyden uzak,
 Göz-bebeklerinde en güzel duyu,
 Mavi yapan neyse, bu mavi suyu.
 Ne şeyse, taşları çalan beyaza;
 Bir dolu gönülle çıkıp niyaza,
 -Uçan üveyikler gibi ilkyazdan-
 Geçesin isterdim, mavi boğazdan...

Gözüm senden yoksun geçen yıllarda,
 Bu mavi, masmavi parıltılarda.
 Bir ıslak daire boyunca şarkın,
 Sen ey can-evime canımdan yakın.
 Sen ey bengi-suda en tatlı gülüş,
 Kayalardan kıvrım kıvrım dökülüş.
 En koyu şüphede en gerçek olan,
 En umulmaz anda gelecek olan;

Karanlık bahçeler boyu aydınlık,
 Sesin bu sularca ılık mı ılık.
 Ayağında gümüş takunyaların,
 Bir görün burcunda sarp kayaların!
 Gözlerden aliver uykusuzluğu,
 Yıllar-yılı süren bu susuzluğu,
 Ancak dudakların dindirebilir;
 Yağmur bulutları seninle gelir,

Seninle dökülür bu ak-ovaya.
 Bir şöyle gönülden dön bak ovaya!

Rüzgârda yemyeşil köpüren saçlar,
Beyaz mermerde büyüyen ağaçlar,
Seninle dört mevsim durur çiçeğe.
Senin için adaktır geleceğe,
Bu köpük denizi, bu renk ormanı.
Düşlerin böyle mi olur harmanı?

Ovanın selinden, dağın karından,
Bu akan şey nedir, topuklarından?
Uzat, gök-yüzüne avuçlarını,
Çağır aşkın güvercin kuşlarını,
Vuslatı bekleyen en geniş ufka.
Yıllar var ki çıkmadım yolculuğa,
-Uçan üveyikler gibi ilkyazdan-
Çık gel, ne olursun mavi boğazdan..¹²¹

---

¹²¹ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 88-89.

BENGİSU

Bir ilkbaharlı düşteyim, kışta değil,
 Umutlarım yalın- aldanişta değil.
 Duyageldim ilk doğangünde yalazı,
 Serdim sonsuz ovalara gök palazı.
 İlk çatlayan esrik tohumda ben varım,
 İlk çağrıda dal örneği avuçlarım.
 Ak – ellerin burcu – tomur öğünleri,
 Sırılsıklam eğirir akça yünleri,
 Kaç cemrenin dolu şavkıyla kirmende;
 Tapşır tapşır başaklarım değirmende.
 Hangi ayna güzelliğimi gizleyen?
 Toprak toprak beni benden temizleyen
 Hangi erdemli duygu, hangi dil tanrım
 O ki, sakıncam zamandan değil tanrım!
 Yıllar – yılı anızlarda uçan kuştı,
 Kar çiçekli dağlara değinen muştı..
 Bir ışık salkımı artık yörem, yolum,
 Mutluluğun anacında Anadolum.
 Hörgüç hörgüç şu çığırışır kaç çingirak,
 Kaç göze'nin ardında kaç acı kurak.
 Kaç alında parlar kaç ovanın tuzu,
 Bulmak güzel, bir tomurcukta sonsuzu..
 Dizem dizem bir yalınkatlı düşteyim,
 Özlemlere inat, özlü dönüştteyim,
 Bir su döver şıkır şıkır nalınları,
 Ebemkuşakları süsler alınları.
 Yol yol, en serin doruğu duya duya,
 Gözlerim seğrimez gündüzlü uykuya.
 Aşk boy verir canevimde fidan fidan,
 Ala – buruz şafakların arkasından,

Tutkun dudaklarım, yeşilce gülmeğe,
Yağmur duvarından bir bir dökülmeğe;
Ey benim, halk türkülerim kadar güzel
Alınyazım, gönülyazım, sevdiğim, gel!¹²²

---

¹²² Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 110-111.

BÜTÜN ÇAĞRILAR GÜZELDİR

Sevmekle var-olmak arasında bir çizgi,
 Bir söndürüp bir sigara yakıyordunuz.
 Zamandı ayak-uçlarınızdan kayıp giden,
 Dolun dolun kulaklarınızda bir musiki,
 Yitik anılı mağaralara karşı;
 Bir şöyle derinden bakıyordunuz.
 Usulca kapanıyordu kapılar;
 Bir aşk içindeydi, her şey usulca.
 İnadına güzel, inadına korkunç,
 Dağlarda bir yörük akşamı başlıyordu..

Bu bengi-su, çıplak gecelerin ardı-sıra,
 Güzelim çağlara akmış olmalıydı.
 Hep yalnızlıkları emziren göğsünü
 Erkek topraklara bırakmış olmalıydı.
 Yoldu, uyartılarla iki bölünen,
 Dörde, beşe bölünen bendim, özleminle;
 Bir eldi daireler boyunca bilinmez,
 Erguvana boyuyordu, aynaları.
 Uğurunca masallardan erte-kalan,
 Dağlarda bir yörük akşamı başlıyordu..

Yumrukla ezilen baş-soğanlar gibi,
 Bu nasıl özlemdi bir, gözleri yaşartan;
 Bu nasıl tutkuydu bir, yayan-yapıldak?
 Tandır ekmeklerinde bereketin,
 Iscaık tütüyordu dumanları,
 Yaprak yaprak bir serpiliste vatan,
 Yaşıyordu, en ılımlı zamanları.
 Bu ne çağrışımı doğan güne karşı,

Gözlerinin bütün güzelliğine inat,
Dağlarda bir yörük akşamı başlıyordu..

Bu yeşil çam ağaçlarıydı bilirdiniz,
Bunlar, çocukluğunuzdaki dağlardı.
Ilıca bir gözyaşı yanaklarınızda,
Avcunuzda ıslak çakıl taşları vardı.
Asmalarda alaca koruk salkımları,
Uzaniyordu boşalan kadehlere.
Mağrurca atılmış imzalar gibi,
Yeni doğmuşların mutluluğu için,
Bütün büyük aşkların şerefine,
Dağlarda bir yörük akşamı başlıyordu..

Bembeyaz kumlarda ayak izleri,
Neydi o nefes gibi alıp verilen?
Neydi o dalga dalga yapan denizleri
Yakanızda bölük-perçem düşünceler,
Islak anıları duyuyordunuz.
Ses duvarı gibi, kilometreler,
Artıyordu yorgun adımlarınızdan,
En güzele, en maviye, yaşamaya doğru,
Davullarla, zurnalarla büyüyen,
Dağlarda bir yörük akşamı başlıyordu..¹²³

---

¹²³ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 73-75.

ÖZLEM

Dolmuyor gönül boşluğum,
 Tükenmiyor sarhoşluğum.
 Bir burca tutunmak gerek,
 Arı – suda yunmak gerek.
 İçimde yılların öcü,
 Yokuşlar baş döndürücü.
 Kederli miyim, şen miyim.
 Tekbirlerde bu ben miyim.
 Dolu başakta kırk düğüm,
 Şu bulutlar güğüm güğüm,
 Dökülsün kutsal toprağa.
 Can gerek yeşil yaprağa.
 Değil mi kirvem, sağdıcım?
 Oy benim bengi – ağacım.
 Ey altın bakışlı ceylân,
 Gem tanımayan küheylan.
 Kurtul, çığ gibi doruktan,
 Bu tükenmez yolculuktan!
 Tek sende gözlerim şimdi.
 Özlemle çağrışan kimdi?
 Gücü sende ellerimin
 Dilimde en kutsal yemin.
 Şavkım, betim, bereketim,
 Çık gel, kalmıyayım yetim!
 İşte aklın yoğu, varı,
 Sığ ormanların rüzgârı,
 Sermiş yoluna yelkeni,
 Yayan yapıldak gelmeni,
 Nasıl bekliyor bilsen?
 Son teselli sen değilsen,
 Nasıl nasıl kahrolurum,

Bir uğrun ateşte tohum.
Sabırtaşlarını bırak,
Su verir hangi çingirak?
Baştan aşağı kurağım,
Haydi gel telli burağım.
İlk yağmurla açan çiçek,
Bahçemi süsleyen gerçek.
Destanlar söyleyen çağa
Dolun dolun yaşamağa
Gönlümü çağıran kervan,
Minyatür, sebil, şadırvan,
Dudağımda yudum yudum,
Arzum, özlemim, umudum.
Aşkın sonsuz demindeyim,
Tek senin özlemindeyim..¹²⁴

---

¹²⁴ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 232-233.

HER ŞEY MEVCUT, ZAMAN YOK
Durmak yok beyler, yürüyeceksiniz!
Doğan günden evvel, batan günden sonra,
Başkaları söyleyecek şarkınızı..
Bir ipek böceği gibi yaşadığınızı
Nerden bileceksiniz?
Tesellilerin peşisi-sıra, yaprak yaprak
Döküleceksiniz!¹²⁵

---

¹²⁵ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 107.

3. ESERLERİ¹²⁶:

A. ŞİİRLERİ:

1. Bir Aşkın Şiirleri, 1947.
2. Masmavi, Başarı Matbaası, İstanbul 1952, 63 s.
3. İstanbul Caddesi, Şehir Matbaası, İstanbul 1957, 128 s.
4. Dinle Neyden:
Birinci baskı; Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1960, 65 s.
İkinci baskı; Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1964, 72 s.
Üçüncü baskı; Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1968, 70 s.
Dördüncü baskı; Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1973, 70 s.
Beşinci baskı; Dinle Neyden, Arı Basımevi, Konya 1984, 78 s.
5. Günaydın:
Birinci baskı; Günaydın, Büyük Kervan Matbaası, İstanbul 1960, 80 s.
İkinci baskı; Günaydın, Mars Matbaası, Ankara 1961, 80 s.
6. Selçukya'da Aşk, Mars Matbaası, Ankara 1967, 60 s.
7. Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, 280 s.
8. Dörtlemeler I, Gen. Mat. Rek. Ltd. Şrt. , Ankara 1995, 134 s.
9. Dörtlemeler II, Kültür Bakanlığı Yay. ,Ankara 1996, 134 s.
10. Dörtlemeler (1001 Dörtleme Birarada), Kültür Bakanlığı Yay. , Ankara 1997, XVI+355 s.
11. Yaylaya Bir Gelin Geldi (Âşık Fezaî), Âşık Ofset, Ankara 1998, 93 s.
12. Konya Şiirleri, Damla Ofset, Konya Ticaret Odası Yay. , Konya 1999, 157 s.
13. Seçme Şiirler, Kültür Bakanlığı Yay. , Ankara 2000, XVI+383 s.
14. Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezaî), 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, Halıcı, Ankara 2005, 623 s.

¹²⁶ Feyzi HALICI'nın eserlerinin bibliyografyası kronolojik sıraya göre düzenlenmiştir. Bazı eserler bulunamadığından bibliyografyası verilememiştir. "Semran Cengiz, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 136-141." den faydalanılmıştır.

B. MENSUR ŞİİRLERİ:

1. Gecenin Bir Yerinde İki Ceylan, Mars Matbaası, Ankara 1966, 90 s.
2. Selçukya Güzellemesi, Âşık Ofset, Ankara 1998, 96 s.

C. ANTOLOJİLERİ:

1. Bizim Şairler, Yeni Kitap Basımevi, Konya 1952, 96 s.
2. İstanbul ve Fetih Şiirleri, Yeni Kitap Basımevi, Konya 1953, 80 s.
3. Çağrı'da Yeniler I, Eroğlu Basımevi, Çağrı Yay. , Ankara 1961, 80 s.
4. Çağrı'da Yeniler II, Mars Matbaası, Ankara 1963, 180 s.
5. Saz Şairlerinin Diliyle Atatürk, Kültür Bakanlığı Yay. :372, Atatürk Dizisi: 14, Güven Matbaası, Ankara 1981, 244 s.
6. Halk Şairlerinden Yemek Destanları, Konya Kültür ve Turizm Derneği Yay., Konya 1990, 126 s.
7. Parlamenter Şairler, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları: 46, TBMM Vakfı Ofset Tesisi, Ankara 1990, XXXX+375 s.

D. GÜLDESTELEERİ:

1. Mevlâna Güldesteleri (1961-1976)
  - a. Mevlâna Güldestesi (1961)
  - b. Mevlâna Güldestesi (1962)
  - c. Mevlâna Güldestesi (1963)
  - d. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. ,Ersa Kollektif Şirketi Matbaası, Konya 1964, 100 s.
  - e. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Yıldız Basımevi, Konya 1965, 96 s.
  - f. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1966, 100 s.

- g. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1967, 56 s.
- h. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1968, 59 s.
- i. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1969, 70 s.
- j. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1970, 60 s.
- k. Mevlâna Güldestesi, Haz. Annemarie Schimmel, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1971, 118 s.
- l. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay., Güven Matbaası, Ankara 1972, 78 s.
- m. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1973, 67 s.
- n. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1974, 78 s.
- o. Mevlâna Güldestesi, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1975, 54 s.
- p. Mevlâna Güldestesi (1976)
2. Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri- Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını- Sayı: 58, TTK Basımevi, Ankara 1992, X+ 674 s.
3. Mevlâna Güldestesi, Feyzi Halıcı- Bahar Gökfiliz, Yücel Ofset, Konya 1999, 216 s.
4. Pera Palas Gönül Sohbetleri I, Feyzi Halıcı- A. Özdemir, Ankara 1996, 120 s.
5. Ankara Gönül Sohbetleri I, Feyzi Halıcı- A. Satoğlu- H. Yurdabak, Ankara 1996, 211 s.
6. Pera Palas Gönül Sohbetleri II, Feyzi Halıcı- A. Özdemir, Önder Matbaacılık, İstanbul 1998, 127 s.
7. Ankara Gönül Sohbetleri II, Feyzi Halıcı- A. Satoğlu- H. Yurdabak, Ankara 1998, 160 s.

8. Ankara Gönül Sohbetleri III, Feyzi Halıcı- A. Satoğlu- H. Yurdabak, Önder Matbaacılık, Ankara 1998, 159 s.
9. Pera Palas Gönül Sohbetleri III, Feyzi Halıcı- A. Özdemir, İstanbul 1999, 88 s.
10. Ankara Gönül Sohbetleri IV, Feyzi Halıcı- A. Satoğlu- H. Yurdabak, Önder Matbaacılık, Ankara 2000, 176 s.
11. Pera Palas Gönül Sohbetleri IV, Feyzi Halıcı- A. Özdemir- Cevdet Aslangül, Pelin Matbaası, Ankara 2000, 100 s.
12. Pera Palas Gönül Sohbetleri V, Feyzi Halıcı- A. Özdemir- A. Satoğlu, Gürler Ofset, Ankara 2001, 95 s.
13. Ankara Gönül Sohbetleri V, Feyzi Halıcı- A. Satoğlu- H. Yurdabak, Önder Matbaacılık, Ankara 2001, 101 s.
14. Halk Şairlerimizden Ana Şiirleri Güldestesi, Gür-Ay Ofset, Ankara 2002, 304 s.
15. Ana Şiirleri Güldestesi, Gönül Sohbeti Şairleri, Gür-Ay Ofset, Ankara 2002, 96 s.

E. BİYOGRAFİLERİ:

1. Âşık Şem'î, Hayatı ve Şiirleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 531, 1000 Temel Eser Dizisi: 95, Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara 1982, XIII+ 145 s.
2. Mevlâna Celâleddin, Hayatı ve Eserleri, Doğuş Ofset Matbaası, Konya 1986, 160 s.

F. GEZİ KİTAPLARI:

1. Struga Şiir Akşamları, Yılmaz Matbaası, Konya 1980, 50 s.

G. İNCELEME VE ARAŞTIRMA KİTAPLARI:

1. Mevlâna, Konya Turizm Derneği Yayınları, Yılmaz Matbaası, Konya 1980, 67 s.
2. Konya Fıkraları, Arı Basımevi, Konya 1981, 138 s.
3. Mevlâna, Konya Kültür ve Turizm Derneği Yayınları, Konya 1983, 202 s.
4. Mevlevî Şeyhi Ali Eşref Dede'nin Yemek Risâlesi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını-Sayı: 62, Türk Kültüründen Görüntüler Dizisi-Sayı: 17, TTK Basımevi, Ankara 1992, 80 s.
5. Nasreddin Hoca'nın Fıkralarının Şerhi, Mevlevî Şair Burhaneddin, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları: 77, Ankara 1994, 56 s.
6. Bir Şiirin Hikâyesi I. Cilt, Milli Eğitim Bakanlığı Yay., İstanbul 1996, 748 s.
7. Üstat Hayri Tümer'in Ney Üfleme Metodu, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları: 2123, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Sanat-Müzik Eserleri Dizisi: 176-5, Ankara 1998, VII+70 s.
8. Bir Şiirin Hikâyesi II. Cilt, Milli Eğitim Bakanlığı Yay. : 3140, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 987, Türk Edebiyatı Dizisi: 56, İstanbul 1999, 528 s.

H. KONGRE VE SEMİNERLERLE İLGİLİ BİLDİRİ KİTAPLARI:

1. Geleneksel Türk Sporları Semineri Bildirileri, Güven Matbaası, Ankara 1976, 68 s.
2. Türk Sanat Müsikisi Beste ve Saz Eserleri Yarışması 1977, Ödül Kazanan Eserler, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1977, 56 s.
3. Uluslar arası İkinci Mevlâna Semineri Bildirileri, Konya Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1977, 91 s.
4. Mevlâna ve Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1978, 300 s.
5. Mevlâna Sevgisi, Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya 1981, 109 s.
6. Geleneksel Türk Yemekleri ve Beslenme (Geleneksel Türk Mutfağı Sempozyumu Bildirileri 10-11 Eylül 1982), Konya Turizm Derneği Yay. , Doğu Matbaası, Konya 1982, 270 s.

7. Mevlâna- Bildiriler, Ülkü Basımevi, Konya 1983, 191 s.
8. Konya, Güven Matbaası, Ankara 1984, 151 s.
9. Türk Halk Edebiyatı ve Folklorunda Yeni Görüşler I, Konya Kültür ve Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1985, 611 s.
10. Türk Halk Edebiyatı ve Folklorunda Yeni Görüşler II, Konya Kültür ve Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1985, 267 s.
11. Türk Mûsikisinin Dünü, Bugünü, Yarını, Sevinç Matbaası, Ankara 1986, 208 s.
12. Yabancı Yemek Uzmanlarınca Türk Mutfağı, Konya Kültür ve Turizm Derneği Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1988, 136 s.
13. Uluslar arası Birinci Yemek Kongresi Bildirileri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. , Güven Matbaası, Ankara 1988, 372 s.
14. İkinci Milletlerarası Yemek Kongresi Bildirileri, Konya Kültür ve Turizm Vakfı Yay. , Güven Matbaası, Ankara, 1989, 495 s.
15. Üçüncü Milletlerarası Yemek Kongresi Bildirileri, Konya Kültür ve Turizm Vakfı Yay. , Cenk Ofset, Ankara 1990, 221 s.
16. Dördüncü Milletlerarası Yemek Kongresi Bildirileri, Konya Kültür ve Turizm Vakfı Yay. , Kombassan A.Ş., Konya 1993, 306 s.
17. Uluslar arası Yunus Emre, Nasreddin Hoca, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili Semineri Bildirileri, Konya Kültür ve Turizm Vakfı Yay., Kombassan A.Ş., Konya 1993, 306 s.
18. TBMM 75. Yıl Ulusal Egemenlik Destanı Yarışması Sonuçları, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yay. : 71, TBMM Basımevi Müdürlüğü, Ankara 1995, 200 s.
19. Anadolu Mutfağından Örnekler, Feyzi Halıcı- Güven Tanyeri, Eskişehir Yunus Emre Kültür, Sanat ve Turizm Vakfı Yay.: 10, Eskişehir 1996, 78 s.
20. 1.Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü Yay. :37, Merhaba Ofset, Konya 1998, 94 s.
21. Beşinci Milletlerarası Yemek Kongresi Bildirileri, Atatürk Kültür Merkezi Yayını: 181, Ankara 1999, 341 s.
22. 2.Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü Yay. : 42, Konya 2001, 184 s.

23. 3.Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü Yay. :45, Yeni Nazımbey Ofset, Konya 2002, 101 s.

I. TERCÜMELERİ:

1. Mesnevî; Birinci Bin Beyit, Doğu Matbaası, Konya 1982, 96 s.
2. Mesnevî; İkinci Bin Beyit, Doğu Matbaası, Konya 1982, 96 s.
3. Mesnevî; Üçüncü Bin Beyit,
4. Doğu'da Tatlıcılık- Friedrich Unger, Konya Kültür ve Turizm Vakfı Yay.,Konya 1986, 38 s.
5. Rubâiler, Mevlâna Celâleddin, Doğu Ofset, Konya 1986, 120 s.
6. Mesnevî (1. Cilt), Arı Basımevi, Konya 1986, 336 s.
7. Nasreddin Hoca'nın Fıkralarının Şerhi, Mevlevî Şair Burhaneddin, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları: 77, Ankara 1994, 56 s.
8. Hünkâr Hacı Bektaş Veli'den Özdeyişler, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yay., Ankara 1996, 64 s.

4. SOSYAL, KÜLTÜREL VE EDEBİ FAALİYETLERİ:

İlk çağlardan sonra Konya, Selçuklu uygarlığına başkentlik yapmış, Osmanlı döneminde de önemli bir yerleşim merkezi olmuştur. Bu kültür varlıkları Konya’da yetişen aydınlara bol malzeme sağlamış ve onlara folklor araştırmaları yapma sevgi ve tutkusunu aşılamıştır. Köklü bir geçmişi olan Konya’nın önemini Feyzi HALICI şu şekilde anlatmaktadır:

Konya on bin yıllık bir tarih, kültür ve sanat beldesi. Nice kavimler, medeniyetler bu topraklar üzerinde kuruldu. Çatalhöyük Konya’nın en güzel kültür mirası. İnsanoğlu imece ile ilk kooperatif evlerini, yani yerleşik ev düzenine geçişlerini o dönemin insanlarıyla birlikte yaptılar. Hz. İsa’nın ilk havarîleri Sen Pol ve arkadaşları Konya’da konakladılar. Sille’de, Çumra’da medeniyetler kurdular. Deste’de, Botsa’da mağaralarda yaşadılar. Paha biçilmez eserler bıraktılar¹²⁷.

Anadolu toprağında madde ve mana iç içe geçmiştir. Maddenin tek mil mana oluşu “Senden kurtul sana kaç” duyarlılığı yeni bir arayış içinde insanoğluna, insanoğlunu aramayı, bulmayı, bilmeyi âdeta zorunlu kılmıştır. Bu arayış insanı yeni ufuklara, yepyeni mutluluklara çeker götürür.

Feyzi HALICI’nın Türkçeye çevirisiyle Mevlâna Celâleddin-i RÛMÎ bunu veciz bir şekilde şöyle dile getirmiştir:

“Bir can var canında o canı ara.
Beden dağındaki gizli mücevheri ara.
Ey, yürüyüp giden dost bütün gücünde ara.
Ama dışarıda değil, aradığını kendi içinde ara.”

Aramak, insanı şüphelerden kurtarır ve huzura sevk eder. Bu konuda Ord. Prof. Dr. Anna MASALA, Konya’da yapılan bir ilmî kongrede şöyle söylemiştir: “Batı dünyası maddenin peşinde koştu, daima eşyayı keşfetti. Keşfettiği, sahip olduğu madde âdeta onu esir aldı. Dolayısıyla batı insanı bir psikolojik bunalımın içinde buldu kendisini. Siz asırlardır mânanın, yani insanın keşfinden yanasınız. Bu mutlu arayış sizi sınırsız, süresiz bir huzura çekip götürdü. Mânevi değerlerinize sahip olunuz, bunların

¹²⁷ Feyzi Halıcı, Yıllar Hatıraların Kilometre Taşdır, Çağrı, Yıl: 44, Sayı: 492, Kasım 2000, s. 13.

değerlerini iyice biliniz! Batı dünyası bir gün bu değerlerinizden yararlanmak için sizin kapınıza gelecek. Bu değerlerinizi onlara en güzel şekilde takdim ediniz, tanıttınız¹²⁸.”

Feyzi HALICI, Ord. Prof. Dr. Anna MASALA'nın bu görüşünü destekler nitelikte bütün yaratıcılığını, kararlılığını ve inanç gücünü unutulmaya yüz tutmuş kültür varlıklarını yeniden canlandırıp onlara evrensel bir boyut kazandırmak için harcamıştır. Bu çalışmaları onun şairliği yanında, edebi, sosyal ve kültürel yönleriyle de, gerek yurt içinde, gerekse de yurt dışında tanınmasını sağlamıştır.

Tanzimatla birlikte başlayan batılılaşma çabaları, Cumhuriyet döneminde folklor araştırmalarının önemini ortaya çıkarmıştır. Türk Ocakları ile başlayan ve Atatürk'ün direktifleriyle kurulan Halkevleri¹²⁹, halk kültürünün işlenmesi, sosyal güç ve yeteneklerin değerlendirilmesi, geliştirilmesi olanağını sağlamıştır. Kuruluşunda Reşit Galip'in¹³⁰ büyük emeği geçen Halkevleri, dokuz etkinlik koluna ayrılmıştır. Bu etkinlik kollarına bakıldığında, toplumsal ve kültürel yaşamın bütün alanlarını kapsadığı görülmektedir.

Kurtuluş Savaşı sonrası beklentilerin kısa vadede hemen amacına ulaşmaması, iktisadi durumun ağırlığı, halkevleri kavramını harekete geçirmek ve kültür inkılabını beraber yaratmak isteğini pekiştirmiştir¹³¹. Bu sayede ülkenin çeşitli yerlerindeki halkevi yöneticileri, başta öğretmenler olmak üzere aydın zümreyi harekete geçirmişlerdir. Bunların, buldukları çevre üzerine kaleme aldıkları çeşitli araştırmalar birbiri ardınca yayınlanmıştır.

1927 yılında Konya Lisesi edebiyat öğretmeni Sadettin Nüzhet ve ilerde Feyzi HALICI'nın coğrafya öğretmeni olacak olan Mehmet Ferit UĞUR'un özendirmesiyle bütün öğrencilere yaz aylarında köylerde halkiyat ve harsiyat derlemesi yapmaları bir görev olarak verilir. Öğrencilerin hemen hepsi köylerinden okullarına defterler dolusu atasözleri, maniler, ilençler, dualar, masallar, efsaneler, adı duyulmamış şairlerin koşmaları, destanları, inançlar, gelenekler benzeri materyallerle dönerler. Bu derlemenin ilk geniş kitabı olarak 1928'de “Konya Halkiyat ve Harsiyat” adlı eser ortaya çıkar. Bu kitap Feyzi HALICI'nın başucu eseri olur. Artık onunla yatar, onunla kalkar. O bu konuda şunları anlatmaktadır:

¹²⁸ Feyzi Halıcı, İpek Yolu Filminin Çekimine Katkımız, Çağrı, Yıl: 31, Sayı: 348, Ocak 1987, s. 23-24.

¹²⁹ Halkevleri Genel Merkezi, Halkevleri Tüzüğü, Ankara 1988, s. 1.

¹³⁰ Emre Kongar, Devrim Tarihi ve Toplum Bilimi Açısından Atatürk, İstanbul 1994, s. 282.

¹³¹ Mahmut H. Şakiroğlu, Halkevleri Dergileri ve Neşriyatı, Kebibeç, Yıl: 2, Sayı: 2, Ankara 1990, s. 132.

“Çok sevdiğim, bana folkloru, halk şiirini ve halk şairlerini sevdiren iki değerli hocam vardı. Ferit UĞUR ve Sadettin Nüzhet ERGUN Bey, ortaokulda yıl 1936, coğrafya hocamdı. 1928 yılında “Konya Halkiyat ve Harsiyatı” adlı Konya Folklorunu, fikir ve sanat hayatını ayna gibi yansıtan bir kitap yayınlamışlardı¹³².”

Böyle bir ortamda Feyzi HALICI, Konya Halkevine her gün giderek yurt ölçüsünde yayınlanan sanat fikir dergilerini satır satır okur. Halkevince yürütülen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılır. Halkevi kitaplığından da 1950 yılına kadar yararlanır.

1946 yılında Konya Halkevi, Mevlâna’ya dönük çalışmalarını arttırmış, Mevlâna ile ilgili kitaplar yayınlamıştır¹³³. Çocukluğundan itibaren Mevlâna sevgisi ve duygusuyla yetişen, dergâhtan gelen ney sesleri ve dergâhın çorbasıyla büyüyen Halıcı, yılların selinde Mevlâna’yı tek başına tanıtmaya büyük gayret göstermiştir. Yayımlanan eserlerinin birçoğu Mevlâna Celâleddin-i RÛMÎ ile ilgilidir. Mevlâna ile ilgili ilk çalışmalarına İstanbul’da üniversite öğrencisi iken başladığını şu satırlarında dile getirir:

“1943 yılı Aralık ayında, üniversite öğrencileri olarak Konyalı ve Kayserili arkadaşlarla İstanbul’da Eyüp’te, Mevlâna’yı Anma Gecesi yapmıştık. Rahmetli Ömer KİRAZOĞLU, Rahmetli Ömer MESTÇİOĞLU, Ömer KARAMEHMEDOĞLU vb. arkadaşlarla Piyer Loti kahvesinde sabahlamıştık. O gece Mevlâna’nın aziz hatırası için yazdığım bir şiirimi okumuştum. Bu şiirim Çınaraltı dergisinin 29 Ocak 1944 tarihli 123. sayısında yayınlanmıştı¹³⁴.” Çınaraltı dergisinde yayımlanan bu şiiri şöyledir:

MEVLÂNA

Küçük bir ırmak gibi aktım denize geldim,
Kıymetli bir varlığın önünde dize geldim.

Eserinle gönlümü aydınlattın, şâd-ettin,
Ey gönüller sultanı Mevlâna Celâleddin.

Bir hayal âlemine daldım yeşil türbende,
Ateşli Mevlevîler gibi raksettim ben de.

¹³² Feyzi Halıcı, Konya’yı Yaşamak, 2. Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi 27-28 Ekim 2000, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü Yayınları: 42, Konya, 2001, s. 11.

¹³³ Halkevlerimizde- Ülkü, Sayı: 122, 16 Ekim 1946, s. 19.

¹³⁴ Feyzi Halıcı, Mevlâna İçin Her İnsan Bir İmparatorluk, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 1.

Duydum ulu kubbende hevenk olan sesini,
Sanat, fikir yolunda mihenk olan sesini.

Çağlarken kulağımda ney sesi perde perde,
Bakışlarım eridi renkli pencerelerde.

Billur ihtişamını seyrettim uzun uzun,
Mermer basamağından yakut renkli havuzun.

Sütunların ardında gezindim adım adım,
Ruh olan benliğimle şirine kanamadım.

İçtim aş bâdesini doldum ve taşıdım bu gün,
Yaklaştım vecd içinde, sana yaklaştım bugün¹³⁵.

Üniversite tahsilinden sonra baba diyarı Konya'ya dönen Halıcı, 1959 yılında, “Konya Kültür ve Turizm Derneği” ni arkadaşlarıyla birlikte kurmuştur. Kamu yararına çalışan dernek, kurulduğu günden sonra Konya'nın kültür, sanat, edebiyat, turizm, tarih, folklor, müzik ve güzel sanatlar dallarında sayısız hizmetlerde bulunmuştur. Mevlâna Anma Törenlerini, Türkiye Âşıklar Bayramını, Atlı Cirit Oyunlarını, Tarihi Yemek Yarışmalarını, Uluslar arası Yemek Kongresini, Gül Şöleni ve Bayramını, Türk Sanat Musikisi ve Beste Yarışmasını, Kur'an-ı Kerim ve Tilâvet Toplantısını, Geleneksel Satranç Yarışmalarını, Kamping Hizmetini Feyzi HALICI'nın mütevazı derneği gerçekleştirmiştir. Halıcı da 1961 yılından 1987 yılına kadar yirmi beş yıl süreyle derneğin başkanlığını yapmıştır. Bugün eşi F. Bahar GÖKFİLİZ (Halıcı) ile birlikte derneğin Onursal başkanıdır.

---

¹³⁵ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, Halıcı, Ankara 2005, s. 328.

4.1. MEVLÂNA ANMA TÖRENLERİ

Belirli bir program dâhilinde ilk Mevlâna'yı Anma töreni, 1942 yılında Konya'da, Halkevi başkanı avukat Hulki KARAGÜLLE'nin gayretiyle yapılmıştır. Hulki Bey, ülkemizin tanınmış bilim adamlarını Mevlâna konusunda görüşlerini açıklamak üzere Konya'ya davet etmiştir. Hulki Bey'den sonra Belediye Başkanı Muhlis KONER Halkevinde yapılan toplantılarla Mevlâna'yı gündeme getirmiştir. O dönemde yapılan toplantılar konuşmacıların konferanslarıyla başlayıp bir ney ve rebab taksimi ile son bulmaktadır.

1959 yılına kadar Mevlâna programları Nedim ÖKTEM ve Tevfik İLERİ'nin maddi ve mânevi destekleriyle yurt ölçüsünde büyük bir ilgi uyandırmıştır. Konferanslar için İngiltere, Almanya, İtalya'dan bilim adamları gelmiştir. 1960 yılından sonra Semâ törenleri dergâhlarda yapıldığı şekliyle Konya'yı ziyaret eden gönül dostlarına aslına uygun olarak sunulmaya başlanmıştır. Bu konuda Feyzi HALICI şunları söylemektedir:

“Derneğimiz semâ törenlerini ele alarak geleneksel yapısı içinde yalnız Konya Halkına değil yurt çapında ve yurt dışında büyük ilgi uyandıracak bir boyuta ulaştırdı. 1961 yılında Mevlevî Dergâhında eğitim görmüş Ahmet Bican KASAPOĞLU, kültür turizmi esprisi içinde semâ gösterisini Mevlâna'yı sevenlere sunmak üzere Konyalı yirmi genci derneğimizin hemen arkasındaki sokakta, rahmetli Emin ERGENELER'in evinde açtığımız semâ kursunda 25 günlük bir eğitim süresi içinde semâzen olarak yetiştirdi. Bu çabalar turizm ve kültür alanında semeresini verdi. Daha önce ve yakın yıllarda Mevlâna türbesine çaput bağlayarak manevî duyarlılık içinde yardım dileyen insan kitlelerinin yerini Mevlâna'yı bilen, tanıyan ve anlayan onun mesajlarını, öğütlerini algılayan kitleler aldı. Konya yerli ve yabancı turistlerin uğradıkları bir şehir olurken, Topkapı Müzesi'nden sonra Mevlâna Müzesi Türkiye'de ziyaretçi sayısı yönünden ikinci bir merkez oldu¹³⁶.”

Mevlâna'nın “Gel ne olursan ol yine gel” çağrısı, Feyzi HALICI'nın gayretleri yerli ve yabancı birçok insanı Konya'ya çeker. Böylece Konya'nın çehresi ve ekonomik yapısı da değişir. Oteller ve konaklama yerleri yetersiz kalır. Mevlâna Sema Törenleri ile ilgili olarak turistik eşya endüstrisi de Konya'da çok ilerler. Artık Mevlâna, manevi

¹³⁶ Feyzi Halıcı, Konya'da Mevlevî Semâ Törenlerinin İlk Başlayışı ve Dünyaya Yayılışı, Çağrı, Yıl: 45, Sayı: 505, Aralık 2001, s. 1.

varlığı ile Konya halkı için bereket saçan, Konya'yı her çağda yeni bir Konya yapan bir güç kaynağı olmuştur. Böylece Konya halkı Mevlâna sevgisiyle bütünleşmiştir.

Mevlâna'ya hizmeti bir gönül borcu olarak gören Feyzi HALICI, yurt içinde her yıl yapılan gösterilerin yanı sıra, Avrupa ülkelerinin ilgisi üzerine semâ törenlerini Avrupa'da da yapmaya başlar. İlk gösteri 1966 yılında Paris'te yapılır. Bu ilk sema gösterisini şöyle anlatır¹³⁷:

“Mânevî ince duygular, raks ve müziğin bileşimi olan semâ gösterilerinin bir benzeri yoktu dünyada. Sema gösterileri ülkemizdeki sanat varlığımızın, müzik hazinelerimizin bir ürünüydü. Avrupa'yı büyülemekte hiç gecikmedik. Bu gösterilerimizden sonra diğer Batı ülkeleri ile Amerika'nın davetleri birbirini kovaladı.

İlk gösterimizi şu zevat düzenlemişti:

Unesco Kültürel Araştırmalar Dairesi Başkanı Necmeddin BAMMATE, 20. Yüzyıl Bale Kurumu Direktörü Maurice BEJART, Orleans Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Jean DUVIGNAUD, T.N.P. tiyatrosu kurucularından Rejisör Jean VILAR, Fransa Arc Fikir Kulübü ve Planet Dergisi Yazı İşleri Müdürü PLANÇON.

Heyetimiz 26 kişiden oluştu. Konya Belediye Başkanı rahmetli A. Hilmi NALÇACI Konya'yı temsilen, Mehdi HALICI tercüman ve Mustafa KOŞAN da derneğimiz adına bu törenlerde bulundular. Törenler 30 Mart 1966 günü başladı ve 12 Nisan gecesi yapılan törenle son buldu. 13 kez tekrarlanan gösteriler Champs Elysees Bulvarı civarındaki ünlü Rochilde Sarayı'nda yapıldı. Plançon, Sema Törenlerinin taşıdığı ruh ve anlam karşısında gösterilerin bir sinema veya tiyatro salonunda değil, müze olarak kullanılan bu sarayda yapılmasını istemişti. Salon her gösteride dolup taşmıştı. Törenlerden önce konferanslar verildi. Mevlâna'nın fikirlerini ve düşüncelerini, Mevlâna'nın eserlerinde uzman ve çevirmen olan Eva MAYEROVİCHE, Roger DROUHİN, müzikolog Bernard MAUGİN, Türkiye'den bu gösteri için Dışişleri Bakanlığımızca gönderilen Hilmi Ziya ÜLKEN anlattılar. Törenlerde konuklara Mevlevî SUMADI denen dergâh yemeği sunuldu. Daha sonra törenlere geçildi...

İlk gösteri televizyon kameralarınca filme alındı ve Fransız televizyonunca yayınlandı. Belçika Radyosu Müzik dairesi de ayin müziğini tespit ederek özel bir yayın yaptı. Gösterilerin basında da büyük ilgi uyandırdığı görüldü. Le Croix, Le Figaro, Le

¹³⁷ Feyzi Halıcı, Konya'da Mevlevî Semâ Törenlerinin 1966 Yılında Yeniden Başlayışı ve Dünyaya Yayılışı, Çağrı, Yıl: 53, Sayı: 592, Mart 2009, s. 29.

Monde, Lettres Française gazete ve dergilerde Fransız müzikolog ve Bale uzmanı yazarlar çok olumlu eleştiriler yaptılar. Bu yayınlar derneğimizin arşivinde yer almaktadır.”

Sema gösterileri Avrupa’da olumlu yankılar yaratmıştır. Bu yankıların sonucu olarak Fransa’da 6, İngiltere’de 2, Amerika’da 2, Kanada’da 1, Almanya’da 2, İtalya’da 1, Belçika’da 1, İsviçre’de 1, Danimarka’da 1, İsveç’te 1, Yunanistan’da 1, Tunus’ta 2, Japonya’da ise 2 kez sema törenleri yapılmıştır.

Mevlâna’yı tanıtmayı bir gönül ve kültür işi olarak gören Feyzi HALICI, aralıksız çalışarak Mevlâna seminerleri ve yayın işlerini de yürütmüştür. O güne kadar derlenmemiş olan Mevlevî ayinleri tüm notaları ve güfteleriyle birlikte tespit edilerek kitap haline getirilmiş, böylece unutulmaktan kurtarılmıştır. Konya Kültür ve Turizm Derneğinin Başkanı olarak ilk kez Uluslar arası Mevlâna Seminerlerini başlatmıştır. Bu seminerlerin ilki 1973 yılında yapılmıştır. 8 yabancı ve 15 yerli bilim adamının katıldığı bu seminerde sunulan bildiriler “Mevlâna ve Yaşama Sevinci” adlı bir kitapta toplanmıştır.

Daha sonra sırasıyla 1976, 1978, 1980 ve 1983 yıllarında da Uluslar arası Mevlâna seminerleri dernek tarafından düzenlenmiş, bu bilimsel kongrelere toplam 65 yerli, 28 yabancı bilim adamı katılmıştır. Bu seminerler sonunda da sırasıyla “Mevlâna”, “Mevlâna ve Yaşama Sevinci”, “Mevlâna Sevgisi” ve “Mevlâna” adlı kitaplar yayınlanmıştır.

Feyzi HALICI Mevlâna için yapılan bütün toplantılarda görev almış, Mevlâna seminer ve kongreleri, semâ törenleriyle Mevlâna’yı gerçek yönüyle tanıtmaya çaba göstermiştir. Bugün Mevlâna bütün dünyanın yakından tanıdığı büyük bir mutasavvıftır. Bu konuda en büyük pay da Feyzi HALICI’ya aittir. O bu konuda şunları söylemektedir:

“Mevlâna’yı özellikle bilim âleminde bütün dünya yakından biliyor, tanıyor. Bütün eserleri dünya dillerine çevrilmiş durumda. Her yıl bu ilginin yarıçapı genişliyor, hem de birçok ülkede Mevlâna dernekleri açılıyor. Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere’de Mevlâna’nın hayatı, eserleri, düşünceleri üzerine tezler hazırlanıyor, mastırlar yapılıyor. Mevlâna’nın hoşgörüsü dillere destan. Güney Afrika’da İsveç’e, Norveç’e kadar Mevlâna yepyeni bir araştırma konusudur. Upsala Üniversitesinden bir profesör, Mesnevî’yi İsveç diline çevirdiğini, hem de çevirisini âruz vezniyle

şirleştirdiğini söyleyince inanmamış, hayretler içinde kalmıştım. Güney Afrika İslâm Ulema Naibi İsmail Abdul REZZAK isimli bir Müslüman, mesnevî'yi İngilizce ezbere okuyunca hayran olmuşum¹³⁸.”

Mevlâna duygusunu ve duyarlılığını bir giysi misali bedenine ve benliğine giyen Halıcı, üç ay gibi kısa bir sürede Mesnevî'nin birinci cildini âruz vezniyle tercüme eder. “ Hz. Mevlâna'ya bilmeden bir hata yaptım mı?” diye çok düşünür, bastırır fakat yayınlamaz¹³⁹. Feyzi HALICI'nın tercüme ettiği Mesnevi'nin ilk on sekiz beyti Mevlâna Türbesi'nde asılıdır.

MESNEVÎ'den

(Birinci cilt, ilk on sekiz beyit)

Duy, şikâyet etmede her an bu ney¹⁴⁰,
Anlatır hep ayrılıklardan bu ney,

Der ki feryadım kamışlıktan gelir,
Kim işitse gözlerinden kan gelir.

Ayrılıktan parçalanmış bir yürek
İsterim ben.. Derdimi dökmem gerek..

Kim uzak tuttuysa yâr'dan canını,
Öyle bekler, öyle vuslat ânını..

Her mekânda ağladım, âh eyledim,
Kim ki gördüm, cümleyi dost belledim.

¹³⁸ Feyzi Halıcı, Mevlâna İçin Her İnsan Bir İmparatorluk, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 12.

¹³⁹ Sayın Feyzi Halıcı ile 04.07.2009 tarihinde Bursa Yıldırım Belediyesi 5. Uluslar arası Türkiye Âşıklar ve Şairler Bayramı'nda yaptığımız mülakat.

¹⁴⁰ Feyzi Halıcı, 13.05.2010 tarihinde yaptığımız mülakatta, bu beyti daha sonra “Dinle neyden âh eder her an bu ney/ Anlatır hep ayrılıklardan bu ney” şeklinde çevirdiğini belirtmiştir.

Herkesin zannında dost oldum ama,
Kimse talip olmadı esrarıma.

Hiç değil, feryadıma sırrım uzak,
Aşına ol nura, nerde göz kulak?..

Ten canın aynasıdır hem can tenin,
Lâkin olmaz can gözü her kimsenin.

Ney sesi tek mil hava oldu ateş,
Hem yok olsun, kimde yoksa bu ateş.

Aşk ateş olmuş dökülmüştür ney'e,
Cezbesi aşkın karışmıştır mey'e.

Yardan ayrı dostu ney dost kıldı hem,
Perdesinden perdemiz yırtıldı hem.

Ney, zehir, hem panzehir, âh nerde var,
Böyle bir dost, böyle bir özlemlî yâr..

Kanlı yoldan ney eder hep hasbihâl,
Hem verir Mecnun'un aşkından misâl.

Sırrı bu aklın, bilinmez akl-ile,
Tek kulaktır müşteri ancak dile.

Gam dolu günler, vakit artık muhâl
Gün tamam oldu, yalan, yanlış, hayal..

Gün geçer, yok korkumuz, her şey masal,
Ey temizlik örneği sen gitme kal!

Kandı her şey, tek balık kanmaz suya,
Karnı aç insan dalar mı uykuya?

Hâletinden pişkinin anlar mı ham?
Söz kısa kesmek gerektir, vesselâm¹⁴¹.

---

¹⁴¹ Feyzi Halıcı, Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1964, s. 7-9.

4.2. ÂŞIKLAR BAYRAMI

Türk topluluklarının tarih boyunca değişik inanç sistemlerini benimsemeleri sosyal, siyasal ve kültürel yapılarında da çeşitli değişim, dönüşüm ve gelişimlere yol açmıştır¹⁴². Çeşitli coğrafyalarda devlet kurup egemen olan Türklerin tarihlerinin önemli bir bölümü yazıya geçirilmediği ve elimize ulaşmadığı için İslâmiyet öncesi dönemle ilgili bilgilerimiz sınırlıdır.

Türkler pek çok medeniyet dairesine girip çıkmıştır. Ancak bunlardan hiçbiri İslâm medeniyet dairesi ile batı medeniyet dairesi kadar etkili olmamıştır. Âşık Edebiyatı da zaman ve zemine göre değişerek günümüze kadar gelmiştir. Bu değişim ve gelişim esnasında da kendi hâkim tipini¹⁴³ oluşturmuştur. Bu tip, Türk kültürünü her yönden etkileyen bu üç büyük medeniyet değişikliğine bağlı olarak iki büyük değişim geçirmiştir. Bunlardan;

Birinci tip; muhtelif Türk boylarında ozan, baksı, kam, şaman vb. adlarla anılan şair ruhaniler,

İkinci tip; İslâmiyet döneminde dinî-tasavvufî Türk edebiyatı tesiriyle ortaya çıkan âşık,

Üçüncü tip ise; batı medeniyet dairesine giren sazıcı, saz ustası, saz sanatkârı, bağlama üstâdı gibi adlarla anılan modern âşık.

Halkımız arasında âşık deyimini genellikle saz şairlerimiz için kullanılır. Bir uyku veya düş ânında Pîr elinden dolu yâni aşk bâdesi içen, kısacası madde dünyasından sıyrılıp, mânâ âlemine ve gönül zenginliğine kavuşan bir kimsenin dili çözülür, kendiliğinden şiir söylemeye saz çalmağa başlar. Herhangi bir olay karşısında veya kendisine verilen bir kafiye üzerine dursuz, duraksız şiir söyleyen âşık, kendi iç dünyasıyla dopdolu, rüyasında kendisine görünen maddî veya mânevî bir sevgiliyi arayıp bulmak için ömür boyu belde belde gezer dolaşır, âşıklarla karşılıklı şiirler, türküler söyleşir, zamanla efsanevî bir kişilik kazanır¹⁴⁴.

Âşık edebiyatının ilk örnekleri hakkında yeterli bilgimiz yoktur. 16. yüzyıl sonlarına doğru yazıldığını sandığımız örnekler, ilk örnekler olarak

¹⁴² Erman Artun, Türk Halk Edebiyatına Giriş, Kitabevi, İstanbul 2004, s. 18.

¹⁴³ Prof. Dr. Abdurrahman Güzel, Prof. Dr. Ali Torun, Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, Akçağ Yayınları, Ankara 2003, s. 232.

¹⁴⁴ Feyzi Halıcı, Halk Edebiyatı, Çağrı, Yıl: 20, Sayı: 220, Mayıs 1976, s. 3.

niteleyemeyeceğimiz kadar olgunlaşmış örneklerdir¹⁴⁵. 17. yüzyılda âşık edebiyatı gelişimini tamamlamıştır. Bu yüzyıl âşık edebiyatı için altın çağdır. 18. yüzyılın âşıkları siyasal tarihimizde çok önemli olaylar olmasına rağmen 17. yüzyılda yetişen usta âşıkların gücüne ulaşamamışlardır. Âşıklık, bu yüzyılda çok yaygınlaşmıştır¹⁴⁶.

Halk şiiri on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıllarda İstanbul, Konya gibi kültür merkezlerinde halkın yanı sıra, aydın çevrenin de büyük ilgisi ile karşılaşmıştır. Köy, kasaba şölen ve düğünlerinde büyük kahvelerde gezici halk şairleri şiirler, türküler söylemeye, atışmalar yapmaya, muammalar asmaya başlamışlardır.

1807-1855 yılları arasında Konya’da Mevlâna dergâhında postnişinlik yapan Hemdem Sait ÇELEBÎ dergâhın karşısındaki bir kahveyi tamir ettirip, büyütüp âşıkların emrine vermiştir. Tam bir asır Konya’da içindeki havuz dolayısı ile Sulu Kahve olarak adlandırılan bu kahve halk şairlerine ilim, irfan, edep, erkân öğreten folklor bilgilerini, halk törelerini aşıl原因 bir okul, bir akademi vazifesini görmüştür. 7-8 yıl bu kahveyi Âşık DERTLİ işletmiştir. Konyalı Âşık ŞEM’Î, Âşık DERTLİ, Silleli Âşık SURURÎ bu kahvede şiirler, türküler söylemişlerdir. Karamanlı GÜFRANÎ, KENZÎ, Silleli saz ve söz ustaları bu okulda yetişmiş, en güzel eserlerini bu ocakta vermişlerdir¹⁴⁷.

20. yüzyılda, âşıklık geleneği eski önemini kaybetmeye başlamıştır. Özellikle Cumhuriyetten sonra maddî ve sosyal hayattaki değişmeler bu zümreyi yaratan ve besleyen toplumsal şartları da değiştirmiştir¹⁴⁸. Yeni iletişim araçlarının ortaya çıkışı, sanayileşme, tekke ve medreselerin kapatılması ve sistemin değişmesiyle âşıklar zümresi yavaş yavaş ortadan kalkarak büyük merkezlerden kırsal kesimlere, gelişmenin az olduğu yerlere doğru gitmeye başlamıştır.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde İstanbul’da saray tarafından, ayrıca paşalar ve zengin esnaf tarafından himaye gören âşıklara, Cumhuriyet döneminde yardım edilmemiştir.

Ahmet Kutsi TECER’le 1930’larda halk şairleri, yeni imkâna kavuştular. Memleket ölçüsünde halk şairleri isimlerini duyurdular. Âşık VEYSEL, Tecer’in ilkin Sivas’ta, sonra Ankara’da sürdürdüğü çalışmalarının mutlu bir sonucu, bir güçlü halk şairi olarak sesini, şiirini, sazını bütün sanatseverlere duyurmuş, gönüllerde taht kurmuş,

¹⁴⁵ Erman Artun, Türk Halk Edebiyatına Giriş, Kitabevi, İstanbul 2004, s. 25.

¹⁴⁶ Erman Artun, a.g.e., s. 56-57.

¹⁴⁷ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri- Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını: 58, Ankara 1992, s. 3-4.

¹⁴⁸ Erman Artun, a.g.e., s. 58.

yurdumuzda ve dünyada tanınmıştır¹⁴⁹. Her zaman millî birlikten yana olan Veysel 60'lı yıllarda etkisi gittikçe artan protest/muhafız tavrından yana olmamıştır. Habib KARASLAN, Ali İZZET, Ozan İHSANÎ, Mahzuni ŞERİF'in muhafız tavrına karşın¹⁵⁰ Âşık Veysel her zaman birlik beraberlik türküleri söylemiştir. Veysel'in bu tavrı, politikleşen birçok kişi tarafından çok ağır bir dille eleştirilmesine sebep olmuştur.

Her alanda yenilik getirmek isteyen Cumhuriyet, yeni rejimi halk kültürü üzerine kurmaya çalışmaktadır. Bu kültürün temsilcileri olarak âşıklar ilk başlarda Halkevlerine buyur edilir. Bunlardan Köy Enstitülerinde usta öğretici olarak istihdam edilenler de olur. Birçok âşığın şiirleri halkevleri marifetiyle yayımlanır. “Halk Şairlerini Koruma” adı altında dernekler açılır. “Halk Şairleri Bayramları” düzenlenir¹⁵¹.

İlk halk şairleri bayramı, Sivas'ta 5 Kasım 1931 tarihinde yapılmış ve üç gün sürmüştür. Ahmet Kutsi TECER'in önderliğinde Muzaffer SARISÖZEN ve arkadaşlarının kurduğu Halk Şairlerini Koruma Derneği bu bayramı düzenlemiştir. Bayrama Âşık VEYSEL, REVANÎ, SÛZANÎ, Âşık SÛLEYMAN, Karlı MEHMET, Hikâyeci ALİ DAYI, Âşık MÜŞTAK, Yarım ALİ, TÂLIBÎ, Âşık Yusuf SANATÎ ve Âşık ALİ katılmıştır. II. Sivas Halk Şairleri Bayramı ise 30 Ekim 1964'te İbrahim ASLANOĞLU'nun önderliğinde yapılmıştır. Bu bayramlardan sonra en büyük halk şairleri bayramı 27 Şubat – 5 Mart 1938 tarihleri arasında Bayburt'ta yapılmıştır¹⁵².

1963 yılında Sefer AYTEKİN ve Fikret OTYAM öncülüğünde, sürekli ezilmişlik ve yoksulluk içinde yaşayan halk ozanlarını bu durumdan kurtarmak amacıyla bir “Âşıklar Derneği” kurulmuştur. TİP bünyesinde “Âşıklar Derneği” çatısı altında toplanan âşıklar sol söylemi dillendirmişlerdir. Çok geçmeden Feyzi HALICI önderliğinde Konya'da ilki 1966'da düzenlenen Âşıklar Bayramı'yla da devletçi ve sağa yakın bir söylemin dillendirildiği, birçok araştırmacı tarafından dile getirilmiştir¹⁵³. Konya Turizm Derneğinin düzenlediği ilk Âşıklar Bayramı 7-9 Ekim 1966 tarihleri arasında Konya'da yapılmıştır. Bayramla ilgili İlhan BAŞGÖZ, “Âşıkları toplayıp onlara dudakdeğmezler ısmarlamakla, geleneksel âşık şiirini ayakta tutmak kolay iş

¹⁴⁹ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri- Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını: 58, Ankara 1992, s. 4.

¹⁵⁰ Yrd. Doç. Dr. Selahattin Beki, Âşık Şiirinin Siyasallaşması Üzerine Bir Deneme 1960-1980, VII. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi, Gaziantep 2006, s. 2-3.

¹⁵¹ Yrd. Doç. Dr. Selahattin Beki, a.g.m., s. 2.

¹⁵² Nail Tan, Folklor (Halk Bilimi) Genel Bilgiler, Özal Matbaası, İstanbul 2008, s. 178.

¹⁵³ Yrd. Doç. Dr. Selahattin Beki, a.g.m., s. 7.

olmayacak” diyerek tavrını ortaya koymuştur¹⁵⁴. Hatta Konya’da düzenlenen âşıkklar bayramı ile ilgili fikrin Orhan Şaik GÖKYAY tarafından ortaya konduğunu bu bayramın TİP çatısı altında toplanan âşıkklara alternatif olarak düzenlendiğini söylemiştir¹⁵⁵. Mahmut ERDAL 26 Ağustos 1995’te gerçekleştirilen ve masrafları TBMM tarafından karşılanan bayrama çağrılan âşıkklar için; “Kars’ın, Erzurum’un, Adana’nın sağ görüşlü âşıkkları” nitelemesinde bulunmaktadır¹⁵⁶. Murat KÜÇÜK’e göre ise devlet, Konya Âşıkklar Bayramı marifetiyle âşıkkları devletleştirmeye çalışmaktadır¹⁵⁷.

Konya Âşıkklar Bayramı’na ağırlıklı olarak sağ görüşlü âşıkklar katılmıştır¹⁵⁸ fakat bayrama katılanlar politik şiirler söylememişler, daha çok geleneğe uygun türlerde şiirler icrâ etmişlerdir.

Konya Âşıkklar Bayramı’nın ilhamını genç yaşlarda Halkevlerinden aldığını söyleyen Halıcı, âşık tarzı şiirlere ilgi duymasını ise şu şekilde anlatmaktadır:

“Yıllar öncesinin Konya’sında bir Âşık Mehmet Ağa vardı. Anadolu toprağı gibi bereketli ve muhabbet dolu sesi mısra mısra kulaklarımda çınliyordu. Kendisine söylenen bir kafiyei ayak yaparak, günün konusuyla yuğurup, dursuz duraksız kıtalar halinde şiir olarak dinleyenlere sunuyordu. Çocuksuz gözlerimle ve hayretle Âşık Mehmet Ağa’nın sözlerini dinlemiyor, âdeta hayran hayran seyrediyordum. Mehmet Ağa’nın şiirleri bir memleket sofrası gibi zengin ve cömert, rengârenk bir Anadolu tablosu gibi mânalı ve güzeldi.

...

Ateşli öğrencilik yıllarımız... Hatırlıyorum; hakkın rahmetine kavuşan Basri GÖKKAYA ile Veli Sabri UYAR hocalarımız, edebiyatla, sanatla, tarihle ilgili sorularımızı saatlerce hafızalarımıza nakşetmek için uğraşırlar, halk şairlerine duyduğumuz aşırı sevgiden dolayı, rahmetli arkadaşım Mustafa YURTSEVEN’le yazdığımız koşmaları allandıra ballandıra methederek, tekrar tekrar okurlardı. Hocalarımızın yakın ilgi, takdir ve teşvikleriyle sanatın ve şiirin altın kapısını o ilk çocukluk günlerimizde parmak uçlarımızla aşmağa çalışırdık. Bu şavkla, bu sanat

¹⁵⁴ İlhan Başgöz, Türk Halk Edebiyatında Protesto, Folklor Yazıları, Adam Yayınları, İstanbul 1986, s. 181-191.

¹⁵⁵ Yrd. Doç. Dr. Selahattin Beki, a.g.m., s. 7.

¹⁵⁶ Mahmut Erdal, Bir Ozanın Kaleminden, Anadolu Matbaası, İstanbul 1998, s. 151.

¹⁵⁷ Murat Küçük, Modern Zamanlarda Âşık, Nefes Aylık Siyasi-Kültürel Dergi, Yıl: 2, Sayı: 17, s. 45-46.

¹⁵⁸ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneğı ve Günümüz Halk Şairleri- Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını: 58, Ankara 1992, 674 s.

aşkıyla, ilk gençlik yıllarımın heyecanıyla, Karacaoğlan'dan Dadaloğlu'na, Emrah'tan Dertli'ye, Seyranî'den Gufranî'ye kadar teknil halk şairlerinin arı-duru konuşulan Türkçeyle yazılmış şiirlerini bir solukta okuyup ezberlerdik¹⁵⁹.”

Feyzi HALICI, üniversite tahsili için gittiği İstanbul'da kendini Çınaraltı dergisinin sayfalarında bulur. Âşık Fezaî mahlasıyla Çınaraltı dergisinde şiirleri yayımlanır. Bu vesileyle yaşayan halk şairlerini tanır ve onlarla dost olur.

Halk şiirinin edebi zevkine varan, üniversite tahsilinden sonra Konya'ya dönen Halıcı, 1961 yıllarında Konya'ya gelen Âşık VEYSEL, Dursun CEVLÂNÎ, Davut SULARÎ ve Âşık İHSANÎ'ye yardımcı olur. Onlardan aldığı güçle Saz Şairleri Bayramı yapma ilhamı pekişir.

1966 yılında ilk kez yapılan Türkiye Âşıklar Bayramı'yla ilgili düşüncelerini şöyle dile getirmektedir:

“...Düşüncemi, zamanın Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Müsteşarı Sayın Sedat Tolga'ya açınca, heyecan içinde; “Bundan daha geçerli, daha faydalı, halkımızın ilgisini çekecek bir sanat ve kültür olayı tasavvur edemiyorum.” demişti. Âşıklar Bayramının gerçekleşmesinde ilk yakın ilgiyi Sayın Sedat TOLGA'dan gördük.

1966 yılının 7-9 Ekim tarihleri arasında Âşıklar Bayramını yapacaktık. Türkiye çapında bir duyuru kampanyası açtık. Bütün valiliklere, kaymakamlıklara Âşıklar Bayramını, tarihini, bölgelerinde varsa âşıkların katılma şartlarını bildiren mektuplar yazdık. Basın dünyası, yayın organları, sanatçı dostlarımız sağolsunlar, yardım ve ilgilerini esirgemediler bizden¹⁶⁰.”

Âşıklar Bayramıyla ilgili düşüncelerini bu şekilde anlatan Feyzi HALICI bayramın kuruluş gayesini de Bekir Sami ÖZSOY'la yaptığı röportajda şöyle anlatmaktadır:

“Anadolu'nun teknil Türk yurdu oluşu Malazgirt Savaşı'ndan sonradır. Türk-İslam düşüncesi bir zafer muştusu olarak Anadolu'yu önce mutasavvıfların, alperenlerin, daha sonra halk şairlerimizimizin Anadolu Türkçesi ile ördükleri aydınlık düşüncelerle, ateşli mısralarla ikinci defa olarak yeniden fethedildi. Hacı Bektaş Veliler, Mevlânalar, Hacı Bayram-ı Veliler, Yunuslar bu yeniden varoluşun ilk örnek temsilcileri olmuşlardır.

¹⁵⁹ Feyzi Halıcı, Konya'da Âşıklar Bayramı, Çağrı, Yıl: 20, Sayı: 226, Kasım 1976, s. 8.

¹⁶⁰ Feyzi Halıcı, a.g.m., s.9.

Anadolu sevgisi, Anadolu düşüncesi memleket sever halk şairlerimizin şiirleriyle dünden bu güne halkımızın hafızasında bir sanat ve kültür hazinesi olarak nakşolundu. Halk şairlerimiz bu ananeye bağlı, tarih şuuruna sahip aziz milletimizin duygu ve düşüncelerini, sevinçlerini, acılarını, inançlarını en güzel şekilde dile getiren, kısacası halk kaynağından beslenen ve halkımıza maddi ve manevi yaşama sevinci aşıl原因an örnek sanatçılardır.

Halk şairlerimiz yazmaktan çok şiir söyleyen kimselerdir. Bu sebeple yazılı değil sözlü edebiyatın, özellikle “Bâde” içen âşıkların teknik muhabere vasıtalarının çoğalması sonucu son yüzyılda tesir sahaları gitgide azalmış ve bu değerli sanat kolu âdeta unutulmaya terk edilmiştir.

Biz bu sebeplerden hareket ederek, aziz halkımızın gözü, kulağı, dili ve gönü olan halk şairlerimizi, eserleriyle, kişilikleriyle yeniden halkımızın katına çıkarmak istedik...¹⁶¹”

İlk Âşıklar Bayramı:

- 1- Karşılıklı şiir ve sazla atışma,
- 2- En güzel memleket şiiri,
- 3- En güzel memleket türküsü

olmak üzere üç dalda yapılmıştır. Bayrama 28 halk şairi katılmış, şölen üç gün üç gece sürmüştür. Posoflu Âşık MÜDAMÎ, Âşık Dursun CEVLÂNÎ, Âşık EFKÂRÎ, Âşık Murat ÇOBANOĞLU, Âşık Abdülvahap KOCAMAN, Âşık Sefil SELİMÎ, Şemsi YASTIMAN ve Adnan TÜRKÖZÜ Konya Turizm Derneğinin ortaya koyduğu ödülleri aralarında paylaşmışlardır.

Jüri ise yurdumuzun tanınmış sanatçılarından ve folklor uzmanlarından oluşmuştur. Ankara Radyosu’ndan Osman ÖZDENKÇİ, Türk Folklor Araştırmaları Derneği Sahibi İhsan HİNÇER, Milli Eğitim Bakanlığı Folklor Enstitüsü Müdürü Cahit ÖZTELLİ, İstanbul Radyosu’ndan Halk Türküleri ve Folklor Uzmanı Sadi Yaver ATAMAN, Halkiyatçı ve Kars Turizm Derneği Başkanı Fahrettin KIRZIOĞLU jüride yer almışlardır.

¹⁶¹ Bekir Sami Özsoy, Türkiye Âşıklar Bayramı Dolayısıyla Konya Kültür ve Turizm Vakfı Genel Başkanı Feyzi Halıcı’yla Yaptığımız Sohbet, Çağrı, Yıl: 33, Sayı: 360, Ocak 1988, s. 6.

İlk yıl üç dalda başlayan yarışma, her yıl günün şartlarına göre yapılan değişikliklerle artmıştır. Bu dallar şunlardır:

- A) Atışma Dalı
- B) Hikâyeli Türkü Dalı
- C) Güzelleme Dalı
- D) Doğmaca Şiir Dalı
- E) Dudak-Değmez
- F) Doğmaca Türkü Dalı
- G) Meydan Atışması
- H) Koçaklama Dalı
- İ) Muamma Dalı
- J) Yılın Yedi Şiiri
- K) En Güzel Memleket Türküsü Dalı
- L) En Güzel Memleket Şiiri Dalı
- M) Usta Malı Türkü Dalı

Birçok bilim adamı, sanatçı ve şair Konya Âşıklar Bayramında jüri üyeliği yapmıştır.

Behçet Kemal ÇAĞLAR, İhsan HINÇER, Feyzi HALICI, Âşık VEYSEL, Kadircan KAFLI, Sadi Yaver ATAMAN, Fahrettin KIRZIOĞLU, Mehmet ÖNDER, Mehdi HALICI, Mehmet ÇAKIRTAŞ, Âşık EFKÂRÎ, Şeref KİŞMİR, Mazhar SAKMAN, Celâl KİŞMİR, Orhan Şaik GÖKYAY, Ahmet KABAKLI, Gültekin SAMANCI, Osman ATTİLÂ, Yıldız TEZCAN, Cahit ÖZTELLİ, Tahir Kutsi MAKAL, Prof. Dr. Faruk K. TİMURTAŞ, Prof. Dr. Mehmet KAPLAN, Muzaffer UYGUNER, Âşık REYHANÎ, M. Necati SEPETÇİOĞLU, Kerim Aydın ERDEM, Mehmet ÇINARLI, Necmettin ESİN, İlhan GEÇER, Basri İMECE, Asaf GÜVEN, Ahmet PETEKÇİ, Kemal YILMAZ, Ali Rıdvan BÜLBÜL, Nail TAN, Ord. Prof. Dr. Sadi IRMAK, Ord. Prof. Dr. A. Süheyl ÜNVER, Prof. Dr. Şükrü ELÇİN, Kemal AKÇA, Yahya BENEKAY, Kâmil TOYGAR, İlter VEZİROĞLU, Vecdi YARMAN, İbrahim ASLANOĞLU, Vehbi Cem AŞKUN, Dr. Müjgân CUNBUR, Hikmet DİZDAROĞLU,

Dr. Turgut GÜNAY, Prof. Dr. Ahmet E. UYSAL, Âşık MÜDAMÎ, Âşık Murat ÇOBANOĞLU, Âşık Şeref TAŞLIOVA bunlardan bazılarıdır.

Konya Âşıklar Bayramı âşıklar için bir eğitim ocağı olmuştur. Henüz kıvama girmemiş, yolun başında olanlar, bu meydanda sanatın inceliğini, yüceliğini duyar ve görür. Âşıklar geleneğinin inanç, sevgi ve saygı dolu havasında yol alırlar. Çıraklık, kalfalık devresinden geçerek ustalık beratını almaktadırlar.

Âşıklar Bayramına Türkiye'nin dört bir yanından gelen âşıklar katılmaktadır. Genellikle Kars'tan, Erzurum'dan, Sivas'tan, Tokat'tan, Maraş'tan, Gaziantep'ten, Ankara'dan, Antalya'dan, İstanbul'dan, Artvin'den, Şanlıurfa'dan, Samsun'dan, Mersin'den, Kayseri'den, Gümüşhane'den, Sakarya'dan, Ankara'dan, Konya'dan âşıklar bayrama katılmışlardır. Yurt dışından da Azerbaycan'dan gelen âşıklar bayrama katılmıştır.

Âşıklar Bayramının kültür ve sanat hayatımıza katkısını Sayın Feyzi HALICI, Geleneksel Âşıklar Bayramı dolayısıyla Nurzen AMURAN'la yaptığı radyo konuşmasında şöyle açıklıyor:

“Âşıklar Bayramının kültür ve sanat hayatımıza büyük katkısı oldu. Yazılı edebiyatımız yanında sözlü edebiyatımızın en canlı örneklerini vatandaşlarımıza onların anlayabilecekleri bir dille yalın ve esprili bir şekilde sunuyor âşıklarımız. Halk şairi, halkımızın içinden geliyor. Onların duygusu, düşüncesi, mânevî inancı, sevinci, acısı neyse onları biliyor, onları dile getiriyor. Ta Alperenlerden, Horasan erlerinden, Yunus Emrelerden, Hacı Bektaşî Velilerden günümüze birlik beraberlik ve anlayış havası içinde bir sevgi, şefkat, saygı akımı.. Coğrafyanın tarih oluşu.. Sözü'n şiiir oluşu. Az şey midir bu?

...Âşıklarla 6500 nüfuslu Söğüt'te yaptığımız şölene 2000 civarında dinleyici geldi. Kırşehir'de Ahi Evran'ın, Âşık Paşa'nın, Süleyman TÜRKMÂNİ'nin, Nuretdin CACA'nın huzurunda üç âşığımız üç saatlik programda binlerce dinleyiciyi âdeta büyüledi. Onları tarihimizin muhteşem sayfalarına çekip götürdüler.

TBMM'nin düzenlediği Millî Egemenlik Âşıklar Şöleninde Ankara'da on binlerce vatandaş âşıklarımızı candan alkışladı.

...

Yurdumuzun her köşesinde yapılan festival ve fuarlarda Âşıklar şöleni yapılıyor. Uluslar arası İstanbul Festivali'nde yapılan Âşıklar Şölenini 150.000 seyirci izledi.

Uluslar arası Türkoloji Kongresinde özellikle yabancı ilim adamları Âşık Nuri ŞAHİNOĞLU'nun doğmaca söylediği şiirleri teyplerine aldılar¹⁶².”

Uzun yıllar Konya'daki Âşıklar Bayramına katılan Âşık Şeref TAŞLIOVA da bayramın kültür hayatına katkısını şöyle anlatmaktadır:

“Konya Âşıklar Bayramı'nda, âşıklık geleneğinin mayası atıldıktan bugüne kadar Türkiye'de neler oldu? Türkiye'de bir defa şunlar oldu: Âşıklık geleneği, Anadolu'yu, Konya bir tas olarak kabul edelim; sütler buraya geldi mayalar içerisine atıldı, herkes kabının içerisine doldurdu, bunu evine, şehrine götürdü. Sonra, çok önemli, bu yazının içerisinde vardır, o yıllar, basında, uzun boylu, Konya Âşıklar Bayramı yazıldı. Âşıklar köylerine madalya götürdüler, hakikaten de öyledir. Öyle âşık oldu ki, Konya Âşıklar Bayramından madalya götürdüğü zaman, tıpkı Kore'den Kıbrıs'tan madalya getiren asker gibi, onu, köyün kenarında karşıladılar. Bu çok enteresandır.

Bir önemli şey daha var: Konya Âşıklar Bayramı, âşıklığa ne getirdi? Konya Âşıklar Bayramı, üç günlük müsaade ile kahvelerde söylenmesine izin verilmemesi zorlukları içinde çırpınan bir sanatı bugün, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin himâyesinin, şemsiyesinin altına getirdi. Konya Âşıklar Bayramı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kapıkule Sınır Kapısı'ndan giden âşıklara, “Konya Âşıklar Bayramı'ndan mı yetiştin?” diye ona tanınma şansı getirdi. Konya Âşıklar Bayramı ne getirdi? Türkiye Cumhuriyeti'nde konsoloslukları olan devletlerin yurt dışına giden âşıklara, Konya Âşıklar Bayramı'ndan vesikan veya sertifikandan var mı, katıldın mı oraya, diye varlığını, şahsiyetini getirdi. Konya Âşıklar Bayramı, son olarak ne getirdi? Hepimiz köy çocuğuyuz. Ben şahsen, Konya Âşıklar Bayramı'ndan önce de biz vardık... Kümbetli'nin -Kars'ın yakın bir köyüdür- dışına çıkmamış, ama bugün Amerika'nın Indiana Üniversitesi'nde var, Şeref TAŞLIOVA ve diğerlerinin isimleri. İngiltere'de var. Bunun temeli Konya Âşıklar Bayramı olmuştur.

Konya Âşıklar Bayramı son olarak şunu getirmiş: Konya Âşıklar Bayramı, âşıklara kravat getirmiş. Konya Âşıklar Bayramı, âşıkların cüzdanına döviz getirmiş. Konya Âşıklar Bayramı, âşıkların evine, hanımlarına, çocuklarına çok güzel itibar getirmiş. Eline sazını aldığı zaman, bakın Konya Âşıklar Bayramı'ndan gelen âşıktır, deme yüceliğini getirmiştir...

¹⁶² Nurzen Amuran, Geleneksel Âşıklar Bayramı Dolayısıyla Feyzi Halıcı' nın Radyo Konuşması, Çağrı, Yıl: 33, Sayı: 362, Mart 1988, s. 17-18.

Konya Âşıklar Bayramı'nın son gününde âşıklar birbiriyle kucaklaşarak gözyaşları ile ayrılıyorlardı. Bu hal neşe ile hüznün bir arada nasıl yaşandığının örneği oluyordu. Ayrıca bayramdan ayrılan âşıklar yurdun dört bir yanına dağılarak, gördüklerini köy düğünlerinde, âşık kahvelerinde büyük bir hevesle bir yıl anlatıyorlardı. Bu anlatım sadece memleket sınırları içinde kalmayıp dış ülkelere kadar ulaşıyordu. Oralarda türlü vesilelerle bulunan Türk insanı, âşıklardan bu anlatılanları dinlediği zaman bir nebze olsun vatan özlemini gideriyorlardı¹⁶³.”

Feyzi HALICI, âşıklara gösterdiği ilgi, hoşgörü ve âşıklık geleneğine hizmetten dolayı “Âşıkların Feyzi Babası” olmuştur. Âşıkları incitecek tek bir söz söylemediğini¹⁶⁴ belirten Halıcı, 1990 yılı Ekim ayında yapılan 25. Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramına maddi bakımdan az âşığın davet edilmesi nedeniyle bayrama çağrılmayan Âşık Mehmet BATUR'un hiciv türündeki şiirlerini¹⁶⁵ kitabına alacak kadar da hoşgörülüdür.

Halıcı, âşıklara daima yardım elini uzatmış, sağlık sorunlarıyla uğraşan âşıkları ziyaret etmiş, onların sosyal güvenceye kavuşması için büyük çaba göstermiştir. Âşık VEYSEL'i ölümünden on beş gün önce İstanbul'da Yüksek İhtisas Hastanesi'nde İskender Cenap EGE, Osman ATTİLA ve Selahattin ACAR ile ziyaret etmiştir¹⁶⁶. Yine 1987 yılı Nisan ayının ilk haftasında Âşık İLHAMİ'yi Cerrahpaşa Hastanesi Göğüs Cerrahisi bölümünde Hasan SÜZER'le ziyaret etmiştir. Ebedî âleme intikal eden âşıklardan Âşık MÜDAMİ'nin, Âşık FERRAHİ'nin, Âşık Mahmut COŞKUNER'in, Âşık Ümmani SARAÇ'ın, Âşık Rüstem ALYANSOĞLU'nun mezarları Feyzi HALICI'nın başkanlığını yaptığı Konya Kültür ve Turizm Derneği'nce yaptırılmıştır¹⁶⁷.

Âşık Rüstem ALYANSOĞLU'nun ölümü üzerine kardeşi Esat AYZ (Alyansoğlu) Feyzi HALICI'ya şu şiiri yazmıştır:

¹⁶³ Âşık Şeref Taşlova, Türkiye Âşıklar Bayramı 30. Yılda İzlenimlerim, Çağrı, Yıl: 40, Sayı: 438, Mayıs 1996, s. 25.

¹⁶⁴ Sayın Feyzi Halıcı ile 21 Temmuz 2009 tarihinde Konya Turizm Derneği'nde yaptığımız mülakat.

¹⁶⁵ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri- Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını: 58, Ankara 1992, s. 76.

¹⁶⁶ Feyzi Halıcı, Âşık Veysel' le Konuşma, Çağrı, Yıl: 43, Sayı: 473, Nisan 1999, s. 5.

¹⁶⁷ Konya Kültür ve Turizm Derneği Çalışmaları, Çağrı, Yıl: 31, Sayı: 352, Mayıs 1987, s. 21-22.

FEYZİ HALICI'YA

Feyzi, Mehdi Beyler etti ziyaret,
Gördüler mezarın taşını kardeş.
Senin için bir Fatiha okudu,
Benden de sordular yaşını kardeş.

Yaşını sorunca gözleri doldu,
Mezar yapmak için ustayı buldu.
Ustadan ayrıldı evime geldi,
Ziyaret eyledi eşini kardeş.

Bizleri de hep teselli eyledi,
Bu yalan dünyanın işi böyleydi,
Çocukların ne iş yapar söyledi,
Sordu yavruların işini kardeş.

Biraz yol yürüdü geldiler yaya,
Senin için duruyorlar duaya,
Mezarı yapılınsın dedi bir aya,
Bırakmayın bunun peşini kardeş.

Şerefiz yüksektir adız bir olsun,
Yüce Tanrım cümlesine yar olsun,
Feyzi Beyle, Mehdi Beyi var olsun.
Esat görmüşidi düşünü kardeş¹⁶⁸.

---

¹⁶⁸ Esat Ayaz, Feyzi Halıcı'ya, Çağrı, Yıl: 26, Sayı: 293, Haziran 1982, s. 19.

4.3. GÜL BAYRAMI

Prof. Dr. Faruk K. TİMURTAŞ bir yazısında, “Bazı şehirler talihli beldelerdir. Bunların başında kanaatimce, Konya gelmektedir. Çünkü Konya’da ona gönül veren, onun sevdalısı bir Feyzi HALICI var¹⁶⁹” demektedir. Konya sevdalısı Halıcı’nın yaratıcı zekâsının bir ürünü de Gül Bayramıdır. İlki 1952 yılında gerçekleştirilen Gül Bayramının amacını O, şöyle açıklamaktadır:

“Tarihi çağlardan günümüze artan bir sevinç ve heyecanla süre-gelen bu gül sevgisini, bir bayram halinde değerlendirmek ve gelecek çağlara en güzel, en vecîz şekilde iletmek”.

Bugün Konya’yı çepeçevre saran çıplak dağ ve tepeler daha önce koruluk ve ormanlık alanlardır. Selçuklular devrinde Konya adeta bir gül bahçesidir. Meram, Dede Bahçesi, Mevlâna Müzesi’nin bulunduğu alan gül bahçelerinin en meşhurlarıdır¹⁷⁰. Mevlâna ve babası da bir süre bu gül bahçesinde oturmuşlardır. Mevlâna gülü o kadar sever ki eserlerinde tam altı bin defa gül kelimesi geçmektedir. Mısralarında güle türlü felsefeler ve şairane hayaller yakıştırmaktadır¹⁷¹.

“Gülün eteğini turalım, ona yoldaş olalım; dünya güle, gülün aslına zevalsiz gülfidanına gidiyor. Gülün aslı, zevalsiz gülfidanı Mustafa’nın terinde bitmiş. Dünya, o ulunun yüzünden yeni ayken, dolunay haline gelmiştir¹⁷².”

Böylesine güle düşkün, gülle iç içe yaşayan insanların olduğu bir şehir olur da, bunlar arasında gıptaya dayalı tatlı bir rekabet olmaz mı? Nitekim Selçuklular döneminde “Gül Şölenleri” ve “Gül yarışmaları” ortaya çıkmıştır.

Mevlâna’nın ölümü ile Selçuklu’nun da yıldızı söner ve Konya gülcülüğü karanlığa bürünür adeta. Selçuklular devrindeki Konya gülleri, Osmanlılar döneminde yerini İstanbul’da lâleye bırakmıştır. Konya gülcülüğüne dair ilk resmi bilgi Osmanlı’nın son dönemine aittir. Mesela 1317/1901 tarihli Konya Salnâmesi’nde (s. 109-110) Sille’deki gülyağcılığı üzerine kayıt vardır. Cumhuriyet Döneminde Seyit Mehmet Ağa, Konya’da ilk defa profesyonel çiçekçiliği başlatmıştır. Mehmet Ağa Dede Bahçesi’nde,

¹⁶⁹ Prof. Dr. Faruk K. Timurtaş, Konya’ da Kültür Faaliyetleri, Çağrı, Yıl: 22, Sayı: 240, Ocak 1978, s. 23.

¹⁷⁰ http://www.izedebiyat.com/inceleme/Anadolu_Kültürü/Ali_Işık.

¹⁷¹ Ahmet Kabaklı, Gül Şenliği, Çağrı, Yıl: 20, Sayı: 221, Haziran 1976, s. 5.

¹⁷² http://www.izedebiyat.com/inceleme/Anadolu_Kültürü/Ali_Işık.

Şebbocinga, Kerağaç, Beybenibeğendi, Hır, Kına, Nergis, Papatya, Hüsnayusuf gibi çiçekler yetiştirmiştir.

1920'lerde Konya'ya "yıldız" diye adlandırılan çiçek gelmiştir. Bu Konya'ya has bir çiçek olmuş ve bahçelerde her çeşit rengi yetiştirilmiştir. Halıcı'nın babası da bir gül ve yıldız çiçeği hayranıdır. Feyzi HALICI bir sohbet esnasında babasının güllere olan düşkünlüğünü şöyle anlatmaktadır: "Bahçemizin bir bölümü, bahçe çiçekçiliği için ayrılmıştı. Babam gül ve yıldızla çok önem verirdi. Envai çeşit ve renklerdeki güllerden ve iri yıldızlardan yetiştirirdi. Konu-komşu ve konuklar babamı ziyarete gelir, bahçemizin ve çiçeklerimizin sihrine kapılırlardı¹⁷³." Dede Bahçesi'nde "Yıldız Çiçeği Yarışması" bile yapılmıştır.

Konya'da Atatürk'le ilgili bir çiçek de vardır. Bu çiçek, İran Kralı Şah Rıza PEHLEVÎ tarafından Atamıza hediye edilmiştir. İsmi Acem Fulokşiya'dır. Beyazı, pembesi, ebrulisi, ısıklameni halen bahçelerde mevcuttur¹⁷⁴.

Feyzi HALICI, Konya 'da böylesine bir geçmişi olan ve unutulmuş gül yetiştiriciliğini tekrar canlandırmak amacıyla harekete geçer. Fikrini o zaman ki Belediye Başkanı Rüştü ÖZAL'a açar. Bu olayı şöyle anlatmaktadır:

"...1954'lerdeydi. O zaman Misis Miniver diye bir film vardı. Orada, Fransa'da yapılan bir gül yarışmasından söz ediliyordu. O zaman Aydıbir mecmuasında benim de şiirlerim yayınlanırdı. Misis Miniver diye bir şiir yayınlamıştım. O zamanki belediye başkanına dedim ki, "Konya'da bir gül bayramı yaparsak, bunu belediye yaparsa, daha tutarlı olur, işte derneğin ötesinde filan" diye. Sağ olsunlar, Belediye Başkanı Sayın Rüştü ÖZAL kabul etti. O gül bayramını birkaç yıl belediye yaptı. Ondan sonra biz dernek olarak bunu devam ettirdik¹⁷⁵."

Belediye bu yarışmayı birkaç yıl yaptıktan sonra, 1976 yılında Konya Turizm Derneği gül yarışmasını üstlenmiştir. 1980 yılında Pakistan Büyükelçisi gül yarışmalarına katılmıştır ve burada bir de konuşma yapmıştır. Böylece Gül Bayramı uluslar arası bir şölen haline gelmiştir. 1981 yılında Atatürk'ün 100. Doğum Yılı Kutlama Komitesinin Ankara'da aldığı karar gereğince, Konya'da yapılacak gül şöleni, Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın anısına yapılmıştır.

¹⁷³ http://meram.wordpress.com/Meram_Yazıları/Meram_Bağlarında_Eski_Yaşantılar/Meram_Sohbeti-Feyzi_Halıcı/Dr._Muammer_Ulutürk.

¹⁷⁴ http://www.izedebiyat.com/inceleme/Anadolu_Kültürü/Ali_Işık.

¹⁷⁵ Nurzen Amuran, Geleneksel Âşıklar Bayramı Dolayısıyla Feyzi Halıcı'nın Radyo Konuşması, Çağrı, Yıl: 33, Sayı: 362, Mart 1988, s. 9.

Gül yarışmaları, yetiştiricinin bahçesini jüri heyetinin görmesi ile başlar ve puanlar, gerek bahçenin tanzim şekline, gerekse gülün güzellik ve yetiştirme şekline göre verilir. Gül, üç kategoride incelenir:

1. Yerli menşeli güller,
2. Avrupa menşeli güller,
3. Ponpon güller

Daha sonra güller müsabakaya girecekler tarafından yarışma mahalline getirilir ve derneğe ait numaralı vazolara yerleştirilirler. Burada isimler belli değildir. Jüri bunları inceler ve puanlar. Sonuçta en güzel beş gül seçilir¹⁷⁶. Gülü seven ve ona önem veren Feyzi HALICI'nın babası Sabri HALICI da bu yarışmalara katılmış ve ödül almıştır.

Konya Kültür ve Turizm Derneği gül konusunu geniş çapta bir şölen ve bayram haline getirmiştir. İlk şölene bilim adamı Prof. Dr. Mehmet KAPLAN, yazar Ahmet KABAKLI, Prof. Dr. Faruk Kadri TİMURTAŞ, tiyatro sanatçıları Ayten GÖKÇER ve Haluk KURDOĞLU katılmıştır¹⁷⁷. İlki 1976'da, ikincisi 11 Haziran 1977'de tarihî Dede Bahçesi'nde gerçekleştirilen bu şenliklere 60 civarında yarışmacı katılmıştır. Özellikle ikincisi, bünyesinde gerçekleştirilen “Âşıklar Şenliği” ve uluslar arası sempozyumla daha etkili ve katılımlı bir şenlik olmuştur. Bu yarışmalarda dereceye giren gülcülere maddî değerleri de yüksek altın ve gümüş kupalar takdim edilmiştir¹⁷⁸.

¹⁷⁶ http://www.izedebiyat.com/inceleme/Anadolu_Kulturu/Ali_Işik.

¹⁷⁷ Konya Kültür ve Turizm Derneği Çalışmaları, Çağrı, Yıl: 31, Sayı: 352, Mayıs 1987, s. 23.

¹⁷⁸ İrfan Ünver Nasrattınoğlu, Kültür ve Sanat Olayları, Çağrı, Yıl: 22, Sayı: 246, Temmuz 1978, s. 11.

4.4. YEMEK YARIŞMALARI

Büyük milletlerin zengin ve büyük mutfakları olur. İtalyanlar, bilhassa Fransızlar mutfakları ile öğünürler. Türk mutfağı ise, bunların hepsinden daha zengindir¹⁷⁹. Türk mutfağından, Türk yemeklerinden söz etmek Türk medeniyetinden söz etmek demektir. Çünkü Orta Asya'nın sade yemeğinden, zengin Selçuklu ve Osmanlı mutfağına yol açılmış, Çin ve Fransız mutfağı ile birlikte dünyanın en önemli ve zengin, çeşitli, beğenilen Türk mutfağı doğmuştur¹⁸⁰. Bugün Balkanlarda ve Yakın Doğu ile Kuzey Afrika ülkelerinde, Türk yemekleri, Türkçe isimleriyle birlikte yaşamaktadır¹⁸¹.

Türk mutfağı, Türk tarihi ile paralel bir çizgide gelişme göstermiş ve sosyal düzeni simgelemiştir. Yani ev mutfağı olduğu kadar bir tören ve topluluk mutfağı olarak da gelişmiştir. Türklerin sosyal yaşantısında, özellikle askerî birlik olan kışlalarda, dini birer ünite olan tekke ve dergâhlarda, ticari bir birlik olan loncalarda ve eğitim üniteleri olan medreselerde yenen toplu yemekler, bu mutfağın özelliklerinin oluşmasında çok önemli bir yer tutmuştur¹⁸². Tekke ve dergâhlardaki mutfağın önemini sürekli yeni projeler üreten Feyzi HALICI şöyle açıklamaktadır:

On üçüncü yüzyılda Anadolu'yu Türk-İslâm duyarlılığıyla maya maya yoğuran gönül erleri, gönül eğitimini mutfakta başlatmışlardır. Şiiri, musikiyi, semâî bir inanç manzumesi olarak insanlara müjde çiçekleri halinde sunan büyük mutasavvıf, büyük şair Mevlâna Celâleddin, bütün hayatını şu üç kelime ile özetlemiştir: “Hamdım, piştım, yandım.” Aynı asrı yaşayan bir ümmi gönül şairi Yunus Emre de aynı duyarlılığa şu beyitle ortak olur: “Yunus miskin çiğ idik/ Piştik elhamdülillah.”

Mevlevî dergâhında hizmete başlayan bir nev-niyaz, üç yıl boyunca mutfak adap ve erkânıyla yetiştirilir. Kazan, kap kakak temizleyiciliğinden, soğan soymadan, ateş yakmaya, sofraya hizmeti görmeye ve yemek pişirmeye kadar görülecek bütün hizmetleri, nev-niyazın büyük bir sabır ve dikkatle yerine getirmesi, hiçbir şekilde bu eğitime karşı usanç duymaması gerekir. Mevlevîlikte mutfağın, ocağın, kutsal bir yeri vardır. Yemeklerin pişirilmesi, ocaktan indirilmesi, sofraya konulması, yemek yerken su

¹⁷⁹ Prof. Dr. Faruk K. Timurtaş, Konya' da Kültür Faaliyetleri, Çağrı, Yıl: 22, Sayı: 240, Ocak 1978, s. 21.

¹⁸⁰ Prof. Dr. Sevinç Yücecan, Türklerde Beslenme Kültürü, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 406, Eylül 1993, s. 8.

¹⁸¹ Prof. Dr. Faruk K. Timurtaş, a.g.m., s. 21.

¹⁸² Prof. Dr. Sevinç Yücecan, a.g.m., s. 8.

içilmesi gibi riayet edilmesi gereken birçok kurallar vardır. Esasen mutfakta insan pişmektedir. Bu yanlış, insanı arzu edilen olgunluğa erdirmektir. Bu, benlikten uzaklaşmayı, olgun ve alçakgönüllü bir kişiliğe sahip olmayı, bir nev-niyaza sağlar¹⁸³.

Türkler için yemek, bir mide işi değil -pişirilmesiyle, sunuşuyla, yenme tarzıyla, sofrada adabıyla, sohbetiyle- bir kültür, medeniyet işidir.

Geleneksel Türk mutfağı içerisinde mahallî yemekler de geniş bir yer tutmaktadır. Bölgesel yemekler arasında benzerlikler bulunduğu gibi, tamamıyla bir bölgeye mahsus, kökeni olan yemekler de görülmektedir. Mahallî ve tarihî yemeklerimizin unutulmaması, devam ettirilmesi ve yaygın hale getirilmesi icap eder. Konya’da ilk defa yapılan yemek yarışmasıyla hem Konya’nın mahallî yemekleri tanıtılmış, hem de bunların geliştirilmesi ve yaşatılması sağlanmıştır.

Gayesini, Türk mutfağının zenginliğini, nefasetini bütün dünyaya tanıtmak şeklinde açıklayan Feyzi HALICI, 1 Ekim 1977 yılında, Konya’da dört dal üzerinde bir yemek yarışması düzenlemiştir. Çorbalar, etli ve sebze yemekler, hamur işleri ve pilavlar, tatlılar olmak üzere yarışmaya Konyalı ev hanımları, hatta Konyalı erkekler büyük ilgi göstermiştir. Zamanın Kültür Bakanı Avni AKYOL da yarışmada bulunmuş, Feyzi HALICI’nın Konya’da böyle bir yarışma başlatmasını takdirle karşılamıştır. Halıcı bu yarışmadaki izlenimlerini şöyle anlatmaktadır:

Bu yarışmada Konyalı ev hanımlarının sundukları yemekler karşısında cidden derin bir hayranlık duymuştuk. Nasıl olmasın ki adını, tadını hiç bilmediğimiz, duymadığımız, tatmadığımız yemekleri, Selçuklular dönemine uzanan bir tarihî sofrada üzerinde bir arada görmenin tarifsiz sevincini yaşamıştık. Böylelikle içinde domates ve salça bulunmayan, yemeğe lezzet ve tat veren erik, koruk, ayva, bal kabağı, elma gibi meyve ve sebzelerle yapılan yemekleri karşımızda bulmuştuk¹⁸⁴.

Konya Kültür ve Turizm Derneği ile Konya Kültür ve Turizm Vakfı’nın ortak çalışmalarıyla 1 Ekim 1977 yılında başlayan yemek yarışmaları, her yıl tekrarlanmış ve büyük ilgi görmüştür. 10-11 Eylül 1982 yılında yapılan yarışmayla da ilmi bir hüviyet kazanmıştır. “Geleneksel Türk Yemekleri ve Beslenme” konulu bir sempozyum düzenlenmiş, bu sempozyuma çeşitli üniversitelerden beslenme dalında uzman kişiler

¹⁸³ Feyzi Halıcı, Birinci Milletlerarası Yemek Kongresi Üzerine, Çağrı, Yıl: 33, Sayı: 362, Mart 1988, s. 19-20.

¹⁸⁴ Feyzi Halıcı, Yemek Kültürü, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 407, Ekim 1993, s. 1.

katılmıştır. Sempozyumda sunulan bildiriler “Geleneksel Türk Yemekleri ve Beslenme” adlı bir kitapta toplanarak yayımlanmıştır.

Feyzi HALICI'nın başlattığı yemek yarışmasından sonra Türkiye'nin birçok yerinde yemek yarışması yapılmıştır. Yurt içinde yapılan bu faaliyetlerden sonra Halıcı, 1986 yılında Milletlerarası Birinci Yemek Kongresi'ni gerçekleştirmiştir. Bir ülkenin kalkınmasında turizmin önemini daha genç yaşta kavrayan Halıcı, yemek yarışmasını niçin milletlerarası kongreye dönüştürdüğünü şöyle açıklamaktadır:

20. yüzyılda turizm gelirleri her ülke için en ön plana geçti. Her ülke tarihi varlığı ve coğrafi güzelliği, deniz ve güneş olmak üzere mevcut kaynaklarını turizme açarak döviz temininde büyük imkânlarla sahip oldular. Ülkemiz de kültür turizmindeki zenginliğini tarihi ve coğrafi varlığıyla bütünleştirmek ve ülkeye daha çok turist çekebilmek için mutfak kültürümüzü dış ülkelerde tanıtmanın gereğine inandık. Bu inançla yola çıktık. Sadece ülke dâhilinde yapılacak yayınların sınırlarımızı aşmadıkça dış ülkelere duyurulamayacağını gördük. Bunun en geçerli ve gerçekçi yolu bir kongre düzenleyerek dünyanın en ünlü mutfak, yemek, beslenme uzmanlarını, yemek ansiklopedileri yayınlayan editörlerini ve ünlü aşçıları, televizyonların, radyoların ve tirajı büyük yabancı gazetelerin gastronomi yazarlarını davet etmek olduğuna karar verdik. Çünkü bu yazarlar kongre dönüşü ülkemizde tanıyacakları zengin yemek çeşitlerimizi kendi ülkelerinde yemek kitapları yazarak, televizyonlarda, radyolarda yapacakları konuşmalarla ve gazetelerde yazacakları yazılarla tanıtacak güce sahiptiler. Ayrıca kongrede sunacakları bildirimlerde Türk mutfağı konusunda araştırmaya yöneleceklerdi. Ki ona yakın bildirin Orta Doğu ve Türkiye ile ilgili olması bu amacı sağlamıştır. Türk mutfağını tanıtmanın yanı sıra kendilerine yurdumuzun coğrafi ve tarihi güzelliklerini de göstermek için kongreyi İstanbul, Ankara ve Konya'da düzenlemeyi planladık. Bu üç şehrimizdeki tarihi eserleri, müzeleri gezdirdik. Her bölgenin folklor zenginliğini sergiledik. Kendilerine İstanbul'da Mevlâna Sema Gösterisi sunduk. Böylece geniş kapsamlı bir tanıtma görevini yerine getirdik. Gelen yabancı ünlü kişilerin büyük çoğunluğu mutfak kültürü yanında turizm yazıları da yazdıkları için yurdumuzun tanıtılması bizim için bir diğer amaç olmuştur. Yurt dışında, o ülkenin tanınmış yazarlarının Türkiye ile ilgili yayınlar yapmasının çok daha etkili ve

inandırıcı olacağına inandığımızdan bu görüşümüzün gerçekleşmesine büyük önem verdik¹⁸⁵.

1986 yılında yapılan Milletlerarası Birinci Yemek Kongresine 45 yerli ve yabancı bilim adamı ve yemek yazarı katılmıştır. Türk mutfağının seçkin örneklerini İstanbul, Ankara ve Konya’da konuklara tanıtmıştır. Konuk bilim adamı ve yazarlarını Konya’da, Meram yolunda bulunan Mevlâna’nın aşçıbaşı Âteş Bâz-ı Veli Türbesi’ne götüren Halıcı ve konuklar arasında şöyle bir konuşma geçmiştir:

“Dünyanın hiçbir tarafında bir aşçıbaşı için böyle bir anıt mezar gördünüz mü?”, “Görmedik”, dediler. “O zaman”, dedim. “Ölüm tarihini okur musunuz?”. 1286 tarihini okudular. “İşte”, dedim. “Bu kongreyi yapmamızın bir esprisi de budur. Âteş Bâz-ı Veli’nin bundan 700 yıl önce Hakk’a yürümüş olmasını tarih olarak kabul ettik, kongreyi de bir vesileyle bu şekilde başlattık¹⁸⁶.”

Milletlerarası İkinci Yemek Kongresi 3-10 Eylül 1988 tarihleri arasında yapılmış ve kongreye yerli ve yabancı 55 bilim adamı katılmıştır. Kongrede Türkçe ve İngilizce sunulan bildiriler 500 sayfalık büyük boy bir kitapta toplanmıştır.

7-12 Eylül 1990 yılında yapılan Milletlerarası Üçüncü Yemek Kongresine katılan 40 bilim adamının Türkçe ve İngilizce sundukları bildiriler de 242 sayfalık bir kitapta toplanarak yayımlanmıştır.

Birinci ve ikinci kongrelerde her bilim adamı mutfak ve yemek konusunda arzu ettiği serbest bir konuda bildiri sunmuşlardır. Üçüncü kongrenin konusu; “Tören Yemekleri”, 4-6 Eylül 1992 yılında yapılan Dördüncü Milletlerarası Yemek Kongresi’nin konusu ise; “Ülke Mutfaklarının Karşılıklı Etkileşimleri” olarak belirlenmiştir.

Konuklara birinci kongrede Yunanistan Kralının aşçısı Friedrich UNGER’in “Doğuda Tatlıcılık” kitabı armağan edilmiştir. Osmanlı pastaneleri ve lokantalarıyla ilgili bu eseri Feyzi HALICI Türkçeye çevirerek yayımlamıştır. 1988 yılının armağan kitabı Renan Yaman’ın “İspanak Yemekleri” kitabı olmuştur. 1990 kongresinin armağan kitabı ise, Feyzi HALICI’nın, yurdumuzun tanınmış halk şairlerinin bölgelerine ait yemekler üzerine yazdıkları destanları topladığı, güldestesi hediye edilmiştir. Dördüncü kongrede, Feyzi HALICI’nın hocası Prof. Dr. Feridun Nafiz

¹⁸⁵ Feyzi Halıcı, Yemek Kongresi V, Niçin Milletlerarası Kongre, Çağrı, Yıl: 30, Sayı: 346, Kasım 1986, s. 5.

¹⁸⁶ Orhan Boran, TV 2’ de Feyzi Halıcı ile Konuşma, Çağrı, Yıl: 33, Sayı: 363, Nisan 1988, s. 6.

UZLUK'un kütüphanesinden bulduğu ve günümüz Türkçesiyle yayımladığı "Edirne Mevlevîhanesi Şeyhi Ali Eşref Dede'nin Yemek Risalesi" ile kardeşi Nevin HALICI'nın "Güney Doğu Anadolu Yemekleri" kitapları konuklara armağan olarak verilmiştir. Beşinci Milletlerarası Yemek Kongresi 1-3 Eylül 1994'te yapılmıştır. "Dünya sofrasına sunulacak yemek" konusu etrafında dünya yemekçileri, beğenip seçtikleri yemekleri sunmuşlardır. Yemek konusunda yaptığı bunca çalışmayı Feyzi HALICI şöyle özetlemektedir:

"Kültürümüze mutfaktan girilir." sloganı ile başlattığımız, "güzel sanatların son dalı yemektir." özdeyişiyle devam ettirdiğimiz ve önemle üzerinde durduğumuz yemek konusu yaşamakta olduğumuz şu zaman diliminde dünyamızın en önemli meselesi, insanlığın halli gereken en büyük problemi olmaya devam etmektedir¹⁸⁷.

On yıldan beri hemşireme birlikte yaptığımız çalışmaları on dört kitapta topladık. Mutfak dostu sayısız araştırmacı, uygulayıcı arkadaşlarla tanıştık. Türk mutfağı konusunda, geriye dönüp baktığımızda, Türk mutfağı için henüz bir arpa boyu yol aldığımızı görüyor, üzülüyorum¹⁸⁸...

¹⁸⁷ Sayın Feyzi Halıcı ile 21 Temmuz 2009 tarihinde Konya Turizm Derneği'nde yaptığımız mülakat.

¹⁸⁸ Feyzi Halıcı, Yemek Kültürü, Çağrı, Yıl: 38, Sayı: 407, Ekim 1993, s. 22.

4.5. GÜVERCİN GÜZELLİK YARIŞMASI

Güvercin Güzellik Yarışması da, Feyzi HALICI'nın sunduğu başka bir kültür hizmetidir. Yarışmanın ilham kaynağının 1954 yılında Mehmet Ali APALI'nın Konya Meram'daki bağ evi, olduğunu söyleyen Halıcı bu olayı şöyle anlatmaktadır¹⁸⁹:

... Mehmet Ali Bey, bize nadide güvercinlerini de tanıttı. Abdülhamit döneminden kalma güvercinleri, geniş tel kafesli bir alanda muhafaza ediyordu. Mehmet Ali Apalı üstadımız Konya kültürü, Konya toplum hayatı ve son asır Konya günlük hayatının, Konya törelerinin canlı tarihi idi... O günkü ziyaretimiz benim için bir ilham kaynağı olmuş, Konya güvercinlerini dünyaya tanıtmamızla sonuçlanmıştır.

Türkiye'de ilk defa gerçekleştirilen bu organizasyonla ilgili olarak da şunları söylemektedir:

... Konya'da 200 evde 10.000 civarında güvercin beslenmektedir. Bunlar çöpur, ak kuyruk, kara kuyruk, gök ve taklambaç. Bu güvercinler Selçuklu dönemine ait, Mesnevîde Hz. Mevlâna'nın bahsettiği güvercinlerdir. Bunların güzellik yarışmasını yaptık. Ben bu yarışmayı yaptığım zaman, Konya'da, bazı arkadaşlarım biraz alay etmek istediler: "Feyzi bey, maşallah güvercinleri de mi uçuruyorsun?" diye. Fakat işin güzel tarafı bayramı yaptıktan üç gün sonra Almanya'dan bir profesör geldi. Kendisi, "Bu güvercin yarışmasını siz mi yapıyorsunuz?" dedi. "Evet" dedim. "Bu uçma yarışması mı?" dedi. "Hayır, güzellik yarışması" dedim. Tavrına, tülek sayısına, gagasına, gözünün çeperine bakarak puan verir jüri üyeleri. Öyle deyince hayret etti. "Gezdirmisin beni?" dedi... Sabahtan ikindiye kadar gezdirdim. Ondan sonra geldi çantasından bir kitap çıkardı, masanın üstüne koydu. "Sizden özür diliyorum" dedi. "Ben Türk güvercinlerini, Selçuklu güvercinlerini bilmiyordum. Ben bu kitabın yazarıyım, diye güvercinlerle ilgili bir kitap verdi bana. Almanya'da güvercin üzerine bir sempozyuma davetliydim. Orada bir Alman profesör arkadaşım sizin yarışmadan bahsetti, bizim oradaki gazetelerden okumuşlar. Ben bu kitabı yazılmamış addediyorum. En kısa zamanda Türk güvercinlerinden, Selçuklu güvercinlerinden de kitabımda bahsedeceğim." dedi. Ben de o zaman bu bayramı yapmaktan hakikaten gurur duydum¹⁹⁰.

¹⁸⁹ http://meram.wordpress.com/Meram_Yazıları/Meram_Bağlarında_Eski_Yaşantılar/Meram_Sohbeti-Feyzi_Halıcı/Dr._Muammer_Ulutürk.

¹⁹⁰ Orhan Boran, TV 2' de Feyzi Halıcı ile Konuşma, Çağrı, Yıl: 33, Sayı: 363, Nisan 1988, s. 10.

4.6. CİRİT OYUNLARI VE RAHVAN AT YARIŞLARI

Atlı sporları en güzellerinden olan cirit ve çöğen, asırlarca Türk milletinin zevkle, heyecanla seyrettiği bir oyun olmuştur. Bu oyunlar Selçuklu ve Osmanlılarda olduğu gibi Memlûklarda, Orta Asya ve Hint Türklerinde de çok sevilmiş ve yayılmıştır.

Özellikle Osmanlılar zamanında cirit oyunları şehirlerde, köylerde halkın heyecanını, sevincini üzerinde toplayan, yiğitlik, kahramanlık sembolü olarak karşımıza çıkmaktadır. Her Türk'ün hayatı boyunca en mukaddes varlıkları arasında at, daima olmuştur.

Cirit, Anadolu'da ilkbahar ve sonbahar aylarında oynanırdı. Eskiden tatil ve bayram günlerinde şehir ve köylerde, düğünlerde cirit oyunları oynanacağı bir iki gün önceden tellâllar, çığırtkanlar tarafından yöre halkına duyurulurdu.

Cirit oyunları, İkinci Cihan Harbi'nin sonuna kadar, aşağı yukarı yurdumuzun dört bir köşesinde oynanan bir ata sporuydu. 1945-1950'lere kadar ekonomik hayat, atı, her Türk'ün evinin bir nüfusu gibi kabulleniyordu¹⁹¹. Sonra hayat şartları değişmeye yüz tutunca, cirit oyunu ve at sporları hatıra ve hafızalarımızda yerini almaya başladı. Bu güzel ata sporumuz 1970'lerde yalnızca dadaşlar diyarı Erzurum'da oynanmaktadır.

Türk halk kültürünün zengin değerlerini kitap sayfalarından çıkarıp yaşayan birer değer haline getiren Feyzi HALICI başkanlığındaki Konya Turizm Derneği, 1972 yılında kültür, sanat ve folklor çalışmalarını ata sporlarına çevirmiştir. 9-10 Eylül 1972 tarihinde, bu asil ata sporunu yeniden canlandırmak ve bütün dünyaya yaymak gayesiyle, cirit oyunlarını bir müsabaka havası içinde Konya'da başlatmıştır.

Feyzi HALICI, cirit oyunlarını televizyon yayınlarıyla, radyo konuşmalarıyla bütün dünyaya tanıtmıştır. Fransız rejisörü Clauda Le LUŞ, "Cumhuriyetin Ellinci Yıl Filmi" ne cirit oyunlarını da almıştır¹⁹². Japon NHK TV yapımcıları "İpek Yolu" filminin Türkiye çekimlerinde atlı cirit ve rahvan at yarışlarıyla ilgili çekimi, Konya'da şölen sırasında yapmışlardır¹⁹³. Bu belgeseli dünyada üç milyar insan izlemiştir¹⁹⁴.

¹⁹¹ Feyzi Halıcı, Ata Sporumuz Atlı Cirit Oyunları, Çağrı, Yıl: 25, Sayı: 278, Mart 1981, s. 28.

¹⁹² Kemal Uluşık, Feyzi Halıcı'nın Hayat Hikâyesi, Çağrı, Yıl: 28, Sayı: 259, Ağustos 1979, s. 13.

¹⁹³ Feyzi Halıcı, İpek Yolu Filminin Çekimine Katkımız, Çağrı, Yıl: 31, Sayı: 348, Ocak 1978, s. 25.

¹⁹⁴ Cevdet Aslangül, Konya Kültür ve Turizm Etkinlikleri, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 22.

Cirit müsabakalarına gösterilen ilgi üzerine Feyzi HALICI Konya’da, yine bir ata sporu olan Rahvan At Yarışlarını da düzenler. Rahvan atın “tek ayak” konma stiline verilen isimdir. Atın aynı taraftaki ayaklarının birlikte hareket ettiği ve binicisini sarsmayan bir koşu şeklidir. Ata rahvan yürütmekten amaç; üzerindeki binici ve teçhizat yükünü en uzun mesafeye, en kısa zamanda, biniciyi yormadan ve en az enerji harcayarak yürütülmesini sağlamaktır.

Bu yarışlarda önemli olan para kazanmak değil, şan, şeref ve ödülle birlikte verilen Türk Bayrağıdır. Yarışı kazanan at sahibinin aldığı bayrak, atın boynuna asılır. Bu onun için ödüllerin en büyüğüdür¹⁹⁵.

Konya’da bir hipodrom bulunmamasına rağmen, “Bir işe ihlâsla niyet etmek o işi yarı yarıya başarmak demektir.” diyen Halıcı, atlı spora meraklı Türk insanına bu hizmeti sunmak için hiçbir maddi engel tanımadığını bir kez daha ortaya koymuştur¹⁹⁶.

Milli tarih şuuru içinde kendi benliğine, kendi geleneğine sahip olmanın en güzel belirtisi olarak gördüğü cirit oyunlarıyla ilgili olarak şunları söylemektedir:

“...Cirit müsabakalarına el atmasaydık bugün yurdumuzda ne ciritçi, ne de cirit atı bulunmazdı. Cirit maddeyle yaşamaz. Sadece mânâyla ve yakın ilgiyle var olur; seven, duyan gönüllerde yaşar¹⁹⁷.”

Feyzi HALICI’nın mütevazı derneği ile bir destan meyvesi olarak Türk milletine sunduğu asil ata sporumuz, bugün seven, duyan gönüllerin ilgisini beklemektedir.

¹⁹⁵ <http://www.besyo.net/Akademik/Makale> Akademik Yayın/Geleneksel Atlı Sporları/Dr. M. Fatih Karahüseyinoğlu.

¹⁹⁶ Semran Cengiz, Feyzi Halıcı’nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya 1993, s. 16.

¹⁹⁷ Feyzi Halıcı, Ata Sporumuz Atlı Cirit Oyunları, Çağrı, Yıl: 25, Sayı: 278, Mart 1981, s. 30.

4.7. ÇAĞRI DERGİSİ

Çağrı Dergisi yayın hayatına 1957’de, bir eylül akşamı Meram’da başlamıştır. Feyzi HALICI’nın organize ettiği gecede, Konyalı veya Konya’da oturan bir grup sanatsever Meram Aile Bahçesi’nde toplanmışlardır. Toplantıya katılan kişiler şunlardır: Şair Fazıl Hüsnü DAĞLARCA, Şeker Fabrikası Müdürü Osman BOZOK, Şeker Fabrikası İdare Amiri Şair Mustafa ERDOĞDU, Konya İl Halk Kütüphanesi Müdürü hikâyeci, yazar Celalettin KİŞMİR, Konya Mevlâna Müzesi Müdürü tarihçi, yazar Mehmet ÖNDER, folklorcu, öğretmen, yazar Cahit ÖZTELLİ, askeri öğretmen, dilci, şair İsmet GÖNÜLAL, gazeteci, şair Ali Rıdvan BÜLBÜL ve Feyzi HALICI¹⁹⁸.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA, bu sanatsever gençlere: “Konya bir kültür ve sanat şehridir. Konya’yı maddi ve manevi zengin varlığı içinde daima gündemde tutacak bir dergi niçin yayınlamıyorsunuz? Bu ay içinde bu dergiyi görmek, okumak istiyorum, hemen kolları sıvayın¹⁹⁹” demiş. Batıyı taklitten, yabancı ideolojilere sığınıp şöhrete erişmek düşüncesinden uzak, gerçek tarihi ihtişamı içinde Türk imajını, çağımız Türkiye’sini, kendine has sözcüklerle Türk toplumuna armağan eden Fazıl Hüsnü DAĞLARCA’yla ilgili Feyzi HALICI şu hatırasını anlatmaktadır:

Konya’nın ve Türkiye’nin en güçlü şairi olan Fazıl Hüsnü ERATAP, sonra soyadını DAĞLARCA olarak değiştirmişti. Fazıl Hüsnü subay olduğu için yurt içinde değişik birliklerde kıta hizmeti yapıyordu. Annesi Kadriye hanım kızı Piraye Dağlarca ile Konya’da Araboğlu Makası’nda Alasonyalı Camii’nin bitişiğinde kârgir bir evde oturuyordu. Piraye İş Bankası’nda memurdu. Çarşıya çıktığı zaman Kadriye Hanım daima İstanbul Caddesi’ndeki halı mağazamıza uğrar, sohbet ederdik. Sanıyorum 1954 yılında ilk kez tanışmıştık. Büyük ozan DAĞLARCA’yı 1940’lı yıllarda yayınladığı ilk eseri “Havaya Çizilen Dünya” şiir kitabıyla tanımış, şiirlerini sevmiştim. “Çocuk ve Allah” kitabıyla bütün yurttan tanındı, sevildi. Yeni bir şiir tarzı ve deyiş güzelliği ayrıca sözcük seçimiyle Yahya Kemal’den sonra “Türkiye Şiir” kürsüsüne o oturmuştu²⁰⁰.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA’nın gayretleri ile 1957 yılında, Konyalı on bilim adamı, şair ve sanatçı Türk Dil Kurumu’na üye olmuştur²⁰¹. Fazıl Hüsnü, Meram’da

¹⁹⁸ Feyzi Halıcı, Çağrı’nın Yayın Hikâyesi, Çağrı, Yıl: 43, Sayı: 481, Aralık 1999, s. 1.

¹⁹⁹ R. Sami Hamamcı, Benim Gözümle Şair Feyzi Halıcı, Çağrı, Yıl: 45, Sayı: 498, Mayıs 2001, s. 16.

²⁰⁰ Feyzi Halıcı, Çağrı’nın Yayın Hikâyesi, Çağrı, Yıl: 43, Sayı: 481, Aralık 1999, s. 1.

²⁰¹ Feyzi Halıcı, Çağrı Dergisi, Konya’da Düşünce ve Edebiyat Sempozyumu 23-24 Mayıs 2003, TYB Konya Şubesi Yayın No: 2, Konya 2003, s. 232.

toplanan gençlere derginin adı için de: Konya bir Selçuklu beldesidir. Selçuklu İmparatorluğu'nun kurucusu Selçuk Bey ve onun sülalesinden olan Çağrı Bey'dir. Derginin adı da “Çağrı” olsun²⁰² önerisini getirmiştir. Çağrı dergisi Çağrı Bey'in adını aldığı kadar, Mevlâna Celalettin-i Rumî'nin, “eşref-i mahlûkat” olarak vasıflandırılan insanoğlunun, Hak yolunda sınırsız, sonsuz mutluluğunun ve yaşama sevincinin belirgin bir imajı olan “Gel, yine gel, her ne olursan yine gel!” kutsal çağrısının da sanat adına değerlendirilişi²⁰³ olmuştur.

Derginin adı oy birliği ile kabul edildikten sonra ısrarla Feyzi HALICI'dan derginin sahibi ve yazı işleri müdürü olmasını istemişler. Bu konuda Halıcı şu hatırayı nakleder: “5-6 sayı sonra beni yalnız bırakırsınız.” dedim. “Yok yok, el birliği ile yürüteceğiz. Çağrı Konya'mızın ve yurdumuzun yüz akı bir dergisi olacaktır” dediler. Bir yıl bu dayanışma devam etti. Kırk yedi yıl bu kutsal kültür yükünü taşıma görevi benim sırtımda kaldı²⁰⁴.

Çağrı dergisi, o hız ve şevkle hazırlanıp basım için Ankara'ya Mars Matbaası'na gönderilmiş. Basılan dergi, Konya Oto Nakliyat Şirketi'nin otobüsüyle Konya'ya gelmiştir. İlk dergi paketinin ipleri yine, Eyüp MUTLUTÜRK'ün işlettiği Meram Aile Çay Bahçesi'nde törenle çözülmüştür²⁰⁵. Çağrı'nın ilk sayısı²⁰⁶, siyah bir zemin üzerinde kırmızı bir meşale olarak yayınlanmış, şiirler gri renkli zemin üzerine basılmıştır. Derginin arka sayfasında her ayı yine renkli zemin üzerinde bir çeviri şiire yer verilmiştir.

Derginin ilk sayısında yazı ve şiirleriyle şu isimler yer almıştır²⁰⁷:

Adnan ARDAĞI, Âlim ATAY, Osman BOZOK, Ali Rıdvan BÜLBÜL, Behçet Kemal ÇAĞLAR, Fazıl Hüsnü DAĞLARCA, Mustafa ERDOĞDU, İsmet GÖNÜLAL, Mehdi HALICI, Feyzi HALICI, Celalettin KİŞMİR, Kıymet KARAŞAHİN, Muazzez MENEMENCİOĞLU, Ümit Yaşar OĞUZCAN, Cahit ÖZTELLİ, Mehmet ÖNDER, Sami N. ÖZERDİM ve Ali PÜSKÜLLÜOĞLU.

İlk sayı 1200 adet basılmış, aşırı taleple karşılanınca ikinci sayıdan itibaren trajü 2500-5000 olmuştur. İlk yıllar ünlü isimlerle yayınıını sürdüren Çağrı dergisi, sonraki

²⁰² R. Sami Hamamcı, Benim Gözümle Şair Feyzi Halıcı, Çağrı, Yıl: 45, Sayı: 498, Mayıs 2001, s. 16.

²⁰³ Feyzi Halıcı, Çağrı, Konya' da Düşünce ve Edebiyat Sempozyumu 23-24 Mayıs 2003, TYB Konya Şubesi Yayın No: 2, Konya 2003, s. 232.

²⁰⁴ Feyzi Halıcı, a.g.m., s. 232.

²⁰⁵ R. Sami Hamamcı, Benim Gözümle Şair Feyzi Halıcı, Çağrı, Yıl: 45, Sayı: 498, Mayıs 2001, s. 16.

²⁰⁶ Feyzi Halıcı, Çağrı 1957- Çağrı 1981, Çağrı, Yıl: 25, Sayı: 284, Eylül 1981, s. 3.

²⁰⁷ Feyzi Halıcı, Çağrı'nın Yayın Hikâyesi, Çağrı, Yıl: 43, Sayı: 481, Aralık 1999, s. 29.

yıllarda sayfalarını genç ve güçlü sanatçılara açmıştır. Bunun sonucu olarak “Çağrı Yeniler” antolojileri yayınlanmıştır. Bu gün Türk sanat ve fikir hayatında söz sahibi olan yüzlerce şair ve yazar ilk gençlik yıllarında eserlerini Çağrı sayfalarında yayınlama imkânı bulmuşlardır. Çağrı dergisi, onların devamlı destekçisi ve teşvikçisi olmuştur.

Çağrı ilk beş yıldan sonra sanat, fikir yazılarına verdiği önemin yanı sıra tarih ve kültür yazılarına da sayfalarında yer vermiştir. Konya Kültür ve Turizm Derneği yaptığı faaliyetleri Çağrı dergisi vasıtasıyla bütün dünyaya duyurmuştur.

Feyzi HALICI, Çağrı dergisinin 400. sayısı için yazdığı yazıda Çağrı'nın yayın öyküsünü şöyle özetlemektedir:

Çağrı dünya bilim ve sanat âleminin aranan, bilinen ve okunan bir dergisidir. Çağrı, kültür, sanat faaliyetlerimizin bir endam aynasıdır. Sanat faaliyetlerimizin yanı sıra her yüz sayımızı, inandığımız bir kültür varlığımızla isimlendirmek istedik.

Birincisi; on üçüncü yüz yıl Anadolu'su, Mevlâna ve Yunus Emre gerçeği. İkincisi; Anadolu'nun güçlü ve isimsiz sanatçılarının teşvik ve değerlendirilmesi. Üçüncüsü; halk edebiyatı, halk şairlerimiz, âşıklık geleneği... Dördüncüsü; tarihi çağlardan günümüze muhteşem Türk mutfağı. Yeni çalışma konumuz olarak bu sayımızla birlikte gündeme bilgisayar çağını getiriyoruz²⁰⁸.

---

²⁰⁸ Feyzi Halıcı, Çağrı 400, Çağrı, Yıl: 37, Sayı: 400, Mart 1993, s. 1.

4.8. DİĞER FAALİYETLER:

Konya Kültür ve Turizm Derneği'nin katkılarıyla 1976 yılında Türkiye'de ilk defa "Tilâvet-i Kur'an" toplantısı yapılır. 16-17 Aralık 1977 tarihinde Konya Kapı Camii'nde yapılan Uluslar arası Kur'anı Kerim Tilâvet Toplantısı'na İslam ülkelerinden 26 hafız katılmıştır²⁰⁹. Konya Kültür ve Turizm Derneği Başkanı Feyzi HALICI Konya halkına unutamayacakları bir hizmet daha sunmuştur.

Ayrıca, "Türk Sanat Musikisi dalında gerçek Türk musikisine belirli değer ölçüleri içinde yeni eserler kazandırmak, tarihi akışı içinde Türk musikisine gönülden bağlı ve saygılı Türk bestekârlarının sanat çalışmalarını değerlendirmek..." gayesiyle 11 Haziran 1977 tarihinde, Konya Kültür ve Turizm Derneği, Beste ve Saz Eserleri Yarışması'nı düzenlemiştir.

Sosyal hayata canlılık kazandırmak amacıyla, Konya Kültür ve Turizm Derneği, önemli bir zihin sporu olan Satranç Şampiyonası'nı düzenler. Dünyanın tanınmış satranç ustalarının katıldığı bu şampiyonayla satranç sporu yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. 1986 yılına kadar aralıksız sürdürülen bu yarışmalar, Konya'da Satranç Derneği'nin kurulması üzerine bu derneğe devredilmiştir.

Bir kültür turizmi esprisi içerisinde 1959 yılından beri Konya Kültür ve Turizm Derneği, 1977 itibaren de Konya Kültür ve Turizm Vakfı olarak aralıksız kültür hizmetlerinde bulunan Feyzi HALICI ve ailesi, Anadolu'nun ortasında yaktıkları ateşi, meşalelerle dünyanın dört bir tarafına taşıyorlar.

"... Tohumken fide ve fidan olan sonra dal-budak çiçek açmaya amâde bir yeşilce arzuhalin üzerine iri iri kepeçlerle haksız yere taş, toprak dökmeye, yeni ahkâmlar çıkarmaya kimsenin hakkı yoktur ve olmamalıdır²¹⁰." diyen Feyzi HALICI, karşılaştığı türlü güçlülere rağmen, çalışmalarını büyük bir şevk ve heyecanla sürdürmektedir.

HALICI'nın simgeleştirdiği, ağaç ve orman sevgisinin dile getirildiği bir başka faaliyet ise "Yalnız Ağaç" a plaket çakmadır. Feyzi HALICI'nın ilk kez 21 Haziran 1961 yılında Bozdağ'a giderken gördüğü ve ilgilendiği "Yalnız Ağaç", Ankara-Konya yolu üzerinde, buğday tarlalarının ortasında tek başına kalmış bir alıç ağacıdır. Anadolu'da tek başına kalabilmiş ağaçlar garip sayılır. Kutsal olarak benimsenir hep.

²⁰⁹ Cevdet Aslangül, Konya Kültür ve Turizm Etkinlikleri, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 22.

²¹⁰ Feyzi Halıcı, Mevlâna İçin Her İnsan Bir İmparatorluk, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 12.

Bu ağaç, bir de alıç ağacı olursa: hele Yunus Emre'nin Hacı Bektaş-ı Veli'ye eli boş gitmemek için çıkımına topladığı alıç olursa... Anadolu insanı da alıç ağaçlarına benzer. Her koşulda, her olumsuzlukta, çilekeşliğini gösterir, ayakta kalmayı göze alır²¹¹. Feyzi Halıcı 21 Haziran 1961 yılında, yaşlı bir ağaç olan “Yalnız Ağaç” a baltaya, keçiye, kuraklığa ve bakımsızlığa karşı tek başına yaşama savaşı verdiği için bir tören yaparak madalya takmıştır. Daha sonra her on yılda “Yalnız Ağaca” madalya takılmıştır. Bu konudaki çalışmalarını da şöyle açıklamaktadır:

“Her on yılda bir Yalnız Ağaç’a madalya takıyoruz. Ağacın dalları altında bu işe gönül veren arkadaşlarımızla orman ve ağaç sevgisini dile getiren konuşmalar yapıyor, şiirler okuyor, tarihi Konya sofrasını ağacın altına seriyor, dostlarımıza ikramlarda bulunuyoruz.

Dernek ağacın her yıl ilkbaharda bakımını yaptırıyor, Konya'nın ünlü Çayırbağı suyundan getirerek ağacı suluyor. Orman ve zirai mücadele görevlileri de her yıl bu ağacın koruyucu bakımlarını yapıyorlar²¹².

Konya Kültür ve Turizm Derneği ve Vakfı kendilerine amblem olarak “Yalnız Ağaç”ı seçmiş, Orman Araştırma Müdürlüğüne de yaşını tespit ettirmiştir. Bu belge derneğin duvarında asılıdır. Halıcı Yalnız Ağaca bir de şiir yazmıştır. O şiir şöyledir:

YALNIZ AĞAÇ

Bu bel Tutup beli, bir yalnız ağaç;
Uzak aynalarda bir mavi deniz.
Yabani koyunlar, ala-balıklar,
Bir şöyle derinden daha derinden
Baksanız, her şeyi göreceksiniz!

Zamanı şavkıyan bu beyaz tohum,
Geldi kanadında hangi rüzgârın?
Bir dağ masalıydı çağlar öncesi,
Serpilir düşlerle bir yalnız ağaç,
Akça pakça bağrında toprakların..

²¹¹ Mehmet K. Gündoğdu, Tutup Beli'nde Bir Yalnız Ağaç Konya'da Bir “Feyzi Halıcı”, Çağrı, Yıl: 47, Sayı: 523, Haziran 2003, s. 3.

²¹² Bahar Gökfiliz, Yalnız Ağaç, Çağrı, Yıl: 36, Sayı: 390, Mayıs 1992, s. 15-16.

Buğday başakları bir boy atmasın,
 Bir minyatür türkü dolmasın, içe.
 Çatalhöyük insanının elleri,
 Gelecek çağların serüvenini
 Yazacak bir destan gibi kerpice..

Konyadan dan bir düş bu, Ankaraya dek,
 Yolun iki yanı çam ağaçları.
 Atatürk'ü candan yaşamak için
 Daha göz değmedik günaydınlarla,
 Göğerecek dağların yamaçları..

Zazadın hanında bir beyaz gemi,
 Nerde biter bu deniz, nerde kara?
 Büyür Mevlânaca gönül ağacı,
 Bir erce vakitte aşkla donanıp
 Bengi-umutlarla düşsem yollara²¹³.

1961'den bu yana süregelen ağaca plaket çakma törenleri, yalnız ağaçla, çevrecilikle sınırlı değildir. Yalnız Ağaç, Feyzi HALICI'nın simgeleştirdiği bir özlem, bir umuttur. Yalnız ağaçlara sahip çıktığımız zaman; yalnız insanlara, gariplere, yaşlılara, özürlülere de sahip çıkmış oluyoruz.

“Sanata, şiire gönül veren gençlerimizin gerekli sanat ortamı bulup, teşvik edilmeleri gerekir” diyen Feyzi HALICI, İstanbul'da tarihî Pera Palas Oteli'nin gizemli salonlarında şair Gültekin SAMANOĞLU ve Ankara'da, TÛTAV salonlarında Yeni Türk Dili ve Edebiyatı Profesörü İsmail PARLATIR'la “Gönül Sohbetleri” düzenlemiştir. Bu gönül sohbetlerinin amacını şöyle açıklamaktadır:

Ustayla çırak, öğrenciyle öğretmen bu kutsal çabayı bir anlayış, bir yeniden varoluş, gerçeği buluş esprisi olarak el, dil ve gönül birliği içinde yürütmektedirler. Bu gönül sohbetleri milli tarih şuuru, birlik beraberlik, Cumhuriyet ilkelerine candan bağlı

²¹³ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 167-168.

Atatürk sevgisiyle dopdolu olarak devam edecektir. Tutuşturduğumuz bu sanat meşalesi aramızda yetişen genç ve güçlü ozanlar tarafından geleceğe, daha mutlu günlere taşınacaktır²¹⁴. Feyzi HALICI'nın tutuşturduğu bu sanat meşalesi, yetişen genç nesillerle gelecek kuşaklara taşınmaktadır.

---

²¹⁴ Feyzi Halıcı, Pera Palas Gönül Sohbetleri Güldestesi Üzerine, Çağrı, Yıl: 40, Sayı: 441, Ağustos 1996, s. 28.

5. FEYZİ HALICI'NIN HALK EDEBİYATINA KATKILARI

Kültür, bir milletin kalıcılığının ve sürekliliğinin temelidir. Bugünün dünyasında, kültürel değişmeler ve gelişmeler tüm hızıyla devam etmektedir. Anadolu kültür mozaiğinin, Anadolu kültürünün gelecek nesillere aktarılması ve mevcut haliyle yaşatılması bu coğrafyada yaşayan her vatandaşın görevi olmalıdır.

Feyzi HALICI, Konya'da başlattığı ve kimi uluslar arası boyutlara ulaşan sosyal, kültürel ve edebi faaliyetlerle bu kültür davamıza sürekli taze kan taşımıştır. Bunda elbette Konya'nın zengin bir tarihinin ve çeşitli kültür imkânlarının var oluşunun etkisi büyüktür. Konya'nın her karış toprağı tarih kesilen bir hatıraya, attığınız her adım bir mutlu sanat ve kültür hadisesine sizi çekip götürür. Konya bir bakıma sanatın, bilimin, kültürün, folklorun kendisidir.

Hemdem Sait Çelebi, 19. yüzyılın ikinci yarısında Konya'da bir kahveyi onartıp büyüterek âşıkların hizmetine sunmuştur. Bir asır, bu kahve halk şairlerine ilim, irfan, edep, erkân öğreten, Hak törelerini aşıl原因an bir okul vazifesi görmüştür. Âşık Şem'î, Âşık Dertli, Silleli Âşık Sururî bu kahvede şiirler, türküler söylemiş, atışmalar yapmış, muammalar asmıştır. Yıllarca Konya'da yetişen âşıkların kaynağı bu kahve olmuştur.

İşte böyle bir gelenekten gelen Göçülü Âşık Mehmet Ağa, Feyzi HALICI'yı derinden etkilemiştir. Zaten edebiyata, halk tarzı şiirine ilgi duyan bir aileden gelmektedir. Âşık Mehmet Ağa'ninkilere benzeyen şiirler yazmaya, deyişler söylemeye başlar. Bu türden şiirlere halk şairlerine özentisinden dolayı "Âşık Fezaî" mahlasını koyar.

Yıllarca halk tarzı şiirler yazan Âşık Fezaî bu türdeki şiirlerini "Yaylaya Bir Gelin Geldi" adlı kitabında toplamıştır. Halk edebiyatımızın üstün seviyeli şiirleriyle dolu olan bu eserinde altmış bir şiir yer almaktadır. Şiirlerinde genellikle aşk, tabiat, yiğitlik temaları ön plandadır. Anadolu'nun güzelliklerinin halk ağzıyla dile getirildiği bu güzel eser, doksan üç sayfadan ibarettir.

Halıcı geçmişten aldığı güçle 1966 yılında Konya'da Âşıklar Bayramını başlatmıştır. Bu tarihten sonra Konya Âşıklar Bayramı kalıcı ve eğitici bir okul olmuştur. Konya'da toplanan âşıkların ortaya koydukları eserler, atışmalar ve türküler yeni çalışma ve çabaların olumlu örneklerini teşkil etmiştir. Her âşık yeni bir eseriyle yarışmaya katıldığından Türk Halk Edebiyatının zenginleşmesinde bu bayramların

büyük rolü olmuştur. Yüzlerce âşık bu ocakta yetişmiş, aldıkları beratlarla memleketlerinde asker edasıyla karşılanmıştır.

Daha ilk yıl ki bayramdan itibaren bu faaliyet, Türk halkının ve basınının takdirlerini toplamış ve ilgisini çekmiştir. Metin SOYSAL bayramla alakalı bir yazısında şunları söylemektedir:

“Kulakları çınlasın usta Veysel’in. Türkiye Âşıklar Bayramının ilk yılında ona sormuştum:

Sazın iyisi nasıl olur? ‘Sazın iyisi mi...’ demişti ‘Sapı gürgen, teknesi duttan, döşü çamdan olur... Ve lâkin...’ diye eklemişti sözlerine: ‘Âşık çalar saz öğünür. Gönül söyler, dil öğünür. Yani işin aslı, iyi saz, saz çalanın söz bilenidir...’

...

Kimi yeri çorak, kimi yeri yeşilin her türlüüne gebe şu güzel Anadolu asırlarca çöğür sazın döşünde teknesinde dile geldi.

Sonra bize Veysel’i getirdi bıraktı. Hep korkardık:

“Veysel de giderse ne olur? Yunus’ları Seyrani’leri, Karacaoğlanlar’ı tarihin karanlıklarına gömmek mi gerek...?”

“Öyleyse çare...?”

İşte Konya bu çareyi buldu. Zaten Konya’ya düşen işti bu. Çünkü âşıkların yetiştiği, güzel söz söylemeyi de sazın döşüne tezeneyi ustalıkla vurmaya da öğrendikleri yerler âşık kahveleriydi. Bu kahvelerin sonuncusu da yine Konya’da yaşadı. Eskiler hatıralar anlatır. Konya’nın yetiştirdiği nice âşık az mı atışmıştı Tahir’in kahvesinde, Silleli İbrahimler, Âşık Mehmetler ve kimler kimler...

Lâkin dedik ya, Konya, kendine düşeni hem çabuk hem iyi yaptı. Turizm Derneğinin el attığı, derli toplu, dört başı mamur, üstelik her yıl daha da iyiye giden Türkiye Âşıklar Bayramı, bitmez tükenmez Anadolu’nun gönlünde kırılan bir kanada derman oldu. Ne mutlu bunu ilk düşünen, âşıklar, dört bir yandan bakraç bakraç çekenlere...

Ve ne mutlu bu işin baş düzenleyicisi olan “Âşık Fezai”ye. Yani Feyzi HALICI’ya ne mutlu...²¹⁵

Yine bayramla alakalı olarak Son Havadis’te, Tahir Kutsi MAKAL şunları söylemektedir:

²¹⁵ Mehdi Halıcı, Mesut Doğu, Türk Halk Şiirinin Altın Kitabı, Doğu Matbaası, Konya 1970, s. 9.

“Türk halk şiirinin devrini tamamladığını iddia edenler Konya’ya gitmeliydi. Konya’da kitaplık salonuna girmeliydi. Kitaplık salonunu dolduran halk şairlerini görmeliydi. Anadolu’nun dört bir yanından saz şairleri, halk şairleri, hak âşıkları bir araya gelmişti. Sazlar silah gibiydi âşıkların elinde. Bağlamalar dost gibiydi, sırdaş gibiydi. Âşıklar:

‘Sazım ben gidersem sen kal dünyada
Gizli sırlarımı âşikar etme’

der gibydiler. Bir sevinçli bakış vardı saz şairlerinin gözlerinde. Bir sessiz mutluluk ve engin gurur vardı²¹⁶.”

Konya’da “âşık karşılaşmaları” yeniye kadar devam etmiştir. Hükümet meydanında, Tahir’in kahvesinde nice âşık, nice arkadaşına “saz” bırakmıştır. Rüyasında “dolu” içerek, silkinip titreyerek kalkan nice halk âşığı ve hak âşığı soluğu Konya’da almıştır.

“Yar elinden dolu içmiş deliyim
Üstü kan köpüklü bahar seliyim”

diyen, bahar seli gibi coşkun ve güçlü halk şairleri şimdi de dört yıldan beri soluğu Konya’da alıyor. Saz ölçüşüyorlar. Saz ve söz yarışması bu. Irmakların denize dökülüşü gibi. Anadolu’nun her yanından, Doğu’dan, Orta Anadolu’dan, Ege’den gelen âşıklar birikiyorlar. Birikim kabarcak birazdan. Az sonra dalgalanmalar olacak, taşlamalar olacak, taşlaşmalar olacak, meydanı bırakıp kaçmalar olacak²¹⁷.

Tercüman Gazetesinde Kadircan KAFLI da Âşıklar Bayramıyla ilgili olarak şunları yazmış:

Karacaoğlan, Dertli, Köroğlu, Dadaloğlu, Emrah ve daha birçokları bu edebiyatın bazen güneşli, bazen karanlık, bazen de karlı ve fırtınalı dağ doruklarıdır.

Dağlarda yiğitlik etmişler, köy ve kasabalardaki toplantılarda, hatta İstanbul’da “atışma” lar yapmışlar, “taşlama” lar ve destanlar okumuşlar, türküler söylemişlerdir.

²¹⁶ Mehdi Halıcı, Mesut Doğu, a.g.e., s. 21.

²¹⁷ Mehdi Halıcı, Mesut Doğu, a.g.e., s. 22.

“Hakkımızda devlet etmiş fermanı
Ferman padişahın dağlar bizimdir.”

demişler, bazen de er meydanını “gümbür gümbür” öttürmüşlerdir. Onlarda vatan bir sevgili, aşk bir ibadet, hayat bir masal gibidir, bunları anlatırken sazları ve sesleri ise renk ve ışık olmuştur.

Onlar bugün de var. Var olduklarını Konya Turizm Derneği Başkanı şair Feyzi HALICI, yirmi beşini bir araya getirerek ispat etti.

Konya’da Ekim ayının 28-30’uncu günlerinde üç gece ve bir gündüz, “Âşıklar Bayramı” yapıldı. Gittim ve gördüm. Koca bir salonun sahnesinde Türkiye’nin her tarafından gelen yirmi beş âşık, saz şairini bir arada görmek ve dinlemek imkânı büyük bahtiyarlıktı. Salon dört defasında da dolmuştu. Konya’nın kültür hareketlerine gösterdiği rağbet pek takdire layıktır²¹⁸.

Türkiye’nin dört bir yanından sazın, sözün ustalarını Konya’ya getiren Âşıklar Bayramı; eğitici, öğretici olma vasfı yanında folklor ve halk edebiyatına, bilimsel yönden de eğilmiştir. Yapılan kongre ve seminerlerle bilimsel yönden, fikirlerin tartışılması ve yeni yeni görüşlerin ortaya atılması sağlanmıştır. Halk şairleri ve onları eserlerine konu eden bilim adamları, folklorcular bir araya getirilmiş ve birbirleriyle kaynaşmaları sağlanmıştır. Kongre ve seminer bildirileri “Halk Edebiyatı ve Folklorunda Yeni Görüşler”, “Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi” adlarıyla basılarak ilim adamlarının hizmetine sunulmuştur.

Kendisi de bir âşık olan, Âşık Fezai mahlasıyla şiirler yazan Feyzi HALICI, halkımızın konuştuğu Türkçeyle ve hece vezniyle şiirler söyleyen günümüz âşıklarını, “Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri- Güldeste” adlı kitabında toplamıştır. Atatürk Kültür Merkezi tarafından yayınlanan kitabın “Sunuş” bölümünde kısaca âşıklık geleneğinden, halk şiirinin yapısından ve türlerinden bahsetmiştir. Ayrıca halk edebiyatında muammayı ele almış ve örnekler vermiştir. Halıcı’nın Âşık Edebiyatıyla ilgili bu eseri üç bölümden oluşmaktadır: 1. bölümde 164 halk şairinin öz geçmişine ve şiirlerine yer verilmiştir. 2. bölümde âşıkların ikili, üçlü ve dörtlü atışmalarına ve dudakdeğmezlere örnekler verilmiştir. 3. bölümde ise Türkiye Âşıklar Bayramıyla ilgili yazılara yer verilmiş. Eser 674 sayfadan ibarettir.

²¹⁸ Mehdi Halıcı, Mesut Doğu, a.g.e., s. 30.

Feyzi HALICI, âşıklık geleneğini akademik bir ocak halinde Konya’da 19. yüzyılda arkadaşı Âşık Dertli ile birlikte sürdüren, Türk Halk Edebiyatına sayısız halk şairi yetiştiren, dolayısıyla Konya’da Sulu Kahve’de memleket kültürüne ve sanatına büyük hizmetlerde bulunan Âşık Şem’î’yi unutmamış. Âşık Şem’î’nin bugüne kadar bilinmeyen kimi şiirlerini de çeşitli kütüphanelerden bularak “Âşık Şem’î Hayatı ve Eserleri” adlı bir kitapta toplayarak yayımlamıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları tarafından basılan kitap 145 sayfadır. Romen rakamlarıyla ilk 13 sayfada Âşık Şem’î’nin hayatı hakkında bilgi verilmiştir. İlk 120 sayfa Âşık Şem’î’nin şiirleri, 121. sayfa kaynak kısaltmaları, 122, 123. sayfalar Âşık Şem’î’nin bibliyografyası, 124 ve 126. sayfalarda da Âşık Şem’î’nin divanları ve şiirlerinin bulunduğu cönkleri yer almaktadır. Kitabın sonuna bir de sözlük eklenmiştir.

Feyzi HALICI’nın halk edebiyatıyla alakalı bir başka eseri de günlük hayat içinde insan sevgisi ve yaşama sevinciyle dopdolu, olayları alaylı ve dolaylı bir şekilde yaşadığı çağın mesajı olarak gelecek çağların insanlarına madde ve mana esprisi halinde başarıyla sunmuş olan Nasreddin Hoca’nın fıkralarıdır.

“Mevlevi Şairi Burhaneddin’in Nasreddin Hoca’nın Fıkralarını Şerheden Eseri” başlığını taşıyan kitapta, Hoca’nın 120 fıkrası yer almaktadır. Eser 46 sayfadır. Kitabın sonunda 10 sayfalık bir de sözlük vardır. Kitabın tamamı 56 sayfadır.

Yüzyıl önceki Konya’nın cemiyet yapısı, espriye karşı gösterdiği tolerans, Konya’nın iş- güç hayatı, çarşı-pazarı bu fıkralarda sergilenmektedir. Halıcı bu orijinal eseri yazıldığı gibi aynen Türkçeye çevirerek yayınlamıştır. Nasreddin Hoca araştırmacıları için faydalı bir kaynak eserdir.

Ortak bir çalışmanın ürünü olarak Feyzi HALICI bir de “Konya Fıkraları” nı yayınlamıştır. Yıllarca Konya yerel gazetelerinde (Yeni Konya, Yeni Meram) yayınlanan fıkraları derleyerek kitap haline getirmiştir.

Fıkralar insanların dünyaya ve hayata bakış açısını yansıtır. Konya Fıkraları’yla ilgili olarak Halıcı, eserin önsözünde şunları söylemektedir:

Konya Fıkraları Konya’nın, Konya insanının bir yaşama öyküsüdür. Günlük hayattan, tarihi hayata tapşırın günlük öykülerdir, bunlar. Konya’nın tekmil hayatı bu fıkralardadır. Konya insanının olaylara bakış açısı bu fıkralardadır. Bu fıkralar Konyalının genel kültürünün bir endam aynasıdır. İnsanoğlu söyleyemediği, söyleyemeyeceği birçok gerçekleri fıkralarla dile getirir, fıkralarda yaşatır. Tarihi

gerçekler, coğrafyalı gerçekler ve biyolojik gerçekleri yediveren gül örneği fıkralarla çiçek açar, dal verir²¹⁹.”

Konya insanının günlük yaşantısındaki zekâ parıltısının eseri olan bu fıkra ve nükteler Konya kültürünün ve folklorunun birer incisi olarak gelecek nesillere sunulmuştur. Devlet yetkililerinden halktan insanlara kadar birçok kesimden insanı, kimi zaman yöresel konuşmalarıyla bu fıkralarda görmek mümkündür. Örnek:

AMMA KAFASIZ HERİFMİŞİN

Rahmetli Melahat ALADAĞ, şakayı, espriyi çok seven bir hanımdı. Şaka yapmadan, espri yapmadan duramazdı. Bir gün eş dost toplanmışlar bir akrabalarına gidecekler. O zaman Konya’da çok bol olan bir körük arabası çevirmişler. Melahat Hanım arabacıya:

- Arabana bineceğiz ama araban da çok eski imiş, der.
- Arabacı, Allah Allah yahu arabayı satın alacak değilsiniz ya, binin şu arabaya!

Arabaya binerler, arabacı sorar:

- Nereye gideceksiniz?

Melahat Hanım cevap verir:

- Nazife Ablamgile!. Konuşma arabacı ile Melahat Hanım arasında şöyle devam eder:

- Nazife Ablanızın evi nerde?
- Ana!. Sen Nazife Ablamın evini bilmen de neye arabacı oldun!

Ne ise ev tarif edilir, evin köşesinde arabadan inerler, Melahat Hanım o zamanki tarifeye göre arabacıya çok az bir para verir ve hemen eve doğru yürümeye başlar. Arabacı bir elindeki paraya, bir de uzaklaşmakta olan müşterilerine bakar şaşkın şaşkın. Müşterilerinin arkasından seslenir:

- Hey... Nereye gidiyorsunuz yahu!.

Melahat Hanım hiç bozuntuya vermez ve anlamazlıktan gelerek dönüp arabacıya:

- Amma galın kafalı herifmişsin, kaç kere söyleyeceğiz. Nazife Ablamgile dedik ya!²²⁰

²¹⁹ Feyzi Halıcı, Konya Fıkraları, Arı Basımevi, Konya 1981, s. 8-9.

²²⁰ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 35-36.

ÖRS

Tayip Ağa bir gün evinden çıkmış, dükkânına gidiyordu. Yolda iki çocuk kavga ediyordu. Büyüğü durmadan küçüğe vuruyor, küçük dayak yediği halde yılmadan karşılık vermeğe çalışıyordu. Tayip Ağa kavgacıları ayırdı. Küçük çocuğun elinden tuttu, teselli etti.

Bak bu sözümü hiçbir zaman unutma, dedi.

- Dünyanın gidişatı böyledir. Örs olursan sabretmesini bil! Çekiç olursan, bütün gücünle ezmesini öğren!²²¹

BİR SİZDEN BİR BİZDEN

Eğitseliler, akli evvel insanlar. Hayvanları yola koyar dağ, dere, tepe aşar tâ Konya'ya iki üç günde gelir, tuz yükleyerek bin bir zahmet ve güçlkle yine Eğiste'ye dönerlerdi. Bu hal canlarına tak demiş, bir çare aramağa koyulmuşlardı. Nihayet buldular. Niye Konya'ya gitsinlerdi. Eğiste'nin büyükleri toplanıp kararı hemşehrilerine bildirdiler. Yirmi dönümlük bir tarlaya tuz ekeceklerdi. Ekim zamanı sürdükleri tarlaya bolca tuz ektiler. Keyiflerine diyecek yoktu, artık. Dört beş ay geçince tarlayı bir kontrole gittiler. Bir de ne görsünler. Bütün tarlayı sinekler sarmıştı. Eyvah, dediler. Böyle giderse hasat kaldıramayacaklardı. Hemen bir süre avı tertip edelim, dediler. Ertesi günü silahlanıp tarlanın başına geldiler. Tarlaya girince sinekler kaçışmaya başladılar.

Bu arada bir Eğitselinin alnına bir sinek kondu. Hemen ıslık çalarak arkadaşına eliyle alnını gösterdi. Arkadaşı silahını ateşledi, sinekle birlikte arkadaşını öldürdü. Diğer Eğitseli arkadaşlarıyla birlikte ölen hemşerilerinin başına koşuştular.

Arkadaşını vuran Eğitseli kabadayıcı başladı konuşmağa:

- Bir sizden, bir bizden.. Biz de olduk beş batman tuzdan..²²²

Büyük Önder Atatürk'ün doğumunun yüzüncü yılında, Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramı 11-14 Mayıs 1981 tarihleri arasında yapılmış ve Atatürk sevgisine adanmıştır. Bu bayramda okunan, söylenen, türkü halinde sunulan şiirlerin, deyişlerin dereceye giren bir bölümü "Saz Şairlerinin Diliyle Atatürk" adlı kitapta toplanmıştır.

²²¹ Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 37.

²²² Feyzi Halıcı, a.g.e., s. 37.

Âşıkların Atatürk'le ilgili şiirleri, âşıkların hayat hikâyeleriyle birlikte verilmiştir. Âşıklar Bayramı daima Atatürkçü bir görüşte memleket, millet sevgisiyle dopdolu olarak yapılmıştır. 30 Eylül 1973 yılında yapılan ve Cumhuriyetimizin kuruluşunun 50. yıldönümü dolayısıyla âşıklar arasında bu konuda açılan şiir yarışmasında derece alan eserlerle, 24-30 Ekim 1974 tarihleri arasında yapılan Âşıklar Bayramında, yavru vatan Kıbrıs'la ilgili şiir yarışmasında, dereceye giren şiirlere de kitapta yer verilmiştir. Kitabın sonunda, 1981 yılında yapılan âşıklar bayramına katılan âşıkların listesi, yarışma dalları, derece alan âşıkların listesi, Feyzi HALICI'nın yazdığı ancak âşıkların çözemedikleri muamma vardır. Kültür Bakanlığı tarafından yayınlanan eser, 244 sayfadır. Eserde yer alan Âşık Abdulvahap KOCAMAN'ın "Atatürk Var" isimli şiiri şöyledir:

ATATÜRK VAR

Bin dokuz yüz seksen birde,
Yılımızda Atatürk var.
Gezip dolaştığım yerde,
Yolumuzda Atatürk var.

Öğün, çalış, güven dedi,
Bizi o irşad eyledi.
Türkiye'de altmış yedi,
İlimizde Atatürk var.

Okulların bahçesinde,
Gelinlik kız bohçasında,
Türkçemizin lehçesinde,
Dilimizde Atatürk var.

Evimizde, aramızda,
Safımızda, sıramızda,

Cebimizde, paramızda,
Pulumuzda Atatürk var.

Sancakların gölgesinde,
Kalbimizin köşesinde,
Sazların yanık sesinde,
Telimizde Atatürk var.

Zafer meşalesi yakan,
Esarete karşı çıkan;
Cepheden cepheye akan,
Selimizde Atatürk var.

Caddelerde, geçeklerde,
Yalan değil, gerçeklerde,
Parklardaki çiçeklerde,
Gülümüzde Atatürk var.

Vahap, bu mübarek toprak,
Destan tüter yaprak yaprak,
Dalgalanır bayrak bayrak,
Elimizde Atatürk var²²³.

Feyzi HALICI öncülüğünde ilk sayısı Ekim 1957 yılında yayımlanan Çağrı dergisi, bu tarihten sonra Anadolu kültür ve sanatının sözcüsü olmuştur. Çağrı dergisi, 1966 yılından sonra şiir ve yazı ağırlığını halk edebiyatı ve folklor konularına vermiştir. Bugün halk edebiyatı ve folklorunda söz sahibi olan birçok kişinin Çağrı dergisinde yazıları yayımlanmıştır. Bunlar arasında; Fikret TÜRKMEN, Saim SAKAOĞLU, Nevzat GÖZAYDIN, Muhan BALI, Umay GÜNAY, Turgut GÜNAY, Nimetullah HAFIZ, Taciser ONUK, İbrahim KAFESOĞLU, Muharrem ERGİN, Abdülkadir

---

²²³ Feyzi Halıcı, Saz Şairlerinin Diliyle Atatürk, Kültür Bakanlığı Yayınları: 372, Atatürk Dizisi: 14, Güven Matbaası, Ankara 1981, s. 82-83.

KARAHAN, Haydar DİRİÖZ, Meserret DİRİÖZ, Ord. Prof. Dr. A. Süheyl ÜNVER, Ord. Prof. Dr. Ragıp ÜNER'i sayabiliriz.

Çağrı dergisinde yayınlanan folklor ve halk edebiyatı (âşık ve dini halk edebiyatı dâhil) unsurları , “Çağrı, Folklor ve Halk Edebiyatı Bibliyografyası²²⁴” adıyla yayınlanmıştır. Biz de bu çalışmadan yararlanarak bu bölümün sonuna Feyzi HALICI'nın folklor ve halk edebiyatıyla ilgili bibliyografyasını ekledik.

FEYZİ HALICI FOLKLOR VE HALK EDEBİYATI BİBLİYOGRAFYASI

1. Halıcı, Feyzi; Birinci Uluslar arası Türk Folklor Kongresi, Çağrı Der., Sayı: 211, Ağustos 1975, s. 3-4.
2. _____ ; Uluslar arası Folklor ve Halk Edebiyatı Seminerinin Açış Konuşması, Çağrı Der., Sayı: 214, Kasım 1975, s. 10-11.
3. _____ ; Cahit Öztelli'nin Ardından, Çağrı Der., Sayı: 243, Nisan 1978, s. 3-4.
4. _____ ; Osman Attila İçin, Çağrı Der., Sayı: 244, Mayıs 1978, s. 4-6.
5. _____ ; Gül- Güvercin Şöleni- Cirit Oyunları- Rahvan At Yarışmaları, Çağrı Der., Sayı: 257, Haziran 1979, s. 3.
6. _____ ; Büyük Folklorcu İhsan Hınçer, Çağrı Der., Sayı: 265, Şubat 1980, s.3.
7. _____ ; Osman Attila İçin, Çağrı Der., Sayı: 268, Mayıs 1980, s. 3-4.
8. _____ ; Konya Folkloru, Çağrı Der., Sayı: 303, Mart 1983, s. 3-4.
9. _____ ; Konya Fıkraları Üzerine, Çağrı Der., Sayı: 283, Ağustos 1981, s. 20-25.
10. _____ ; Âşık Veysel'le Konuşma, Çağrı Der., Sayı: 16, Nisan 1959, s. 8-9.
11. _____ ; Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 106, Kasım 1966, s. 3-4.
12. _____ ; Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 120, Ocak 1968, s. 3-5.
13. _____ ; Âşıklar Bayramında Âşıklara Sorulan Muamma, Çağrı Der., Sayı: 177, Ekim 1972, s. 5.
14. _____ ; Âşık Veysel, Çağrı Der., Sayı: 183, Nisan 1973, s. 3-4.

²²⁴ Kamil Toygar, Çağrı Folklor ve Halk Edebiyatı Bibliyografyası 1957-1983, Güven Matbaası, Ankara 1998, 56 s.

15. _____ ; Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 188, Eylül 1973, s. 3-4.
16. _____ ; Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 189, Ekim 1973, s. 3-4.
17. _____ ; Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 202, Kasım 1974, s. 5-6.
18. _____ ; Karacaoğlan'da Sevgi ve Ölüm Korkusu, Çağrı Der., Sayı: 209, Haziran 1975, s. 5-8.
19. _____ ; Halk Edebiyatında Muamma, Çağrı Der., Sayı: 210, Temmuz 1975, s. 8-15.
20. _____ ; Türkiye Âşıklar Bayramı 10. Yıl, Çağrı Der., Sayı: 213, Ekim 1975, s. 3-5.
21. _____ ; Âşıklar Bayramı, Folklor ve Halk Edebiyatı Semineri, Çağrı Der., Sayı: 214, Kasım 1975, s. 3-4.
22. _____ ; Âşıklar Dünyasından, Çağrı Der., Sayı: 219, Nisan 1976, s. 3.
23. _____ ; Halk Edebiyatı, Çağrı Der., Sayı: 220, Mayıs 1976, s. 3-5.
24. _____ ; Âşık Şem'î'nin Bilinmeyen İki Şiiri, Çağrı Der., Sayı: 221, Haziran 1976, s. 3-4.
25. _____ ; Konya'da Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 226, Kasım 1976, s. 8-13.
26. _____ ; 11. Türkiye Âşıklar Bayramı Açış Konuşması, Çağrı Der., Sayı: 226, Kasım 1976, s. 3-4.
27. _____ ; Âşık Şem'î ve Bilinmeyen Şiirleri, Çağrı Der., Sayı: 227, Aralık 1976, s. 10-14.
28. _____ ; Türk Dili ve Yunus Emre, Çağrı Der., Sayı: 235, Ağustos 1977, s. 3-4.
29. _____ ; Konya Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 239, Aralık 1977, s. 3.
30. _____ ; Âşık Şeref Taşlıova ile Âşık Kul Mustafa Arasında Bir Atışma, Çağrı Der., Sayı: 242, Mart 1978, s. 3-4.
31. _____ ; 13. Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 250, Kasım 1978, s. 3-4.
32. _____ ; 13. Türkiye Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 256, Mayıs 1979, s. 3.

33. _____, _____ ; Geleneksel Âşıklar Şöleni, Çağrı Der., Sayı: 267, Nisan 1980, s. 3.
34. _____, _____ ; Halk Şiirimizin Büyük Ustası Ardanuçlu Efkârî, Çağrı Der., Sayı: 277, Ocak 1981, s. 12-16.
35. _____, _____ ; 15. Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 281, Haziran 1981, s. 3-5.
36. _____, _____ ; Saz Şairlerinin Diliyle Atatürk, Çağrı Der., Sayı: Kasım 1981, s. 4-13.
37. _____, _____ ; Yunus Emre, Çağrı Der., Sayı: 293, Haziran 1982, s. 3-6.
38. _____, _____ ; Rüstem Alyansoğlu İçin, Çağrı Der., Sayı: 293, Haziran 1982, s. 17-18.
39. Âşık Fezaî; Botsa'ya Şiir, Çağrı Der., Sayı: 54, Temmuz 1962, s. 34.
40. Fezaî; Akşehir, Çağrı Der., Sayı: 66, Temmuz 1963, s. 34.
41. _____, _____ ; Candan Öte, Çağrı Der., Sayı: 70, Kasım 1963, s. 30.
42. _____, _____ ; Huğlu'da Tüfek Bayramı, Çağrı Der., Sayı: 103, Ağustos 1966, s. 30.
43. _____, _____ ; Halk Âşıklarına, Çağrı Der., Sayı: 105, Ekim 1966, s. 32.
44. _____, _____ ; Belli Değil, Çağrı Der., Sayı: 106, Kasım 1966, s. 10.
45. Âşık Fezaî; Botsa, Çağrı Der., Sayı: 111, Nisan 1967, s. 29.
46. _____, _____ ; Hak Âşıklarına, Çağrı Der., Sayı: 143, Aralık 1969, s. 12.
47. Fezaî; Mutluyum, Çağrı Der., Sayı: 174, Temmuz 1972, s. 3.
48. Halıcı, Feyzi; Muamma, Çağrı Der., Sayı: 177, Ekim 1972, s. 5.
49. Âşık Fezaî; Varlık, Çağrı Der., Sayı: 234, Temmuz 1977, s. 5.
50. _____, _____ ; Osman Attila'nın Aziz Hatırasına, Çağrı Der., Sayı: 244, Mayıs 1978, s. 3.
51. Âşık Fezaî; Bayramınız Kutlu Olsun, Çağrı Der., Sayı: 262, Kasım 1979, s. 5.
52. Halıcı, Feyzi; Halk Edebiyatında At, Çağrı Der., Sayı: 224, Eylül 1976, s. 17-23.
53. _____, _____ ; Âşıklar Bayramı Nasıl Başladı? , Türk Edebiyatı Der., S. 176, Haziran 1988, s. 18-19.
54. _____, _____ ; Âşık Şem'i'den Destan Örnekleri, Türk Dili, C. 1994/II, S. 512, Ağustos 1994, s. 115-121.

6. ÂŞIK FEZAÎ MAHLASIYLA YAZDIĞI ŞİİRLERE ÖRNEKLER

BENİ

Etiler dost nazarında,
Esir, göze, kaşa beni,
Sorgusuz can pazarında,
Yazdılar en başa beni.

Boyum yüce arşa-değın,
Gücünüz yeterse eğın!
Meyil vermiş bellemeyin,
Acı pişmiş aş a beni.

Efkârım zor gelir dile,
Sözüm, sohbetim mert ile
Nice onulmaz dert ile,
Koydunuz baş başa beni.

Yok, bu işte sayım, suyum,
Gönülce olmalı uyum,
Ben toprağın tohumuyum,
Ekmeyiniz taşa beni.

Ateş değse çam dalına,
Demir döner at nalına,
Kızgın haset mangalına,
Yapmayınız maşa beni.

Kimler düşüme girdiler
Dal misali devirdiler,
Gam yüküydüm çevirdiler
Gözden akan yaş a beni²²⁵.

²²⁵ http://www.yararlibilgiler.org/Turku_Sozleri/Etiler_Dost_Nazarından.html.

ZAMANI AĐRIŐAN GÜZEL

Zamanı ađrıŐan güzel
 Sular bitmez akmağınan
 Güzelliğin mi eksilir
 Bir göz ile bakmağınan...

Sevgidir bedene düşer
 AtaŐsız yemek mi piŐer
 Gönül ziyade mi yaşar
 Gam yükünü çekmeğinen...

Dostlar durmaz gel ederler
 Bir kapıya kul ederler
 Mutluluğu bal ederler
 Acı soğan, ekmeğinen...

Dumanlı olur yüceler
 Geçer bu yoldan niceler
 Güne erişir geceler
 Bir ırayı yakmağınan...

Donatır gönül burcunu
 Akça sevda güvercini
 Sevenler vurur harcını
 Zaman adlı tokmağınan...

Göğe ersen bir başına
 Değmez damla gözyaşına
 Dönersin mezar taşına
 Gönül evi yıkmağınan...

Düş mü, yalan mı, sahi mi?
Gönül bir boş sürahi mi
Uğru olmaz can tohumu
Bir bedene ekmeğinen...

Yedi dağın bürümceği
Şekle durur bir çiçeği
Giyinirsin bir gerçeği
Gözün yaşı dökmeğinen...²²⁶

---

²²⁶ http://www.siirler-sairler.com/sairler_2141.html.

BAHAR BAŞLIYOR

Bahar'a günaydın
 Bir gün doğdu sereserpe,
 Yaylada bahar başlıyor.
 Şahâ kalktı yedi tepe,
 Yaylada bahar başlıyor.

Baharı bildi bileli,
 Akan sudur, öyle deli.
 Çayır çimen Otluk beli,
 Yaylada bahar başlıyor.

Toprak çatladı meraktan,
 Bir mevsim tüttü yürekten.
 Ferman çıktı Tendürek'ten,
 Yaylada bahar başlıyor.

Kınaların yakıldığı,
 Halayların çekildiği,
 Bulutların döküldüğü,
 Yaylada bahar başlıyor.

Şol Fezaî durmaz yürür,
 Uyanikken rüya görür,
 Bu ellerde nasıl durur?
 Yaylada bahar başlıyor²²⁷.

---

²²⁷ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 303.

GELİR

Bana geceleyin değil,
 Düşler hep gündüzün gelir.
 Aşka biraz etsem meyil
 Karşıma gül yüzün gelir.

Bir dert ki dönüşür hınca,
 Sevgiden yoksun kalınca,
 Bi – yol senden ayrılınca,
 İçerime hüznün gelir.

Sevgi bir meyveli ağaç,
 Durma sonsuza kanat aç!
 Dost, terkeyle kendinden kaç,
 Yâr katından izin gelir.

Yokluğu bulmuşum var'la,
 Gönül bir taşlıca tarla.
 Sevgim telli turnalarla
 Yazın gelir, güzün gelir.

Aşk bahsinde neylesin dil,
 Gözyaşıyla dolar mendil.
 Bir gün sönuverir kandil,
 Sonu ömrümüzün, gelir²²⁸.

---

²²⁸ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 304.

POSTACI

Umut taşır telgrafın telleri
 Telefonlar çağırır yâdelleri.
 Güvercinler aşar karlı belleri
 Müjde saçar postacının elleri.

Kutsal hizmetimiz posta postadır;
 Bütün insanlığa eşe, dosta'dır.

Pullarla yeşeren, gönül bağıdır,
 Haberleşme yurdun ipek ağıdır.
 Şimdi bilim, şimdi teknik çağıdır,
 Aşılacak yolumuz, kaf dağıdır.

Kutsal hizmetimiz posta postadır;
 Bütün insanlığa eşe, dosta'dır.

Mavi bulutlarda bir vuslat demi,
 Gönül gönül seziliyor gözlemi
 Mektupla mı, telefonla, sözle mi
 Sevecenlikle nakışlar özlemi.

Kutsal hizmetimiz posta postadır;
 Bütün insanlığa eşe, dosta'dır.

Nasıl parlarsa bir ışık geceden
 Sonsuzluğa yaklaşırsız yüceden
 Sevecenlik dolu öz düşünceden
 P.T.T.dir, insanlığa el eden.

Kutsal hizmetimiz posta postadır;
Bütün insanlığa eşe, dosta'dır.

Yavrusunu nasıl beklerse, ana,
P.T.T. öylesi, can katar cana.
Sevgiden, sevinçten, huzurdan yana
Mutluluk dağıtır tek mil vatana.

Kutsal hizmetimiz posta postadır;
Bütün insanlığa eşe, dosta'dır²²⁹.

---

²²⁹ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 13-14.

AMAN HA, OLMA

Sen sen ol sağdıçım, yalan dünyada,
Zamana düğüm vur, durucu olma.
Üzüm üzüm üzseler de canını
Kem sözü namluya sürücü olma.

Eksik adam hile vurur kapana,
Akıl ermez Hak yolundan sapana.
Önem verme mala, mülke tapana
Av ol, avcı misal vurucu olma!

Hiç düşünme, eloğlunun kastı ne?
Bil ki kurt bürünür kuzu postuna.
Sana içten gönül veren dostuna
Sahtekârca düzen kurucu olma!

Muhabbet ve sevgi olmalı içten,
Saray inşa edilir mi kerpiçten?
El çek boş hayalden, hiç olan hiç'ten
Hoş tut gönülleri, kırıcı olma!

Kötülüğün olmaz kavli kararı,
Suç işleyen elbet çeker zararı.
Put gibi durmanın var mı yararı,
Bir ol bütün-içre, yarıcı olma!

Her gördüğün işi n'olur peyleme,
Geçici güzelle gönül eyleme.
Bir dost kusur etse hemen söyleme,
Yolu yordamı bil, sorucu olma!

Gönül, karanlığın ışıyan camı,
Neşeli ol, unut kederi, gamı.
Her günün olsun bir gönül bayramı,
Hiç kimseye ölüm orucu olma!²³⁰

---

²³⁰ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 15-16.

DİMNİT ÜZÜMÜNE ŞİİR

Sabahtan indim pazara,
 Dökülmüş yollara dimnit.
 Gayrı tükenmek üzere,
 Gider yad-ellere dimnit.

Siyah üzüm, beyaz üzüm,
 Durur niyaz niyaz üzüm.
 Er tükendi bu yaz üzüm,
 Düştü gönüllere dimnit.

Mayhoşça, ince mi ince,
 Etli ekmek miktarınca.
 Yârin katına varınca,
 Belenir ballara dimnit.

Çayırbağ, Hatıp, Gödene,
 Merhemdir üzüm bedene.
 Gör ki el eden edene,
 Şifadır kullara dimnit.

Kara çıktı kahvede fal,
 Üzüm söyler evlat-iyal.
 Musalla bağları hayal,
 Düştü ne hallere dimnit.

Çubuklar soyar fistanın,
 Fezaî söyler destanın.
 Bozulma vakti, bostanın,
 Ağıttır dillere dimnit²³¹.

---

²³¹ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 23.

AŞKTAN BAHSEDECEĞİM

Sıyrılin gündelik düşüncelerden,
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.
Bir arzu var içerimde, hafiften
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.

İlk önce bir bahar günü farzedin
Ne hâliniz varsa yâre arzedin.
İster gülün, ister itiraz edin,
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.

Ya bir dosttan, ya bir arkadaşımдан,
Belki bir şey geçti kendi başımdan.
Fark ettiniz elbette telaşımdan
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.

Günler var, aşkla yüklü olduğumuz,
Sevda bahsinde haklı olduğumuz.
Yetmez mi ağlamaklı olduğumuz
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.

Yâdını duyduğum şey, bütün bir yaz,
Düşünceler bulutlar kadar beyaz.
Gayrı niyet ettim, vazgeçmek olmaz
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.

Küllenmiş bir ateş gibi eskiden,
Bir beste bilirdim, hasretle biten.
Yollara bakınız, uzayıp giden
Şimdi size aşktan bahsedeceğim.

Nasıl da kapanmış bütün perdeler,
O çocukluk günlerim âh neredeler?
Aşktır, kurşun gibi bağrımı deler,
Şimdi size aşktan bahsedeceğim²³².

---

²³² Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 308.

KONYA

Tarihin yüreği, can beldesidir,
Asırla ölçülmez yaşı Konya'nın.
İç Anadolu'nun şan beldesidir,
Dünyada bulunmaz eşi Konya'nın.

Şanlı zaferlerin büyük durağı,
Namlı seferlerin yolu, uğrağı,
Bin türlü hazine saklar toprağı,
Bulunmaz servettir taşı Konya'nın.

Dört bir köşesinde eski eserler,
Camiler, türbeler yükselmiş yer yer.
Ney sesiyle dolmuş taşmış bu yerler,
Bu makamla şakır kuşu Konya'nın.

Yazı ne güzeldir can katar cana,
Buz gibi suları iç kana kana.
Kuvvet kaynağıdır verir insana,
Bir başka sağlamlık kışı Konya'nın.

Çoktan kuraklığa çekildi bir set,
Taşar tarlalardan feyiz, bereket.
Fezaî beş vakit Rabbe dua et,
Bol olsun ekmeği, aş Konya'nın²³³.

---

²³³ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 29.

PAMUK ANNE

Bir arzuhal gibi açtım yolları,
 Konya'ya her zaman gel Pamuk Anne.
 Huzuru Mevlâna seni bekliyor,
 Pir'den nasibini al Pamuk Anne.

Hayatının en kutsal demindesin,
 Bezm-i âlem dostların cemindesin.
 Bir uhrevî vuslat âlemindesin,
 Hakk'a aşkla çıkar yol Pamuk Anne.

O ki canevimde hep niyaz oldun,
 Düşlerin katında bembeyaz oldun.
 Bin hasretle kudüm oldun saz oldun,
 Gönül rebabını çal Pamuk Anne.

İstanbul'u Mevlânaya getirdin,
 Gönül denizinde mercan bitirdin.
 Aldın beni aşk mülküne götürdün
 Daim sevda içre ol Pamuk Anne²³⁴.

---

²³⁴ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 310.

İSTANBUL'U GÖRDÜM

- İstanbullulara-

Gördüm, güzel İstanbul'u gördüm,
Tarihteki altın yolu gördüm.
Gezdim on asırlık ulu şehri,
Boş gönlümü birden dolu gördüm.

Girmiş gibi mâzideki harbe,
Hiç dinmedi kalbimdeki darbe.
Gezdim o çelik surları; garbe
Heybetle uzanmış kolu gördüm.

Gördüm, güzel İstanbul'u gördüm²³⁵.

ATLILAR

Bitti yollardaki son merhaleler,
Karlı dağlarda alev yükseliyor.
Atlılar, elde kızıl meşaleler,
Atlılar, Tanrıdağından geliyor.

Sürdü yıllarca çelikten bu akın,
Zaferin müjdesi oldukça yakın.
Şu koşan sevgili bozkurda bakın,
Anayurdun, kucağından geliyor²³⁶.

---

²³⁵ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 31.

²³⁶ Âşık Fezai, a.g.e., s. 52.

GÜVERCİNİM

Öyle garip garip eğme başını,
 Sana yaslı durmak suç güvercinim.
 Çağır “Hu hu!” diye güzel eşini,
 Süzül gökten göğe uç güvercinim!

Hasrettesin belli güzel illere,
 Açık dursun göğsün esen yellere.
 Zümrüt tepelere, Çamlıbellere,
 Ilgıt ılgıt kanat aç güvercinim!

Yolunda çağlayan coşkun pınarlar,
 O mutlu günleri içten anarlar.
 Sana gök mavisi bâde sunarlar,
 Alçal, kana kana iç güvercinim!

Gün olur varırsın tanrı dağına,
 Renkli tüyelerini sür toprağına,
 Selâm söyle, bahçesine bağına,
 Aşkî gönül gönül saç güvercinim²³⁷.

---

²³⁷ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 312.

YAYLA YOLLARI

Belli olmaz, yaylamızın yolları
 İniş gider, çıkış gider, düz gider.
 Esti mi bir ılgıt ılgıt yelleri
 Yol boyunca duman ile toz gider.

Yılan gibi sağa, sola kıvrılır,
 Üzerinde koca taşlar sivrilir.
 Kâh o yana, kâh bu yana devrilir
 Vâdilerde kaybolur, göz göz gider.

Kaplayınca mor bulutlar yaylayı,
 Yağmur basar her bahçeyi, tarlayı.
 Yayla yolu göle döner, sel suyu
 Kenarında şırıl şırıl, boz gider.

Bahar gelir al yeşile bürünür
 Harman vakti ekin rengi görünür.
 Kar mevsimi beyazlara sarınır,
 Sinesinden bahar gider, güz gider.

Fezâî'nin yalan yoktur kastında,
 Yayla yolu daim geçer destinde.
 Az mı gitti bu yolların üstünde,
 Gider hâlâ, omzunda saz, gider²³⁸.

²³⁸ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 313.

MERAM

Dağlar arasında bir zümrüt vâdi,
 Dört yana uzanmış kolu Meram'ın.
 Dillerde geziyor şöhreti, yâdı,
 Yeşilliktir sağı, solu Meram'ın.

Koyu eflâtuna çalan her gonca,
 Tekmil sevgi tüter dere boyunca.
 Erguvan semalar kaftan giyince,
 Boz bulanık akar seli Meram'ın.

Gönüller sıcaktan yanar yanar da,
 Yazda kışı bulur coşkun pınarda.
 İğdede, söğütte, çamda, çınarda,
 Çözülür her seher dili Meram'ın.

Acı yalnızlığı teselli eden,
 Sular fişkırırken bir fiskiyeden.
 Hercai dallarda aksedip giden,
 Bir içli türküdür, yeli Meram'ın.

Her an dalgalanan yeşil denizdir,
 Havası iyidir, saftır, temizdir.
 Dağlarda kaybolan bir gümüş izdir,
 Kıvrım kıvrım gider yolu Meram'ın.

Bir bal peteğidir bağlar, bahçeler,
 Zümrüt ağaçlarda bülbüller çiler.
 Asırlık kavaklar gökleri deler,
 Ağaçları ulu ulu Meram'ın.

Otlar dağlarında koyun ve kuzu,
Soğuktur suları andırır buzu.
Işıl ışıl yanar aldatır gözü,
Çimeni ipekten halı Meram'ın.

Duvarlardan taşan meyve dalları,
Bir şemsiye gibi örter yolları.
Çileden çıkartır şen bülbülleri,
Elvan elvan açar gülü Meram'ın²³⁹.

---

²³⁹ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 315.

BİR YAYLADAN BİR YAYLAYA

Güvercinler kanat vurur
 Bir yayladan bir yaylaya
 Rüzgârlar haber uçurur
 Bir yayladan bir yaylaya.

Dağlar dağlara yaşlıdır.
 Dağlarda güneş paslıdır.
 Hasretle giden Aslı'dır
 Bir yayladan bir yaylaya.

İlgıt ılgıt yeller gider
 Çağıl çağıl seller gider
 Kıvrım kıvrım yollar gider
 Bir yayladan bir yaylaya.

Bir kuş olur uçar gönül
 Mor dağlardan geçer gönül
 Neş'esini saçar gönül
 Bir yayladan bir yaylaya.

Fezaî ata atlana
 Yollar ikiye katlana
 Doru kısarak kanatlana
 Bir yayladan bir yaylaya²⁴⁰.

---

²⁴⁰ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 316.

AÇIL, KAPIM AÇIL!

Açıl, kapım açıl, geçen günlere,
Beni yudum yudum içen günlere
Mut'la kanat kanat uçan günlere
Gönlüme bir yıldız akacak belki.

Açıl kapım açıl, kuşum ötecek,
Sevincim artacak hüznüm bitecek.
Babam namaz kılıp işe gidecek,
Haminnem ocağı yakacak belki.

Açıl kapım açıl, artık duramam,
Gözümde tütüyor kümbetli hamam.
Mavi gözleriyle, nur yüzlü imam,
Eğilip yüzüme bakacak belki...

Açıl kapım açıl, geçen günlere,
Beni yudum yudum içen günlere
Düşlerim yıllara renk vere vere,
Sevgiyle gönlüme akacak belki...²⁴¹

---

²⁴¹ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 317.

MUTLUYUM

Özlem duyduğum ilk-yaz'la,
Mutluyum çünkü Mut'luyum.
Bu gün her günkünden fazla,
Mutluyum, çünkü Mut'luyum.

Yol daha mı güçlü sizden,
Kan fişkiriyor benizden.
Koptum geldim Akdeniz'den
Mutluyum, çünkü Mut'luyum.

Su tapşırır, sürahidir,
Göz ayna, gönül âhidir.
Bu bir emri ilâhidir,
Mutluyum, çünkü Mut'luyum.

Gün el eder bir giysiden,
Şekerpâre kayısından.
Alın yazım bengi-su'dan
Mutluyum, çünkü Mut'luyum.

Çifte benler gül yanakta,
Mut dillenir her benekte.
Bir kanadım Ermenek'te,
Mutluyum, çünkü Mut'luyum.

Hey Karaca Karacaoğlan
Ne dünyadır yalan –dolan
Aşktır canda gerçek olan
Mutluyum, çünkü Mut'luyum²⁴².

---

²⁴² Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 318.

AŞK SINIRSIZ ÇAĞRIDIR

Bir kır çiçeğidir, ince mi ince,
Gönüllere destan yazar gözleri,
Uzak denizlerin derinliğince,
Mavileşir azar azar gözleri.

Gökyüzüne kanat açmış bir gemi,
Gerçek aşkın belli olmaz ki demi.
Bir çiğ sarmış baştanbaşa çiğdemi,
Sonsuz zamanlara uzar gözleri.

Düşmesin bir balık örneği, ağa.
Erişsin aşk ile en mutlu çağa.
Kanat açmış sevecen yaşamağa,
Can gözlere olmuş nazar, gözleri...

Güzellik rüzgârı, sevda ekini,
Siler aynalardan öfkeyi, kini.
Saçar salkım-saçak elindekini,
Kurmuş gönüllere Pazar, gözleri²⁴³.

---

²⁴³ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 319.

PALANDÖKEN'DE

Düşler ormanına düşmüşüz nice,
 Nice durulmuşuz Palandöken'de.
 Mercan bakışlarla ince mi ince,
 Sevgiyi bulmuşuz Palandöken'de.

Kaç dağın burcunda bir nazlı çiçek,
 Kimler gelmiş, kimler geçip gidecek.
 Şiire dönüşmüş dilimiz, gerçek,
 Dertten kurtulmuşuz Palandöken'de.

Tutmuş gökyüzünü bir eflâtun iz,
 Önümüz dağ, gönül ufkumuz, deniz.
 Akça ellerimiz karda tertemiz,
 Karla yoğrulmuşuz Palandöken'de.

İşimiz yok artık ah ile vahla,
 Bir yola vurmuşuz ala-sabahla.
 Destur alıp, Sümmani'yle Emrah'la,
 Aşk ile dolmuşuz Palandöken'de²⁴⁴.

---

²⁴⁴ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 321.

YAYLALIYIZ

Zeki TAKORLU'ya

Dert bilmeyiz, hayatta Şen yaŐarız,
 Olur mu hiÇ yaylalının ũzgünü.
 Sel oluruz ırmaklardan taŐarız
 Bizde olur yiğitlerin azgını.

Ak  elikten daha serttir pazumuz
 Yiğitlikte, mertliktedir gözümüz.
 Bilir silah kullanmayı kızımız
 On atımdan deviririz kuzgunu.

Kırba  elde sıvadık mı kolları,
 Emrimize hazır yayla yolları.
 Atlarımız geçer esen yelleri
 Bıraktık mı Şöyle biraz dizgini.

Yaz gelince yaylalara gideriz.
 IŐ mevsimi her zoru yok ederiz,
 Oy bi eriz, kırdavavar g deriz,
 Deli gönül oyun ister yaz günü.

Şol Feza  yayla için delidir,
 Yanık bağrı güneş, toprak doludur
  lene dek yaylaların kuludur
 Allah ona orda vermiş rızkını²⁴⁵.

---

²⁴⁵  Őık Feza , Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), AŞık Ofset, Ankara 1998, s. 36.

AKŞEHİR

Kehribar dağların zümrüt eteği,
 Bir yeşil fırtına özün Akşehir.
 Sıra sıra dağların bal peteği,
 Çalışıyor oğul, kızın Akşehir.

Sultandağ'ın arşa degen tepedir,
 Bir yeşil kucakla göğü kapatır.
 Yârin kulağında ikiz küpedir.
 Kan damlası, al kirazın Akşehir.

Beste beste esen yellerin serin,
 Şairlere ilham verir seherin.
 Türlü meyvalarla gelir baharın,
 Dilim dilim geçer yazın Akşehir.

Sabahleyin dağ başları sislenir.
 Hıdırlığın bin şevk ile süslenir.
 Güneş gelir omzuna yaslanır,
 Güler ışıl ışıl yüzün Akşehir.

Başlı başına bir şöhret yarattın,
 Bağrında büyüdü Hoca Nasrettin.
 En ince mizahı tattırdın, tattın,
 Nüktedir dillerde sözün Akşehir.

Tembellik bilmeyen halkın, arıdır,
 Sırma saçlı güzellerin peridir.
 Şol Fezaî ne söylese yeridir.
 Silinmez kalplırdan izin Akşehir²⁴⁶.

²⁴⁶ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 325.

ŞİİR SENİ

Çiçek gibi top top dersem,
 Şiir seni, şiir seni.
 Kaftan yapıp giyiversem,
 Şiir seni, şiir seni.

Aşkın, azı çoğu olsan,
 Su olurum, kuğu olsan
 İçmez miyim ağı olsan?
 Şiir seni, şiir seni.

Arzumu sende bulurum,
 Aşkımı senden alırım.
 Her şeyden tatlı bilirim,
 Şiir seni, şiir seni.

Tül tül ağaran sehersin,
 Yeşeren gonca baharsın.
 Seviyorum özge yârsın,
 Şiir seni, şiir seni.

Sevincime elemime,
 Kattım kelime kelime.
 Katık yaptım kalemime,
 Şiir seni, şiir seni.

Yıllar boyu hasreti var,
 Mısra mısra yârini sar.
 Şol Fezaî her gün arar,
 Şiir seni, şiir seni²⁴⁷.

---

²⁴⁷ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 61.

ARMAĞAN

Saçı, sırma gümüş tellim,
 Yayladan mendil yollamış,
 Ok bakışlım, ay kâküllüm,
 Yayladan mendil yollamış,

Dört yanında büklüm büklüm,
 Resme durmuş yedi iklim.
 Yâr, ortaya çizmiş şeklim,
 Yayladan mendil yollamış,

İşlemiş dal dal üstüne,
 Nar komuş al al, üstüne.
 Yaş dökmüş yol yol üstüne,
 Yayladan mendil yollamış,

Yumuş suda, karlı karlı,
 Çiçeklemiş allı, morlu.
 Koku sürüp türlü türlü,
 Yayladan mendil yollamış,

Demiş, hasretim çağlayı,
 Keder yüreğim dağlayı.
 Coşmuş ağlayı ağlayı,
 Yayladan mendil yollamış,

İplik yapmış saçın teli,
 İşlemiş bir yayla gülü.
 Koklasın deyi sevgili,
 Yayladan mendil yollamış,

Fezaî, yâr Şu kış ayı,
Selâm yazmış gönül boyu.
İçine dürüp yaylayı,
Yayladan mendil yollamış²⁴⁸.

---

²⁴⁸ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 327.

HEY

Katreyim, içilesiye,
Goncayım, açılmasıya.
İksirim, saçılmasıya...

Açtım bağrımı aşka, hey!
Bugün efkârım başka, hey!

Bahar fişkırın sestendir
Sanma ki aşk hevestendir
Gönlüm al al nergistendir

Açtım bağrımı aşka, hey!
Bugün efkârım başka, hey!

Tepeler aşıla gide,
Aşıla düşüle gide.
Muradım yeşile gide.

Açtım bağrımı aşka, hey!
Bugün efkârım başka, hey!

Yâr mektubunda noktayım
Gönül dilinde nükteyim.
Kâh yerdeyim, kâh gökteyim.

Açtım bağrımı aşka, hey!
Bugün efkârım başka, hey!

Âşık, âşıktır denmeli,
Sevgi borçtur, ödenmeli.
Gönül tutuşup yanmalı.

Açtım bağrımı aşka, hey!
Bugün efkârım başka, hey!²⁴⁹

---

²⁴⁹ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 327.

ŞU İZMİT'İN

Ulu mu ulu dağları,

Dört ufkun yolu dağları,

Yeşil kubbeli dağları,

Şu İzmit'in.

Tekmil almış zaman içre,

Durmuş öyle kim, can içre,

Aşk duman duman içre

Şu İzmit'in.

Gül mevsiminde bir seher,

Masal aşkıyla Nilüfer,

Burcundan eylemiş sefer,

Şu İzmit'in.

Üç tepede üç dal turunç,

Düşmüş gökyüzüne, korkunç.

Ateşten akşamları tunç,

Şu İzmit'in.

Ceddim düşmanla yarışmış,

Erlik cengine girişmiş,

Bağrında az mı vuruşmuş,

Şu İzmit'in.

Kuytularda bir rakkase,

Yürür yelpaze yelpaze,

Avcunda nakıştan kâse,

Şu İzmit'in²⁵⁰.

---

²⁵⁰ Feyzi Halıcı, Masmavi, Hisar Yayını, İstanbul 1952, s. 38-39.

VAY ERZİNCANIM

Bu ne felâkettir vay Erzincanım,
Eyledim aklımı zay Erzincanım,
Bunu ölümüne say Erzincanım.

Bu ne kargaşadır bu ne dumandır,
Acıların depreştiği zamandır.

Alnımızda çizim çizim yazılar,
Ya nicedir meleşmiyor kuzular,
Bağırcığım bin dert ile sızılar.

Başımıza gelen kanlı düş müdür?
Böylesi felâket görülmüş müdür?

Ya nereye gitti evler, obalar,
Analar dert küpü, suskun babalar,
Toprak beşiğinde ağlar bebeler.

Yatak belli değil yurt belli değil,
Ölüm kol geziyor dert belli değil.

Nereye göz atsam bir acı firak,
Ne yol yordam belli, ne dur, ne durak
Böylesi acıya dayanmaz yürek.

Gözyaşlarım kalem, benim kâğıttır,
Dilçeğim kara kara ağıttır.

Mintanımı takamadım askıya,
Betonlarda kalakaldım baskıya,
Bir kader bu, uzanır ta eskiye.

Olan malın mülkün yok oluşudur,
Başımızda dönen ecel kuşudur.

Geliverdi varlık yokluk iç içe,
Günün ışığını saydılar hiçe,
Döndük kara kışta taşa, kerpiçe.

Dilimiz söylemez gözlerimiz yaş,
Nerden düştü bağrımıza bu ataş.

Bize güç ver Tanrım verme cezayı
Arzumanımız var tutar fezayı,
Bolca rahmet eder kulun Fezaî.

Yine huzur dolsun can Erzincanım,
Mutlu olsun her zaman Erzincanım²⁵¹.

---

²⁵¹ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 332-333.

DENİZ ŞARKISI

Şu deniz dalgalı deniz,
Nasıl güzel, bir bilseniz,
Şayet âşık değilseniz

Bütün hayat gamdır size,
Mutluluk haramdır size.

Gönül gider düşe-kalka,
Bu ne deniz, bu ne dalga,
Yâr gamzesi halka halka

Şu deniz masmavi deniz,
Nasıl güzel, bir görseniz.

Düşelim yollara erken,
Önümüzde ışık varken
Dolu gönül, dolu yelken

Sevgiyle bir el etseniz
Size kucak açar deniz.

Örgülenmiş siyah saçlar,
Uzakta top top ağaçlar
Deniz tütüyor yamaçlar.

Koşalım haydi denize,
Bekliyorum gelsenize.

Neyliyeyim karartıyı
İzle bak uçan martıyı
Bir çizgide deniz, kıyı

Bu çağrı deniz çağrısı,
Son bulur gönül ağrısı²⁵².

---

²⁵² Âşık Fezai, *Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler)*, Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 77-78.

HAK ÂŞIKLARINA

Âşıklar Bayramı dolayısıyla 1966

Bereketin bol olduğu yerdeyiz,
Aşkın anahtarı elimiz bizim.
Yunus Emrelerden Hak âşıklarına
Nağmeler iletir, dilimiz bizim.

Dostlar meclisine geldik oturduk,
Topraksız tarlada darı bitirdik.
Benlik kavgasında akıl yitirdik
Varlıkta yok oldu, yolumuz bizim.

Zaman dedikleri akrep yelkovan,
Durur aşk üstüne kubbesiz tavan.
Gönül bahçesinde kurulmuş kovan
Tadılmaz dudakta balımız bizim.

Yârin siteminden geçtik delice,
Gül fidanı aşıladık, alıca,
Sevda bahçesinde, durmaz ılıca.
Akar göz yaşımız, selimiz bizim.

Katre katre yola vurduk denizi
Ayırt ettik kusurludan temizi
Yaktı şavkımızı Şems-i Tebrizi
Mevlâna katında dolumuz bizim.

Hakk'ın meclisinde gönüller gani,
Âşıklar bayramı, ustalar, hani?
Fezaî'nin şakıması zamanı,
Açsın yediveren gülümüz bizim²⁵³.

²⁵³ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 335.

HARMANDA

Ak toprakta diz dizeyiz,
Başaklarda yüz yüzeyiz.
Baba, kardeş biz bizeyiz
Harmanda bu yıl harmanda!

Orak, ellerde paladır,
Toprak alınmış kaledir.
Servet, refah kol koladır.
Harmanda bu yıl harmanda!

Yaşlı döğen döne dursun,
Kızan, ekini savursun
Allah muradımız versin
Harmanda bu yıl harmanda!

Mahsul denizi dalgalı,
Başaklar altın tolgalı.
Esiyor bereket yeli
Harmanda bu yıl harmanda!

Başladık yıllık sefere,
Erişeceğiz zafere.
Aferin cenk eden ere
Harmanda bu yıl harmanda!

Söyler Fezaî şevk ile,
Kıtlığın başı devrile.
Şenlikle harman savrula
Harmanda bu yıl harmanda²⁵⁴.

---

²⁵⁴ Âşık Fezai, Yaylaya Bir Gelin Geldi (Şiirler), Aşık Ofset, Ankara 1998, s. 45.

İLKBAHAR ÇİÇEKLERİ

Bir güzelin Uludağ'da düşü var,
Uçuşur göğsünde kar çiçekleri.
Bahar gözlüm, gül bakışım, sevdiğim,
Al da kollarına sar çiçekleri.

Tomurcuklar ala canlı, düş değil,
Gönülcüğüm salkım saçak, kış değil,
Bir çini vazoya serpilmiş değil,
Göğsünde büyütmüş yâr çiçekleri.

Günaydınlar boyunca gülesidir,
Sarıp tatlı tatlı öpülesidir,
Böylece bağrıma dökülesidir,
İstanbul'un ilkbahar çiçekleri²⁵⁵.

---

²⁵⁵ Feyzi Halıcı, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 337.

BATTAL GÂZİ'YE ŞİİR

Şevk dökülür davullardan,
Sanki Hülâgû Han gider.
Allah'a varan yollardan,
Atlar duman duman gider..

Silâhşör bulutlar hırçın
Ufukları eder perçin.
Yâdellere bir güvercin
Kanadında zaman gider..

Gamdır, dağılan peyderpey,
Dağlar seslendikçe, hey heey!
Dize gelir kaç derebey,
Kaç diyara ferman gider..

Sormayın, bu alev nedir?
Kaderin hükmü böyledir.
Düşmanı kılınç söyletir,
Dereler boyu kan gider..

Hak için, aslan yüreklim,
Bir öyle hamle eyler kim,
Çalkalanır yedi iklim,
Tarih dolusu şan gider..

Nur iner günün sathına,
Dil doymaz cengin methine.
İstanbul'un ilk fethine
Bir yiğit kahraman gider..²⁵⁶

---

²⁵⁶ Feyzi Halıcı, Masmavi, Hisar Yayını, İstanbul 1952, s. 8-9.

GAYRİ BAHAR

Gayri bahar, Çemre ufkuna
 Bulutlar kubbe kubbe gelir.
 Bir su çıkar, Karakayadan
 Peşinden yedi tepe gelir.

Cemreler başlar da düşmeğe,
 Kızanlar koşuşur çeşmeye.
 Nazlı yâr, bürünür yaşmağa
 Gül yüzü pembe pembe gelir.

Yaylalar şerefe şerefe,
 Sığmaz bu güzellik tarife.
 Bir turna Şarikten tarafa
 Kanadın çırpı çırpı gelir.

Saadet süzülür yapraktan,
 Kurtulur hemşerim, meraktan.
 Çil çil gülümseyen topraktan
 Bereket sereserpe gelir²⁵⁷.

---

²⁵⁷ Feyzi Halıcı, Masmavi, Hisar Yayını, İstanbul 1952, s. 32-33.

PALANDÖKENE ŞİİR
 Sevdadır aldı başımı,
 Yâdelde koydum düşümü.
 Doğan günle düştüm yola,
 Yola, Palandökenim heey!.

Bir avcum ateşten yürek,
 O bir avcumda Tendürek.
 Sığmıyor haşmetin dile,
 Dile, Palandökenim heey!.

Silkiniver karlarını,
 Seyre-duram barlarını!
 Dev başında duman nola,
 N'ola, Palandökenim heey!.

Selâm, nurlu toprağına,
 Selâm, yeşil yaprağına;
 Selâm, bağrındaki güle,
 Güle, Palandökenim heey!.

Gönül hep seni düşünür,
 De, sensiz nasıl yaşanır.
 Olmuşum sana kul, köle,
 Köle, Palandökenim heey!²⁵⁸

---

²⁵⁸ Feyzi Halıcı, Masmavi, Hisar Yayını, İstanbul 1952, s. 58-59.

YAYLAYA BİR GELİN GELDİ

Zümrüt tepeler ardından,
 Yaylaya bir gelin geldi.
 Değme âşıklar yurdundan
 Yaylaya bir gelin geldi.

Sözde kalmadı kaviller,
 Çalındı güm güm davullar.
 Açarken eflâtun güller
 Yaylaya bir gelin geldi.

Kına yakıldı ellere,
 Poşu bağlandı bellere.
 Yayla döküldü yollara
 Yaylaya bir gelin geldi.

İnce yaşmaklar pullandı,
 Tatlı gamzeler güllendi.
 Yayla sevinçle dillendi,
 Yaylaya bir gelin geldi.

Kaynadı bakır kazanlar,
 Okundu çifte ezanlar.
 Oyun oynadı kızanlar
 Yaylaya bir gelin geldi.

Kurşunlar uçtu havaya,
 Neşe saçıldı yuvaya
 Yeni gün doğdu güveye,
 Yaylaya bir gelin geldi.

Nâmını söyler genç, koca
Bir dernek oldu koskoca.
Eğlendik kırk gün kırk gece
Yaylaya bir gelin geldi²⁵⁹.

---

²⁵⁹ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 244-245.

EYÜP

Bu ne heybettir, delice,
 Bu ne heybetli şan Eyüp.
 Mavi köpüklü Halice
 Bakışın havadan Eyüp.

İtir, ufkunda her seher,
 Başka iklimlerden eser.
 Dalgalı yüzün gülümser
 Bir mavi aynadan, Eyüp.

Hangi uğultuyu dinler,
 Kanat kanat güvercinler?
 Tambur mudur, neden inler
 Yüreğinde zaman, Eyüp?

Şu dalda kaç gül açmıştır,
 Kaç göz şu yoldan geçmiştir?
 Kaç ben, hayatı içmiştir
 Şu bakır kurnadan Eyüp?

Şöhretinin eksik nesi?
 Burcun, bir zafer kubbesi.
 İlk fethin sende türbesi,
 Sende Eyüp Sultan, Eyüp²⁶⁰.

---

²⁶⁰ Feyzi Halıcı, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983, s. 246-247.

7. ÂŞIKLARIN HALICI'YA YAZDIKLARI ŞİİRLERE ÖRNEKLER

ÇAĞRI

Mevlâna şehri Konya'da
Kutlu olsun bu kırk yaşın
Çağrın duyuldu dünyada
Mutlu olsun bu kırk yaşın.

Yıllar yılı emek verdin
Âşık derdi, oldu derdin
Cümlemize kanat gerdin
Kutlu olsun bu kırk yaşın.

Türk dili folklor ereğın
Halk kültürüdür emeğın
Çaba harcamak dileğın
Mutlu olsun bu kırk yaşın.

Dergilerden Çağrı'mız var
Dağlar şahı Ağrı'mız var
Kucaklayan bağrımız var
Kutlu olsun bu kırk yaşın.

Edip, şair, yazıcıya
Sayın Feyzi Halıcı'ya
Her vefâlı alıcıya
Mutlu olsun bu kırk yaşın.

Yurdun dört bir yöresinde
Çağrı sanat töresinde
Halıcı'nın sayesinde
Kutlu olsun bu kırk yaşın

Geylâni Çağrı âşığı
Meşhur Konya'nın kaşığı
Fikir, sanat sarmaşığı
Mutlu olsun bu kırk yaşın²⁶¹.

---

²⁶¹ Âşık Geylânî, Çağrı, Çağrı, Sayı: 441, Ağustos 1996, s. 27.

FEYZİ BABA

Türk edebiyatının kutup yıldızı,
 Ziya veren şems-i taban gibisin,
 Tarif etmek mümkün değildir seni,
 Hakikatte lütfu ihsan gibisin.

Ahmet Yesevi, Mevlâna yolundan,
 Belagat dökülür tatlı dilinden,
 El tutarsın âşıkların elinden,
 İrşad eden piri mugan gibisin.

Şiir dünyasının sensin dehası,
 Mevlâna Hünkârın badi sebası,
 Manevî âlemin muhit deryası,
 Cuşa gelmiş bahri umman gibisin.

Yetmiş beşe erdin ey Feyzi baba,
 Vasfeylesem şanın sığmaz kitaba,
 Âşık Pervani'den candan merhaba,
 Gönlüm sarayında sultan gibisin²⁶².

---

²⁶² Âşık Pervani İsmail Çelik, Çağrı, Sayı: 499, Haziran 2001, s. 30.

ÜSTADIM FEYZİ HALICI

Sensin ilimin çınarı,
 Üstadım Feyzi HALICI,
 Gönüllerin şen pınarı,
 Üstadım Feyzi HALICI.

Yunustan aldın şefkati,
 Kaldırdın gönül firkatı,
 Azimin güçlü takati,
 Üstadım Feyzi HALICI.

İsmi anmayan mı var,
 Şavkınla yanmayan mı var,
 Seni tanımayan mı var,
 Üstadım Feyzi HALICI.

Elinde ilim sancağı,
 Eserinle aştın çağı,
 Bilimin tüten ocağı,
 Üstadım Feyzi HALICI.

Gezersin hiç üşenmeden,
 Söylemezsin düşünmeden,
 Gitmezsin sen şen etmeden,
 Üstadım Feyzi HALICI.

İhya edersin dünyayı,
 Mevlâna gibi Konya'yı,
 İlminle geçtin deryayı,
 Üstadım Feyzi HALICI.

İlimde hep sözü geçti,
Sevdası bir közü geçti,
Eserlerin yüzü geçti,
Üstadım Feyzi HALICI.

Yüreği ağıri sergisi,
Döşü ve bağıri nergisi,
Çıkarır Çağıri dergisi,
Üstadım Feyzi HALICI.

Sevdi cahil sarhoş körü,
Onda prensip hoşgörü,
On yıl Konya senatörü,
Üstadım Feyzi HALICI.

İlminle bir deniz dolar,
Feyz vermezsen beniz solar,
Bilim yolunda iz kollar,
Üstadım Feyzi HALICI.

Atmış içinden benliğı,
Diler gönül esenliğı,
Düzenler âşık şenliğı,
Üstadım Feyzi HALICI.

İlim, irfan korucusu,
Yunus Emre yorumcusu,
Çok derneğın kurucusu,
Üstadım Feyzi HALICI.

Deryada yüzer gemisi,
Yüreği ak yok gam isi,
Şair dostu can hamisi,
Üstadım Feyzi HALICI.

İlimle olmadan zayi,
Aşkınla coşturdun çayı,
Oldun bir Âşık Fezai,
Üstadım Feyzi HALICI.

Sanki bilimdir sırdaşı,
İlimdir sevdiği aş,
Engin geçti yetmiş yaşı,
Üstadım Feyzi HALICI.

Düzenler şiir günleri,
Sohbet yemek kongreleri,
Sanki hayat kimyageri,
Üstadım Feyzi HALICI.

Konya'da doğdu kendisi,
Dünyanın beyefendisi,
Kimya Yüksek Mühendisi,
Üstadım Feyzi HALICI.

İlmin bir çay izi gibi,
Şairlerin Feyz'i gibi,
Pirlere bir Feyzi gibi,
Üstadım Feyzi HALICI.

Başarı dolu her demi,
Sanki sevgi köşkü damı,
Büyük bir gönül adamı,
Üstadım Feyzi HALICI.

Gönüllerin baş tabibi,
İlim irfanın habibi,
Basın şeref kartı sahibi,
Üstadım Feyzi HALICI.

Bilimin dilcisi gibi,
İlimin selcisi gibi,
Bir kültür elçisi gibi,
Üstadım Feyzi HALICI.

İlminin közünde kazan,
Sevginle hep coşup yazan,
Mahmut, izinde bir ozan,
Üstadım Feyzi HALICI²⁶³.

---

²⁶³ Ozan Mahmut Kaya, Çağrı, Sayı: 499, Haziran 2001, s. 31.

FEYZİ HALICI'YA
 Mesnevî'den binbir beyit
 Onca kıssa onca öğüt
 Mevlâna'nın soluğundan
 Türk dilinin oluğundan
 Dökülüyor temiz, duru
 Bir insancıl fikrin nûru
 Feyz almış ol rânadan
 Feyz vermiş bol mânadan
 Adın adı yanına ek
 Yaşayacak sonsuza dek
 Çağırıyor tüm dünyayı
 Sevindirip enbiyâyı
 Böyle ulu bir hoşgörü
 Görmüş müdür insan türü?
 Geliyorlar akın akın
 Her milletten uzak yakın
 Sıvamışsın kollarını
 Tutuyorsun ellerini
 Mevlâna'nın yolunda sen
 Bezek bezek, desen desen
 Ekliyorsun destine dest
 Oluyorsun dostuna dost
 Selam sana, sevgi sana
 Armağan bu övgü sana²⁶⁴.

---

²⁶⁴ Mehmet Tabanlıoğlu, Çağrı, Sayı: 349, Şubat 1987, s. 15.

GÖNLÜ YÂR

Saz da sözün aşktır Âşık Fezai
 Senin mızrabında can aşkı bulur
 Ney de sohbetine doyum mu olur
 Hakça çalar söyler gönlün ezgiyi

Erenler diyarı kutlu Konya'yı
 Mekân etti yüce yaradan sana
 Geleli şu dünya denilen hana
 Hoşça gönülledin sen bu ovayı

Savurdun tohumu biçtin kaç hasat
 Kaç ambarın eni boyu dolacak
 Bilmem kaç nesile azık olacak
 Verdiğin değerli ürünler üstat

Bıraktığın her eserin kalıcı
 Her birinden alınacak ilham var
 Ey şair dost bilge insan gönlü yâr
 Sana saygı selam Feyzi Halıcı²⁶⁵.

---

²⁶⁵ Osman Batioğlu, Çağrı, Sayı: 492, Kasım 2000, s. 30.

FEYZİ HALICI

Elbette bedenin fani, eserlerin kalıcı
 Edebiyatın burcuna konan Feyzi Halıcı.
 Pervanesin sonsuzluğa “dertli dolap” misali
 Mevlâna’nın aşkı ile dönen Feyzi Halıcı.

Sen, sevdanın mecnunusun, eller divane sansın,
 Karamanoğlu Memed’in özlediği lisansın.
 Gözyaşlarından bildim ki, ataş dolu insansın;
 Gece-gündüz fasılasız yanan Feyzi Halıcı.

Hacı Bektaş ocağından nardan, nura döndü saç.
 Hacı Bayram “yandım!” dedi, âşık yanmaya muhtaç.
 Dersin Yunus dili ile: “Senden kurtul, sana kaç.”
 Ben, benden kurtulamadım canan Feyzi Halıcı.

Âşıkların babasisin, şairlerin baş tacı...
 Ve hoşgörü ummanında gönüllerin ilacı;
 Sevecensin, sabırlısın hayatta tatlı-acı;
 Muhabbetin esrarını sunan Feyzi Halıcı.

Ariflerin memleketi Konya’mıza cansın, can;
 Sende ihlâs, sende mâna, sende duygu, heyecan...
 Lütfü diler; soldurmasın gülen yüzünü zaman,
 Yıllarca sensiz kalmasın mekân, Feyzi Halıcı²⁶⁶.

---

²⁶⁶ Lütfi Kılıç, Çağrı, Sayı: 487, Haziran 2000, s. 31.

FEYZİ HALICI BABAYA

Önce saygı sevgi selamlarımla
 Yeni yılın kutlu olsun Halıcım
 Gönlünü alayım kelâmlarımla
 Yeni yılın kutlu olsun Halıcım.

Bizimle beraber güldün, söyledin
 Aşkı muhabbetle gönül eyledin
 Büyüğe küçüğe hürmet eyledin
 Yeni yılın kutlu olsun Halıcım.

Sabır sahibisin bilirsin özün
 Kalbiniz temizdir, güleçtir yüzün
 Tarihe mal oldu şiirin, sözün
 Yeni yılın kutlu olsun Halıcım.

Açtı kollarını güzel Konya'ya
 Sevgiler payladın koca dünyaya
 Fezaî mahlasın yükseldi aya
 Yeni yılın kutlu olsun Halıcım.

Âşık İlhami'yim hayranım size
 Baba emeğini sen verdin bize
 Sevgiler saygılar bil-cümnenize
 Yeni yılın kutlu olsun Halıcım²⁶⁷.

---

²⁶⁷ Âşık İlhami Demir, Çağrı, Sayı: 349, Şubat 1987, s. 18.

FEYZİ HALICI'YA İÇTENLİKLE

Konya'da yetişmiş bir bilge kişi,
Sevgidir mesleği, şairlik işi,
İlime adanmış yetmiş beş yaş

Kalem olmuş daim elde kılıcı,
Bir kültür adamı Feyzi Halıcı

Böylesi cihana her zaman gelmez,
Öfkeyi tanımaz, gıybeti bilmez,
Yüzüne söyler de arkandan gülmez.

Olmuştur her zaman gönül alıcı,
Bir kültür adamı Feyzi Halıcı

Vecde gelir ruhu inerken neyler,
Mevlana'dan okur, Yunus'tan söyler,
Yesevi'yi sorsan bir destan eyler,

Çağlardan çağlara haber salıcı,
Bir kültür adamı Feyzi Halıcı.

Nasıl demiş şair "Konan göçecek,
Ecel şerbetini herkes içecek",
Sanma bizler gibi gelip geçecek,

Her eseri yıllar boyu kalıcı,
Bir kültür adamı Feyzi Halıcı²⁶⁸.

---

²⁶⁸ Rasim Köroğlu, Çağrı, Sayı: 467, Ekim 1998, s. 30.

FEYZİ HALICI

Nicedir can alıcı

Eser verir kalıcı

Selçukyalı bir şair

Üstat Feyzi Halıcı

Şiiri ondan öğrendim

Üstadım Feyzi Halıcı

Çileyi onunla yendim

İmdadım Feyzi Halıcı

Ham iken olmak istesem

Feyzinden almak istesem

Hikmete dalmak istesem

Ummanım Feyzi Halıcı

Acı dikildi karşıma

Gözyaşı kattım aşıma

Neler geldi şu başıma

Dermanım Feyzi Halıcı

Konya odur, o Konya'dır

Her şiiri bir dünyadır

Selçuklu'dur Selçukya'dır

Zamanım Feyzi Halıcı

Hazreti Pir'in sözüne

İnsanın bakar özüne

Hasret kaldık biz yüzüne

Fermanım Feyzi Halıcı²⁶⁹

---

²⁶⁹ Mehmet Tahir Sakman, Çağrı, Sayı: 483, Şubat 2000, s. 30.

FEYZİ HALICI HOCAYA ŞÜKRAN

Halvet tefekkür için; uzlet tevekkül ister.
 Saltanat rütbesinde kudret, tenezzül ister...
 İlmine, irfânına hayran olan zihnimiz,
 Rahle-i tedrisinde, fasl-ı tekemmül ister...

Bir lahzada âlemi, bir zerreden vâir eden...
 Cenneti âlâ kılıp, cehennemi nâr eden...
 Şükür sana yarabbi; o lutfûna bin şükür;
 Feyzi'yle gönlümüzü Halıcı'ya yâr eden...²⁷⁰

TUFAN'DAN FEZAÎ'YE

Sen sevgiyi dolu dolu yaşadın,
 Feyzi iken Fezaî oldu adın.
 Şöhret, makam, para hepsi de yalan,
 Selâmet, dergâhı Nur'da anladın²⁷¹.

²⁷⁰ Dr. Yılmaz Karakoyunlu, Çağrı, Sayı: 482, Ocak 2000, s. 2.

²⁷¹ Ahmet Tufan Şentürk, Çağrı, Sayı: 441, Ağustos 1996, s. 10.

HALICI BABA

Gurbetin yolları öyle dolaşık
Gezmekle bitmiyor Halıcı baba
Benim dertlerim var karmakarışık
Çözmekle bitmiyor Halıcı baba.

Bazen insanların tipinden belli,
Kimi iyi huylu, kimisi felli.
Haklı elli ise haksız yüz elli,
Kızmakla bitmiyor Halıcı baba.

Hiç kimse bakmıyor gözümde neme
Bu feleğe ettiğiniz siteme.
Dertlerimi bir bir koydum sineme,
Dizmekle bitmiyor Halıcı baba.

Der Aliyar hep yürüdüm piyade,
Daha ne olsun ki bundan ziyade.
Şu derdimi sazla etsem ifade
Yazmakla bitmiyor Halıcı baba²⁷².

---

²⁷² Zikri Aliyar, Çağrı, Sayı: 450, Mayıs 1997, s. 31.

VER HALICI'YA

Postacı kardaşım al şu mektubu,
Götür Ankara'da ver Halıcıya.
Selamımı ilet aziz üstada,
Hürmetimi bildir er Halıcıya.

Saygın bir kişidir soydan asildir,
Allahın yolundan giden nesildir.
Keyfi yerinde mi hali nasıldır,
Yanına var lütfen sor Halıcı'ya.

Karanlığa yakmış nurlu bir ışık,
Doğrudur yolları değil dolaşık.
Usta yetiştirmiş binlerce âşık,
Yetmez mi bu kadar kâr Halıcı'ya.

O, bir kumandandır ben amade er,
İrfan mektebinde olduk beraber.
Bir âşıktan gelse kötü bir haber,
Koca dünya olur dar Halıcıya.

Benim bilmediğim nice anı var,
Babacan tavırlı dürüst yanı var.
Yurdun her yanında adı şanı var,
Elbet herkes olur yar Halıcıya.

Böylesini bulmak zor kardaşım zor,
Öyleleri var ki aşı zehir kor.
Mektubu verirken adını da sor,
Emaneti verme her Halıcıya.

Keşke benim gençlik çağım olsaydı,
Her yanı meşeli dağım olsaydı.
Yılda yedi veren bağım olsaydı,
Vallah gönderirdim nar Halıcıya.

Rahmeti sonsuzdur O Yüce Hakkın,
Gelin yarınlara ümitle bakın.
Madden uzak isem mânen çok yakın
Gürkanî'den selam var Halıcıya²⁷³.

---

²⁷³ Âşık Gürkanî, Çağrı, Sayı: 472, Mayıs 1999, s. 30.

FEYZİ BABA MUTLU OLSUN

Âşıklığa erdi hâzân,
 Âşık Veysel en son ozan
 Diyenlere karşı kızan.
 Feyzi Baba mutlu olsun,
 30. yıl kutlu olsun.

Konya'da bir okul açtı,
 Âşıklara feyiz saçtı,
 Tam otuz yıl geldi, geçti.
 Feyzi Baba mutlu olsun,
 30. yıl kutlu olsun.

Harcadı bu kadar çaba,
 Oldu ozanlara baba,
 Ona saygıyla merhaba.
 Feyzi Baba mutlu olsun,
 30. yıl kutlu olsun.

Nice âşık yetiştirdi,
 Halk şiirin geliştirdi,
 Bu günlere eriştirdi.
 Feyzi Baba mutlu olsun,
 30. yıl kutlu olsun.

Âşık Halil çalsın sazın,
 Bayramımız vardır güzün,
 Olsun onun ömrü uzun.
 Feyzi Baba mutlu olsun,
 30. yıl kutlu olsun²⁷⁴.

---

²⁷⁴ Âşık Halil Karabulut, Çağrı, Sayı: 438, Mayıs 1996, s. 22.

ÜSTADIM FEYZİ HALICI

Üstadım Feyzi Halıcı

Can içinde can gibisin

Halk kültürü ilacısın

Bizlere Lokman gibisin.

İnsan kalbini kırmazsın

Kimseyi hakir görmezsin

Hasmına meydan vermezsin,

Şenlikle Sümman gibisin.

Almışsın Mevla'dan payı,

Sağlam kurmuşsun binayı,

Rehber ettin Mevlâna'yı

Sen ehli irfan gibisin.

Seversin baharı, yazı,

Gönlün dolu aşkın hazı

Hakk'a eylersin niyazı,

Tam ehli iman gibisin.

Eğrileri yaparsın düz,

Sana dokunmasın kem göz,

Yaş yetmiş beş, eserin yüz,

Millî kahraman gibisin²⁷⁵.

---

²⁷⁵ Âşık Behram Aktemur, Çağrı, Sayı: 495, Şubat 2001, s. 31.

FEYZİ BABAMIZ

Gönlüm arzuladı soram halini
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?
 Makamına gitsem öpsem elini,
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?

Kendim kurtarmadım bir türlü işten
 Kafam sersem oldu hayalden düşten.
 Gidip haber soram gökteki kuştan,
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?

Elini öperdik hep oldu mazi,
 Yıllar oldu unutmadım o hazi
 Kâğıda yazayım üç satır yazı
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?

Yürümekten tabanları aşınır,
 Bir Ankara bir Konya'ya taşınır
 Belki şu an âşıkları düşünür,
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?

Süremedim bu dünyada demimi,
 Sazıma yükledim derdi gamımı
 Ona baba dedim içten samimi,
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?

Talih gele bir gün başıma kona,
 Kavuşayım ben de mutlu bir sona,
 Bir babama baba dedim, bir de ona
 Acep ne haldedir Feyzi Babamız?

Gürkani'yem çok ağladım sızladım,
Sırlarımı hep içimde gizledim.
Büyüğümdür hürmetim var özledim,
Acep ne haledir Feyzi Babamız?²⁷⁶

---

²⁷⁶ Âşık Gürkanî, Çağrı, Sayı: 495, Şubat 2001, s. 30.

FEYZİ BEY

Bu zalim gurbetin çekilmez derdi,
 Esiyor üstümde yeli Feyzi Bey.
 Ömrüm gelip geçer sonlara erdi,
 Dinmiyor gözümün seli Feyzi Bey...

Ah çeker ağlarım sızlar yaralar,
 Bir dost görse bu yarayı saralar,
 Enginli, yüksekli ıssız ovalar,
 Geçilmez dağların beli Feyzi Bey...

Ayrılık acısı sardı sinemi,
 Kimse açmaz oldu garip hanemi
 Yazdım amma gönderemem nâmemi,
 İnliyor sazımın teli Feyzi Bey...

Bulunmaz bu derdin yoktur dermanı...
 Eyleyemem yolun almış kervanı,
 Kalkmıyor başımın kara dumanı
 Neyleyim çaresiz eli Feyzi Bey...

Garip Özcan dertli dertli ağlarsın,
 Akan seller gibi coşup çağlarsın,
 Neden bilmem karaları bağlarsın,
 Oldum gurbet elde deli Feyzi Bey...²⁷⁷

---

²⁷⁷ Âdem Özcan, Çağrı, Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 31.

SAYIN HALICI

Mektup yazdım ama cevap almadım,
Tez unuttun bizi Halıcı Baba.
Belki beni çoktan unuttun amma,
Ben unutmam sizi Halıcı Baba.

Yiğit odur helalinden kazana,
Mevlam fırsat vermez oyunbozana.
Çok mu gördün benim gibi ozana,
İki satır yazı Halıcı Baba.

Âmâ olan hasret kalır ışığa,
Ne doğrarsan o gelecek kaşığa.
Felek yar olmadı dertli aşığa,
Kurumuyor gözü Halıcı Baba.

Elin bahçesinden tipi boran yok,
Onun için bana kafa yoran yok.
Ben garibim diye beni soran yok,
Her kışın var yazı Halıcı Baba.

Gürkani der kim ki hisse kaparsa,
Viran olmuş gönülleri yaparsa.
Hakkı hak bilip de Hakka taparsa,
İşin budur özü, Halıcı Baba²⁷⁸.

---

²⁷⁸ Âşık Gürkanî, Çağrı, Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 31.

ÂŞIK MEVLÛT İHSANÎ'DEN FEYZİ HALICI'YA

Hayatın vadisi görünmez dağlar,
Ufukta bir güneş batar Halıcı.
Gönül yaylasında bir dertli âşık,
Bürünmüş kürküne yatar Halıcı.

Sevilen vefasız, seven yalancı,
Seslenen bir arzu eyleyen hancı.
Dertler katar katar çeken kervancı,
Derdime aşkını katar Halıcı.

Karşı yamaçları bir bulut sarmış,
Dağa gölge düşmüş yaprak sararmış.
Kayanın dibinde bir pınar varmış,
FEYZİ ırmaktan da beter Halıcı.

Kaynar da dökülmez sevdanın kabı,
Yazar da okunmaz aşkın kitabı,
Cem olmaz çarpılmaz gönül hesabı,
Yolcuya seraptan beter Halıcı.

Kalmayan sis oldu gönül dağında,
Sevilir Konya'nın her bucağında.
Kıymet sedirinde dost ocağında,
İnceden inceye tüter Halıcı.

Mevlüt İhsanî de yol bekler gibi,
Uzadır elini emekler gibi.
Feyiz bahçesinde çiçekler gibi,
Açılmış yetişir biter Halıcı²⁷⁹.

²⁷⁹ Âşık Mevlüt İhsanî Şafak, Çağrı, Sayı: 266, Mart 1980, s. 4.

GÖR FEYZİ BEY'İ

-Akrostiş-

Feleğin çarkında irfan köyünde
 Erenler elinden sor Feyzi Bey'i
 Yazılar yurdunda şiir toyunda
 Zafer düğününde gör Feyzi Bey'i

İçinde sevdanın efsanesi var
 Hayat okulunda yazdı destanlar
 Aşkın ilhamıyla muhabbet arar
 Lutfuyla doldurmuş pir Feyzi Bey'i

Islak gözler anımsatır dereyi
 Cevherle bezenmiş gönül sarayı
 Irmak gibi sular çölü sahrayı
 Akıl nasıl çözsün sır Feyzi Bey'i

Şad olsun gönüller çalınsın sazlar
 Işık karanlığın sırrını gizler
 Kader senesine koyunca közler
 Ferhat kayasına kor Feyzi Bey'i

Elinde kalemi sevgi yazıyor
 Zaten eserleri dilde geziyor
 Âşık Turabî der inci diziyor
 İlimle kuşatmış yâr Feyzi Bey'i²⁸⁰

---

²⁸⁰ Âşık Temel Turabî, Çağrı, Sayı: 446, Ocak 1997, s. 27.

SAYIN FEYZİ HALICI'YA

Gezer iken bir haneye uğradım,
 Vatan gülzârında Feyzi Halıcı.
 Şems-i, Mevlânayı sordum aradım
 Hal kisbikârında Feyzi Halıcı

Divaneyi bilir hâle getirir
 İrşattır; yolcuyu yola getirir,
 Arıyı çiçekten bala getirir,
 Arzu efkârında Feyzi Halıcı

Ruhlara Mevlevi nakşını katan,
 Şemsde semazeni Konya'da tutan
 Sim-zeri sarrafta dünyaya satan,
 İlim pazarında Feyzi Halıcı

Gümüştten söylenir, dinlenir altun,
 Coşkuda tefekkür, ilimde ledun,
 Burda İbni Sina, orda Eflatun,
 Gönül devranında Feyzi Halıcı

Küfrü adaveti yere batıran,
 Cehalet seddinin belini kıran,
 Artezyen misali yerden fişkiran,
 Aşkın pınarında Feyzi Halıcı

Gönüller dostudur coşarda çağlar,
 Kalbi püryan olur, gözleri ağlar,
 An olur bin sözü bir sözle bağlar,
 Kavli kararında Feyzi Halıcı

Öz kültürün hamurudur mayada
Edeb, erkân olgunlaşır hayâda,
Ozanlar deyince ilk gelen yâda,
Halkın nazarında Feyzi Halıcı

Marif der, Konya'da bir han oturur,
Alır beni aşk eline götürür.
Mar zehrini panzehire batırır,
Sevgi rûbabında Feyzi Halıcı²⁸¹

---

²⁸¹ Âşık Marif Balcı, Çağrı, Sayı: 454, Eylül 1997, s. 30.

FEYZİ HALICI'YA

Kendini adanmış milli kültüre,
 Şiirdir, şairdir, yazan Halıcı.
 Erzurum'dan çıkmış sağlam bir töre,
 Alimdir aşıktır ozan Halıcı.

Zahiren kimyacı, mühendis olmuş.
 Yunus, Mevlâna'dan dersini almış.
 Batını zirvede, ilimle dolmuş.
 Ballardan çiçeği, süzen Halıcı.

Seher vakti gözden akıtmış yaş.
 Aşıkları sever, onlarla kardaş.
 Nefs-i emmareye eyliyor savaş
 Yılanın başını, ezen Halıcı.

Özünde Fezaî, kamuda Feyzi
 Ders verir gönülden, eksilmez feyzi
 Özleri'de yazdı, bu kadar feyzi.
 Damlayı ipliğe, dizen Halıcı²⁸²

---

²⁸² Âşık Özleri, Çağrı, Sayı: 501, Ağustos 2001, s. 31.

FEYZİ HALICI

Âşıklar mekânı Konya ocağı
 Ebediyen yanar Feyzi Halıcı
 Eksik olmaz bu ocağın sıcağı
 Kim demiş ki söner Feyzi Halıcı

Halıcı soyundan asaleti var
 Aşkın pazarında ticareti var
 Sevgi sofrasında muhabbeti var
 Dosta şerbet sunar Feyzi Halıcı

Etrafına çiçek veren bal veren
 Çaresize kalmak için el veren
 Yetmiş yıldır hoşgörüyü dal veren
 Yıkılmayan çınar Feyzi Halıcı

Ergani'nin feryadında zarında
 Birçok iz bıraktı âşıklarında
 Gönül yaylasının yamaçlarında
 Kesilmeyen pınar Feyzi Halıcı²⁸³

---

²⁸³ Âşık Erol Ergani, Çağrı, Sayı: 516, Kasım 2002, s. 30.

HALICI'SIN

Kalemle nakış işleyen
 Desen desen halıcısın
 Gül ile diken taşılayan
 Dost kıymeti bilicisin.

Aldın hoşgörü dersini
 Sevdin Yunus'un sesini
 Mevlâna'nın çağrısını
 Duyar duymaz gelicisin.

Aklın gelenek törende
 Kültür dokudun yörende
 Bir garip âşık görende
 Hayallere dalıcısın.

Sanma hatırın sormayız
 Bizler öndersiz durmayız
 Seni taşlara vermeyiz
 Gönüllerde kalıcısın.

Âşıkları yatıştıran
 Bayramlara karıştıran
 Dalgınları barıştıran
 Büyük arabulucusun.

Şiirlerin vardı dili
 Hakikat yönüdür yolu
 Top işlemeyen gönülü
 Kalemle delicisin.

Turabî çeker cezayı
Dergâhta bulur hizayı
Mahlasın Âşık Fezâî
Üstad Feyzi Halıcı'sın.²⁸⁴

---

²⁸⁴ Âşık Temel Turabî, Çağrı, Sayı: 445, Aralık 1996, s. 6.

FEYZİ HALICI'YA

Gönül bağlarında ey Feyzi hocam
Yuvasız mı kaldın dalsız mı kaldın?
Bülbül gibi nağmelerin var idi
Bahçesiz mi kaldın gülsüz mü kaldın?

Yüzbin meşakkatle ocak yakmıştın
İlim ile meclislere çıkmıştın.
Elli yıl evveldi nişan takmıştın
Parmaksız mı kaldın elsiz mi kaldın?

Muhabbete zevke yanaşmıyorsun
Daha hiç kimseyle kaynaşmıyorsun.
Artık güle güle konuşmuyorsun
Ağızsız mı kaldın dilsiz mi kaldın?

Evini dostlara açamaz mısın?
Kırk yıllık kahveden içemez misin?
Bir başka bahçeye uçamaz mısın?
Kanatsız mı kaldın kolsuz mu kaldın?

Kul Nuriyim sular durulmaz oldu
Aşkın sofraları kurulmaz oldu.
Bacada dumanın görülmez oldu
Ateşsiz mi kaldın külsüz mü kaldın?²⁸⁵

NOT: Feyzi Halıcı'nın hanımı vefat ettikten sonra yazılmıştır(1997).

---

²⁸⁵ Âşık Kul Nuri, Çağrı, Sayı: 461, Nisan 1998, s. 30.

FEYZİ BEY'E ŞİİR

Öyle babalık hiç olmaz olsun,
Evlâdını atıyorsun Feyzi bey.
Davet etmedin ki yüzümüz gülsün,
Derde çile katıyorsun Feyzi bey.

Kin, nefret'i kalpten silmen gerekir,
Garibin yüzüne gülmen gerekir.
Gerçek âşıkları bilmen gerekir,
Sen uykuda yatıyorsun Feyzi bey.

İnsanın şaşına benzetiyorum,
Sazımın döşüne benzetiyorum.
Akşam güneşine benzetiyorum,
Yavaş yavaş batıyorsun Feyzi bey.

Batur karanlığın ışığı derler,
İlime peygamber beşiği derler.
Bana Şanlı-urfanın âşığı derler,
Çok ucuza satıyorsun Feyzi bey²⁸⁶.

KIT'A

Âşık yazmazsa eğer künyeyi yakacağım,
Aşkımın zerresiyle dünyayı yakacağım.
Bir Şemsi, bir Mevlâna, onlara saygım sonsuz,
Yoksa senin yüzünden Konya'yı yakacağım²⁸⁷.

²⁸⁶ Âşık Mehmet Batur, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 76.

²⁸⁷ Âşık Mehmet Batur, a.g.e., s. 76.

.....

Şöleni yapana saygı selâmlar,
Bu gidişle her hal gelmemiz yoktur.
Sizlere neşeli mutlu âlemler,
Hodri meydan deyip çalmamız yoktur.

Ehli irfan gerek mânâyı yora,
Kendini bilmeyen tez düşer tora,
Ol şair Halıcı babadan sonra,
İlim deryasına dalmamız yoktur.

Size bol neşeler, aşka maşuklar,
Her zaman gönlünüz dolsun ışıklar,
Bizi bundan sonra bilsin âşıklar,
Bizim şu meslekte yılmamız yoktur.

Halis altın kolay gelmez ayara,
Âşık çıkar sazla sözle değere.
Bir yaradır değmiş bizim ciğere,
İyi mi, kötü mü bilmemiz yoktur.

Mânâlı mânasız lâf olur hece,
Arifler bir puvan verir netice.
Burada yatarım on gün on gece,
Sanırım pek fazla kalmamız yoktur.

İlhamî'yim bunca gösterdim çaba,
Nice olur ahvalimiz acaba.
Ben söyledim yazdı Halıcı baba,
Bizim bu meydanda ölmemiz yoktur²⁸⁸.

---

²⁸⁸ Âşık İlhami Demir, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 161-162.

DERT İÇİNDE

-Akrostiş-

Feyzi hoca derdim çoktur,
 Ezilmişim dert içinde.
 Yaşantımda huzur yoktur,
 Zâr olmuşum dert içinde.

İnanırdım her insana,
 Haksızlıklar oldu bana.
 Açılırdım Haktan yana,
 Lâl olmuşum dert içinde.

Izdırabın sonu gelmez,
 Canan haşin derdi bilmez.
 Irak durur, yüzü gülmez,
 Halk edildim dert içinde.

Olay oldu hayatımda,
 Canım yandı rahatımda.
 Ağladıkça feryadımda,
 Yalnız kaldım dert içinde.

Ankara yurt oldu bana,
 Sevgiler dert oldu bana.
 Eziklik sert oldu bana,
 Lâyıkmişim dert içinde.

Ağır olur ile ferde,
Misal Dursun, ateş serde.
Lâkin gönül hep kederde,
Anılmışım fert içinde.
Ruhum her gün dert içinde²⁸⁹.

---

²⁸⁹ Dursun Doğanay(Âşık Dursun), Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 183.

ON BEŞ YILDIR BÖYLE

-Hocamız Halıcı'ya-

On beş yıldır böyle gördüm öğrendim,
İki gönül postasıdır ustamız.
Âşığın maşuğa ikram ettiği,
Ellerde gül destesidir ustamız.

Bilmeyenler gelip işi bölmüştü,
Herkes âşıklığı hedef almıştı.
O olmasa bu sanat da ölmüştü,
Âşıkların bestesidir ustamız.

Âşık Erdalî'yim böyle söylenir,
Kervancılar o durakta eylenir.
Bilmeyenler gelir ondan öğrenir,
Bu işlerin ustasıdır ustamız²⁹⁰.

---

²⁹⁰ Âşık Zeki Erdalî, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 207.

KONYA'DA

Altmışbeşten seksenbeşe yirmi yıl,
Ne yitirdik, neler bulduk Konya'da.
Kuşlar gibi öttük hep cıvıl cıvıl,
Türküler söyledik çaldık Konya'da.

Bizler ki, faniyiz yoktur kalıcı,
Taşlamalar yaptık çaldık kılıcı.
Uzattı elini Feyzi Halıcı,
Toplandık başına, kaldık Konya'da.

Bazı zaman coştuk, bazı çağladık,
Bazı kere güldük, bazı ağladık.
Birlik beraberlik burda sağladık.
Manevî varlıktan dolduk Konya'da.

Küsülü olanlar burda barıştık,
Denizlere, ummanlara karıştık.
Arslan gibi meydanlarda yarıştık,
Tarihî ödüller aldık Konya'da.

Kovanım Konya'dır, çiçek de arı,
Açıldık Halıcı artık dışarı.
Yirmi yıldan beri büyük başarı,
Dünyaya sesimizi saldık Konya'da.

Ey Meydanî, durma, görün yolunda,
Mevlâna, Tebrizî, Pirin yolunda.
Can içinde canan Şirin yolunda,
Ferhat gibi dağı deldik Konya'da²⁹¹.

²⁹¹ İdris Eroğlu (Âşık Meydanî), Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 210-211.

VARACAĞIM BEN

Bu sene Konya'dan ayrı kaldımsa,
Mutlaka yeni yıl varacağım ben.
Âşıklar kendine düzen versinler,
Yorulmam diyeni yoracağım ben.

Ayrılık yüzüme vuruyor sille,
Tarif olunmuyor acım var dille.
Söylemek isterim sazdaki telle,
İnletip sazımı yoracağım ben.

Sefil Selimî'yem ahbab ararım,
Aranızda bulunmamak zararım.
Aşktan vazgeçmemek asıl kararım,
Ölsem de sözümde duracağım ben²⁹².

---

²⁹² Ahmet Günbulut (Âşık Sefil Selimî), Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 241-242.

BEN KONYA'DA OLAMADIM

Ben Konya'da olmadım,
Sanki ruhum çekiliyor.
Çok uğraştım geledim,
Terden canım sökülüyor.

Dostu görmeyen gözlerim,
Yaştan ıslanan yüzlerim.
Kükreyip coşan sözlerim,
Taştı benden dökülüyor.

Sefil Selimî'nin sözü,
Garipsedim dostlar sizi.
Tutun düşürmeyin bizi,
Tutulmayan yıkılıyor²⁹³.

---

²⁹³ Ahmet Günbulut (Âşık Sefil Selimî), Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 242.

ÂŞIKLAR KONYA'DA

Yirminci yıldır âşıklar Konya'da,
Yılda toplanırlar bir bu bayramda.
Yokları var eden Hikmet-i Huda,
O bize en büyük yâr bu meydanda.

Hoş geldiniz can ozanlar, merhaba,
Yıllardır bu yolda gösterdik çaba.
Rumî Celâleddin Mevlâna Baba,
Bize mürşit ve rehber bu meydanda.

Halil Karabulut, Vahap Kocaman,
Sözleri satılır cevherdir her an.
Nuri Şahinoğlu hali pek yaman,
Sanırım onlarda var bu meydanda.

Şeref Taşlıova, Âşık İlhamî,
Murat Yıldız ile Ali Rahmanî.
Murat Çobanoğlu, Yaşar Reyhanî,
Onlarla atışmak zor bu meydanda.

Mansur Alyansoğlu'nu bir bulayım,
Deryamî Baba'dan öğüt alayım.
Fuat Çerkezoğlu kurban olayım,
Ali Dadaşoğlu'n yor bu meydanda.

İsmail Azerî tutmuş modayı,
Davut Sularî'den duy hoş sadayı.
Maraşlı Kul Ahmet Öksüz, Huda'yi,
Yanan yüreklere kar, bu meydanda.

Nuri ırağı'yla Mevlüt İhsanî,
 Bütün âşıkların gönül sultanı.
 Rüstem Alyansoğlu nerdedir hani?
 Kara toprak yedi, sor bu meydanda.

Batur, Erganî'nin içli avazı,
 Yavuzer'in Hakka ağlıyor özü.
 Vahit Köroğlu'nun mertçedir sözü,
 Görmedim sen gibi er bu meydanda.

Gerçek ozanlarda bitmez kaygılar,
 Yarınları kafasında uygular.
 Feyzi Halıcı'ya sonsuz saygılar,
 Bizi eğiten rehber bu meydanda.

Orhan Üstündağlı değildir hayın,
 Tabiata zarar verir sanmayın.
 Şaka yaptı kusuruna bakmayın,
 Belki de cahildir, tor bu meydanda²⁹⁴.

---

²⁹⁴ Osman Üstündağlı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Hazırlayan: Feyzi Halıcı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını-Sayı: 58, Ankara 1992, s. 493-494.

8. SONUÇ

Bu çalışma ile şimdiye kadar üzerinde tam anlamıyla akademik bir çalışma yapılmayan Feyzi HALICI'nın akademik olarak değerlendirmesini yaptık. Bugüne değin Feyzi HALICI hakkında yazılmış, çizilmiş olan her şeyi değerlendirdik. Yazıların birçoğu magazin, politik ağırlıklı olduğu için bilimsel bir değeri yoktu. Birçoğu da birbirinin tekrarıydı. Bir iki çalışma ise bitirme tezi olarak yapılmış, öğrenci travayı halinde idi. Ayrıca Feyzi HALICI'nın halk edebiyatına katkılarına bu çalışmalarda değinilmemişti. Biz bu çalışmamızda Halıcı'yı her yönüyle ele aldık ve değerlendirmeye çalıştık. Çalışmamız esnasında kendisi Âşık Fezai mahlasıyla, âşık tarzı birçok şiirin altına imza atmış olan Feyzi HALICI'nın, Yrd. Doç. Dr. Bekir Sami ÖZSOY'un çalışması hariç, hiçbir araştırmacı tarafından halk şairi olarak değerlendirilmediğini gördük. İlk defa da bizim çalışmamızla halk şairi yönü değerlendirilmiştir. Yıllarca Konya'da yapılan "Türkiye Âşıklar Bayramı"nın fikir babası ve düzenleyicisi olan Halıcı'nın bu yönünün ele alınıp değerlendirilmemesi çok manidardır. Çalışma ve görüşme yapmak amacıyla gittiğimiz âşıklar şenliklerinde, âşıkların Feyzi HALICI'ya gösterdiği saygı, sevgi, hürmet ve şiirlerindeki deyişleri bizleri etkilemiştir. Âşıklık geleneğinin bittiğinin söylendiği bir zamanda bu kutsal geleneği tekrar canlandıran Halıcı, âşıkların "Feyzi Baba"sı unvanını almıştır. Biz bu çalışmayla Feyzi HALICI'yı, ağırlıklı olarak âşık edebiyatı dolayısıyla da halk edebiyatı kimliğiyle ön plana çıkarmaya çalıştık. Görüldüğü gibi bizim çalışmamız Feyzi HALICI'yı halk edebiyatı açısından değerlendirmiş bilimsel bir çalışma olarak ortaya konulmuş ilk çalışmadır. Değişik bakış açılarıyla Halıcı'nın hayatı, edebi şahsiyeti ve halk edebiyatına katkıları bizim çalışmamız ile ortaya konmuştur. Çalışmamızın bu alanda yapılmış bilimsel bir çalışma olarak kabul edileceği düşüncesindeyiz.

EKLER

GÜVERCİNİM

Düşmüş kaleler gibiyim,
 Bir sözüm kalmadı söyleyecek.
 Acı sularda kaldı umudum,
 En yalın, en güzel, en gerçek..

Hani ya ılıca çağrışımlar
 Günaydınli türküler bile yılgın.
 Masmavi düşlerin sonrasına,
 Böyle mi olacaktı ayrılığın?

Sırıl-sıklam seni baştan yaşarım,
 Bir yağmur yağmasın hani, ipince.
 Böyle kararsız mı, esrik mi olur,
 Bilemiyorum âh, insan sevince..

Bir, yayan-yapıldak gelmesi değil,
 Ne hoş, bu yolların gitmesi sana!
 Karlı tepelerin ardında mısın?
 Duysana, görsene, anlasana!

Düşmüş kaleler gibiyim,
 Bir sözüm kalmadı söyleyecek.
 Acı sularda kaldı umudum,
 En yalın, en güzel, en gerçek..

PICCIONE

Somiglio a fortezze cadute,
Non mi é rimasto nulla da dire,
In acque salmastre é rimasta la mia speme,
La piu semplice e bela, la piu vera..

Tant'è che perfino i tiepidi richiami,
I canti di buon mattino sono spenti.
Al di la dei sogni tutti azzurri,
Cosisarebbe stata la tua separazione?

Lo ti viva dacapo interamente,
Basta che scenda una pioggia fitta fitta,
É cosi indeciso, é dunque cosi ebbro
- Non posso saperlo! – l'essere umano che ama.

Non quando queste strade son cosi vuote e nude
Son belle, ma quando sono direte verso di te.
Ti trovi forse al di la dele cime coperte di neve,
Perché non senti, non vedi, perché non vuoi capire?

Somiglio a fortezze cadute,
Non mi é rimasto nulla da dire,
In acque salmastre é rimasta la mia speme,
La piu semplice e bela, la piu vera..

YAYLAYA BİR GELİN GELDİ

Zümrüt tepeler ardından,
 Yaylaya bir gelin geldi.
 Değme âşıklar yurdundan
 Yaylaya bir gelin geldi.

Sözde kalmadı kaviller,
 Çalındı güm güm davullar.
 Açarken eflâtun güller
 Yaylaya bir gelin geldi.

Kına yakıldı ellere,
 Poşu bağlandı bellere.
 Yayla döküldü yollara
 Yaylaya bir gelin geldi.

İnce yaşmaklar pullandı,
 Tatlı gamzeler güllendi.
 Yayla sevinçle dillendi,
 Yaylaya bir gelin geldi.

Kaynadı bakır kazanlar,
 Okundu çifte ezanlar.
 Oyun oynadı kızanlar
 Yaylaya bir gelin geldi.

Kurşunlar uçtu havaya,
 Neşe saçıldı yuvaya
 Yeni gün doğdu güveye,
 Yaylaya bir gelin geldi.

Nâmını söyler genç, koca
Bir dernek oldu koskoca.
Eğlendik kırk gün kırk gece
Yaylaya bir gelin geldi.

É GIUNTA ALL'ALTOPIANO UNA NOVELLA SPOSA.

Da dietro le colline di smeraldo
É giunta all'altopiano una novella sposa.
Dalla terra dei migliori poeti popolari,
É giunta all'altopiano una novella sposa.

Non é rimasta vana la promessa data,
I tamburi sono stati festosamente percossi,
Mentre gia sboccia vano le rose color lilla,
É giunta all'altopiano una novella sposa.

Le mani sono state tinte con l'alcanna,
Le é stato fermato ai fianchi il velo leggero leggero,
Tutto l'accampamento si é riversato per via,
É giunta all'altopiano una novella sposa.

I veli sono stati ornat idi lustrini,
Dolci sono fioriti ovunque i sorrisi,
L'altopiano s'é colmato di chiacchiere allegre,
É giunta all'altopiano una novella sposa.

Sono stati messi a bollire i paiuoli di rame,
Sono stati recitati gli inviti alla preghiera.
Hanno eseguito balli, i giovani campagnoli.
É giunta all'altopiano una novella sposa.

Sono stati sparati in aria colpi di fucile,
L'allegria si é diffusa sopra il nuovo nido,
Il nuovo giorno é sorto a favore dello sposo,
É giunta all'altopiano una novella sposa.

Giovani ed anziani ne cantano le lodi,
É stata una grandiosa festa nuziale.
Ci siamo divertiti quaranta notti e di,
É giunta all'altopiano una novella sposa.

SENİ YAŞAMAK

O kadar güzelsin ki,
O kadar olur, işte.
Seni yeniden tanır gibiyim,
Her görüşte...

O kadar tatlısın ki,
İlk bahar nakışlı oğul balısın..
Yıldız yıldız süslüyorsun gecemi,
Günaydınım sen olmalısın..

O kadar incesin ki,
Uyanıyor gibisin uykudan.
Sana doğru geliyorum usulca,
Özlem dolu bir masmavi duygudan.

O kadar yücesin ki,
Anlatsam tariflere sığmaz.
Aynalarda alev alev güzelliğin,
Ne söylesem senin için az..

İlk sabahta saçların delişmen,
Gül yüzün bir ipek yaşmak..
Korkunç güzel, seni sevmek yıllarca,
Hep seni yaşamak..

VIVERE TE.

Sei tanto bela
Che piu non potresti eserse.
É com ese ti conoscessi di nuovo
Ad ogni nostro incontro.

Sei dolce come il miele
Di un alveare ornato di primavera.
Abbellisci di molte stelle la mia notte,
Devi eserse tu il mio “buongiorno”.

Sei tanto delicata da sembrare
Appena ridestata dal sonno,
Vengo da te silenziosamente
Da un sentimento azzurro pieno di nostalgia.

Sei tanto elevata
Che, se ci provo, non lo so definire.
La tua belezza arde negli specchi,
Qualunque cosa dica per te é insufficiente.

Di buon mattino hai i capelli un poco folli,
Il tuo roseo volto é un velo di seta.
É troppo bello amare te per anni,
Vivere solo te.

KENDİNİ BİL

Kendinden gayrıya bakma,
 Kendini bil kendini!
 Kalbini ateşe yakma,
 Kendini bil kendini!

Doğrudan kalma uzakta,
 Elin olmasın tuzakta.
 Gerçek aynaya bir bak ta,
 Kendini bil kendini!

Deme, madde, mânâ ayrı,
 Unutma, şefkati, hayrı.
 Doğru yolda olma eğri,
 Kendini bil kendini!

Kul kulun olma esiri,
 Olmaz yalanın tesiri.
 Kendinde ara kusuru,
 Kendini bil kendini!

Aşk rahmeti yağa - durur,
 Can – tohum, toprağa durur.
 İnsanı ihlâs yoğurur,
 Kendini bil kendini!

Gâhı sonra, gâhı ilkden,
 Ayrılacaksın bu mülkden.
 Ayrı durma iyilikten,
 Kendini bil kendini!

Tahammül, en güzel perde,
Ey dost, sazın, sözün nerde?
Yalım yalım gecelerde,
Kendini bil kendini!

CONOSCI TE STESSO!

Non guardare altri che te,
Conosci bene te stesso!
Non bruciare invano il tuo cuore,
Conosci bene te stesso.

Non restare lontano dal vero,
La tua mano non cada nella trappola,
Guarda allora dentro il vero specchio,
Conosci bene te stesso.

Non dire che sono diversi materia e significati,
Non dimenticare cos'è la pietà, il bene,
Non avanzare male sul diritto sentiero,
Conosci bene te stesso.

Servo di Dio, non essere schiavo di un altro uomo,
Non sortiscono effetto le menzogne,
Cerca dunque il difetto che è in te,
Conosci bene te stesso.

Sempre fluisce la compassione d'amore,
Il seme dell'anima è sempre per la terra,
La vera devozione forma l'essere umano,
Conosci bene te stesso.

Avverrà prima o poi anche per te
Che ti separerai da questi beni.
Non restare separato dalla bontà,
Conosci bene te stesso.

Il piu bel velo é la sopportazione,
Ove sono, Amico, il tuo canto, la tua parola?
Nelle notti, quasi a filo di lama,
Conosci bene te stesso.

GÜZELLEME

Şirince, tatlıca bir yeşil sabah,
Zamanlar içinde sen ne güzelsin.

Bir nay – kudüm tutmuş erce dağları,
Notalar içinde sen ne güzelsin.

Şüphelerin, yedi dağın ardında,
Korkular içinde sen ne güzelsin.

Bir masal meyvesi gibi sevdiğim,
Uykular içinde sen ne güzelsin.

Tekmil aşklı yollar sana gidiyor,
Dudaklar içinde sen ne güzelsin.

Sahilde bir avuç su, bir avuç tuz,
Maviler içinde sen ne güzelsin.

Bir karanfil pembe – beyaz avcunda,
Bahçeler içinde sen ne güzelsin.

Unut Seçukyalı güzelliğini,
Aynalar içinde sen ne güzelsin.

Yok ki bir an seni unutmuşluğum,
Özlemler içinde sen ne güzelsin.

Tatlı bir su gibi akışın, ömür,
Pınarlar içinde sen ne güzelsin.

Sana varsam derim, yol hiç tükenmez,
Tutkular içinde sen ne güzelsin.

Güzelleme yaptım güzelliğini,
Güzeller içinde sen ne güzelsin.

CANTO DELLA BELLEZZA

In un verde mattino di poesia e bellezza,
In tutti i tempi tu quanto sei bella!

Flauti e tamburelli hanno afferrato i monti,
Nelle note musicali tu quanto sei bella!

Con i tuoi dubbi, al di là di sette monti,
In mezzo alle paure tu quanto sei bella!

O amata mia, come un frutto di favola,
Dentro i miei sonni tu quanto sei bella!

Tutte le vie d'amore conducono a te,
Nelle tappe del cammino tu quanto sei bella!

Sulla sponda un pugno d'acqua e un pugno di sale,
In mezzo agli azzurri tu quanto sei bella!

Gon un garofano in mano, sfumato di bianco e di rosa,
In mezzo ai giardini fioriti tu quanto sei bella!

La tua beltà dimentica, di terra dei Selgiuchidi,
All'interno degli specchi tu quanto sei bella!

Non mi è mai accaduto di poterti dimenticare,
Dentro le nostalgie tu quanto sei bella!

Il tuo fluire, la vita come in dolci acque,
Nelle fresche sorgenti tu quanto sei bella!

Se giungo a te, io dico, la strada non avra fine,
Nelle passioni d'amore tu quanto sei bella!

Ho scritto un canto d'amore alla tua bellezza,
In mezzo a tutte le belle tu quanto sei bella!

İSTANBUL CADDESİ

İstanbul caddesi geçer adımlarımdan,
Gözlerimden sen geçersin.
Bir kanadı bende kalan kuş,
Nere uçarsın?

Bir ucunda benim, bu caddenin,
Öte ucunda sen varsın.
Memleketim gibi güzel gözlerin,
Niye ağlarsın?

Aşk bu, dalgalar örneği,
Bırak, göğsünü döğsün dursun.
Unut yalnızlığın ninnisini,
Ne olursun..

Buğdaylar dökülür cadde'ye,
Akşamlara – değin toz duman.
Sularım ellerimle caddeyi,
Sen geldiğin zaman..

VIALE ISTANBUL

Viale İstanbul scorre sotto i miei passi,
Nei miei occhi, invece, passi tu.
Uccello che hai lasciato in me un'ala,
Ove voli tu?

A un capo di questa strada sono io,
All'altro capo sei tu.
I tuoi occhi sono belli come il mio paese,
Perché piangi tu?

É amore, questo, una specie di onde,
Lascia che batta contro il tuo petto,
Dimentica la ninnananna della solitudine,
Ti prego.

Il grano si riversa sulla via,
É tutto un polverone fino a sera.
Innaffio la via con le mie mani,
Quando tu arrivi.

HER ŞEY MEVCUT ZAMAN YOK

Durmak yok beyler, yürüyeceksiniz!
 Doğan günden evvel, batan günden sonra.
 Başkaları söyleyecek şarkınızı..
 Bir ipek böceği gibi yaşadığımızı,
 Nerden bileceksiniz?
 Tesellilerin peşı – sıra, yaprak yaprak
 Döküleceksiniz!.

C'É TUTTO, MANCA IL TEMPO

Non c'è sosta, signori andrete avanti!
 Prima che il giorno nasca e dopo il suo tramonto,
 Gli altri canteranno il vostro canto...
 Come capirete che la vostra
 É la vita dei bachi da seta?
 Dietro alle consolazioni,
 Cadrete foglia a foglia!

DEV AYNASI

Niye, ılgınlığı gökyüzlerinin,
Niyedir, etekler dolusu telaş?
Aynalara aldanmayın güzeller,
Zamandır en büyük heykeltraş!..

SPECCHIO MAGICO

Perché la follia dei firmamenti?
Perché quest'abbondanza di inquietudine?
Belle, non vi fidate delgi specchi,
É il tempo, il piu grande delgi scultori.

BİTKİ

Gözlerimiz bir yudum doğan günde,
Dudaklarımızda şarkılar, sonsuz.
Kara sularında aldanışların,
Mutluluğa doğru büyüyoruz..

LA PIANTA.

I nostri occhi sono una sorsata nel nuovo giorno,
Sulle nostre labbra canzoni a non finire.
Nelle nere acque delgi inganni
Cresciamo verso la felicità.

HZ. MEVLÂNÂNA'DAN

Denizi başka göz görürü, başka göz, köpüğü,
Nedir deniz, nedir köpük, nedir büyü?
Bir denizde yol bulmamak ne feci şey;
Bütün aydınlığın üzerine döküldüğü.

DAL SANTO MEVLANA...

Un occhio vede il mare, un occhio vede la spuma.
Cosa sono il mare, la spuma, la magia?
Quanto é doloroso non trovare la via in un mare;
Il riflurirti addosso di tuta la chiarita.

RESİM VE BELGELER

Feyzi Halıcı'nın Babası Hacı Sabri Halıcı

NHK TV İpek Yolu Belgeseli

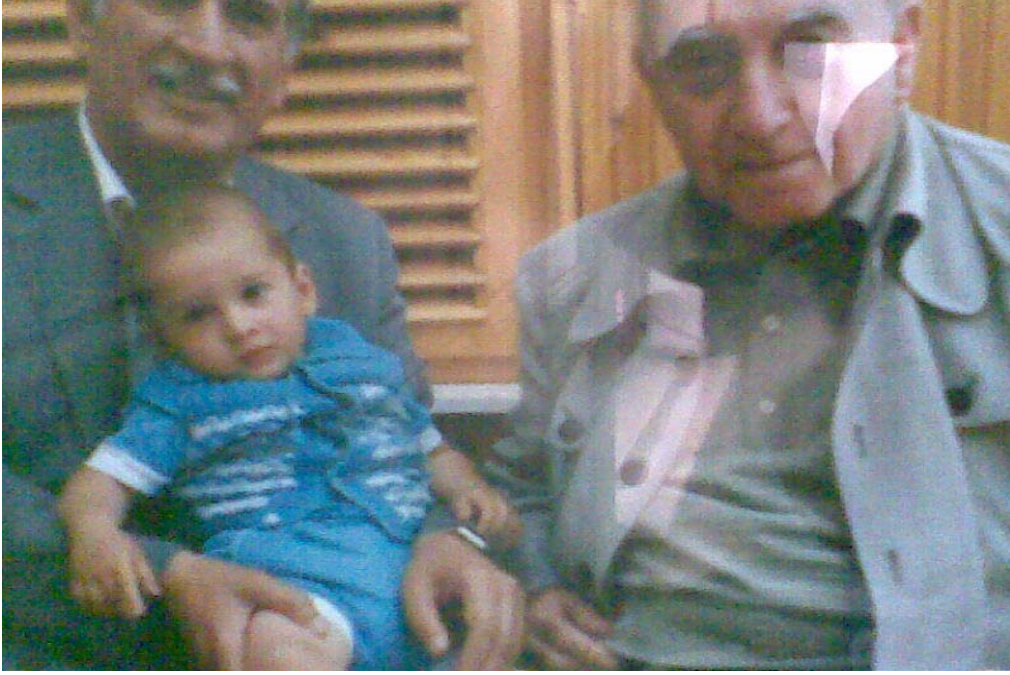
Feyzi Halıcı Gül Şölenine Katılan Pakistan Büyük Elçisine Konya Kültür ve Turizm Derneğinin Rozetini Takarken

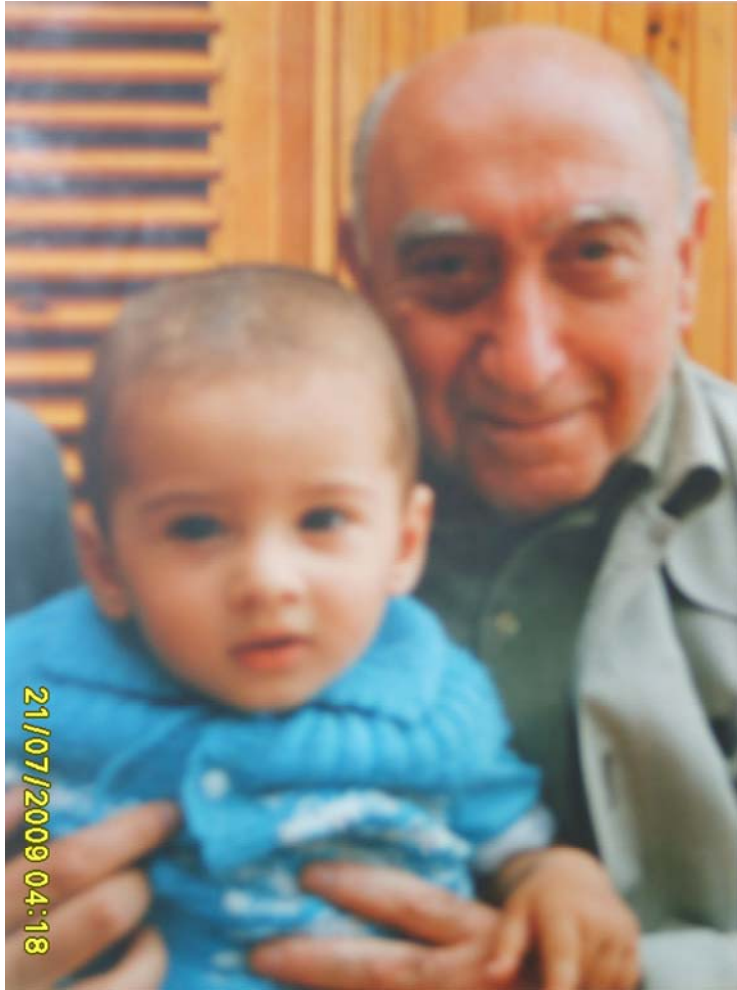
Âşıklar Bayramında, Âşık Veysel Torunuyla Toprak Türküsünü Söylerken

Âşık Veysel'i Yüksek İhtisas Hastanesi'nde Ziyaret Ederken

Feyzi Halıcı, Fazıl Hüsni Dağlarca ve Torunu Mehmet

Fazıl Hüsni Dağlarca ve Torunu Mehmet

Feyzi Halıcı ve Vehbi Koç

Nejat Eczacıbaşı ve Feyzi Halıcı

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay ve Senatörlerin Anıtkabir'i Ziyareti

Başbakan Süleyman Demirel ve Feyzi Halıcı Selçuk Üniversitesi'nin Açılışında Bir Yemekte

İbrahim Hakkı Konyalı, Eşi ve Hasan Süzer Konya Turizm Derneğinde

Âşık Efkarî Feyzi Halıcı'ya Fatma Nene Türküsünü Söylerken

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ülhak Derneği Ziyaret Ederken

Mesut Yılmaz ve Feyzi Halıcı Mevlana Anma Törenlerinde

Anna Masala, Suat İlhan, Feyzi Halıcı Bir Sempozyumda

Gül Şöleninden Bir Görünüm

Yemek Yarışması

Rahvan At Yarışlarından Bir Görünüm

Konya Âşıklar Bayramı

Atlı Cirit Oyunlarından Bir Görünüm

Konya Âşıklar Bayramına Katılan Âşıklar

Konya Âşıklar Bayramına Katılan Âşıklardan Bir Görünüm

Feyzi Halıcı IV. Milletlerarası Yemek Kongresinde Açılış Konuşması Yaparken

Feyzi Halıcı, Gültekin Samanoğlu ile İstanbul Gazeteciler Cemiyetinin Yemeğinde

Şair Cahit Külebi'nin Evinde Televizyon İçin Konuşma Yaparken

Pera Palas Otelinde Yapılan Bir Gönül Sohbetinde (F. Halıcı, G. Samanoğlu, A. Kabaklı, N. Sıvacı ve H. Süzer)

Âşıklar Bayramına Katılan Âşıklar Turizm Derneğinin Önünde

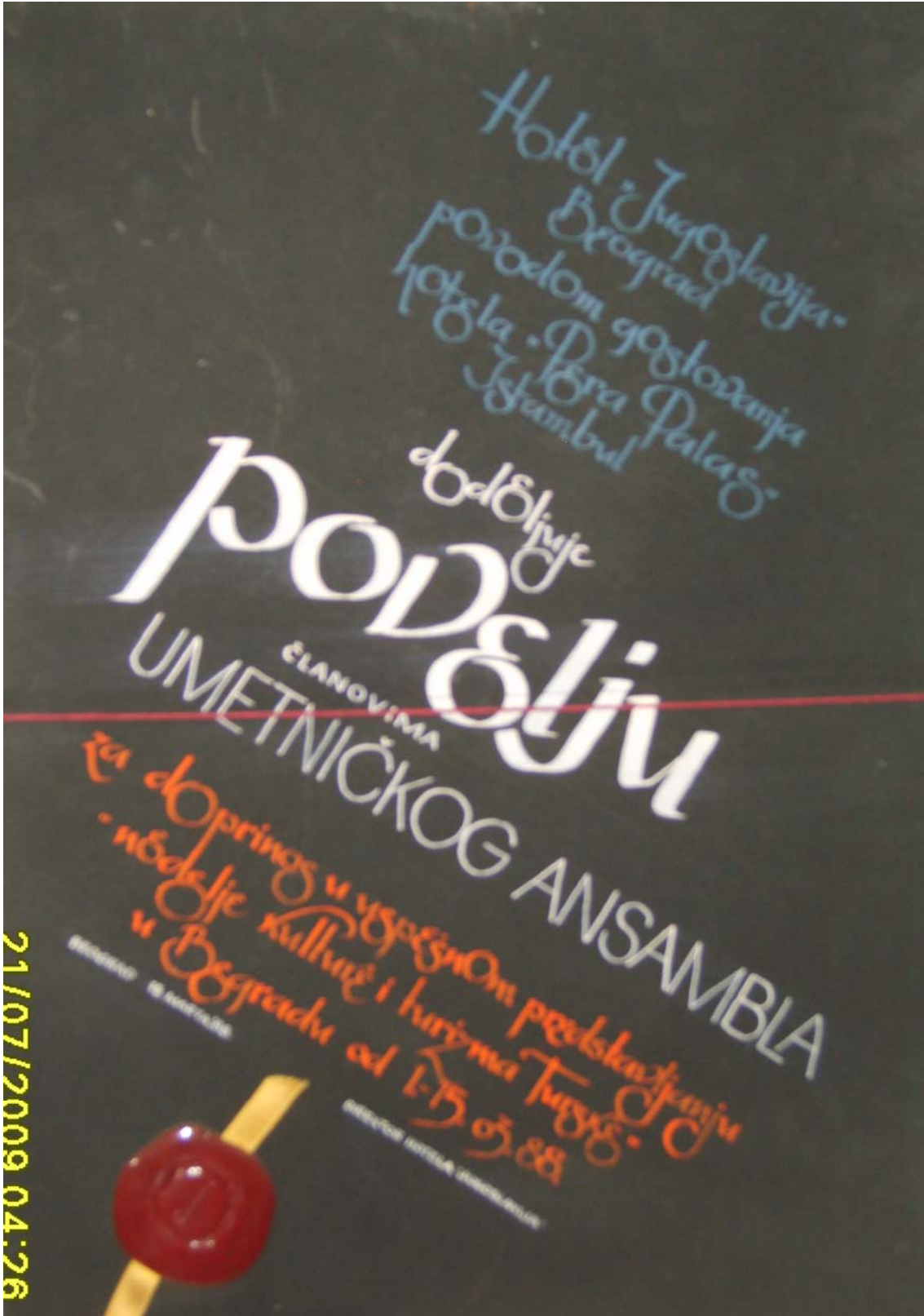
Feyzi Halıcı'nın Makam Odasındaki Plaketlerden Bir Bölümü

N. Kalfazade, A. Akyol, N. Eczacıbaşı Konya Turizm Derneği Şeref Köşesi

İtalya Büyük Elçiliğinin verdiği Kültür Hizmet Ödülü Beratı

1987 yılında Yunanistan'da yapılan Sema Gösterilerinde verilen Berat

T. C.

TOKYO BÜYÜKELÇİLİĞİ

672-56

19 Eylül 1987

Sayın Fevzi Halıcı,
Konya KÜltür ve Turizm Derneği
Mevlana Alanı,
Konya.

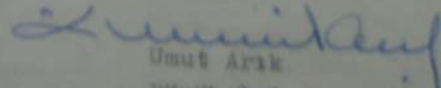
Sayın Halıcı,

Çok kıymetli Sema Grubumuzun, Japonya'da, bizler için if-
tihar vesilesi teşkil edecek güzellikte gösterilerinden dolayı, başta
siz olmak üzere tüm yöneticileri ve grup üyelerini içtenlikle tebrik
ederim.

Grubumuzun, özellikle 19 Eylül 1987 günü Büyükelçiliği-
mizde yaptığı gösteri, İmparatorluk silesinden Franses Mikasa dahil, o
gece hazır bulunan seçkin davetli grubunca ilgiyle izlenmiş ve büyük
tekdir toplamıştır. Söz konusu gösteriyi içeren video bandı ilâkikte
tekdin edilmektedir.

Sema Grubumuzun, ülkemizin Japonya'da tanıtımında bulun-
duğu katkıdan dolayı çok teşekkür eder, beğarılarının gelecekte de de-
ven etmesini gönülden dilerim.

Sevgi ve selâmlarımla.

Umur Arık
Büyükelçi

21/07/2009 04:30

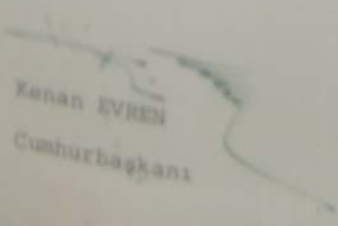

11 ARALIK 1982

Sayın Feyzi Halıcı
Konya Turizm Derneği Başkanı
KONYA

Anayasa'nın halk oylaması sonucu kabul edilmesi ve
Cumhurbaşkanlığım dolayısıyla gönderdiğiniz kutlama mesajını
aldım.

Beni son derece duygulandıran içten ifadeleriniz için
teşekkür eder, en iyi dileklerimi sunarım.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

21/07/2009 04:32

TÜRK EDEBİYATI VAKFI

**HİZMET ŞEREF
BELGESİ**

Muhterem, Feyzi Halıcı

*Türk Edebiyatı Vakfı' nın, Vakıf binamızın,
"Türk Edebiyatı" Dergisi'nin; yükselmesi,
onanması ve güçlendirilmesi için sağladığınız
maddî ve manevî destekten dolayı*

TÜRK EDEBİYATI VAKFI

siz'e bu HİZMET ŞEREF BELGESİNİ

sunmaktan bahtiyarlık duyar.

TÜRK EDEBİYATI VAKFI

Mütevelli Heyeti Adına

BAŞKAN

Ahmet KABAKLI

21/07/2009 04:24

T Ü R K
HAVA KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI

«Yarın en büyük başarıları emsallerden gelecektir. Millîye havaçılığa basamak malıdır.»

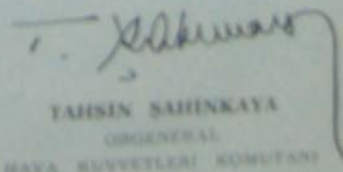
ATATÜRK

TEŞEKKÜR

SAYIN: FAZAL KEMAL.....KONYA.....

Memleketimizde Millî bir havaçılık sanayinin kurulması amacıyla meydana getirilen Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına yapmış olduğunuz yardım yurtseverlik duygusunun çok içten bir ifadesi olmuştur.

Bu asıl hareketiniz dolayısıyla sizi tebrik eder, Yönetim Kurulu adına teşekkürlerimi sunarım.

TAHSİN SAHINKAYA
ORGANİZASYONER
HAVA KUVVETLERİ KOMUTANI

VE
TÜRK HAVA KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

21/07/2009 04:31

TURKIYE BUYUK MİLLET MECLİSİ
KÜLTÜR, SANAT VE TURİZM BAKANLIĞI
BAŞKANLIĞI

BAŞVURU NO : 36-3.41/112

11/2009

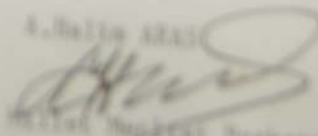
KONU :

Sayın Feri HALICI
Konya Kültür ve Turizm Bakanlığı
Bakanlık
KONYA

Millî Egemenlik ve Barış anlayışımıza Türk Halkına mal edilmiş, "Yıkık, Çökük ve Çürümüş" ve Barışla Millî Egemenlik ilisimleri konularında sosyal demokrat ve dışlanıcı gayretlerin teşvik edilmesi, Türk milletine yeni umut ve umutlandırılması, sairlerinin teşvik edilmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla Kurulmuşca 1996 yılı İçişleri Bakanlığı ile ilgili kararlar çerçevesinde bir an önce bu konuda bir karar ile sonuçlandırılmadan dolayı Kurulmuş adına teşekkür eder ve en iyi dileklerle sunarız.

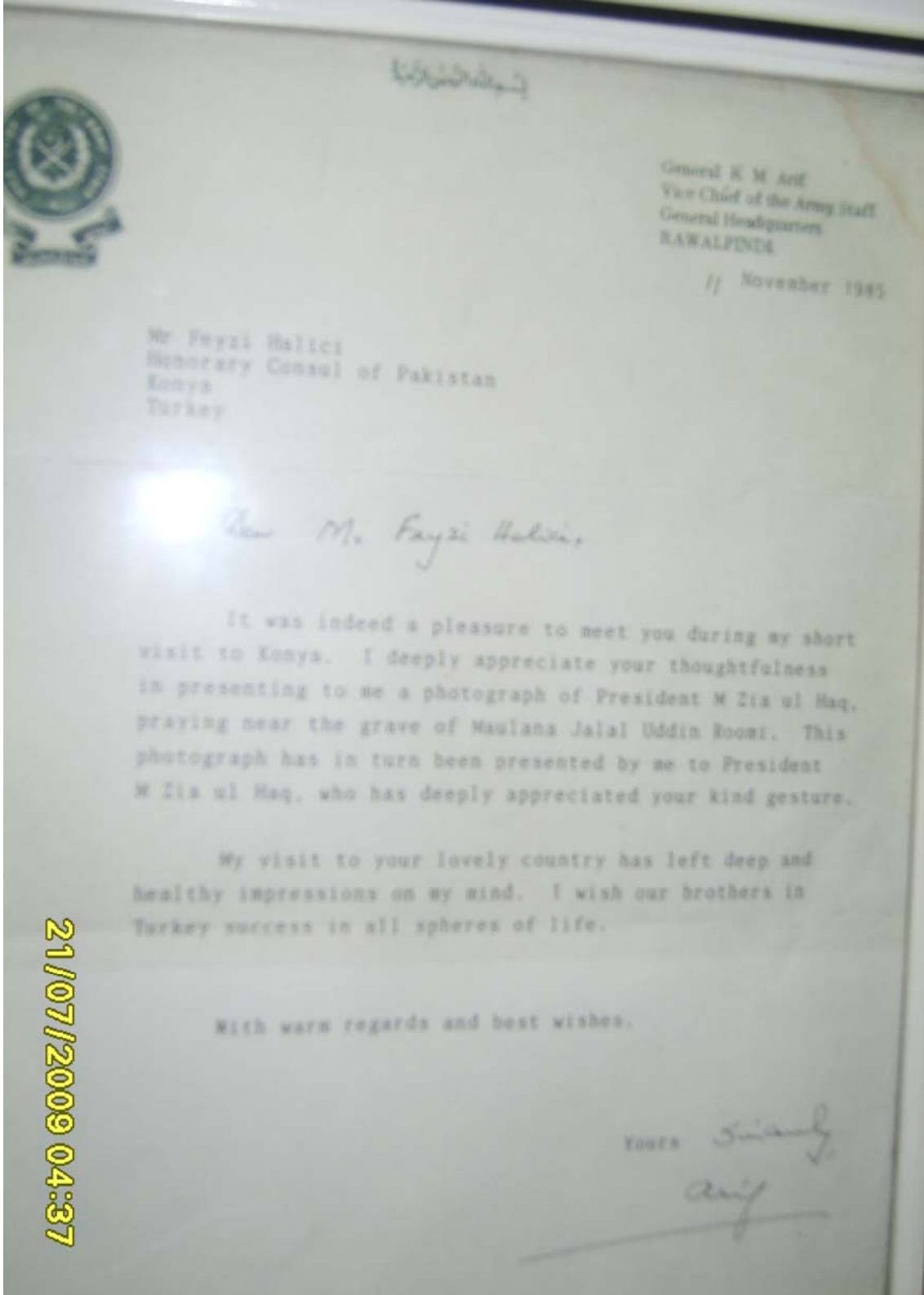
Saygılarımla.

4. Sınıfli İZAN

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Kültür, Sanat ve Turizm Bakanlığı

21/07/2009 04:32

Pakistan Fahri Konsolosluğuna Seçilmesi ile İlgili Yazı

TBMM
ÜSTÜN HİZMET
ÖDÜLÜ

EGEMENLİK KAVİTSİZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

10 Temmuz 2008

Sayın Feyzi HALICI

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Milletine ulusal ve uluslararası düzeyde üstün hizmetleriniz, Türkiye'nin tanıtımına katkı sağlamanız, halkın refahı, eğitimi, mutluluğu ve sosyal gelişimi için yararlı hizmetlerde bulunmanızdan dolayı; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanıca "TBMM Üstün Hizmet Madalyası ve Berati" ile ödüllendirilmenize karar verilmiştir.

Tebrik ve sevgilerimi sunarım.

Köksal TOPTAN
TBMM Başkanı

EGEMENLİK KAYITSIZ SARTSIZ MİLLETİNDİR

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN
AÇILIŞININ 75. YILDÖNÜMÜ DOLAYISIYLA
TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU'NUN
MADDÎ-MANEVÎ KATKILARIYLA**

GERÇEKLEŞTİRİLEN

30. GELENEKSEL

TÜRKİYE ÂŞIKLAR ŞÖLENİ

YARIŞMA KONULARI VE KURALLARI

HAKKINDA GENEL AÇIKLAMA

T B M M

25-29 EKİM 1995

KONYA

MEVLÂNA'YI
ANMA TÖRENLERİ
713. VUSLAT YILDÖNÜMÜ

12-17 ARALIK 1986
KONYA KÜLTÜR VE TURİZM DERNEĞİ

Mevlana'yı Anma Töreni Programının Dış Kapağı

1986 YILI MEVLÂNÂ'YI ANMA TÖRENLERİ

12 Aralık 1986 Cuma	Saat 20.00
13 Aralık 1986 Cumartesi	Saat 14.00
13 Aralık 1986 Cumartesi	Saat 20.00
14 Aralık 1986 Pazar	Saat 14.00
14 Aralık 1986 Pazar	Saat 20.00
15 Aralık 1986 Pazartesi	Saat 20.00
16 Aralık 1986 Salı	Saat 20.00
17 Aralık 1986 Çarşamba	Saat 20.00

TÖREN PROGRAMI

- A) Açış Konuşması
- B) Klâsik Türk Müziği Saz Eserlerinden Seçmeler
- C) Törenler Hakkında Açıklayıcı Bilgi
- D) Rebap Taksimi

15 DAKİKA ARA

- E) Hisarbüselik Âyini : Sadettin Heper
  - 1) Nat-ı Mevlâna : İtri
  - 2) Ney Taksimi
  - 3) Hisarbüselik Peşrevi
  - 4) Hisarbüselik Âyini
  - 5) Son Peşrev
  - 6) Son Yörük Semai
  - 7) Son Taksim
  - 8) Kur'an-ı Kerim ve Dua

17 Aralık 1986 tarihinde saat 9.30 - 11.30 arasında İl Halk Kütüphanesi Salonlarında Celâleddin Çelebi yönetiminde ilim adamları tarafından «MEVLÂNÂ SOHBETİ» yapılacaktır.

1986 MEVLÂNÂ'YI ANMA TÖRENLERİ
POSTNİŞİN SELMAN TÜZÜN BAŞKANLIĞINDA
SEMA VE MUTRIP HEYETİ

Kudümzenbaşı	: Şakir ÇETİNER	Neyzenler	: Andaç ARBAŞ
Semazenbaşı	: Mustafa HOLAT		Ümit GÜRELMAN
Neyzenbaşı	: Doğan ERGİN		Arif BİÇER
Naathanlar	: Kâni KARACA		Mahmut Ekrem VURAL
	Hüseyin TOP		Varol ŞAR
Semazenler	: Mehmet ÖZÇAKIL		Mahmut BİLKİ
	Şemsi SUSAMIŞ		Osman ERKAHVECİ
	Tahir KÜÇÜK		Sencer DERYA
	Mustafa YILMAZ		Uğur ONUK
	Hasan ERTEKİN		Burhan HACISALİM
	Ahmet BİREKUL		
	Mahmut SÜLÜKÇÜ	Kanun	: Cüneyt KOŞAL
	Adem TOK	Rebap	: Edip SEVIŞ
	Ahmet TEKELİOĞLU	Kemençe	: Nihat DOĞU
	Emrullah NERGİZ	Tanburlar	: Abdi COŞKUN
	Nadir KARNİBÜYÜK		Ozgen EREV
	Ömer ÖZBAŞ	Ud	: H. Kadir ŞENÇALAR
	Nuri YILMAZ		Zeki ATKOŞAR
	Reşat VAROL	Kudümler	: Vahit ANADOLU
	Sıtkı ÇOKÜNLÜ	Ayinhanlar	: Arif AYVAZOĞLU
	Mehmet ERTAŞ		Ziya AKYİĞİT
	Fahri ÖZÇAKIL		Baki İNALBAY
	Muammer ÜNAL		Ahmet ÖZHAN
	Muzaffer DİKİCİ		Tuğrul İNANÇER
	Kadir DİKİCİ		Tahir Engin İÇÖZ
	Celaleddin BERBEROĞLU		Cafer ÖZDEMİR
	Sıtkı HOLAT		Nejat TEZCAN
	Mehmet HOLAT		Erol BİNGÖL
	İrfan ERTAŞ		Hasan SEMERCİ
	Ahmet OĞURCAN		Doğan DİKMEN
	Adnan SÜLÜKÇÜ		Aytaç ERGEN
			Sami AKSU
			Mustafa KESER
			Sabahattin KALFA
			Hayati GÖNYELİ
			Ziya DALGIÇ
			Yüksel YÜKKALDIRAN
			Saadettin MUŞ
			Mehmet ÖZTORUN
			Refik AKBULUT
			Ömer BELVİRANLI

MESNEVÎ'DEN
İLK ONSEKİZ BEYİT

Duy şikâyet etmede her an bu ney,
Anlatır hep ayrılıklardan bu ney.
Der ki, feryadım kamışlıktan gelir,
Duysa her kim, gözlerinden kan gelir.
Ayrılıktan parçalanmış bir yürek
İsterim ben; derdimi dökmem gerek.
Şayet aslından biraz ayrılrsa, can,
Öyle bekler, vuslata ersin zaman.
Ağladım her yerde hep âh eyledim.
Gördüğüm her kul için, «dostum» dedim.
Herkesin zannında dost oldum ama,
Kimse talip olmadı esrarıma.
Hiç değil feryadıma sırrım uzak,
Gözde lâkin yok ışık, duymaz kulak.
Aşikârdır can-beden, gör insanı,
Yok izin, görmez fakat insan, canı.
Ney sesi tek mil hava oldu ateş,
Hem yok olsun, kimde yoksa bu ateş!
Aşk ateş olmuş dökülmüştür ney'e,
Cezbesi aşkın karışmıştır mey'e.
Yardan ayrı dostu ney dost kıldı hem,
Perdesinden perdemiz yırtıldı hem.
Kanlı yoldan ney sunar hep arzuhal,
Hem verir Mecnûn'un aşkından misal.
Ney zehir, hem panzehir, âh nerde var,
Böyle bir dost, böyle bir özlemlî yar?
Sırrı bu aklın bilinmez akl-ile,
Tek kulaktır müşteri, ancak dile.
Sırf keder, gam, gitti kaç gün, kaç gece,
Geçti yanlışlarla günler, öylece.
Geçse günler, korku yok, her şey masal,
Ey temizlik örneği, sen gitme, kal!
Kandı her şey, tek balık kanmaz sudan,
Gün uzar, rızkın eğer bulmazsa can.
Anlamaz olgun adamdan bil ki, ham,
Söz uzar, kesmek gerektir vesselâm!

Türkçesi
Feyzi HALICI

Sayın Feyzi Halıcı

*Türk Mutfak Kültürü'nün
gelişim ve tanıtımına yaptığınız
değerli katkılarınızdan dolayı
teşekkürlerimizi sunarız.*

21 Kasım 2008

Mutfak Dostları Derneği, Başkan

Ahmet Örs

İZ BIRAKANLAR

ONUR TABLOSU

Konya Kültür ve Turizm Vakfı ve Derneği
Başkan: Feyzi HALICI

Mevlâna toplantılarına, gönül sohbetlerine İstanbul'da Piyer-loti Kahvesi'nde şeb-i arus törenleri başlangıç tarihi, Çınaraltı Dergisi'nde Mevlâna ile ilgili şiirler	Kuruluş 1946	50. Hizmet Yılı
Konya Gazeteciler Cemiyeti	Kuruluş 1951	45. Hizmet Yılı
Konya Kültür ve Turizm Derneği	Kuruluş 1957	40. Hizmet Yılı
ÇAĞRI Kültür-Sanat-Bilim-Turizm Dergisi	Kuruluş 1947	40. Hizmet Yılı
Mevlâna Celâleddin-i Rûmî ile ilk Semâ Törenlerinin yapıldığı tarih. (İlk semâ ve nutrip kurslarına Konya'da başlama tarihi.)	Kuruluş 1961	35. Yıldönümü
Çevre Koruması, Ağaç ve Yeşil Sevgisi... Tutup Bel'i'nde 200 yıllık Alıç Ağacı'na ödül olarak madalya takışımız. (Slogan; Yol aç yeşile/ Ne dilersem dile)	21 Haziran 1961	35. Yıldönümü
"Kültüre Mutfaktan Girilir" sloganıyla başlattığımız yemek yarışma, seminer ve sempozyumu	Başlama Tarihi 1961	35. Yıldönümü
Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramı 30. yıl törenlerini TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu, maddî, manevî yardımlarıyla yaptı. Ayrıca Türk Halk Edebiyatı Bilgi Şöleni ve bildirilerin yayını gerçekleştiriyor.	Başlama Tarihi 1966	30. Yıldönümü
Atlı Cirit Oyunları- Rahvat At Yarışları, Ata Sporlarımızla ilgili sempozyum.	Başlama Tarihi 1971-1972	25. Yıldönümü
Konya Kültür ve Turizm Vakfı	Kuruluş 1977	20. Hizmet Yılı
Büyük Komutan ve Devlet Adamı Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümü dolayısıyla 4 ayrı programın sunuluşu.. "Geleneksel Türkiye Âşıklar Bayramı- Gül Şölenleri- Atlı Cirit Oyunları ve Geleneksel Âşıklar Bayramı" Âşıkların, Atatürk'le ilgili şiirleri, güzellikleri, karşılıklı deyişleri, "Saz Şairlerinin Diliyle Atatürk" adlı bir kitap halinde Kültür Bakanlığı'na yayınlanmıştır. İkinci baskı 1986, üçüncü baskı 1992.	1981	15. Yıldönümü
Japonya'nın ünlü TV'si NHK ile müşterek İPEK YOLU filminin çekimine katkımız. Atlı Cirit Oyunları- Âşıklar Şöleni, Mevlevî Semâ Törenleri	1981-1982	15. Yıl
Milletlerarası Yemek Kongreleri'nin başlangıcı. İki yılda bir olmak üzere 1988, 1990 ve 1994 tarihlerinde tekrar edildi. Büyük boy dört eser yayınlandı. Sonuncu kitap bu yıl yayınlanıyor.	Başlama Tarihi 1986	10. Yıl
Mevlevî Sairi Burhaneddin'in Nasreddin Hoca'nın fıkralarını şerheden eseri. (Atatürk Kültür Merkezi tarafından yayınlandı.)	1991-1996	Son 5 Yıl
Edirne Mevlevihanesi Postnişi'ni Ali Eşref Dede'nin Yemek Risalesi. Bu iki eser, Atatürk Kültür Merkezi tarafından yayınlandı.	1991-1996	
Hacı Bektaş-ı Veli'nin Düşünceleri'nin Şiirsel Yorumu. TBMM tarafından yayınlandı.	1991-1996	
Dörtlemeler. Ahmet Yesevi'den günümüze Türk şiirinin yansıması. 1001 dörtleme.	1991-1996	
Bir Şiirin Hikâyesi. (Millî Eğitim Bakanlığı'na yayınlandı.)	1991-1996	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
NÜFUS GÜZDANI

SERİ R.01 № 641437

ADI **HALICI**

ADI **Fevzi**

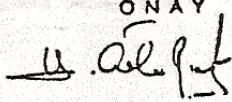
ADI **Sabri**

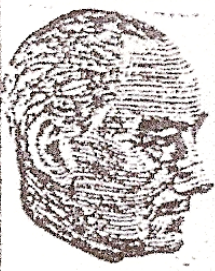
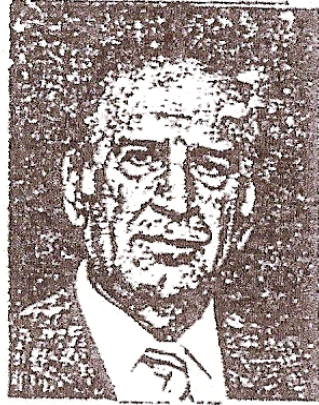
ADI **Hanım**

DOĞUM YERİ **Karlıca** DOĞUM TARİHİ **1310**

MEVZU KATI **Evli** KAN GRUBU DİNİ **İslâm**

 <p>YASAMA ORGANI CUMHURİYET SENATOSU ÜYESİ KİMLİK BELGESİ</p>	<p>Baba Adı : Sabri.....</p> <p>Doğum Yeri : Konya.....</p> <p>Doğum Tarihi : 1924.....</p> <p>Nüfusa Kayıtlı Olduğu : .....</p> <p>İl : Konya.....</p> <p>İlçe : Merkez.....</p> <p>Köy. Mah. : Çiftmerdiven....</p> <p>Cilt No. : 031/02.....</p> <p>Sayfa ... : 11.....</p> <p>Kütük No. : 130.....</p> <p>Nüf. Cüz. No. : .....</p> <p>Nö 0430</p>
---	---

 <p>Soyadı : HALICI.....</p> <p>Adı : Feyzi.....</p>	<p>Seçildiği İl : KONYA.....</p> <p>.....</p> <p>Üyeliğin Adı : CUMHURİYET.....</p> <p>SENATOSU ÜYESİ.....</p> <p>Saçım Dönemi : 1968. - 1977.....</p> <p>.....</p> <p>ONAY</p> <p></p> <p>A. HÜSAMETTİN CİNDORUK T. B. M. M. Başkanı</p>
---	---

	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU ÜYE KARTI ATATÜRK SUPREME COUNCIL FOR CULTURE LANGUAGE AND HISTORY MEMBERSHIP CARD	
	ADI-NAME:	FEYZİ
	SOYADI-SURNAME:	HALICI
	ÜNVANI VE GÖREV YERİ:	EMEKLİ SENATOR
	ÜYELİK TURU:	ASLÎ
	KURUMDAKİ GÖREVİ:	EDEBİYAT VE FLOKLOR BİLİM VE UYGULAMA KOLU ÜYESİ
	VERİLİŞ TARİHİ:	25.6.1990 <i>Halici</i>

NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU		
İL:	İLÇE:	
KONYA	MERKEZ	
MAHKÖYÜ:		
ÇİFTMERDİVEN		
CİLT:	SAYFA:	KÜTÜK:
031-2	11	130
BABA ADI:	ANA ADI:	
SABRİ	HANIM	
DOĞUM YERİ:	DOĞUM TARİHİ:	
KONYA	1924	
İMZASI:		
NOT: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumundaki görevler devam ettiği sürece geçerlidir.		

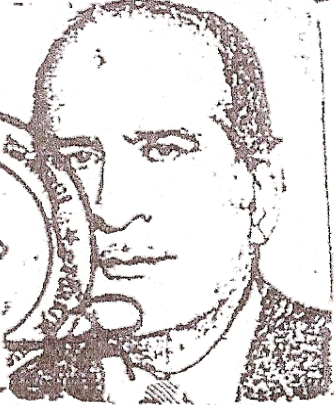

FEDERATION INTERNATIONALE
des JOURNALISTES et
ECRIVAINS du TOURISME

INTERNATIONAL FEDERATION
of TRAVEL WRITERS
and JOURNALISTS

PRESSE **PRESS**

1895 FEYZI HALICI
Türkiye Turizm
Yazarları ve Gazeteci
Zetecileri Derneği
(ATURJET)

PRESSE STATÛT
CONSULT. CONSULT.
STATUS **UNESCO PRESS**

Les autorités des pays membres de la F.I.J.E.T. sont priées d'apporter leur aide au porteur de cette carte dans l'accomplissement de sa mission. Les services intéressés voudront bien lui accorder l'accès gratuit aux monuments, musées, expositions et toutes autres manifestations entrant dans le domaine de son activité professionnelle.

The authorities of the countries affiliated to the F.I.J.E.T. are requested to give all possible help to the bearer in the discharge of his duties. The interested services are kindly requested to grant him free entry to monuments, museums, exhibitions and all other manifestations, which enter in the framework of his professional duties.

Konya Turizm Derneğinde Feyzi Halıcı ile Yaptığımız Görüşme

5. Uluslar arası Türkiye Âşıklar ve Şairler Bayramı Dolayısıyla Gittiğimiz Bursa'da, Asırlık Çınarın Altında Edebiyatımızın Yaşayan Çınarıyla Sohbet Ederken

Feyzi Halıcı ile Bursa'da Yaptığımız Görüşme

KAYNAKÇA

- AKTEMUR, Âşık Behram, Çağrı Der., Sayı: 495, Şubat 2001, s. 31.
- ALİYAR, Zikri, Çağrı Der., Sayı: 450, Mayıs 1997, s. 31.
- AMUREN, Nurzen, Geleneksel Âşıklar Bayramı Dolayısıyla Feyzi Halıcı'nın Radyo Konuşması, Çağrı Dergisi, Yıl: 33, Sayı: 362, Mart 1988, s. 17-18.
- ARAZ, Rıfat, Şiir İncelemeleri, Alp Yayınları, Ankara 2005.
- ARTUN, Erman, Türk Halk Edebiyatına Giriş, Kitabevi, İstanbul 2004.
- ASLANGÜL, Cevdet, Konya Kültür ve Turizm Etkinlikleri, Çağrı Dergisi, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 22.
- ÂŞIK FEZÂÎ, Yaylaya Bir Gelin Geldi, Aşık Ofset, Ankara 1998.
- ÂŞIK GEYLÂNÎ, Çağrı, Çağrı Der., Sayı: 441, Ağustos 1996, s. 27.
- ÂŞIK GÜRKANÎ, Çağrı Der., Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 31.
- _____,_____, Çağrı Der., Sayı: 472, Mayıs 1999, s. 30.
- _____,_____, Çağrı Der., Sayı: 495, Şubat 2001, s. 30.
- ÂŞIK KUL NURÎ, Çağrı Der., Sayı: 461, Nisan 1998, s. 30.
- ÂŞIK ÖZLERÎ, Çağrı Der., Sayı: 501, Ağustos 2001, s. 31.
- AYAZ, Esat, Feyzi Halıcı'ya, Çağrı Dergisi, Yıl: 26, Sayı: 293, Haziran 1982, s. 19.
- BAKIRCIOĞLU, N. Ziya, Güldeste- 20. Yüzyıl Türk Şiirinden Seçmeler, Ötüken Neşriyat A. Ş. (5. bsk.), İstanbul 2006.
- BALCI, Âşık Marif, Çağrı Der., Sayı: 454, Eylül 1997, s. 30.
- BAŞGÖZ, İlhan, Türk Halk Edebiyatında Protesto, Folklor Yazıları, Adam Yayınları, İstanbul 1986.
- BATIOĞLU, Osman, Çağrı Der., Sayı: 492, Kasım 2000, s. 30.
- BEKİ, Selahattin, Âşık Şiirinin Siyasallaşması Üzerine Bir Deneme 1960-1980, VII. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi, Gaziantep 2006.
- BORAN, Orhan, TV 2'de Feyzi Halıcı ile Konuşma, Çağrı Dergisi, Yıl: 33, Sayı: 363, Nisan 1988, s. 6.
- CENGİZ, Semran, Feyzi Halıcı'nın Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek Lisans Tezi, Konya, 1993, s.3.
- ÇELİK, İsmail (Âşık Pervani) Çağrı Der., Sayı: 499, Haziran 2001, s. 30.
- DEMİR, Âşık İlhami, Çağrı Der., Sayı: 349, Şubat 1987, s. 18.

- DURMUŞ, Zehra, Sanat Dünyasından Feyzi Halıcı ile Söyleşi, Çağrı Der., Yıl: 41, Sayı: 452, Temmuz 1997, s. 11.
- ELÇİN, Şükrü, Halk Edebiyatına Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara 2004.
- ERDAL, Mahmut, Bir Ozanın Kaleminden, Anadolu Matbaası, İstanbul 1998.
- ERGANİ, Âşık Erol, Çağrı Der., Sayı: 516, Kasım 2002, s. 30.
- ERGÜLLÜ, Suat, Struga'yı Anlatan Bir Kitap, Çağrı Der., Yıl: 26, Sayı: 290, Mart 1992, s. 12.
- ESMER, Levent N., Feyzi Halıcı: Bizim Şairler, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Ocak 1953, C. II, S. 16, s. 217-218.
- GEÇER, İlhan İstanbul Caddesi- Feyzi Halıcı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Şubat 1957, C. VI, S. 65, s. 300.
- _____,_____, Dörtlemeler ve Feyzi Halıcı Hakkında, Çağrı Dergisi, Yıl: 38, Sayı: 410, Ocak 1994, s. 15.
- GÖKFİLİZ, Bahar, Yalnız Ağaç, Çağrı Dergisi, Yıl: 36, Sayı: 390, Mayıs 1992, s. 15-16.
- GÖZAYDIN, Nevzat, Değerlendirmeler: Feyzi Halıcı: Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Ağustos 1993, C. 1993/II, S. 500, s. 363-368.
- _____,_____, Değerlendirmeler: İkinci Milletler Arası Yemek Kongresi Bildirileri, Düzenleyen: Feyzi Halıcı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Temmuz 1991, C. 1991/II, S. 475, s. 48-54.
- GÜLHANI, Âşık Mehmet, Çağrı Der., Sayı: 487, Haziran 2000, s. 30.
- GÜNDOĞDU, Mehmet K., Tutup Beli'nde Bir Yalnız Ağaç Konya'da Bir "Feyzi Halıcı", Çağrı Dergisi, Yıl: 47, Sayı: 523, Haziran 2003, s. 3.
- GÜNEYLİ, Selmin, Değerlendirmeler: Feyzi Halıcı: Bir Şiirin Hikâyesi, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Şubat 1997, C. 1997/I, S. 542, s. 230-232.
- GÜZEL, Abdurrahman, Ali Torun, Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, Akçağ Yayınları, Ankara 2003.
- _____,_____, Mevlâna Üniversitesi, Çağrı Der., Yıl: 46, Sayı: 508, Mart 2002, s. 1..
- _____,_____, 20. Yayın Şeref Yılı, Çağrı Der., Yıl: 20, Sayı: 216, Ocak 1976, s. 3.
- _____,_____, Âşık Şem'î, Hayatı ve Şiirleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 531, 1000 Temel Eser Dizisi: 95, Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara 1982.

- _____,_____, Âşık Veysel'le Konuşma, Çağrı Dergisi, Yıl: 43, Sayı: 473, Nisan 1999, s. 5.
- _____,_____, Âşıklar Bayramı Nasıl Başladı?, Türk Edebiyatı Dergisi, Sayı: 176, Haziran 1988, s. 18.
- _____,_____, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şairleri Güldeste, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, AKM Yay.- Sayı: 58, Ankara 1992.
- _____,_____, Ata Sporumuz Atlı Cirit Oyunları, Çağrı Dergisi, Yıl: 25, Sayı: 278, Mart 1981, s. 28.
- _____,_____, Birinci Milletlerarası Yemek Kongresi Üzerine, Çağrı Dergisi, Yıl: 33, Sayı: 362, Mart 1988, s. 19-20.
- _____,_____, Çağrı 1957- Çağrı 1981, Çağrı Der., Yıl: 25, Sayı: 284, Eylül 1981, s. 3.
- _____,_____, Çağrı 400, Çağrı Der., Yıl: 37, Sayı: 400, Mart 1993, s. 1.
- _____,_____, Çağrı Dergisi, Konya'da Düşünce ve Edebiyat Sempozyumu 23-24 Mayıs 2003, TYB Konya Şubesi Yayın No: 2, Konya 2003, s. 232.
- _____,_____, Çağrı'nın Yayın Öyküsü, Çağrı Dergisi, Yıl: 46, Sayı: 512, Temmuz 1992, s.1.
- _____,_____, Çıkarken, Çağrı Der., Sayı: 389, Nisan 1992, s. 1.
- _____,_____, Dinle Neyden, Mars Matbaası, Ankara 1964.
- _____,_____, Günaydın, Büyük Kervan Matbaası, İstanbul 1960.
- _____,_____, Halk Edebiyatı, Çağrı Der., Yıl: 20, Sayı: 220, Mayıs 1976, s. 3-4.
- _____,_____, İpek Yolu Filminin Çekimine Katkımız, Çağrı Dergisi, Yıl: 31, Sayı: 348, Ocak 1987, s. 23-24.
- _____,_____, İstanbul Caddesi, Şehir Matbaası, İstanbul 1957.
- _____,_____, Kızıroğlu Mustafa Bey Peh Peh Peeh, Çağrı Der., Yıl: 42, Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 1.
- _____,_____, Konya Fıkraları, Arı Basımevi, Konya 1981.
- _____,_____, Konya, Güven Mat., Ank. 1984, s. 7-8
- _____,_____, Konya'da Âşıklar Bayramı, Çağrı Dergisi, Yıl: 20, Sayı: 226, Kasım 1976, s. 8.
- _____,_____, Konya'da Mevlevî Semâ Törenlerinin 1966 Yılında Yeniden Başlayışı ve Dünyaya Yayılışı, Çağrı Dergisi, Yıl: 53, Sayı: 592, Mart 2009, s. 29.

_____,_____, Konya'da Mevlevî Semâ Törenlerinin İlk Başlayışı ve Dünyaya Yayılışı, Çağrı Dergisi, Yıl: 45, Sayı: 505, Aralık 2001, s. 1.

_____,_____, Konya'yı Yaşamak, 2. Folklor ve Halk Edebiyatı Kongresi, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü Yayınları, Konya 2001.

_____,_____, Masmavi, Hisar Yayını, İstanbul 1952.

_____,_____, Mevlâna İçin Her İnsan Bir İmparatorluk, Çağrı Dergisi, Yıl: 36, Sayı: 389, Nisan 1992, s. 1.

_____,_____, Nasreddin Hoca'nın Fıkralarının Şerhi, Mevlevî Şair Burhaneddin, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları: 77, Ankara 1994.

_____,_____, Ney'le Sohbetim, Çağrı Der., Yıl: 42, Sayı: 463, Haziran 1998, s. 1.

_____,_____, Parlamenter Şairler, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları: 46, TBMM Vakfı Ofset Tesisi, Ankara 1990.

_____,_____, Pera Palas Gönül Sohbetleri Güldestesi Üzerine, Çağrı Dergisi, Yıl: 40, Sayı: 441, Ağustos 1996, s. 28.

_____,_____, Şiir Serüvenimiz, Çağrı Der., Yıl: 38, Sayı: 408, Kasım 1993, s. 1.

_____,_____, Şiirler- Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), Halıcı, 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı.

_____,_____, Yaşama Sevinci, Güven Matbaası, Ankara 1983.

_____,_____, Yazık Oldu Türk Şiirine, Çağrı Der., Yıl: 36, Sayı: 390, Mayıs 1992, s. 1 ve 17.

_____,_____, Yemek Kongresi V, Niçin Milletlerarası Kongre, Çağrı Dergisi, Yıl: 30, Sayı: 346, Kasım 1986, s. 5.

_____,_____, Yemek Kültürü, Çağrı Dergisi, Yıl: 38, Sayı: 407, Ekim 1993, s. 1.

_____,_____, Yıllar Hatıraların Kilometre Taşdır, Çağrı Der., Yıl: 44, Sayı: 492, Kasım 2000, s. 1.

HALICI, Feyzi, Ahmet Özdemir,, Pera Palas Gönül Sohbetleri Güldestesi, Ankara 1996.

HALICI, Mehdi, Mesut Doğu, Türk Halk Şiirinin Altın Kitabı, Doğu Matbaası, Konya 1970.

Halkevleri Genel Merkezi, Halkevleri Tüzüğü, Ankara 1988.

Halkevlerimizde- Ülkü, Sayı: 122, 16 Ekim 1946, s. 19.

HAMAMCI, R. Sami, Benim Gözümle Şair Feyzi Halıcı, Çağrı Der., Yıl: 45, Sayı: 498, Mayıs 2001, s. 16.

_____,_____, Dörtlemeler'i Okurken, Çağrı Dergisi, Yıl: 40, Sayı: 442, Eylül 1996, s. 14.

_____,_____, Türk Şiiri ve Feyzi Halıcı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., Ekim 1986, C. LII, S. 418, s. 748-754.

http://www.memleket.com.tr/Namık_Ayas/17_Ağustos_2008/M.İhsan_Konevî.

http://www.besyo.net/Akademik/Makale_Akademik_Yayın/Geleneksel_Atlı_Sporları/Dr.M.Fatih_Karahüseyinoğlu.

http://www.izedebiyat.com/inceleme/Anadolu_Kültürü/Ali_Işık.

http://meram.wordpress.com/Meram_Yazıları/Meram_Bağlarında_Eski_Yaşantılar/Meram_Sohbeti-Feyzi_Halıcı/Dr.Muammer_Ulutürk.

IŞIK, Ali, Feyzi Halıcı'nın Konya'sı, Çağrı Der., Sayı: 527, Ekim 2003, s. 12.

KABAKLI, Ahmet, Gül Şenliği, Çağrı Dergisi, Yıl: 20, Sayı: 221, Haziran 1976, s. 5.

KAPLAN, Mehmet, Cumhuriyet Devri Türk Şiiri, Dergâh Yay., İstanbul 1975.

KARABULUT, Âşık Halil, Çağrı Der., Sayı: 438, Mayıs 1996, s. 22.

KARACA, Alâattin, Değerlendirmeler: Feyzi Halıcı: Parlamenter Şairler, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Ekim 1990, C. 1990/II, S. 466, s. 224-226.

KARAKOYUNLU, Yılmaz, Çağrı Der., Sayı: 482, Ocak 2000, s. 2.

KAYA, Ozan Mahmut, Çağrı Der., Sayı: 499, Haziran 2001, s. 31.

KILIÇ, Lütfi, Çağrı Der., Sayı: 487, Haziran 2000, s. 31.

KONGAR, Emre, Devrim Tarihi ve Toplum Bilimi Açısından Atatürk, İstanbul 1994. Konya İl Spor Almanacağı, Konya 1989.

Konya Kültür ve Turizm Derneği Çalışmaları, Çağrı Dergisi, Yıl: 31, Sayı: 352, Mayıs 1987, s. 21-22.

KÖROĞLU, Rasim, Çağrı Der., Sayı: 467, Ekim 1998, s. 30.

KUKUL, M. Halistin, Feyzi Halıcı'nın "Dua" Şiirinin Tahlili, Çağrı Dergisi, Yıl: 46, Sayı: 507, Şubat 2002, s. 15.

KÜÇÜK, Murat, Modern Zamanlarda Âşık, Nefes Aylık Siyasi-Kültürel Dergi, Yıl: 2, Sayı: 17, s. 45-46.

KÜÇÜKBEZİRCİ, Seyit, Türk Şiirinde Feyzi Halıcı Yaşama Sevinci'nde Konya, Çağrı Dergisi, Yıl: 30, Sayı: 347, Aralık 1986.

- MARAŞ, Mehmet Atilla, Şair Milletvekilleri 1-22. Dönem, Erguvan Yayınevi, İstanbul 2007.
- NASRATTINOĞLU, İrfan Ünver, Kültür ve Sanat Olayları, Çağrı Dergisi, Yıl: 22, Sayı: 246, Temmuz 1978, s. 11.
- NEBİOĞLU, Dr. Osman, Türkiye’de Kim Kimdir?, Nebioğlu Yayınevi, İstanbul 1961.
- ORHON, Orhan Seyfi, Sahici Yeni Nesil, Genç Şair Feyzi Halıcı (Konyalı Fezai), Çınaraltı Dergisi, 6 Kasım 1943, s. 11.
- ÖNDER, Fuat, İçerisinden Şiir Geçen Okul, Çağrı Der., Yıl: 42, Sayı: 461, Nisan 1998.
- ÖZCAN, Âdem, Çağrı Der., Sayı: 465, Ağustos 1998, s. 31.
- ÖZDEMİR, Ahmet Feyzi Halıcı’dan Seçme Şiirler, Yesevi Sevgi Der., Sayı: 83, Kasım 2000, s. 4.
- ÖZSOY, Bekir Sami, Türkiye Âşıklar Bayramı Dolayısıyla Konya Kültür ve Turizm Vakfı Genel Başkanı Feyzi Halıcı’yla Yaptığımız Sohbet, Çağrı Dergisi, Yıl: 33, Sayı: 360, Ocak 1988, s. 6.
- PARLATIR, İsmail, Değerlendirmeler: Feyzi Halıcı: Mevlana, Mesnevi, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Şubat 1987, C. LIII, S. 422, s. 113-115.
- _____, _____, Değınmeler: Dörtlemeler-Feyzi Halıcı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Ocak 1994, C. 1994/I, S. 505, s. 68-71.
- SAKAOĞLU, Saim, Ali Berat, Alptekin, “Konya’da Halk Edebiyatı” Milli Mücadeleden Günümüze Konya (1915-1965), C: 1, Konya 1999.
- SAKMAN, Mehmet Tahir, Çağrı Der., Sayı: 483, Şubat 2000, s. 30.
- SATOĞLU, Abdullah, Şiir Dünyamızda Feyzi Halıcı, Çağrı Dergisi, Yıl: 44, Sayı: 492, Kasım 2000, s. 10.
- _____, _____, Şiir Dünyamızda Feyzi Halıcı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., Nisan 2001, C. 2001/I, S. 592, s. 433-438.
- SEÇKİN, Süheyla, Feyzi Halıcı’nın “Senden Kurtul Sana Kaç” İsimli Şiirinin Tahlili, Çağrı Dergisi, Yıl: 37, Sayı: 402, Mayıs 1993, s. 11.
- SERASLAN, Halim, Konyalı Şairlerin Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirindeki Yeri Üzerine Bir Deneme, Konya’da Düşünce ve Edebiyat Sempozyumu, 23-24 Mayıs 2003, Merhaba Ofset, Konya 2003.
- ŞAFAK, Âşık Mevlüt İhsanî, Çağrı Der., Sayı: 266, Mart 1980, s. 4.

- ŞAKİROĞLU, Mahmut H., Halkevleri Dergileri ve Neşriyatı, Kebibeç, Yıl: 2, Sayı: 2, Ankara 1990, s. 132.
- ŞENTÜRK, Ahmet Tufan, Çağrı Der., Sayı: 441, Ağustos 1996, s. 10.
- TABANLIOĞLU, Mehmet, Çağrı Der., Sayı: 349, Şubat 1987, s. 15.
- TAN, Nail, Folklor (Halk Bilimi) Genel Bilgiler, Özal Matbaası, İstanbul 2008.
- TAŞLIOVA, Âşık Şeref, Türkiye Âşıklar Bayramı 30. Yılda İzlenimlerim, Çağrı Dergisi, Yıl: 40, Sayı: 438, Mayıs 1996, s. 25.
- TİMURTAŞ, Faruk K., Konya'da Kültür Faaliyetleri, Çağrı Dergisi, Yıl: 22, Sayı: 240, Ocak 1978, s. 23.
- TOYGAR, Kamil, Çağrı Folklor ve Halk Edebiyatı Bibliyografyası 1957-1983, Güven Matbaası, Ankara 1998.
- TURABÎ, Âşık Temel, Çağrı Der., Sayı: 445, Aralık 1996, s. 6.
- _____, _____, Çağrı Der., Sayı: 446, Ocak 1997, s. 27.
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergâh Yayınları, Cilt: 4, İstanbul 1981.
- ULUIŞIK, Kemal, Feyzi Halıcı'nın Hayat Hikâyesi, Çağrı Dergisi, Yıl: 28, Sayı: 259, Ağustos 1979, s. 13.
- UYGUNER, Muzaffer, Değerlendirmeler: Feyzi Halıcı: Dörtlemeler, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Eylül 1996, C. 1996/II, S. 537, s. 339-343.
- _____, _____, Halıcı'nın Şiirlerinde Biçim ve Uyak, Çağrı Dergisi, Yıl:44, Sayı:491, Ekim 2000, s. 9.
- YAĞCIOĞLU, Halim, Çok Yönlü ve Çalışkan Bir Ozan: Feyzi Halıcı, Çağrı Der., Yıl: 40, Sayı: 434, Ocak 1996, s. 13.
- _____, _____, Selçukya'da Aşk- Feyzi Halıcı, Türk Dili Dil ve Edebiyat Der., (Kitaplar- Tenkit) Mart 1968, C. XVII, S. 198, s. 724-727.
- YURDABAK, Hüseyin, Feyzi Halıcı ile Dörtlemeler Üzerine Sohbet, Şiirler-Dörtlemeler (Konyalı Âşık Fezai), 2005 Yılı Özel Derleme Kitabı, s. 35-44.
- YÜCECAN, Sevinç, Türklerde Beslenme Kültürü, Çağrı Dergisi, Yıl: 38, Sayı: 406, Eylül 1993, s. 8.